8060

Bibl. Jag.

N

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK

Poliglaus dux Polaniorum 1123, ~~ab~~ Ottonem Bambergensi episcopo scribit, ut ad convertendos Pomoranos contendat.

Pertz Monum. Germ. Scr. XII, pp. 778.

Domino suo et patri amantissimo Ottoni venerabili episcopo, Poliglaus dux Polaniorum filialis obsequii humilem devotionem. Quia in diebus iuventutis tue apud patrem meum decentissima te honestate conversatum memini, et nunc quoque Dominus tecum est firmans te et benedicens tibi in omnibus viis tuis, ut tue non displicat dignitati, veteres tecum renovare animo sedit amicitias, huque consilio simul et auxilio uti ad Dei gloriam promovendam ipsius gratia coadiuvante. Novi enim, ut arbitror, quomodo Pomoranorum crudа barbaries, non meа quidem sed Dei virtute humiliata, societati Ecclesie per baptismi lavacrum se admitti petent. Sed ecce, per triennium laboro, quod multum episcoporum vel sacerdotum idoneorum michique coaffinium ad hoc opus inducere queo. Unde, quia tua sanctitas ad omne opus bonum prompta et indefessa predicatur, rogamus, pater amantissime, non te pigeat nostro communitante servitio pro Dei gloria tuaque beatitudinis incremento id laboris assumere. Sed ego, tue paternitatis devotas famulus, impensas omnes et vacuos itineris et linguе interpretes et coadiutores presbyteros et quecunque necessaria fuerint prebebo; tu tantum, sanctissime pater, venire dignare.

1146 [2. III.]

Hubald kardynał legat papierski poświadcza, iż synowie Bolesława Krzywoustego kościołowi P. Maryi w Łęczycy klasztorowi Frzemeszeńskiemu nadali.

Hůbaldůs sancte Romane ecclesie presbiter cardinalis apostolice sedis legatůs, dilecto fratri Bernardo preposito ecclesie de Scireműsine sůisque sůccessoribůs et fratribůs eiůsdem loci presentibůs et fůtůris, salůtem et omne bonům. Collata nobis a deo discrecio et ab apostolica sede commissa aůctoritas nos hortatůr, ůt religiosas personas et loca ad serviendům deo dicata diligere debeamůs, et in qůibůs secůndům deům possůmůs, pia eis sollicitůdine prouidere cůremůs. Ydeo qůe nostům fieri volůmůs presentibůs et fůtůris, qůoniam dům apůd Genezen cůůstatem essemůs, Bolesclaůůs et Misico důces, et fratres eorům Henricůs atqůe Casimirůs, filii qůondam Bolesclaůi důcis, cappellam sancte Marie apůd Loncziziam in monte sitam pro remedio anime sůe eorůmqůe parentům ecclesie sancti Adalberti, qůe est in loco, qůi dicitůr Scireműsine, cům omnibůs redditibůs ad eam pertinentibůs perpetůo contůlerůnt, et ůt aůctoritate nobis commissa eandem confirmaremůs donacionem, commůniter rogaůerůnt. Cůi.

II. 47/2 93.97

Ouv:

V = N. 54, 119, 145 – I = 0

VI = N. 99, 104, 105, 130, 146 –

II = N. 34, 73, 85, 110, 130, + pag. 93 a 97

IV = N. 9, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 82, 122.

III = N. 5, 6, 19, 52, 62, 66, 67, 68, 69, 70, 113, 114, 118, 129, 130 –

Konie: N. 79 – vat na konie 80 –

Mour: = 137, 143, 179, 236, ~~+ auf~~

[Rykaczewski, s. 193. Reg.]

21.

1146.

Joannes de Lubomir Castellanus Wisliciensis Joachimi Castellani Wojnicensis filius cum Justina Raphaelem de Jarnow Patrem Justinae, quietat, eandemque Summam in Lubomir inscribit.–

Nos Stephanus Palatinus Cracovien-sis. Ad perpetuam rei memoriam. Tenore praesentium quibus expedit universis Significamus. Quod veniens ad nostram, nostrique Officii Palati-natus praesentiam Strenuus miles Joannes de Lubomir Castellanus Wislicensis, Joachimi Castellani Wojnicensis filius una cum Justina Conjuge sua legitima, sani mente et corpore, non coacti, nec aliquo dolo circumventi, sed de bona sua voluntate et amicorum consilio recognoverunt, quia Strenuum mi-litem Raphaelem de Jarnow no-tarium Castrensem dictae Justinae Patrem de perceptis centum marcis monetae assignatae dictae Justinae quietant perpetuo, quam dotem Idem Joannes praedictae uxori suae super

bonis

bonis suis Lubomir inscribet, et
assecurat praesentibus. In cujus rei
fidem praesentes sigillo nostro pala-
tinali subappenso communitae sunt.
Acta sunt haec in Cracovia feria
secunda ramis palmarum, anno In-
carnationis Domini M.C.XXXXXVI.
Sub horum testimonio Andreas de
Pieginia Sulek, Nedzwecki Jascus,
Lescus, Vitalis et Wencestaus per
cujus manus datum est.

Za kopia przepisana z Oryginału pargaminowego, u którego wisi pieczęć na zawiasce pargaminowej.

Roku 1785 dnia 16 Aprilis.

Adler

1148 Oct. 19

Gedruckt bei Adler Urkundl. Gesch. des Stiftes und Jubiläumsgymn. des Bundesstaates und Herzogthums Salzburg (Programm des Bundesstaates und Herzogthums Salzburg 1871) p. 23.

4

Eugenius episcopus seruus seruorum dei dilectis filiis arnulfo abbati ecclesie sancte marie de monte Silenrii eiusque fratribus tam presentibus quam futuris canonicam uitam professis in perpetuum. Quociens illud a nobis petitur quod racioni et honestati conuenire dinoscitur animo nos decet libenti concedere et petencium desideriis congruum impartire suffragium. Ea propter dilecti in domino filii vestris iustis postulacionibus clementer annuimus et prefatam beate Marie ecclesiam, in qua diuino mancipati estis obsequio sub beati petri et nostris protexione susc[i]pimus et presentis scripti priuilegio communimus. Statuentes ut ordo Canonicus secundum deum et beati augustini regulam in vestra ecclesia per dei graciam institutus futuris ibi temporibus inuiolabiliter conseruetur. Quascunque etiam possessiones querumque bona eadem ecclesia in presenciarum iuste et canonice possidet aut in futuram concessione pontificum, largicione regum uel principum oblacione fidelium seu aliis iustis modis deo propicio poterit adipisci, firma uobis uestrisque successoribus et illibata permaneant. In quibus hec nominatim duximus exprimenda montem uidelicet cum appendenciis suis forum sub monte ecclesiam beati adalberti in wratislaua. (sic!)

Cod. dipl. S. T. VI, 27

Stumpf — Reichskanzler II 164 n. 1

Prohibemus autem ut nulli post factam in eodem
loco professionem absque licencia sui abbatis liceat
de claustro discedere, discedentem quoque nullius
clerious uel layous audeat retinere, nulli ergo
homini liceat iam dictam Ecclesiam temere pertur-
bare aut eius possessiones auferre uel ablatis reti-
nere, imminere seu quibuslibet molestiis fatigare.
Sed omnia integra conseruetur eorum, pro quorum
sustentacione et gubernacione concessa sunt usibus
omnimodis profutura salua sedis apostolice auto-
ritate et dyocesani episcopi canonica iustitia. Si
qua igitur in futurum ecclesiastica secularisue per-
sona hanc uestre constitucionis paginam sciens con-
tra eam temere uenire temptauerit secundo tertio ue
commonita si non presumptionem suam congrua
satisfaccione correxerit potestatis honorisque sui digni-
tate careat reamque se diuino iudicio existere deperpe-
trata iniquitate cognoscat et a sacratissimo corpore
ac sanguine (sic!) Domini nostri Jesu Christi aliena
fiat atque in extremo examine districte ultori
subiaceat. Cunctis autem eidem loco sua iura
seruantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi

quatinus et hic fructum bone accionis percipiant.
et apud (sic!) districtum iudicem premia eterne
pacis inueniant. amen. Datum Pysis per manum
Guidonis sancte Romane ecclesie diaconi cardinalis
cancellarii XIIII kalendis nouembris indiccione XI
Incarnacionis dominice anno M. C. XLVIII pontifi-
catus uero domini Eugenii tertii prope anno
quarto.

1150.

T. 5, cz. 1, nr. 320,

1. H. Cracoviensis Episcopi Epistola ad S. Bernardum Ab. clare val. quem ad conversionem Ruthenorum invitat.

B. Dei Gratia clare valensi Abbati Viro Venerabili et Reverendo, omni preconio digno et merito sanctitatis insigni. H. eiusdem Gratia Cracoviensis Episcopus et Comes, Petrus quos facere fructus

Gratis Deo Nostro referimus, gratis di quidem infinitas, qui Vos talem Abbatum Decus et Gloria Nostro suscitavit saeculo quem solicitudo omnium Ecclesiarum quem admodum Vos electionis nusquam et nusquam praetereat quae infirmitas alios cogat pariter infirmari: cujus meritis Deus Orbi bonum vomere laeretur immerito. Hujus praedistinctus arbiter mitigatus sententiam revocat ac, ne statim feriat peccatores iram suspendit, ut parcat dilectus filius vester magister ac Vos ea parte Vestra consulit, si quis posset et impios Ruthenorum ritus atque observantias extirpare. Posset quidem, Domine posset sed talis ille, Domine posset in quo potens gratia esset. Confidimus autem in Domino Deo, quod si Abbas clare valensis hic posset Orbi bonum facere posset. Gens autem illa Ruthenica multitudine innumerabili seu viribus decorata Orthodoxae fidei regulam ac veram Catholicam institutam non servat, non attendens quoniam extra Catholicam Ecclesiam veri Sacrificii bonus non est. Nec solum in sacrificio Dominici corporis sed in conjugiis renatis et renatisandis atque aliisque plurimis Ecclesiae Sacramentis Jupiter claudicare cognoscitur. Sta erroribus variis immo vero haeretica pravitate a primordio suae conversionis imbuta Christum solo quidem nomine confitetur factis autem pejus ei adnegat. Neque enim vel latine vel graece vult esse cum sanctis Ecclesiae, sed versum ac utrumque divisamentum

←

gens praelata sacramentorum participatione communicet. Hoc autem domine totum penetrabilior omni gladio ancipiti verba haereticalia amputaret, si aut eam vi tolleretis, vobis spiritus sanctus inspiraret. Incumbit in Lutheria quae queri est alterorbis verum etiam in Polonia et Bohemia vel communi appellatione Sclavonia, quae ultra provincias continet tot tantum fructum tamque deo acceptabilem laboretis ut sub uno pastore omnes audiretis: Erge serve bone et fidelis. Aut certissime vobis omnes aut fere omnes, ut speramus in auditu auris obedirent. Dignamini igitur, pie pater, dignamini qui caetaras illustratis nostras etiam tenebras illustrare. Dignemini novos incompositos in viae morum et vitae rationibus informare. Dignamini gelidum animum vestra praesentia visitare, ut in adventu Nostri Abbatis frigus horridum Aquilonis, Austri Gratia et Auctoris flamine temperetur ut in culta Barbaries vestris moralitatibus excolatur: ut homines inhumani Vestra Auctoritate mitescant, sub jugo Domini mansuescat. Si enim olim celeberrima, cui et Praesidius Orpheus et Thebanus Amphion coelum inserendum et astris valuerunt celebrantur ingenio et post mortem carmine vivunt quod nunquid Silvas et lapides ut est. silvestres et lapideos nominibus lirae cantibus delinivit hocne quod credit quanto magis nos speramus, quod gentes efferas et inhumanes Sacer Abbas Christo conciliet qui et praeco est Evangelii et lucerna in domo Domini et divinae voluntatis interpres et melior Orpheo.....! et lucerna clarus scientia et caelesti praeditus intelligentia et omnium pene charismatum munere insignitus et gratia. Quanto autem animi quamque ardenti desiderio ego et Comes Petrus vir utique circa Dei cultum et Ecclesiam religionemque devotissimus Vestram Pie Pater praestolemur adventum, labor tibi notus est Vestis

qui videt secreta Cordis. Nec mos soli ontemus Abbatem Mare
valensem simul immunum Divos et pauper i Nobilis et ignobi-
les, juvenes et virgines, senes cum junioribus aeque desiderant
Abbatem amnis ordo et aetas, Abbatem omnis sexus atque o-
mnis conditio, Abbatem omnes Poloni omnimque ordo
suspirant. ——

Photo v. 1154. (v. Dlug. V. 487. i Annal. Cracc. Maj. w ed. Gdan. Marc. Galli i dr. p. Roepella I 358.

1. In nomine sanctæ & individuæ Trinitatis. Ego Henricus, ~~Dei gratiâ~~, filius Boleslai Ducis Poloniæ de dominio, quod à Patris voluntate & gratia dum viverem habui, pro salute Parentum meorum et mea, Hospitali Beati Joannis Baptistæ, de Hierosolymis, ad victum omnium ibidem in Chrò pauperum, convenientium, villas duas, quarum una Zagost vocatur & alia Boreslowie, & alio nomine Wlastow, cum LX.a bubus, et X. equis, & cum aratoribus do, sic tamen, ut his qui habent restitutis, aratores liberè recedant. Do etiam in Zagost iumenta L. cum V. emissarijs, servos quoque eiusdem gregis pastores, ibidem aurifico, quorum hæc sunt nomina Esgler, et Szilga. Do quoq; oues & vaccas, cum pastoribus quorum hæc sunt nomina Malusza, Cernoch, Panten, Swiecun, Swecek, Panic, Domatz, Goletz, Gostec. Bac, Opoka, Siz, Cechaw. Do etiam vineam cum vinearijs quorum hæc sunt nomina, Domati, & Zabor. Do insuper ad restituendos prædictarum villarum boues, Tabernam in Cechow. Porro quia Ecclam in honorē Dei & Beati Joannis Baptistæ, in aliquo prænominatorum locorum, iam dudum me construxisse denoveram, quod tamen varietatibus huius seculi decursus, dum facere potui peccator non feci, ad hoc votum complendum addo Castores de Malogost & de Kire. His omnibus etiam addo ad inserviendum prædicti Hospitalis rusticos, qui aliquando decem erant in Chrober, quos frater meus Dux Boleslaus, aliquando transmiserat in Cuiauiam, sed eosdem ~~etiam ipso~~ Christo concedēs, in prædictam Zagost reduxi, ibidem perpetuo remansuros, quorum hæc sunt nomina Sur et frater eius Vuoian, Minslin, Crucek, cum fratre nomine Zawid, Dobrotyech, Sanchora, Sturea, Golysa, Bambica. Adjicio quoq; istis omnibus artifices meos in prædicta Zagost consistentes, quorum hæc sunt nomina. Blisius & frater eius Scarbis, Radon, et Sulislaw. Hos omnes prænominatos cum suprædicta possone, do prædicto Hospitali Hierosolymitano cum omni posteritate sua, in perpetuum, iure hereditario libere possidendos, ita tamen ut prædicti officiales in suis officijs servuant Chrobnam pro ~~&~~ artifices mere liberorum hospitii, nunquam tamen à prædicta possone recessuri. Ut autem hæc mea largitio sæpe dicto Hospitali S. Joannis in perpetuum firma et illibata permaneat, sigilli mei impressione eam corroboro & confirmo. Duos verò meos fratres, scilicet seniores, Boleslaum atq; Mesconem, sicut & fremi

meum iuniorem Casimirum eorumq; totam posteritatem supplicitèr rogo, et obnoxius obsecro, quatenus eandem Elemosynam meam sæpe memorato Hospitali, causâ Dei, ob remissionem peccatorum suorum in ea libertate, qua eam trado studeant conseruare, ne videlicet infra terminos, quos ibidem me vidente posuit Petrus Bozenowitz aliquis quicquam iniuriæ inferre queat, et eiusdem præfati loci homines nulli iurisdictioni Polonicæ subiaceant, excepto seruitio quo fratribus Hospitalis tenebuntur. Tabernario etiam quem in Czechow ordinauerint, nullus iniuriam aliquam vel angariam inferre præsumat. Quicunq; autem aliquid horum violare attentauerit Anathema sit. Amen. Amen. Am.

3. In nomine Sanctæ & individuæ Trinitatis Am.

Quoniam sæpe facta absorbet obliuio propter instabilitatem humanæ naturæ, quia generatio præterit et generatio aduenit. Et ideo ego Diuinâ miseratione, Dux Boleslaus Cracouiæ et Sendomiriæ, vna cum carissima matre mea Domina Grimislaua notum facimus tam præsentibus quam futuris, quod nobis in Chrober, cum Dño Iulione Gneznensi Archiepo, et Dño Prandota Cracouien. Episcopo, et baronibus nris, colloquium celebrãt, fratres Hospitalis Beati Iohannis Baptistæ de Zagost, accesserunt ad nos rogantes, vt priuilegia eorum, quæ per Auum meum bonæ memoriæ Ducem Henricum et Patrem meum Ducem Lestconem, ad libertatem dictæ Ecclæ, et villis eidem attinen. collata fuerunt, scripto nro innouaremus, donationi prædecessorũ assentientes. Quorum iustis petitionibus acquiescentes præsentem paginam, construi præcepimus libertatem dictam perpetuò confirmantes. Quia. dignum est, vt omnis Eccla semel sibi reddito priuilegio libertatis: sine aliqua molestia debet gaudere perpetuò. Nomina autem villarũ quæ plena libertate sunt declaratæ hæc sũt prænominata Zagost in qua, ipsa domus Fratrum est sita. Alia Janina, tertia Wloschowa, quarta Januszowici, et omnes aliæ quæ in scriptis priuilegijs scripta continentur. Modus enim libertatis hic est, vt homines in dictis villis sedentes Powoz non ducant, neq; seroſasia. soluant, neq; post boues soluant. neq; hospitem, neq; falconarios, neq; canum ductores, neq; Venatores Castrorũ pascant, neq; Castro, vel alicui aliorũ iuditiorũ, subditi sint, præter ipsos Dominos, nec ciuitati respondeant, eorum aliquo, nec ad ædificia Castrorũ, neq; ad expeditionem vadant, sed solummodo suis Dñis sint subditi; vt autè

in priuilegijs antiquis est ab omni iurisdictione Polonicali, prafati hnes liberi maneant. Vt autem hanc libertatem nullus vltra audeat violare, sigilli nostri munimine roborauimus. Omnibus perpetuò obseruanda. si quis eam violare presumpsent vltioni diuine committimus punien dum. Testes huius rei Archiepus Fulco, Episcopus Prandota Theodoricus Cancellarius. Clemens Palatinus Cracovien, Floriamus Sandomirien, Nicolaus Palatinus de Sirodz, Prkbislaus, Laurencij = ibidem pursant Ceuik. Gerardus Abbas de Claratumba, et alij quam plures. Dat in Chrober Anno Dñi M CC XL IIII. Vie secundo. exeúte Maio.

5. In nomine Domini Amen. Vt principalis donatio robur perpetuò firmitatis obtineat. Ego ergo Boleslaus Dei gratia Dux Cracouiæ et Sendomiæ filius Leszconis. Notum facimus presentibus & futuris, quod ad petitionem Comitis Warsonis Dapiferi Sendomien Fratri Theodrico de Zagost et cæteris rectoribus, post eum succone ibidem Dño famulantibus, talem gratiam duximus faciendam: quod Currus eorum liberè sine omni exactione, et theloneo nro sal tantum ad equinam ipsorum, siue cætera victualia deuehent, et transibunt per vniuersum Dominium nrum et Ducatum. Cæterum indulgemus eisdem, quod omnes Incolæ ipsorum de Scotnik, et Sucow pascuis liberè vtantur, in campis villarum hominum nostrorú de Scoruczice et Wolehe, ita tamen, si nocumentú hominibus hæreditatú prædictarum ab vrtes intulerint, et de se querelantibus nullam satisfactionem exhibuerint, gratiam per nos factam subtrahere propter hoc potenimus ab eis. Vt autem hec concessio & donatio robur perpetuæ firmitatis a nobis et nris successoribus obtineat, presentibus nrum sigillum duximus apponendú. Acta sunt hæc Anno Dñi M. CC. LVII. prnibus hinbus. quorú ista sunt nomina. Comes Wars prafatus procurator huius negocij. Jacobus Venator de Globsek Domaratius Subiudex Crac: Petrus Tribunus Wislicien. Ratibonius de Podlusie, Sdigodius qui sigillum apposuit et alij quam plures. Dat per manú Twardoslaj Sub Cellarij Curiæ interritorijs militum de Costchich quarto Idus Junij.

2 In nomine Patris & Filij & Spiritus sancti Am. Ego Kasimirus Dux, notum facio vniuersis Chri fidelibus prnibus et futuris. Dominú Henricum Ducem Fratrem meú Hospitalis Sancti Joannis Jerosolymitani, pro animabus Patris nri et Matris, atq; pro sua ipsius anima, dedisse terram, quæ dicitur Zagost, totam integrali

villas scilicet quatuor cum omni circuitione, sicuti Comes Petrus Magnus eam circuiuit et signauit cum omnibus quæ in ipsis villis erant Pastoribus videlicet omnibus iumentariis, vinearijs, sagenarijs et omnibus rusticis qui in ipsis villis morabantur, excepto vno Romano Vineario nomine Barbez, et exceptis quatuor decimis hominibus de Ki, quibus ibidem mansio concessa fuerat, ad tempus, donec alibi eis prouideretur: cum omni quoq; suppellectili reliqua equabus scilicet, bubus, vaccis, ouibus atq; porcis. Sed et aliam dedit villam nomine Vlazow, cum omnibus suis pertinen, syluis videlicet, agris, pratis, atq; mellificijs, quotquot in ea erant. Dedit quoq; propter præter hæc omnia Tabernam in Cracou libere à p: dicto Hospitali possidendã. Ego igitur Casimirus qui Dei gratia successi hæres et possor bonorum Fratris mei piæ memoriæ Duris Henrici, omnia prædicta quæ contulerat Hospitali S. Joannis, concedo eidem Hospitali, iure perpetuo possidenda, pro anima Patris mei et Matris et pro anima eiusdem Fratris mei Duris Henrici, et pro mea ipsius anima. Addens insup omnibus hominibus S. Joannis libertatem omniũ tributorũ vel seruitiorũ, quæ more Polonico ab alijs nobis fieri solent, ne soluant tributum in foro ne Hospites ducant vel pascant, ne falconarios, vel Canumductores suscipiant, ne in expeditione vadãt, ne ad opus Castri seruiant, siue soluant, ne post boues soluãt. Testes huius facti Ego Kasimirus Dux. Dominus Lupus Epus Plozen, per cuius manum Eleemosyna data est. Dominus Swentoslaus Radoslaus. Paulus Subcamerarius, præter hos quoq; Dñus Saxo Jaxa et alij Nobiles multi. et omnes Epi, qui conuenerant ad colloquium in Milice IIII. Kal. Sept.

7 Jaxa

4 In nomine Domini Amen. Quoniam sæpe facta absorbet oblivio propter instabilitatem humanæ naturæ, quia generatio præterit et generatio aduenit. Et ideo nos Boleslaus Dei gratia Dux Cracouiæ et Sendominiæ vna cũ carissima Matre mea, Dña Grimislaua. Notum facimus tam præsentib. quam futuris, quia nobis in Chrober cũ Dño Fulcone Gnesnen Archiepiscopo, et Dño Prandota Cracouien

1274, Cod. Dipl. Pol. t. 2, nr 23

Episcopo et baronibus nostris, colloquium celebrãn Fratres Hospitalis B. Ioannis Baptistã de Zagost. accesserunt ad nos rogantes, vt priuilegia eorum quæ per Ruum virum bonæ memoriæ Ducem Henricum, et Patrem nostrũ Lesconem, ad libertatem dictæ Eccłe, et villis eidem attinen collata fuerũt scripto innouaremus, donationi prædecessori assentien. Quorũ iustis petitionibus acquiescen (assentientes) præsentem paginam construi præcepimus. libertatem dictam perpetuo confirmãn. Quia dignũ est vt omnis Eccła semel sibi collato priuilegio libertatis sine aliqua violentia debeat perpetuo gaudere. Nomina autem villarum quæ plena libertate sunt declarata hæc sunt: prænominata Zagost in qua ipsa domus Fratrum est sita, Alia Janina, tertia Vłoschowa, quarta Janusowici. et omnes aliæ quæ in senibus priuilegiis scriptæ continentur. Modus enim libertatis hic est, vt homines in dictis villis sedentes Powoz non ducant, neq; strosam soluant, neq; Poradne soluant, neq; Hospitem, neq; Falconarios, neq; Canum ductores, neq; Venatores (venatorum Castorum) Castorum pascant, neq; Castro vel alicui (cirum) alicui iudicio subditi sint, præter proprios Dominos, neq; octo mensuras auenæ soluant, quam Castro de Chechow, omni anno soluere tenebantur, neq; Ciuitati respondeant coram aliquo, nec ad ædificia castrorũ, neq; ad expeditionem vadant, sed solummodo suis Dñis sint subditi. Vt autem in priuilegijs antiquis est ab omni iurisdictione Polonicali præfati homines liberi permaneant. Vt autem hanc libertatem nullus vltra audeat violare sigilli nostri munimine roborauimus, omnibus perpetuis obseruandam. Si quis eam violare præsumpserit vltioni diuinæ (Domini) committimus puniendum. Testes huius rei Archiepiscopus Julio Episcopus Prandota, Theodricus Cancellarius, Clemens Palatinus Cracouien. Florianus Palatinus Sendomirien. Suentoslaus Palatinus de Siraz. Prebislaus Laurencowich Gerardus de Claratumba et alij quam plures qui ibidem affuerunt. Dat. in Chrober Anno Dñi M. CCXLIIII Die secundo exeunte Maio.

Copia Privilegiorum Fratrum Hospitalis
Sancti Johannis Jerosolymitani

1. Henricus Dux Boleslai filij donat villas
et parochias Hospitalis S. Johannis in Jerusalem sec XII.
2. Dux Boleslaus confirmat Ducis Henrici Donat.: in
Anno M: CC XLIIII —
3. alia Corroboratio eiusdem Ducis Boleslai — 1257
4. Casimirus Dux Poloniæ confirmat item — sec XII.
5. [illegible] alii sui [illegible]
Poloniæ Henrici [illegible] Legis [illegible]
[illegible] 1244

II. seq. fasc. 1248.

Met. 48
p. 203
No. 232.

In nomine domini amen. Ad perpetuam rei memoriam. Cum tempus edax rerum omnes actus humanos trahat continue in oblivionem, nisi litterarum officio eorum memorie consulatur. Nos Sigismundus dei gratia etc. nec non terrarum etc. dominus et heres. Significamus tenore presencium etc. Quia Venerabilis Albertus de Clodawa Abbas monasterij Andrzeoviensis exhibuit coram nobis binas infrascriptas litteras ambas. una duntaxat pelle compleras. alteras Joannis Archiepiscopi Gnesnensis, alteras vero Gedeonis Episcopi Cracoviensis, sigillis illorum appensis obsignatas. super bona et decimas in eis descriptas, editas. priscam illam fidem et simplicitatem per has referentes, quod in neutris illarum tempus, quo edite sunt, fuit adscriptum. supplicavitque nobis idem abbas. ut eas innovare, auctoritateque nostra Regia confirmare, ac sub sigillo nostro dare dignaremur. Quarum quidem litterarum tenores hic sequuntur et sunt tales:

In nomine domini. Ego. Joannes Archiepiscopus 1160
Gnesnensis Notum facio presentibus et posteris me dedisse ecclesie sancti Adalberti in Andreow in consecracione eiusdem ecclesie decimam quinquagintā aratrorum. quam postea assignavi in villis illis tunc temporis ad mensam meam pertinentibus. quarum nomina subscripta sunt. Slotnijki. Scotnijki. Rambieszicze. Iassochow. Zarczicze. Sdanowijcze. Chaczewicze. Breuno. Burgij. Dedi eciam cum eadem decima eidem ecclesie et fratribus in ea deo servientibus.

hereditatem

hereditatem totam. quam habui ex parte cognati mej. cui nomen erat Zmijl. filij Bozate. hoc est Vijasd. Honije sessie. Bolonjanij. Blotnjki. lanche. scowrodne. Kaminkicj. addi (sic) eciam villas quas emeram. Divenonam. Burekow. Tropisouo. Bella. Bergen. Quicunque ergo aliquid de istis omnibus abstulerit. vel dempserit preter voluntatem abbatis et fratrum anathema sit.

Metr. 48 p. 1203 et 1204 1532-1533.

In nomine domini. Ego Gedeo Cracoviensis Episcopus. dedi deo. 1186 Co
et beate virgini Marie et sancto Adalberto et fratri-
bus de Andrzeow in consecracione illius ecclesie decimam
ad mensam meam pertinentem omnium supvascriptarum(?)
villarum in Episcopatu meo huntaxat positarum: addidj et
tiam. decimam ville cuiusdam que sedet super indikam,
in qua sedent Conarij due(sic). hoc est inter villam filio-
rum Bogiwoz. et villam Nijegoslai. Quicunque ergo
aliquid de istis omnibus abstulerit. vel deimpserit. preter
voluntatem Abbatis et fratrum anathema sit. Utriusque
supvascripte donacionis testis est dominus dux Mesco.
dominus Karimirus. abbas Tijnijecensis. abbas de calvo
monte. abbas de Kchehow. Abbas de Coena (sic). domi- Lenda?
nus Vitus. dominus Decoslaus. Nicolaus. Stephanus. Pe-
bus. Joannes. et multi alij.

Nos itaque Sigismundus Rex. prefatus supplica
cioni prenominati Venerabilis Alberti abbatis benigne
annuentes, simulque pro eo studio. quod exemplo maio-
rum nostrorum in ecclesias dei gerimus prospicere
volentes. ne hoc infelicj tempore. senescente iam in
cleris hominibus pristino devocionis fervore, sibique
monasterioque suo Andreowiensi in predictis bonis et
decimis negocium facesseretur, preinsertas literas inno
varj fecimus. easque auctoritate nostra Regia approba
uimus, ratificauimus. et confirmavimus. approbamusque
ratificamus et confirmamus tenore presencium me-
diante. Decernentes omnia et singula in eis contenta
robur debite firmitatis habitura esse. per prefatumque

abbatem

abbatem et suos posteros Abbates ac monasterium. et conventum Andreoviensem suprascripta bona et decimas. in quarum usu possessioneque pacifica. et continuata hucusque fuerunt. nec non eciam bona illa. et decimas que postea sive donacione. sive permutacione. aut quocumque alio modo Monasterio Andreoviensi obvenerunt. et nunc in possessione illius existunt. quorum et quarum nomina et cognomina haberi hic volumus pro expressis tenenda. habenda. pacificeque et quiete perpetuo possidenda. In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus est appensum. Datum Cracovie sabbato ante festum sanctissime Trinitatis, anno domini millesimo quingentesimo trigesimo tercio. Regni nostri anno XXVij^timo Presentibus etc. etc. etc.

Prócz tych dwóch znajdujesia jeszcze 12 następujących przywilejów przy tychże zapisanych. Są one z lat następujących

1308

1318

1271

1359.

1263.

1246.

1254.

1256.

1228

1240.

1222.

1245.

Mesico Dux Polonie 1174 Apr. 30, in castro Lendensi;
Kölner Cop. 28b. 29a. n. 61.

1174. April 30. Lad.

Mesico, Herzog von Polen, urkundet dem von ihm gestifteten Cistercienser-Kloster Lad das beneficium ad magnum sal in Krakau, crocea, genannt, das möglichst 8 Scot einbringt.

Cop. Quadragesima:

In nomine domini amen. Memorie dilivio novercatur et caliginidate temporis gestorum series obscuratur nisi vivacibus literarum indiciis ad posteros propalelur. Igitur nos Mesico dei gratia dux Polonie ad honorem dei et sancte Genitricis semperque virginis Marie fundavimus monasterium ordinis Cisterciensis in loco qui dicitur Lenda et iisdem fratribus videlicet abbati et ceteris ibidem deo famulantibus cupientes plenius providere contulimus eis beneficium ad magnum sal in Kracovia quod crocia vulgariter vocatur iure hereditario in perpetuum possidendum, unde singulis septimanis veniunt octo scoti currentis monete. Ne igitur hec nostra donatio per aliquem in posterum molestetur presentem paginam sigilli nostri appensione duximus roborandam. Huius autem rei testes sunt Jarostius palatinus, Odellanus pincerna, Janco potomore et alii quam plures. Datum in castro Lendensi anno domini M°. C°. LXX°. IIII°. in octava beati Alberti (!) episcopi et martiris.

x fol. 29a.

Cop. Acoll.
9/XII 82. P.

E fasciculo copiarum in Archivo Comitis Raczynski asservatus.

~~Ex Archiv. Capit. Vladisl.~~

1185 die 20 Januarii

Lesconis Ducis antiquissimum Privilegium Ecclesiae Vladislaviensi collatum Anno 1185 videlicet Canonicis Castrum Slonense Capellam Gniewczow, Ecclesiam et Villam Kowale, Ecclesiam in Curow cum pertinentiis earum foralium Juvenis Wladislaviensis annuatim X Marcas argenti, et X urnas mellis in veteri Wladislavia.

1185. die 20. mens. Januarii. sine loco.

In nomine sanctae et Individuae Trinitatis. Ego Lesco Dux, notum facio omnibus Christi fidelibus, me contulisse Domino et Beatae Virgini Mariae et Canonicis in veteri Wladislavia (!) pro remedio animae meae perpetualiter Castrum Slonense cum omnibus appendiciis (sic) ejus, insuper Capellam in Gniewco et hoc salvo concambio Cruciciensis Monasterii Beati Petri Apostoli. addimus et ecclesiam cum villa in Kowale, et aliam quae dicitur Curow cum omnibus ad eas pertinentibus de foro etiam in novo Wladislaw. annuatim de moneta decem Marcas argenti, de Cellario etiam in veteri Wladislaw omni anno decem urnas Mellis. Haec praescripta contuli Deo meo et

meo et Sanctissimae Genitrici ejus. in convulse. Qui autem hoc datum Deo minuere, aut auferre, aut aliqua temeritate violare voluerit, perpetuo anathematis vinculo subjaceat, et in extremo examine coram justo Judice Deo mihi spondeat. Anno Dominicae Incarnationis M. C. LXXXV (Millesimo centesimo octuagesimo quinto 1185) epacta XVII. concurrente prima. XIII Kalendas Februarii collata sunt haec

Zamolenia Hist. Bibl. Kujawsk.

Innocentius P. III 1198 Mart. 8, Laterani;

16

Potthast, Epistolae Innocentii P. III, Vol. I, p. 27, Epist. 93.

Imasconti archiepiscopo ac suffraganeis eius.

Apostolice sedis benignitas sicut ex debito pastoralis officii ad omnes fideles generaliter affectum caritatis extendit sic eos quos circa servitium suum et Christianitatis honorem notiores invenerit speciali tenetur patrocinio confovere. Unde fidem et devotionem dilecti filii nobilis viri Boleslai ducis Polonie sancta Romana Ecclesia cuius census regimini suscepit Domino placente deputati manifestis indubium [illegible] ta indiciis merito ipsum brachiis speciales dilectionis amplectitur et in iustis petitionibus eius invenire gaudet facilis et benigna. Vane cum pluries sicut accepimus apostolicum recoperit fraternitas vestra mandatum ut memoratum ducem quem dicunt catholicum principem et Ecclesie Romane filium specialem pro debita dilectionis prerogativa complectamini ab impugnatoribus suis auctoritate curaretis apostolica defendere vibique contra hostium suorum violentos insultus ecclesiastici defensionis clypeum indulgere nondum tamen vicut nobis intimatum est commodum duximus de vestris apostolicis reportavit nec prodest ipsum vestrorum Romanorum Pontificum instiones quas super his sepius ammonitio vocuentur effectus est debitus subsecutus

quare merito de inobedientia potestis et negligentia reprehendi.
Quia igitur in eo loco nos clementia divina constituit ut cuam
cuilibet debeamus iustitiam conservare fraternitati vestre
per apostolica scripta mandamus et districte precipiamus qua-
tenus universis Polonie ducibus et parte nostra curatis dis-
trictius inhibere ne prefatum ducem in persona vel rebus offen-
dere presumant quomodolibet vel turbare. aut ei super his
que in prosecutionem rationabiliter proficiet aut in futurum in-
dictis malitiis steterit Deo propitio adipisci molestiam inferre audeant
indebite vel gravamen. Quod si commonitionibus vestris acquie-
scere forte noluerint vos eos ad hoc per excommunicationis sen-
tiam auctoritate nostra vinc appellationis obstaculo compellatis.
Nos enim ventilationem quam in ipsos propter hoc ratione previa fu-
turis ratam habebimus ipsamque faciemus auctore Domino
usque ad satisfactionem congruam firmiter observari. Prae-
dicti autem et quilibet vestrum tandiu faciatis auctoritate
per vestras dioceses observari donec mandatum nostrum celeri fu-
erit executione completum. Datum Laterani VIII Idus Martii,
(pontificatus nostri anno primo.)

Notum sit omnibus tam presentibus
quam futuris quod ego [illegible] Bolomè Bo-
leslaus pro salute animæ meæ Ecclesiæ sanc-
tæ Mariæ virginis Sanctique Vincencij [illegible]
ejusque martiris ista contulerim juxta hes-
pitium possidendo Capellam videlicet sanc-
ti Andreæ sitam Civitate Wratislaw situ
et ejusdem curiæ [illegible] in regnice cum
villis et [illegible] et terris in pede ei
pratorii [illegible] per eos duos fratres.
Et Thabor cum [illegible] pro salute ei
[illegible] et pecuniæ [illegible]
stomol et Laberuam in Polonica cum vil-
lis Prahlin [illegible] et Sobocisco
cum [illegible] Wlatislaus pro dimidia
Polonicæ. Hæc autem sunt nomina villa-
rum, quas comites polonici pridem contu-
lerunt ecclesiæ. Comes Petrus Bundator ec-
clesiæ Virbeno vdram Crescenciam dedit
et Olaucam In montibus Tachorlaucis vil-
lam dedit et Molendinum in dobra, Vlo-
[illegible] comitissa dedit aliam. Sandiuoius

Succino Tordanus aliam Cristinus nexta-
legnicam alteram diui Vegeno Vitoxlauus
in xaseph Andreas laurencit Rathimirus
Stolaseus Bronisius Vorch Pristaus fulsu-
cam et xoxauiam Johannes Wratislauiensis
Episcopus omnium villarum istarum et deci-
mas uiribus eadem sufragadis inconcusse
[illegible] et suis Episcopis Deci-
mam in laurencit quam antecessores sui
dauuic uel per uiolenciam contirmauit.
Acta sunt hec in Consecracione ecclesie et sub
anathemate confirmata. Anno ab incarna-
cionis dominice M° C x C VIIII.° presentibus Stosca
si Tolsam Wratislauiensi Sacrilice Procauien
si suffraganeo et S. Johanne Lubucensi Epi-
scopis nutem domino Taxa Michora Clemente
Vrotis Theodoro et Crisan.

Codex: Diplom. sign. Wlodzimiriens.
Vol. VIII. 1865 str. 102.

7 18

1207. Januar 11.)

Innocentius papa III archiepiscopo Gnesnensi: quod si contingat non premori, successor ipsius teneatur ad debita sua.

Regest. Innoc. III anno IX fol. 136 ep. 241.
Pitra l.c. 522 n. XXXII. Enthält nur Regest, Vinsonneau bibliogr. 156. 157.

[Innocentius — benedictus].
Cum angustias et labores, quos pro tutela ecclesiastice libertatis sponte subisti, ad salutem anime tue referre nullatenus ambigamus, ne forsitan debitorum sollicitudo, que propter adversitatem huiusmodi contraxisti, gaudii tui spem ex aliqua parte contristet, pia tibi duximus providentia precavendum. Ea propter, venerabilis in Christo frater, tuis precibus inclinati auctoritate tibi presentium indulgemus, ut si forsan ille in cuius manu est vita hominum, antea de presenti seculo te vocaret quam debita que pro utilitate commisse tibi ecclesie contraxisti persolvere potuisti(s), successor tuus ea creditoribus tuis exsolvere teneatur. Nulli ergo etc. nostre indulgentie etc. Si quis autem etc. Dat. Rome apud Sanctum Petrum III Idus Januarii [p. n.] anno nono.

1) Jobi Pitra.

1207. Jan. 13.

Innocentius papa III archiepiscopo Gnesnensi: ut cogat canonicos S. Alberti et S. Petri ad solutionem census.

Regest. Innoc. III anno IX fol. 136 ep. 235.
Bréquigny et du Theil 1139, Rigne 1073 Potthast, Reg. pont. n. 2980. Pitra, Analecta novissima spicilegii Solesmensis continuatio II Tom. 1 (1885) 521 n. 31.

[Innocentius episcopus servus servorum dei dilecto fratri .. archiepiscopo Gnesnensi salutem et apostolicam benedictionem].[a] Ad audientiam nostram pervenit, quod sancti Petri et sancti Adelberti canonici censum beati Petri solvere contradicunt, occasione sumpta quod ipsius census denarium in quamdam tabernam cum nobili viro duce Mesconensi (!)[ue] se asserunt commutasse. Cum igitur in preiudicium beati Petri huiusmodi commutatio fieri non potuit, fraternitati tue per apostolica scripta mandamus, quatinus non obstante commutatione prefata memoratos canonicos ad solutionem ipsius denarii canonica censura, cessante appellatione, compellas. Datum Rome apud Sanctum Petrum Idus Januarii [pontificatus nostri][a] anno nono.

a) Von mir zugefügt. Ist Mieco oder Wladyslaw Laskonogi gemeint?

Innocentius Pp. III 1210 Jun. 9, Laterani;

20

Baluze, Epistolae Innocentii Pp. III, Vol. I, Epistola 82.

Gneznensi archiepiscopo et universis suffraganeis eius.
Significavit nobis dilectus filius nobilis vir dux Gloriae quod cum (Boleslaus) quondam dux Poloniae certam dederit singulis filiorum suorum in Polonia portionem principalem civitatem Cracoviae maiori nato reservans instituit ut semper qui aetate ceteris esset praecellere prior natu civitatem teneret eandem ita quod si maior desideret vel cedere iuri vel qui portionem de toto genere maior aetate ipsius civitatis praerogativam introiret. Hoc autem perpetuis temporibus observari praecipiens per sedem apostolicam obtinuit approbari omnes illos faciens excommunicationis percelli qui statutum huiusmodi auctoritate apostolica roboratum praesumerent violare. Unde nobis humiliter supplicavit ut nostris vobis daremus litteris in mandatis quod nec vos ipsi statutum violaretis huius modi nec permitteretis ab aliis violari illos qui contravenire praesumerent anathematis ~~vinculo~~ sententia ferientes. Quocirca fraternitati vestrae per apostolica scripta mandamus quatenus institutionem de maioritatis praeeminentia vicet ad utilitatem et pacem totius provinciae dinoscitur esse facta facientis per eos ~~curetis~~ iuram ecclesiasticam sublato appellationis obstaculo firmiter observari contradictores et rebelles censura simili compescentes. Datum Laterani V Idus Junii pontificatus nostri anno quinto decimo.

Innocentius Pp. III 1213 Apr. 19, Laterani; archiepiscopo Ingrano et universitati inter caeteras archiepiscoporum, episcoporum, patriarcharum, ubicumque mandat

Baluzius, Epistolae Innocentii Pp. III, t. I, p. 821, epist. l. 30, c. 3; l. XVI.

Vinea Domini Sabaoth multiformes molimentur bestie dampnose quarum incursus adeo invaluit contra ipsam ut ex parte non modica pro uitibus spine succreverint et quod gementes referimus ipse iam uites proferant pro uua labruscam infecte multipliciter et corrupte. Illius ergo testimonium inuocamus qui testis est in celo fidelis quod inter omnia desiderabilia cordis nostri duo in hoc seculo principaliter affectamus, ut ad recuperationem uidelicet Terre sancte + ac reformationem uniuersalis Ecclesie valeamus intendere cuncta tu quorum utrumque tantam requirit prouisionis instantiam ut absque graui et grandi periculo ultra dissimulari nequeat uel differri. Unde supplicationes et lacrymas frequenter effudimus coram Deo humiliter obsecrantes quatenus super iis nobis beneplacitum reuelare inspiraret affectum accenderet desiderium et propositum confirmaret facultatem et opportunitatem prestaret ad ea salubriter exequenda. Quapropter habito super iis cum fratribus nostris et aliis uiris prudentibus frequenti ac diligenti tractatu pensata sollicitudo proposito exigebat hoc tandem exequendum predicta ? ipsorum consilio prouidimus faciendum ut quia hec uniuersorum fidelium communem statum respiciunt generale Concilium iuxta piscem sanctorum patrum consuetudinem conuocemus propter huius uolumen modo animarum opportunius tempore celebrandum in quo ad extirpanda uitia et plantandas uirtutes corrigendos excessus et reformandos mores

+ Dz. ille negotio tractat. Epistola 28 uniuersis archiepiscopis, abbatibus Ingrannis et transmissa

eliminandas hereses et roborandam fidem sopiendas discordias et stabiliendam pacem comprimendas oppressiones et libertatem fovendam inducendo principes et populos Christianos ad succursum et subsidium Terre sancte tam a clericis quam a laicis impendendum cum ceteris que longum esset per singula numerando provide statuantur inviolabiliter observanda circa prelatos et subditos regulares et seculares quecumque de ipsius approbatione Concilii vim fuerint expedire ad laudem et gloriam Nominis eius succedium et salutem animarum nostrarum ac profectum et utilitatem populi Christiani. Quia vero ante Generalem universale non potest Concilium commode congregari disposuimus interim per viros prudentes in singulis provinciis plenius explorare que apostolice provisionis littera exposcunt et transmittere viros idoneos ad Terre sancte negotium prosequendum ut dirigendo necessitate vocatum Concilium approbaverit nos personaliter ipsum negotium exequamur efficacius promovendum. Credentes igitur hoc voluntate proprio et illo deducere a quo est omne datum optimum et omne donum perfectum universitati vestre per apostolica scripta precipiendo mandamus quatenus vos taliter preparetis quod a presenti Dominice Incarnationis millesimo ducentesimo decimo tertio anno usque ad duos annos et dimidium prefixis vobis pro termino Kalendis Novembris nostro vos conspectui presentetis cum necessaria et cautela ita quod in vestra provincia unus vel duo de suffraganeis valeant episcopi remanere pro Christianitatis ministeriis exercendis et tam illi quam alii qui canonica forte prepeditione detenti personaliter venire nequiverint idoneos pro se dirigant responsales personarum et electionum maioritate servata quam Lateranense Concilium definivit et nullius omnino plenes quibus autem poterunt sicum

addueere possit nec-quicquam superfluum faciat et pompa . . . necessarias tantum et moderatas expensas ostendendo de actu et habitu veterum Christi cultorem cum non vanitatis applausum sed spiritualis profectus in hoc vit negotio requirendus. Iniungatis autem vos fratres archiepiscopi et episcopi ex parte nostra uniuersis ecclesiarum Capitulis non volumus cathedralium uel ecclesiarum collegiatarum aut aliis viros idoneos ad Concilium pro se mittant cum nannulla rint in ipso tractandis que specialiter ad ecclesiarum Capitula pertinent. Vos autem vero et per vos ipsos et per alios uiros prudentes uniuersa diligenter inquiretis que correctionis sunt reformationis studio indigere uidentur et ea fideliter conscribentes ad vacui Concilii perfectionem examen circa subuentionem necessariam terre sancte ubi Deus noster ante secula saluum in medio terre operatus est operari opum et operam efficacius impensuri - obtinendo fideliter et prudenter iis quos deputauerimus ad hoc negotium specialiter procurandum. Nullus itaque se fallaciter excusando ab executione tam sancti operis subtrahat si canonicam uult effugere ultionem. Nemo dispensationem, obstacula uel impedimenta excogitet que Domino faciente cedant in bonum et magna iam parte cesare coperunt. Nam et quanto imminent maiora pericula tanto potiora remedia conuenit adhiberi. Vinguam enim nauigabit pax aquora nisi uentum expectet et mare non concitet ex se fluctus. Datum Laterani XIII Kalendas Maii pontificatus nostri anno decimosexto.

Innocentius Pp. III. 1214 Jan. 7. Laterani; ducibus Poloniae 23

Baluzius, Epistolae Innocentii Pp. III Vol. I, Epist. 174.

In illius non modicum exoperabendae iniquitas qui praesumunt Christos Domini tangere in probatis Ecclesiae malignantes. Sane installationes quondam Ungarios in tantum principis favorem quod inter alia quae commiserunt enormia in venerabilem fratrem nostrum Colocensem archiepiscopum manus praesumpserunt iniicere temere violentas et audaces desertores in gregem qui non intrarant in pastorem ipsius archiepiscopi clericos nec non et monachos verberibus damnis et aliis iniuriis affligendo. Quia vero dignum est ut suffragiis et votis careant [illegible] qui se adversus Dei ministros in tanta indevotionis malitiam erexerunt nobilitatem vestram rogandam duximus et monendam per apostolica scripta mandantes quatenus si quos de manoratis sacrilegiis alios confugere forte contigerit eos in vestra salutis dispendium nullatenus admittatis ne illicito favore quod absit eorum videamini communicare peccatis. Datum Laterani VII Idus Januarii pontificatus nostri anno decimo [illegible]

1215.

- 24

Venerabili in Christo patri T. Dei gracia sacrosancte Romane ecclesie summo pontifici, [illegible] gracia Hungarie, Dalmacie, Croacie, Rame, Seruic, Galicie, Lodomerie rex, ea. [illegible] debitam ac devotam in omnibus reuerenciam. Significa[illegible] acciones, quod postulacio nostra super coronando filio nostro in regem Galicie ad manus [illegible] populus Galicie fidelitatis sacramento astrictus [illegible] solum necessarii, verum [illegible] exercitu, [illegible] ea: [illegible] et [illegible] nisi [illegible] nec exercitum nostrum nobis pas esset exspectare. Vnde quia non expediebat et maxime propter discrimen [illegible] nostrum [illegible] ad vos [illegible] nuncios [illegible] episcopos Ruthenorum, ut [illegible] vestris nuncios [illegible] ut cursorem cum litteris vestris [illegible] Galicie [illegible] gremium, [illegible] inter nos et ipsum mediare. Ut filii nostri et filie [illegible] matrimonii [illegible] eundem, ut una nobiscum ad defensionem Galicie contra impugnatores ipsius sit sollicitus, maxime cum eisdem Galicienses, [illegible] super vegetio super fidelitate, ita eciam super obediendo Romane ecclesie sacramenti [illegible] astricti, [illegible] filii [illegible] cum fidelem nostrum in proximo transmittere dignemini, ut sicut vniuersum regnum [illegible] et [illegible] a liberalitate vestra se [illegible] gaudeat, ne per hoc [illegible] fauorabilem se suis [illegible] et [illegible] stabilitatem prebendat. Datum [illegible] Laudi nostrum [illegible] fidelitas vestra sicut et nobis [illegible]

[illegible] XI. [illegible] an. 1214 [illegible] Examen des chartes de l'Église Romaine contenues dans les rouleaux dits rouleaux [illegible] 95, 84.

1219.

[Bestätigung, T. 2, S. 1]

In nomine sancte et individue Trinitatis. Ego Ivo miseracione divina episcopus Cracouiensis, universitati filiorum matris ecclesie salutem in domino Ihesu. Cum ea, que in tempore geruntur, cum eo transeant et caduce sint temporum vicissitudines, invalescat (it) provenit, duis super dotacionis ecclesie de Zaczamow: nichi obst., tum fuisse privilegium domini Ihaun condam episco., pi Cracouiensis, qui in ordine successive institucionis me antecessit septimus, quod ob inveteratam formam privilegiorum simplicis et rustice vanitatis putans nil michil predicte ecclesie fore nisi profuturum. Quod tale fuit:

„Ego Ihaurus Cracouiensis episcopus licet indi.
„gnus confero Deo et beato Ihacino in dedicacione
„sue ecclesie decimam de villa, in qua sua eccles.
„sita est, et de Zabche, et de Tsgorzco, et de Ceg.
„lancha et de Giurou et de Goracou et de Sche.
„gino, et in Kpiestou sortem Ihanyoth. Simo.
„nis autem patronus confert tabernam de eadem
„villa, decimum piscem, decimum mutulum, deci.
„mum agnellum, decimum porcellum, decimum
„caseum. Qui hoc immutaverit, anathema sit."

Ego igitur iuris exactate et omnibus Pacoviam
pia in Domino devocione pensatis, eroderacioni ei
rogrado cum consensu mei capituli ex ordine re.
quisito, actus nou privilegium innouando, confir.

mañi donacionem domini Thaŭr episcopi, predicte ec-
clesie in perpetuum irrumpille profuturam. Hec prudenti
publice acta sunt in capitulo Cracoviensi, ordinato in
ministerium Thesu Christi in eadem ecclesia: Viterbio
decano, Pecoruschio preposito, Andrea archidiacono, Bene-
dicto scolastico, Mauricio cantore, Bantislao custode,
ceteris quoque eiusdem capituli canonicis, nilpote Woycone,
Gradulfo, Basio, Martino, Johanne, Domano Wyschardo,
Stephano, Progano, Petro, Gaudencio, Gregorio, Vito,
Nicolao, Gocuino, Zawissa et Roberto. Anno Incarna-
cionis Dominice M° CC° XIX, epacta III, concurrente
primo, in die Assumpcionis beate virginis Marie,
anno pontificatus mei primo, regnante in Cracovia
duce Lescone. Ve ergo igitur super predictis impro-
perium subortatur calumpnia, meo et capitulo mei pre-
sentem paginam sigillis communiri. Si quis ecclesiasti-
ca seculariue persona factum hoc attemptauerit in-
fringere, sciat se excommunicacionis uinculo innoda-
ri et cum Pilato in extremis porcionem receptorum.

Notificationes e curia principis episcopi Craco-
viensis N. 1710 r. 1894, IV, str. 57.

1911.

C.

26

in vitâ

STICI : ||

PREPOSITI WIZLICIENSIS .

DICI ||

Ingardis ducissa Slavie s.a.d. et l. (1220–1221)

27

Ingardis dei miseracione ducissa Slavie. omnibus tam presentibus quam futuris salutem et gratiam pwmereri. Cum humane vondicionis fragilitas. semper prona in malum. res transitorias nimio amplectitur appetitu. tanquam hoc instabile seculum relictura omnia sit secum tractura. non attendens quam nudi venimus in hunc mundum. et utinam nudi a peccato illuc possumus revertı. ea vero. que proximorum sunt usibus deputata. rapere si poterit. sin autem [non poterit]. nichilominus appetere est parata. necesse est ut ea. que pro peccatis populi domino fideliter offeruntur. litteris vel testimonio bonorum hominum diligencius muniantur. ne vel per nubem oblivionis interpositam. temporis ex processu tradatur oblivioni. vel malorum hominum conamine ab eo possit aliquatenus alienari. Ego siquidem considerans pium esse deum pro mortuis exorare. et quia largicio elemosynarum templi nichilominus sit accepta. pro

pro anima mariti mei Kazimari
felicis recordacionis. ecclesie beate Ma-
rie virginis in Colbergh tres villas.
Bogutin videlicet et Gharin et Labow. vice
filii mei Wartizlai. qui pro iuventute
sua nichil novit de sublimibus ordina-
pleno iure contuli ab omni liberas ex-
actione. Ne autem hoc factum me-
um possit ab aliquo ulterius immu-
tari. litteris meis et sigilli appensi-
one duxi firmiter roboranolum. Vestre
autem notum sit propensius discreci-
oni. quia ad peticionem Uladizlai.
ducis polonie. Thuringo castellano
de Colbergh villam Bogutin pro
tempore sub ea contuli condicione.
quod si ipse locum in quo nunc est
mutaverit. quoquomodo predicta
villa ad prescriptam ecclesiam reverta-
tur. Testes autem sunt. Domina senior.
Conradus caminensis episcopus. Detma-
rus eiusdem ecclesie custos. Paulus
ibidem Canonicus. Rogerus abbas
in Uznam. Pallo abbas in Kolbaz.
Zwantoborus filius Kazimari. Wartis-

(laus

laus filius Bartholomei. Janik de Ca
myn. Priznoborus in Stettin. Woiz-
laus in Stargard. et frater suus Unim-
ka. Stoyzlaus Zwirtsen. Sdizlaus tribu-
nus in Colberg. Usemarus. Ubizlaus.
in Wollin cives. Dusikray de Polonia.
Winzlaus polonus. Starbis in Treptowe

1222. Ind 6 Jus Februarii. -

[illegible, nr 130, s. 12 Reg.]

Ex Mss. domanis opera C.A.D
Albertranni Lohecki. -

Epistola Honorii III Judicibus in Livonia.

Ex parte Venerabilis Fratris nostri. — Episcopi Ecclesiæ Livoniensis nobis innotuit, quod Rutheni quidam veniunt inhabitare Livoniam, qui Græcorum ritu pro parte sectantes, Latinorum Baptismum quasi non detestabilem execrantur, solemnitates et statuta jejunia non observant, contracta inter se legitimos matrimonia dissolventes. Ne igitur, nisi talium insolentia compescatur, Schisma Græcorum suscitetur antiquum nos illud videamus sub dissimulatione fovere, mandamus quatenus hujusmodi Ruthenorum insolentiam auctoritate Apostolica compescatis, facientes pro neophytorum scandalo evitando ut inter Ruthenos Latinorum observantiis constringantur ubi ritibus innitendo Græcorum separari à capite, hoc est a Romana Ecclesia dignoscantur. Datum Laterani. VI Jus Februarii pontificatus Nostri anno VI.

Procuratores Christiani filii Peterconis hereditatem „Ratzin" Christiano episcopo Pruc. sive XC marcis puri argenti vendunt.

Quoniam de gestis hominum sepe calumnie „ sus exoritur scrupulus, Notum sit vniuersis, pre„ sens scriptum inspecturis, quod nos Crowo, Cro„ wis filius, Crestinus filius Christiani, Kirsch„ vrau filius Gawonici, existentes Procuratores pu„ erorum filiorum Christiani, filii Peterconis, ac possessionum ipsorum, Ratzin, cum omnibus attinencijs suis venerabili Domino Christiano Prussie Episcopo pro XC marcis puri argenti de consensu et consilio vxoris predicti Christia„ ni et filiorum eius Swebori et Peterconis et omnium cognatorum puorum et nostrorum, in„ euitabili necessitate vrgente, totum totaliter ven„ didimus, eandem pecuniam pro excepcione ob„ sidum persoluenter, qui pro eiusdem Christiani captiuitate in Prussia tenebantur, hac condi„ cione certissime preliberata, vt hec venditio a nulla in posterum superiore vel inferiore per„ sona debeat vllo modo immutari, reuocari vel infringi. Vt autem huius rei factum per„ petualiter ratum maneat et inconuulsum, Il„ lustrium Ducum Polonie Dominorum Lestico„ nis et Conradi, cum quorum consensu et in quorum presencia actum est, et nostrorum munimine Sigillorum atque quorundam No„ bilium attestacione Virorum, qui eidem facto interfuerunt, dignum duximus esse roborandum. Horum autem virorum hec sunt nomina: Ar„ noldus Palatinus Chazouie, Charcus Palatinus Sandomirie, Arnoldus Pincerna, Ostasius Castel„ lanus Cracouie, Mistiwoy Castellanus Sandomi„ rie.

Acta Borussica: I, 276.
(Transumpt zu Krolewetz – Perlbach: Reg. N. 56.)

Quoniam de gestis hominum et eorum calumpniorum exortis scrupulis, nolum sit in futuris temporibus scriptum inspectoris, quod nos Grota Siethonis filius, Theobaldus filius Christini, Dirsicraus filius Goworicii, existentes procuratores puerorum filiorum Christini, filii Petrislavi, ac possessionum ipsorum, habitis cum omnibus attinentibus suis, venerabili domino Christiano episcopo Prutie pro XC marcis puri argenti de consensu et consilio uxoris predicti Christini et filiorum suis, scilicet Siseborii et Petrislavi et omnium cognatorum suorum et nostrorum, inevitabili necessitate urgente, totum totaliter vendidimus, eandem pecuniam pro exemptione obsidum portolventes, qui pro eiusdem Christini captivitate in Pruzia tenebantur; hac conditione certissime prelibata, ut hec venditio a nulla in posterum superiore vel inferiore persona debeat ullomodo immutari, revocari vel in irritum. Ut autem huius rei factum perpetualiter ratum permaneat et inconvulsum, illustrium ducum Polonie dominorum Lestconis et Conradi, cum quorum consensu et in quorum presentia actum est, et nostrorum munimine sigillorum atque quorundam nobilium attestacione virorum, qui eidem facto interfuerunt, dignum duximus esse roborandum. Quorum autem virorum hec sunt nomina: Arnoldus palatinus Mazovie, Marcus palatinus Cracovie, Pacoslaus palatinus Sandomirye, Strezeu fincerna, Ostasius castellanus Cracrovie (!), Dypstivoy castellanus Sandomirie.

4 Philippi: Preußisches Urkundenbuch S. I N. 50.

Wladislaus dux Polonie v. a. d. et l.
Kölner Cop. fol. 28b n. 60.

1228 – 1239.[1]

Wladislaus (Odonicz) Herzog von Polen befiehlt seinen Beamten die Mönche des Klosters Lad nicht durch Zollerhebung zu belästigen.

XXXIX.

Wladislaus dei gratia dux Polonie omnibus castellanis tribunis ac theloneariis sub nostri ditione constitutis salutem et gratiam. Notum vobis esse cupimus dilectos fratres Lyndenses Cisterciensis ordinis in nostram defensionem ac proteccionem suscepisse ubicunque locorum in terra nostra sive cum curribus sive navigio bona ac necessaria domus sue ducunt eosque ab omni exaccione tholoni ac iuris Polonicalis omnimodis absolvisse. Quocirca vobis mandamus, quatenus, ubicunque vel quociens cunque predictos fratres Lyndenses cum bonis ac necessariis domus sue per theloneа ac castra vobis[a] commissa transire contigerit, in nulla prorsus[b] exaccione thelonei vel iuris Polonicalis nullatenus molestetis[is].

a) nobis K
b) Worte prorsus ausgestrichen K.

1) 1228. Apr. 25 Bestätigung Wladislaws für Lubiąż Cod. Maj. Pol. I n. 121.

cop. et coll.
9. XII. 82. P.

Cracauia.

1229.

[illegible nr. 7.]

In nomine sancte ac individue trinitatis. Nemo prudens pia ma-
iorum facta dissolvit vel impugnat. Omnibus enim que a
maioribus pie sunt collata et confirmata pia debetur
a successoribus reverencia. Hanc racione per sancti spi-
ritus graciam inductus ego Henricus dux Polonie et
Cracovie devotam ac laudabilem patrum meorum
principum inclitorum memoriam et bertonis largitio-
nem qua monasterio apostolorum principis sancti petri
honore constructo Lyncia vocato quandam villam di-
tam Gruder perpetuo contulerunt sicut in eorum privi-
legiis inde ~~est~~ plenius conspectis continetur et innovo
et confirmo. Scire cupiens noster successor. qm predic.
tam villam quidam comes nomine Segota sua pre-
sumptione contra iusticiam dei ac dictorum privi-
~~legiorum~~ principum privilegia a monasterio iam dicto
alienare temptaverat. Nobis igitur in Cracovia ci-
vitate pervoraliter commorantibus post mortem patris
nostri ducis Bertonis anno millesimo ducentesimo
XXVIIII. accedens ad nostram presentiam dominus
abbas Lutfridus in predictum comitem. Segotam suis
non modicis querelis coram nobis est querelatus et
nos deum solum habentes ante oculos eiusdem univerre

uic mia et veritas per ipsum iustum iudicem seculorum
sedendo pro tribunali cum nostris baronibus in monte modico ad
ecclesiam sancti Michaelis die dominica sexto Kalendas februarii

falso priuilegio fore calumpnioſum. abbatem uero cuius priuilegia
iusto dei iudicio per omnia iustificamus Et ne cuiquam uel supra.
dictorum tentorum principum erga religiosos tam uenerabilem
deuocionem uel nostre innouacionis iusti iudicii confirmacio-
nis robur temere uiolare liceat, presentem paginam perpetuis
ualituram temporibus auctoritatis nostre sigillo ac legitima
testium subscriptione communimus ac roboramus predic.
tam uillam gradez cum omnibus pertinentiis beato apo-
stolorum principi petro in tynnia conferentes perpetue do-
nationis titulo animarum nostrorum seu suc.
cessorum. Si quis hec uiolare presumpserit a deo per.
petuo damnandus. amen. Testes autem hii presentes fue-
runt Dux Sobertus filius teobaldi ducis boemie. Stepha.
nus palatinus Wratislauiensis, Marcus palatinus cra.
couiensis, Radoslaus iudex curie. Clemens filius Cle-
mentis andreas frater eius prepositus sancti
michaelis Dominus (?) abbas suermensis petrus
eius. Dominus Crisanus iussu subcancellarius.

Liber privilegiorum Monasterii Cyrvensis.

1229. Privilegium donacionis et confirmacionis bonorum Cochowo.

Quum sacrosancta mater Ecclesia de Cyrwensko non solum
hostili feritate verum eciam falsi christiani pravitate
cottidie cernitur perturbari, Igitur ego Zyrinisza (sic) relicta du
cis Lesconis cum unico filio meo Boleszlawo, compaciens
afflicioni prenominate Ecclesie, pro remedio anime viri mei
L.(esconis) innovo et confirmo tenendum perhenniter forum
in Cochowo cum thabernis et transitu. Sdiwonem cum
omni posteritate et sorte sua, duabusque villis sortibus cum
omnibus appendencijs earundem, nec non libertatem in
eisdem sicut Henricus Sandomiriensis dux presente fratre
suo duce Boleslao, prenominate Ecclesie contulit in con
cracione Lancicziensis ecclesie (1) quod vivente duce Casimiro,
nec non duce L.(escone) jam dicto cum tranquillitate pre
nominata obtinuit Ecclesia. Ne vero cuiquam maligno-
rum liceat hanc confirmacionem ausu temerario infrin
gere, presens Instrumentum sigilli mei munimine meorumque
Nobilium firmiter corroboratum tradidi Domino Wenceslao
Abbati dicte Ecclesie: nominatim eis conscriptis qui tunc
interfuerunt. Quorum nomina sunt hec: Pacoslawus Pala-
tinus (Sandomiriensis), Mistiug Castellanus Wirliciensis, Jacobus Castellanus
Sandomiriensis, Stresko pincerna, Adalbertus Castellanus
Lublin.

(1) Cf. Privilegium anni 1161. quod superius est exaratum. Itaque inter hoc
privilegium ~~cum alio retinere debeat~~, illud antiquius
num anni 1161. cujus mentio fit infra
~~enim~~ 68 anni elapsi sunt.

NB. Ten dyplom w tym dobrze Panie dziedzicu! można w Kłodzku będzie przysłany r. 1161.—
obecnie nie u mnie lecz u p. Cyrwenskiego zostający.—

Lublin. ffflorianus Castellanus Secechow. Dirsicranus Castel-
lanus Calisiensis[xl] de. Wojnjech (sic!) Virciciraus comes de Sar?
nov. Pmecrslaus comes de Chechow, dobes[illegible] comes de
Lawchorth. Mirozlaus comes de Malogost, Jan filius Ab-
rahe, Jacobus filius Nerse Jascocel prepositus Sando-
miriensis Gosslaus Cantor, Johannes Archidiaconus. Su-
cislaus Canonicus Ecclesie ejusdem. Sulco Cantor Gnezdn.
Blasius Archidiaconus Lublin Wyslaus decanus
Cracoviensis, Pucrslaus custos ejusdem Ecclesie, Herman
nus custos Ecclesie sancti Michaelis de Cracow, Ma
tias Subcancellarius. Acta sunt hec domina Brimyslaua
colloquium faciente cum leniro suo duce. Cunrado in
transitu Pylcze de Wyrzbycza Anno dominice Incarna-
cionis Millesimo CC xx ix. Lillesimo ducentesimo ~~vigesimo~~
anno.

x Sandecens: [illegible] Sędziwój kaszt. Sądecki [illegible] r. 1228 [illegible] castellanum woj[illegible]

1. Co do przywileiu ibidem [illegible] alys bylas nacty
quicque wyrazy potoczy[illegible] Cf. Privilegium anni
1161 sub Nro [illegible].

1231.

In nomine patris et filii et spiritus sancti. Amen. Licet in contractibus bone fidei equitas jus suadet contrahentibus et fidei constantia, ea que inter contrahentes conuenerint, firmiter obseruari; solet tamen uel per obliuionem uel per infirmitatem quoque humane conditionis infirmitas ueritate celando prevaricari. Valitura igitur in perpetuum per hoc memoriale instrumentum confirmetur permutatio quam ego Michael Kuyauiensis episcopus consensu nostri capituli ecclesie sancte Marie Wlod. veteris fori, permutando uillam que Bauko Barchouic vocatur cum abbate Willermo de Sylujo ceteris fratribus idem consentientibus recipiens pro villa nominata aliud predium Lychotin dictum quod situm est in mea Dyocesi. Et q(uo)d(am) rerum pias constitutiones impedium ualet ne res sacre domus perpe-

ram alienari possint a vetus tam
ecclesie nostre quam sacri cenobii
domus indempnitati hac permutatio-
ne predictorum sufficienter est con-
sultum. Quantum enim memorata
posterior, ex distinct distantia pre-
dictorum a similibus suarum eccle-
siarum tum sumptibus tum et
varii vie dispendii tum et peri-
culum pervagavit ob magnum spa-
cium terre quod hic in(de) inter-
venerat vario adita et ob hoc mi-
nime defessata fatigari consueverat,
tamen nunc permutatione facta
ille de Barchowiz in vicino ceno-
bii posita et ille de Lybotin
in nostra dyocesi sita, secunda
gaudent quiete. Sed ne legentibus
videatur hoc factum obviare voluntati
principis noverint omnes qua si-
cut magna liberalitate usus est
dux Conradus cum filiis suis Bo-
leslao, Kazimyro, Semovito, Semo-
misło in absolutionem peccatorum
et pro remedio animarum tam sue
quam suorum conferendo illam
Lybotin dicto claustro sic et

benivolentie sue beneficium non
abstulit in facta permutatione et
id ipsum etiam placet suis filiis,
quod liquido apparet per approbationem
singulorum tam Ducis Conradi
quam filiorum suorum. Ideo ne
videar ego dux C. velle statum
dicti claustri deteriorare simul vil-
lam de Sybotin pro salute ani-
me mee datam ab exactione pub-
licarum & functionum immu-
nem feceram sic etiam volo om-
nes scire, villam de Barcho-
vic esse liberam ab omnibus per-
angariis tam porafine quam
aliis omnibus quibus homines
terre istius per ducales satelli-
tes gravari consueverunt. Et quia
hec factum tam Ducali preroga-
tiva quam consensu partium est
roboratum, nullus unquam at-
temptet irritandum q. quisquis
eorleviarius indempnitati detracta-
re presumpserit, dei omnipotentis

indignationem in extremo ren-
dit examine. Acta sunt hec an-
no gracie M CC XXX IX in sollemp-
nitate parchali agente tertium
Duce Conrado cum Duce Logis-
lao in villa que dicitur Sguyz
presentibus plurimis nobilibus
Polonie. Cujusque hominis hanc
opinionis et bone fame appen-
sum huic instrumento sigillum
fuerit, ni omnes testes sunt hu-
jus facti.

L oryginału. Lawiszone dwie
wieczcie iedna Biskupa Ku-
jawskiego drugo Opata. obie.
dwie podłużne.

Dokument ten pierwszy raz wydany.
Kowalski w Themidzie T. VI. 419–421. ~~421. 422.~~

[illegible] Karissimo in Christo [illegible] [illegible] [illegible] benedictionem [illegible] [illegible] [illegible]

Gregorius Sp. IX, 1. 6. Part. 20. Viterbii, legato
sedis apostolicae mandat, ut generalem episcopi
Caminensis in curia archiepiscopum Spalatensem in
spem suffraganeum et alios cognoscat et sibi refe-
rat.
Theiner Vet. monum. Polon. I, 1 Nr. 60.

Gregorius episcopus etc. venerabili fratri .. epi-
copo quondam Mutinensi penitentiario nostro
apostolice sedis legato salutem etc. Sua nobis
venerabilis frater noster .. episcopus Caminen-
sis petitione monstravit, quod licet episcopatus
suus, apostolice sedi sicut dicitur immediate sub-
iectus ab aliis convicinis episcopatibus olim
fuerit certa circumscriptione distinctus, prout in
apostolicis privilegiis ecclesie Caminensi con-
cessis dicitur contineri, nuper tamen venera-
bilis frater noster .. archiepiscopus Gneznen-
sis et Posnaniensis episcopus et quidam alii
vicini episcopi quasdam partes et terminos
vue diocesis per violentiam occupaverunt et de-
tinent in enormem ecclesie dispendium
occupatos. Quia vero nobis non contrahit de
premissis, mandamus, quatinus de prefa-
tis terminis auctoritate nostra diligenter
diligentius veritatem, et que inveneris,

nobis tuis studeas litteris fideliter intimare, ut super hoc procedamus iuxta quod vocandum Deum videbimus procedendum. Datum Viterbii XIII kal. aprilis, pontificatus nostri anno nono.[1]

---

[1] Biskupstwo [illegible] jako tojone, przy Bolesławowym grobie założone około r. 1216 metropolji Gnieźnieńskiej, gdzie jeszcze bulla Innocentego P. III do metropolji magdeburskiej przyłączone. (Sob.

Granica tego Biskupstwa jasko tu oznaczone przez bullę Innocenta P. III w r. 1208 i nigdy [illegible] Kruszwicą do rz. Laby, potem [illegible] aż [illegible] granicy [illegible] r. 1236 [illegible] na nowo metropolji Gnieźnieńskiej. (Hasselbach Cod. diplom. Pomer. Nr. 63.)

Thomas epus Wratislav. 1241 Aug. 27, Wratislavie; villam episcopa-
tus Judam Czermiejewo cum villis episcopalib., Posnaniens. cambit.
Wrocław. Arch. Capituli epalis. KB. [Jean resumpt.] ~~1241 August 27~~

In nomine Domini amen. Ad pleniorem memoriam futurorum expedit, ut ea que sunt longevis temporibus duratura, literarum apicibus roborentur. Noverint ergo universi presentium habitatores, quod nos Thomas Dei gratia episcopus Wratislaviensis una cum consensu nostri Wratislaviensis Capituli considerantes difficilimas exactiones decimarum in villis ac hereditatibus ad nostram ecclesiam pertinentibus, collocatis sub Posnaniensi diocesi prope Gwesnam propter varietatum discrimina ac incommoda infinita cambium sive commutationem pacientes cum venerabili in Christo patre B. eadem gracia episcopo Posnan. (iensi) villam Cirsino cum aliis possessionibus ibidem pertinentibus, que nostram tangebant ecclesiam, perpetuo tribuimus possidendam, pro nostra autem ecclesia villas seu decimas istarum villarum: villarum villam Hermanni, Coslinino [Lv?] Golinino, Pozrkowo, Bonowo, Czrkovo dioc. Gnesnensis (vil.) cas-epimus, sitas in metis nostre Wratislaviensis diocesis et Gnesnensis. Nos vero Thomas episcopus Wratislaviensis una cum consensu nostri Capituli in nostrarum remedium animarum fundantes ecclesiam in Coslinino in honorem sancti Johannis Baptiste et in honorem beate Hedvigis, quod Sdunki alio nomine nuncupavimus, decimas predictarum villarum cum decima ville Piszice appellatur, quam Mosciborius iudex Crac. (Cracoviensis) curie Sriam eidem ecclesie contulit,

procuravimus condonari. Insuper decimam ibidem in Bunkl cum duobus magnis mansis liberis, molendinum cum piscina et silva (m) a superiori rivulo, ubi Con vocatur seu cumulus lapidum vulgariter nuncupatur, usque ad fines silve que Ponicla [cula?] (vide) dicitur versus viam, que ducit de Brezebrezisko in civitatem Bunkl, a sinistris, cum molliciis et utilitatibus omnibus dicte silve, decimam insuper fabrice in eodem rivolo (vide) sive fabrica sive molendinum locatum fuerit, semper decima ecclesie nullatenus denegetur. Preterea unum macellum carnium et unum panis ibidem in Bunkl prefate ecclesie tribuimus perpetuo possidenda. In cuius rei testimonium, presentes scribi fecimus nostro nostrique sigillo capituli fecimus? communiri. Actum et datum Wratislavie anno Domini millesimo CC^o quadragesimo primo, quinto Kal endas Sept embris, presentibus testibus infrascriptis, videlicet Conrado preposito Andrea decano, Semiano archidiacono, Nicolao custode, prelatis Wratislaviensibus, Nicola cum fratre Symone de Debna et de Crzan, Moiborio de Pirzic judice curie prefate, Srzebkone de Brzebeczko [u?] et multis aliis fidedignis

~~Actum Transcunt in Sommerfeld bei Breslau~~

[D.A.K.]

Czirzino m. Czerniejewo. Villa Hermanni nie odgadnione, pewnie część m. Dunu. Golinino część m. Golin. Golinino może Golejewo. Poszkowo, Baszkowo. Bonowo może Konice? Cesikowo nie odgadnione. Dunkl m. Oborniki. Pirzic Pierzyce. Brzebrezisko Grzebicko. Ponicula nazwisko wieśne Nra 2016 kal Nra Debna Dębno. Crzan, Krzan

fecimus transpt. ma [illegible]. Wieroj

Transumpt powyższy jakoż tamże nadbale spory zamy nieważne, i niemoc ex tekst zaszłe [illegible] Wieroj

jam. viaram transpt ma vaccarum. Wieroj

Bogufalo

transpt. nie ma. Wieroj

jam. nuncupatur

transpt ma nuncupatur. Wieroj

jam. vilvam transpt. ma silva. Wieroj

jam. Dene

Str: 142 – 144.

1272. In nomine Sanctae et individuae Trinitatis. Amen. Cunctis tì quod mortalibus, quae volubilitate temporum agitantur, quòd longi tractus temporis, parit antiquitatem, antiquitas oblivionem rerum actarum. Quamobrem necesse est, ut res dignae memoriae scriptis debeat commendari, quo canescens antiquitas, crebrius valeat renovari. Ego igitur Premyslus Dei gratia Dux Poloniae, cum fratre meo juniore Boleslao, et cum dilecta matre nostra, Dna Helinga, notum facimus, tam praesentibus, quam futuris, praesens scriptum intuentibus, quod ad honorem Dei, in memoriam et remedium animarum nostrarum, consentientibus Venerabili Patre nostro Dno Fulcone Archiepiscopo Gnesnensi et Suo Capitulo, consilioque Baronum nostrorum dedimus Hospitale nostrum Gnesnen[illegible] sancto Sepulchro Domini, sub regimine et gubernatione Domini Henrici Praepositi Dominus Miechoviensis Suorumque Successorum jure perpetuo possidendo. Qui jam dictus Praepositus, pervirum honestum et providum, Rectorem industrium tenebitur providere, ne Elemosynae, pro dicto

hospitali collatae negligantur, et
inutiliter dissipentur. Si vero talis
(quod absit quidem) Magister esset,
qui nec Deo, nec domui suae utili-
lis comprobaretur, ad nostram
petitionem, ex Domini Archiepisco-
pi authoritate, et Capituli sui
amoveatur, Si tamen Canonice con
victus fuit, et comprobatus, et alius
Magister idoneus, a praeposito Domus
supra memoratae substituatur, qui
favorem Dei et hominum, quantum
Deus dederit, sciat conservare.
In hospitali autem praedicto, sicut
jam diximus, ob remedium animā-
rum praedecessorum, Successorum,
que nostrorum, cum in statum
bonum fuerit instauratum, in-
firmi cum de eleemosyna indigentes,
non raptores, non violenti, detent
pro facultate domus recreari. Aliqui
etiam scholares pauperes, ibi tene-
antur confoveri in expensis, non
in vestimentis, nisi pro voluntate
magistri hospitalis. Et quia precā
tis nostris exigentibus, modernis
in temporibus, frigescente charita-
tis igniculo plures inveniuntur
invasores dominorum spiritualium,
quam adjutores, sive defensores,
nos in his, quae ad laicam manum
pertinent, Dnum autem Archiepi-
scopum in spiritualibus, cum suo
Capitulo, tanquam veros haeredes
volumus esse defensores. Actum

et datum Anno Gratiae, Millesimo Duocentesimo Quadragesimo Secundo in Ecclesia praedicti Hospitalis in Gnesna in die B. Adriani. His testibus praesentibus: Dño Joanne Decano, Christiano Custode, Andrea Thuma, Stephano Cancellario Ducis, Vincentio et Petro fratre ejus, Isaja, personis et Canonicis Gnesnen. et pluribus aliis Canonicis, et Vicariis et his Baronibus: Bogumilo Dzierz, Raio, Palatinis: Petrino de Castellano Gnesnensi, Thuma Castellano Posnaniensi, Damarado Judice et aliis pluribus militibus Fratribus Praedicatoribus, Gregorio et Petro Stanisingo: quibus mediantibus haec facta dignoscuntur. Hae autem villae sunt Hospitalis istius: Dzierchowa cum suis adscriptitiis, Wlecowo, Chmielno, Pawlowo, et Przesieka, Kundlowo, Wujask, Taberna in Kloch, Jezierzany, cum pleno lacu, et molendino, et castonibus libere capiendis, Grasim, et cum lacu nomine Kuklowo, et suis omnibus utilitatibus, Losne, Kunikowie et Jamenium circa hospitale. Hae sunt villae, quae exceptae sunt circa unam vicinam, quae liberae sunt: Kuchrzyno, Przesieka, Jezierzany, Dzierchowa, Wujask, ita quod venatores cujuslibet officii, non recipiant neque canes nostros pa

scant, neque godwady dent, etab
omni expeditione, et Castrorum
munitione, et ab aliis omnibus
expeditionibus, et Solutionibus, eos
taliter reddimus absolutos.

[Codex. Wielkopolski 3. 402 fol. 5 r.]

12

Premizl dux Polon. 1243 Febr. 25, in Gnesna;

Paez. oryg. u którego na rewersie potjedn. czerw. przyciśn. okrą-
głe pieczęć Księcia Władysława Odonica (pieczę. XI. z napisem
częściowo: + Wolodizla... a w wewnętrznym otworze: ...orchu... sta.
Seyfferts p. Kopicz. Statuty Kościoła pokatedralnego.

In nomine sancte et individue Trinitatis. Ego Premizl
divina permissione dux Polonie cum dilecto fratre meo
Boleslao iuniore et cum karissima matre nostra do-
na Hadwige notum facimus omnibus Xristi fideli-
tam presentibus quam futuris quod in remedio
animarum nostrarum et patris nostri nec non om-
predecessorum successorumque nostrorum contulimus
villas Dambagora Srilevo et Pinzco ad honorem Dei
et sancte Marie sanctique Petri monasterio Lucnen-
et sancto collegio ibidem famulanti Deo in ea heredi-
rio in perpetuum possidendas quibus villis hanc conferi
libertatem ut nec podvorowe nec obrozam nec povoz nec c
teras iniquas exactiones solvere teneantur hoc firm
servari percipientes ut coram omnibus castellanis
aliis iudicibus citati non astent nisi coram nobi
gillo nostro provocati. Quicunque autem hoc felix facti

ostrum irritare vel ausu temerario contraire presumpserit
indignationem Dei omnipotentis et nostram se noverit incur-
surum. Et quia sigillum nostrum ad presens non habemus
sigillo patrio nostri presens scriptum curavimus communi-
vire. Datum anno gracie m. cc. xxxx iii feria tercia ante
Cineres in Snegna.

Dorot kapiranc rękę, wypatczona: Ius premicz cum fratre Boleg-
o et matre domina Hadwige dedit Dambagora Grilowe et
incko.

Fr. Henricus de Wida preceptor domus Theuton. ch. 1243
Aug. 18 in Pyeni Wladislavia; -43-

Nos frater Henricus de Wida preceptor domus Teuthonice in Prussia notum esse cupimus universis, quod de fratrum nostrorum consilio et consensu necessitate adversitatis compulsi, quam nobis et sancte matri ecclesie dominus Swantopolcus dux Pomeranie iniuste ingerit et ingessit neccessat ingerere, foedus inivimus contra eum et contra suos adiutores cum domino Kazimiro duce Cuiavie et cum fratribus eiusdem S[wantopolci] dominis videlicet Samborio et Ratiborio, quibus etiam iniuriatus est supra modum. Compromisimus enim sub iuramento astare fideliter ipsi nobis et nos eis invareque ad invicem, quam diu ille hostis noster vexerit vel quousque compulsus fuerit exulare, sive usque dum inimicicie iste per compositionem fuerint soporate. Que compositio nunquam fiet sine consensu partium ipsorum et

nos-

nostre et nisi iusticia fiat ab eo do-
minis ducibus Polonie Conrado et
aliis, quibus ad huiusmodi sumus spe-
cialiter obligati. Nulla ergo pars aliquas
cum eo treugas faciet, nisi alie par-
tes voluerint consentire. Promisimus
autem ut si dominus Samborius contra
ipsum fratrem suum inimicicias ex-
ercuerit manifestas actionibus, que ad
probationem sufficiant, vel si uxores
militum suorum et liberos in Culmen
duxerit, ipsi et suis castrum Sartowiz
mox tenebimur presentare, ita ut, sicut
promisit alio in tempore, nec in terra
nec in aqua sue dominationi sub-
iecta de nobis vel de nostris hominibus
unquam accipiat pedagium vel
theloneum, quod et ei promisimus
e converso. Item si dominus Ra-
tiborius contra sepedictum fratrem
suum similiter fecerit inimicicias,
sicut dictum est, exercendo vel uxores
militum suorum et liberos in Cuiau-
iam transferendo, dominus dux Kazi-

minus

mirus predictus statim eum cum suis
tenebitur intromittere in castrum Wissegrod
et in alia, quecunque Pomeranie sunt vi-
cina, quam diu bellum duraverit pretax-
atum. Ut autem hec omnia ex firmius
teneantur, promissum est ex omni parte, ut
quecunque pars alicui predictarum promissio-
num infringendo eam presumpserit con-
traire, ipso facto subiecta sit excommuni-
cationi domini Cuiauiensis episcopi, qui est
et qui erit pro tempore, ita diu, quousque
transgressionem suam correxerit et emen-
daverit competenter. Testes, qui aderant,
sunt hii: dominus Mychael Cuiauien-
sis episcopus, Petrus prepositus Wladis-
lauiensis, Rodegerus decanus Crusevi-
censis, Pogusa castellanus Wladislaui-
ensis, Martinus castellanus Crusewicensis,
Cesszlaus iudex domini Kazimiri du-
cis Cuiauie, Nycolaus thesaurarius eius-
dem. Acta sunt autem hec in iuveni
Wladislauia in domo fratrum Minorum,
anno gratie M°. CC°. X°. LIII°. quinto Kalen-
das Septembris, indictione prima.

[Potthast 45-

Innocentego III

1243. bulla aurea

nienaruszająca uwiązanie słów: „ranna z tymi, którzy po sprzysiężeniu z zastawu wyszli”.

„Innocentius episcopus servus servorum dei venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis et dilectis filiis abbatibus, prioribus, decanis, archidiaconis, archipresbiteris (archipbris) et aliis ecclesiarum prelatis, ad quos litere iste pervenerint salutem et apostolicam benedictionem. Cum dilectorum filiorum magistri et fratrum ordinis predicatorum precibus inclinati, per nostras inhibuerimus litteras, ne quis forte professionem eidem ordini factam, ab ordine ipso sine sui prioris discretione recedendi licentia et recedentem absque cautione communium litterarum prioris et fratrum ipsorum auctoritate alicuius privilegii, ab apostolica sede indulti, nullus audeat retinere, universitati vestre per apostolica scripta mandamus, quatinus quoslibet contra inhibitionem nostram ab ipsorum fratrum ordine discedentes et propter hoc excommunicatos ab ipsis usque ad satisfactionem condignam artius evitetis et faciatis ab omnibus evitari. Datum Laterani VIII kalendas aprilis pontificatus nostri anno [illegible]

Pierwszy na pergaminie spisany – obejmuje
10. wierszy – Ś. Iwanym oznaczone miał ob-
rzeczę – (S. W. Ś. P. Ś. Ś. ; dwie głowy
odzielone krzyżem pogrzebnym – S. O. Iwanowi
tuis ofs. IIII)

1244.

† domine

In nomine † Dei aeterni amen. Cum vota quae a ratione tramite non discordant effectu consequenti debeant, cum etiam iustis petentium desiderio iuris ratio facilem praeberi persuadeat assensum. Ea propter nos Henricus Dei gratia dux Cracouiae et ac etiam Silesiae notum facimus tam presentibus quam futuris, quod petitione fratris Theodori palatini Cracouiensis inclinati sibi Teutonici fecerunt locari in silua circa fluuium Dunaiec iuxta ipsum, quae dicitur Dunaiec et Dunaiec niger, Rozoznik, Lipetnica, Vlcna, Ratainicha, Nomicelecka, Stradoma, quantum est de silua ipsius. Dantes etiam eis hac parte et hac conditionibus uti, quibus Teutonici Slezenser utuntur in silua locandi in dicta silua quacunque fuerint Teutonici inhabitatores, praeterea eis ab omnibus in silua nominata Ganga-

riarum scilicet et perangariarum
absolutionem. Ita etiam quod in
eadem villa homines locati coram
nullo alio, quam coram suo domino
et cum scultheto iure teutonico
ipsis in omnibus scultragante co-
genti sunt litigare, exceptis iure
curali, quod est decimo capitis vel
membrorum mutilatio, quod nobis
nostrisque successoribus reservamus.
Ut autem haec nostra
concessio in perpetuum robur
auctore domino firmitatis obtineat,
praesens proinde documentum ni-
gilli nostri corroboracimus impres-
sione. Datum in Danczow anno
ab incarnatione Domini Millesimo
ducentesimo quadragesimo quarto.

-47-15

Michael Cuiauiensis et Henricus Culmens. episcopi 1[illegible] Dec. 8,

Y( )

Y niueris presentes litteras inspecturis. M. Cuiauiensis. et H. Culmensis. dei gratia episcopi. salutem in domino. Cum ad instantiam nobilium uirorum. Samborii et Rateborii fratrum. ducum Pomeranie. vir venerabilis Jacobus. Leodiensis archidiaconus. domini pape capellanus. ac ejusdem in Polonia Pruscia et Pomerania vices gerens. nobis presentibus semel et iterum diligenter monuisset in diuersis diebus nobilem uirum Swantupulcum. ducem Pomeranie. ut dictos fratres suos Samborium et Ratheborium. quos de dictis terris ipsorum. sicut manifeste constabat et sicut Swantupulcus etiam non negabat. eiecerat uiolenter. ad easdem terras reciperet et restitueret. et dictum Ratheborium quem captiuum tenebat a ~~eastem terras reciperet et restitueret~~. uinculis liberaret. vel in crastino

(sancti

sancti Nicolai in Thorun. ubi igitur Maro-
lus. capellanus dicti Swantupulci. literas
clausas eiusdem Swantupulci ducis pre-
sentauit dicto archidiacono in iudicio
sub hac forma:

Reuerendo in christo patri. domino
J. archidiacono Leodiensi. apostolice sedis
legato. S. dei gratia Pomeranorum dux.
promptam ad omnia cum obsequio vo-
luntatem. Sicut a uobis recepimus in
mandatis. causas litis et dissensionis in-
ter nos et S. fratrem nostrum conscrip-
tas vobis per Maroulum capellanum nos-
trum transmittimus. rogantes affectuose.
ut ipsas de manu ipsius recipientes.
petitiones nostras per ipsum uobis por-
rigendas de supereffluenti gratia taliter
exaudire curetis. ut uestram honestatem
possimus et debeamus semper ex debito
commendare. Si autem Merulus pre-
sens non fuerit. loco sui Dargozlaum
capellanum nostrum recipiatis. super
premissis fidem adhibendo eidem.
Cum autem dictus archidiaconus a

dicto

dicto Karolo in iudicio quesiuisset si alias litteras haberet. constanter asseruit. quod alias non habebat. Sed quasdam ceolulas non sigillatas sed consutas exhibuit sub his verbis:

Reuerendo in christo patri. domino J. archidiacono Leudiensi. domini pape capellano. eiusdem in partibus Polonie Pomeranie et Pruscia uices gerenti. S. dei gratia Pomeranorum dux. promptam ad omnia cum reuerentia et obsequio uoluntatem. Cum a uobis recederem dedistis mihi in mandatis ut fratrem meum S. ante festum beati Nicolai dominio suo restituerem. uel in crastino post Nicolai uobis in Thorun excessus suos scriptis significarem. unde tactus dolore cordis pro eo quod fratris mei infamiam propalare deberem vobis. gemebunde cogor significare. quod cum olim pater meus in articulo mortis positus esset. commisit mihi fratrem meum cum terra sua. et eum viginti annis in curam reciperem. et terram suam tamquam

meam

meam regerem. Me vero renitente dixit
pater. fili noli separare ab illa dilec-
tione qua te semper dilexi. Victus ta-
men precibus patris fratrem in cu-
ram recepi. Deinde dixit fratri meo.
fili tibi districte precipio. ut obedias
per omnia fratri tuo seniori: sicut et
mihi. quod si non feceris. cito te ante
iudicem uiuorum et mortuorum. Quo
facto fratrem meum duodecim annis
sicut melius potui procurani. Quibus
expletis anno tertio decimo fratrem me-
um dominio suo cum fraterna dilecti-
one restitui. Qui cum dominaretur ter-
re sue. fedus iniit cum Prutenis. in me-
um preiudicium et grauamen. Voluit
etiam cuiusdam Pruteni filie copulari
nomine Preroch ad terre mee lesionem.
Precepit etiam militibus suis. ut
clanculum prutenis preberent tran-
situm per terram suam. ut terram me-
am occulte deuastarent. Quo facto
quidam miles nomine Luis Warten mi-
serie christianorum condoluit. et dissua-

(dendo

dendo dixit. hoc nunquam debere inuito heredi fieri et domino seniori. Cum vero talia prefatus miles dixisset. frater meus pudore tactus talia dissimulauit. et in clanculo tamen terram deuastare permisit. Post hec inito consilio cum prutenis cum quodam theutono agnomine Spicenagel. vt pro nobilibus terre sue hereditatibus me cum meis baronibus ad nauem suam inuitaret et propinaret. ut dum cum eis ibidem discumberem gubernator eleuato uelo me ad terras alienas captiuum deduceret. Sed cum taliter me deducere non posset. ipse cum aliis quibusdam maleficis posito colloquio ibidem me capere voluerunt. Sed cum nec sic proficeret. discordiam excitauit inter barones meos. ut sic saltim malum michi procuraret. Post hec autem misit ad me magistrum H. agnomine Balconem. per quem michi fraternam pacem dedixit. His taliter peractis. fratres domus theu-

(tonice

tonice mecum discordare fecit. sed ad de-
cipiendum me coram palatino meo Gneu-
maro dixit. frater ideo me fratribus domus
Teutonice familiarem reddidi. ut si aliqua
tibi mala procurarent. tibi reuelarem. et pro-
positum ipsorum intelleri. quod castrum
quoddam nomine Prenzlau ad lesionem
tuam edificare disponerent. Talia et
talia dixit. ut et facilius me cum fratri-
bus supradictis discordare faceret. Post hec
cum eisdem fratribus castrum quoddam no-
mine Gorzdin cepit ad lesionem totius
Pomeranie edificare. et exercitu contra
me congregato. se cum prefatis fratribus
in castro eodem recepit. Predictus uero ex-
ercitus non mea potentia. sed iusto dei
iudicio fuit deuictus. Ego uero accedens
ad predictum castrum dei nutu optinui
eius munitiones. et cum malum pro
malo eis reddere potuissem. fratrem
meum una cum eis liberum abire per-
misi. Ipse uero relicta terra propria
fratribus supradictis semper ad lesio-
nem meam adhesit. Et cum ibidem

(minus

minus me ledere posset. Cassubiam in-
trauit. et inquantum potuit. terram me-
am inuamine Cassubitarum deuastauit.
Deinde accepto consilio cum fratre meo Ra-
theborio. ut castrum meum Slanciam ca-
peret. antequam conuenirent. incidit in
m[anus] militum meorum Samborino.
Et cum in predicto castro captiuus teneretur.
in festo Parasceve ipsi fraterne condo-
lui. et conuocatis militibus meis. coram eis
propter festum Pasce ipsum terre sue li-
bere restitui. Post duas uero ebdomadas con
uocatis monachis Cisterciensis et Premons-
tratensis ordinis. et fratribus predicatori-
bus. et omnibus tam clericis quam laicis.
terram propriam coram abiurauit. ita
videlicet ut si de cetero se in aliquo mi-
hi opponeret. Hec omnia irritauit. et us-
que ad aduentum uestrum aduersarius
meus semper extitit. In principio guerre
nec frater meus R. ad suggestionem epis-
copi Cuiauiensis et Samborii castrum suum
Zelgard firmissime muniuit. et cum om-
nibus quos habere poterat terram meam

Stupsth

Slupsech dictam hostiliter invadens bo-
nis omnibus spoliatam occupauit.
Sed eo concedente qui iniuriose op-
pressis adesse consueuit. idem castrum
cepi et succendi. Tunc idem R. frater
meus. uidens quod me superare non
posset. penitentia ductus ueniam postu-
lauit. et ego misericordia motus ip-
sum dominio suo restitui. Postea cum
Episcopo Ciuiauiensi et sepedicto S. fra-
tre meo. ac ducibus Polonie taliter
conspiranit. quod iidem duces in terra
mea castrum edificare deberent. Et cum
ego eos ab eodem loco repellere contende-
rem. et iam dictus R. frater meus a tergo
super me subito irruere deberet. et me cap-
tiuare uel interficere. huius traditio-
nis procurator et baiulus per terram
meam iter faciens a meis detentus pre-
missa omnia recognouit et recognouit
et sic pater misericordiarum meam at-
tendens innocentiam mihi in eodem
precauit.— Porro apertis litteris supra-
dictis coram. nobis a dicto Archidiacono

ducis

Lucis superius memorati. propositum fuit coram eodem Archidiacono in iure pro parte Samborii et Rathčborii predictorum quod ex quo dictus Marolus alias litteras non habebat. illas penitus non valere ad ea. que debebat dictus dux proponere per se. nel per procuratorem idoneum illa die. Primo quia littere clause erant. Secundo quia non constituebat dux procuratorem aliquem per easdem. Tercio quia non erat ibi certus nunctius nominatus. sed expressum in eis quod si Marolus non esset presens. Dargozlaum nunctium faceret loco sui. Quarto quia euidenter per easdem litteras apparebat predictos Marolum et Dargozlaum a dicto Duce nullum mandatum super hoc recepisse. Quibus auditis a dicto Archidiacono et plenius intellectis. de bonorum virorum consilio dictus Archidiacnus interloquendo pronunctiauit predictum ducem esse penitus contumacem. Et quia dictus Archidiaconus ad hoc specialiter nos inuitauit. vt ui-

deremus cum ipso et audiremus predicta. nos ad petitionem ipsius Archidiaconi presentibus sigilla nostra duximus apponenda. in memoriam et testimonium predictorum. Actum anno domini m°. cc°. xl°. octauo. feria tercia post festum beati Nicolai.

Premisl dux Polonie 1249 Apr. 13, in Pucnsco;

Perg. orygg. a którego na pasiastych plaionkach półjedwabnych z pieczęcią przyciągnionego, [illegible] w Krzyżu, niata o kaj[illegible] godło rękojmia fundatora (Henryka w Obrze (Pieczęć XV) przyciągnionego Krzyżem do góry. 2da Przemysława Ks. (Pieczęć XIII) na którey w głębokiej lancy [illegible] widocznym przepaską podtrzymujący w górę.

Berlin. Königl. Geh. Staatsarch. Tempelorde..

In nomine sancte Trinitatis et individue unitatis amen. Nos Premisl Dei gracia dux Polonie omnibus/tam presentibus [illegible] futuris hanc presentem paginam inspecturis et audituris salutem in quo et per quem omnium salus. Quoniam facta mortalium temporalem quidem recuperant motum labilique excidunt memoria atque ea mater oblivionis vitiicat vetustas in ambiguum ducit utiliter provisum est sapientum examine hec litteris ac testium confirmatione communiri. Hinc est quod in nostra [illegible] supra nominati ducis P. presentia nobilis matrona uxor condam comitis Petreconis de Lanck una cum nepotibus ipsius Hocanicis videlicet et Petreco de sua non ficta voluntate contulit fratribus Templi Iherosolimitani ob amorem Jhesu Cristi et ob remedium anime viri sui et omnium parentum suorum

villam in terra nostri Ducatus que vulgariter Kron nominatur
iure hereditario in perpetuum possidendam. Igitur nos predictus
Premisl donationem prefate matrone et nepotum ipsius ratam
et firmam habentes damus plenam libertatem iurisdictionis
nostre cum consensu baronum nostrorum ville predicte magis-
tro Templi milicie et omnibus dominibus eius. Ut igitur do-
natio predicte matrone et nepotum eius et nostre libertatis
collatio futuris temporibus et presentibus inviolabilis per-
severet presens scriptum sigilli nostri appensione duximus
roborandum subductis et subvocatis testibus quorum hec sunt
nomina comes Eustachius castellanus de Usek, Petrus filius
condam Dettopi cum duobus filiis suis Bogufio milite et Blis-
borio Baran Bogufanus filius Jaroslai Janečk filius Stolonis
dominus Petrus dictus Artigus et frater Julianus predicatores
dominus Poznaniensis Vincentius filius Natelini canonicus Poznani-
ensis ecclesie et Michael clericus nostre curie qui ad man-
datum nostrum his interfuit et ista conscripsit. Datum et
actum in Wenesco villa matris nostre coniugis ducisse Hadewigis
anno Domini M. CC. L^mo nono in vigilia beatorum Tiburtii et Valeriani.

1256 5/5 Sala, decretalis. Iurisdictionis curie suspendendi, interdicendi bullam, communicandi et excommunicandi. Alexander episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis, magistro et fratribus ordinis fratrum predicatorum salutem et apostolicam benedictionem. Licet alia amor patris monere vestras ne alterius iurisdictionem, et quasi hoc solum delectationem vobis fructuosum quod vestre voluntati sibi placitum et salutem non ferat animarum. Unde ex hoc, quia non vestra, sed fratrum ordinis vestri auctoritate iurisdictionem interdicendi, excommunicandi vel excommunicationis sententias aliquas, quas ab episcopis vel aliis prelatis vel excommunicationum sententias aliquas, absolutionis beneficium vobis fratres recipere, ac eos qui sacrum assumptum habitum receperunt de habitu ordinis vestri ipsam absolvere valeatis. Ita tamen, quod si aliqui ex eisdem huiusmodi sententiis propter debitum sunt astricti, satisfaciant ut tenentur, nec ei ergo omnino hominum vestra concessionis infringere, vel ei ausu temerario

contraire. Si quis autem hoc attemptare praesumpserit, indignacionem omnipotentis dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Laterani III nonas Maii pontificatus nostri anno secundo.

Dürnstein pergamenty objímají
mešty. Na jižní-severním jižním
hradu stanuli rytíři Jindřicha Jasomirgotta
(† 11. 1. 1177) i dvorní hlavy
jeho nejbližšího S.C. Jiřímského fejd. 1111)

-55
Uoś

1256
3/8

Bula Innocentego IV Alexandra IV względem uprawnienia moxy, tj. w miesiącach interkalarnych.

Alexander episcopus servus servorum Dei dilectis filiis magistro et fratribus ordinis fratrum predicatorum salutem et apostolicam benedictionem. Vobis assidue regnum Dei querentibus id a sede apostolica dignum conceditur, per quod spirituale gaudium vestris cordibus oritur. Nos itaque vestris precibus devotionis inducti, presentium vobis auctoritate concedimus, ut cum de loco forensibus ecclesiastico suspecto interdicto, divinum in ecclesiis, in quibus illum ex indulto sedis apostolicae celebrantur excommunicatis et interdictis exclusis non pulsatis campanis, clausis januis et voce suppressa celebrare possitis, nisi contigat id nobis specialiter interdici. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre concessionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Anagnie III non. Aug. pontificatus nostri anno tercio.

Tierwosis opisany na pergaminie
nie obejmuje 12 wersztów. Na

exemplo- żółtym fxmarkiem oświadczam.
Pieczęć na złotej, na wierzchniej stronie
nadpisu Alexander pap. IIII

1256
21/8

Bula Alexandra IV. dovoluje, aby
OO. Dominikánom v Prešove na
farskom oltári omše, od.
slúžili

Alexander episcopus servus servorum Dei
dilectis filiis fratribus Ordinis fratrum
Predicatorum salutem et apostolicam benedic-
tionem. Postulastis a nobis, ut cum vestra
villas et civitates frequenti exeitatis, nec ve-
strum expedit fore numerum loca discurre-
re pro divinis officiis audiendis celebrandis
velitis ubi conventus Ordinis vestri fuerit,
super altare portatile licentiam habere-
mus. Nos autem ad vestris postulatio-
nibus inclinati concedimus ut vobis
praedicto alteri. Nulli ergo omnino ho-
minum liceat hanc paginam nostre
concessionis infringere vel ei ausu teme-
rario contraire. Si quis autem hoc attem-
ptare presumpserit, indignationem
omnipotentis Dei et beatorum Petri et
Pauli apostolorum eius se noverit incur-
surum. Datum Viterbii XII kal. Septem-
bris pontificatus nostri anno secundo.

Pečiatka na pergamíne žltej
farby obojstranne. Na
prednej strane - žltým jedvabným
stuhám visí olovená pečiatka
na dvojej na vzdialenej strane
nápis: Alexander p.p. IIII

1-56

Archivum theologicum. [illegible] gli
Olmütz. 6 January 1 [illegible].

p. 359. 1257. Boleslaus Dei gratia dux poloniae, notum fa-
cimus tam presentibus quam futuris quod Nobili
viri fratres nostri barones nemoriae Illustris principis
premisl, Dei gratia dux poloniae, in ultima vo-
luntate concesserunt, sana mente sensu, cuncta
salubria, [illegible] villam Bulk
et ecclesiam [illegible]
ibi obmorit .... cum pleno jure ad dominium, Ecclesiae
sc. ibi beate in honoris ad sustentandum sacrificium ... Nos
[illegible] ... devotis consili-
[illegible] ut ecclesiam et fratres ibi Deo
[illegible] pro eorum vita et legitima sors parte
[illegible] ecclesiam firmiter et inviolabiliter con-
firmetur, [illegible] in testimonium [illegible]
[illegible] nostre majestatis sigillum fecimus roborari.
[illegible] Quarum testes sunt Dominus
[illegible] nostre, Dominus Joannes can-
[illegible] nostre ... Matthia notario nostro, qui
[illegible] et mandato ad idem pri-
[illegible] ordinis nostrum [illegible].

1217. [illegible] Boleslaus Dei gratia dux [illegible] vestre
[illegible] notum [illegible] Boleslaus cum [illegible]
nostre, Dominus Jolenth ecclesiam [illegible], Sanctae
Trinitatis cathedralis, villam [illegible] Kuyavie vulga-
riter appellatam de virinia, quam Rede dicitur, excl.
pratis, virinis [illegible] Cathinensi, [illegible] ab
[illegible] exactionibus absolvendo. videlicet a cibo
[illegible] pabulo, coram Castellano Swolae
predictam villam [illegible] fuerunt non separabunt,
[illegible] necessariis fuerit terminanda,
[illegible] vel numero [illegible]
dispositi. Villam [illegible] nulla nova
[illegible] separare, quam ecclesiam eadem excipi nem-
[illegible] dictas villas, ab aliter
[illegible] ad utilitatem.

1258. Nos Boleslaus D.G. dux poloniae Maioris, notum
[illegible] V. cum nostris Dux Bogufalcius,
[illegible] villas suas
[illegible] Item in Nowodam de
[illegible] Marcis argenti et una varra,
quas nos jam exolvit pro Sivano coram nobis et
[illegible].

1284. Nos Secundus premysl, Dei Gr. dux poloniae, no-
tum facimus .. quod villam quae vulgariter Brzuchow
[illegible], quam [illegible] pie Johannis [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

vel alicuius eiusdem ville civitatis conqueri
vel ~~querere~~ , frustratim dividendi vel alienari pos-
sint non valeant, sed ~~volumus~~ integre exhibeant
~~vendere~~ venales... presentibus comite Nicolao palat.
Cathar. petrone castellano Forum....

1190. Nos premysl.... notum facimus... quod in nostra presentia constituti Woiciechonis dicti Okovanecb, quae Domachowo vulgariter nuncupatur, quantum ad jus teutonicum, divisionis hereditatis Dñi Episcopi, quae Cimnowo dicitur in val. sua: eximendo ipsam sortem ab omni exactione stolnica, videlicet, a curtis citatione, et ab aliis omnibus solutionibus.... presentibus... comite Nicolao Palatino Cathar. Comite Gnewomiro Judice Forum.... per manus Dorotei Notarii curiae nostrae.

1192. Nos premysl dei [illegible] Notum facimus (Dño [illegible]) quod nos [illegible] alteri quam duc. [illegible] et [illegible] et habendi, videlicet, a citatione curtis, Judicis seu cuiuscumbet officialis, nostri, ab expeditionibus, a stationibus, collectis et aliis [illegible], Ducalibus, ab angariis et perangariis et universitatibus universis, quibuscunque nomine censeantur... presentibus... comite Nicolao Palatino Cathar. comite Gnewomiro Judice Forum, comite Arnoldo Castellano Calisiensi, comite Benjamin Castellano et Judice Gnewomiri, comite Nicandro de Kalisia.

1193. Nos premysl dei gratia... notum facimus... quod in nostra presentia constituti Petrus praepositus [illegible] et filiorum suorum Petri, Petri et Henrici hereditatis, quae vulgariter nuncupatur Oberowo, partis et filiolam ipsorum, nomine Catharinam et mariti ipsius Pelegrino dictam partem hereditatis de. Berind, habuerunt et favorabiliter resignaverunt pro et earum paternitati in perpetuum perpetuandam. Si vero aliquis ex ipsis contra ipsam resignationem [illegible], omnia... prohibemus... Acta [illegible] et [illegible]

B. In nicht zahlreich. Inschrift etwas an den Katalogen: Pelegrina.

dictam sortem sare hereditatis [illegible] nostris Baronibus resignaverunt. [illegible] Nicolao Palatino Calisiensi, [illegible] Comite Stephano Castellano de Gnezna, [illegible] M CC XC III. Volentes [illegible] rem et [illegible] nostra [illegible]

1193. [illegible] quod in nostra [illegible] presencia constituti, dicente Domino Philippo Archidiacono Gnesnensi, [illegible] regnante Subcamerario Calisiensi, Nicolao palatino Polonie de Grzelcow, et Michaele subcamerario Calisiensi, Militibus nostris, filiis quondam Janconis, villam hereditariam sibi debitam, videlicet Tarnowo Ulrampi, eorum patris ipsorum Janconis, et aliis quondam Comitis Abrahe. Boldi patrui ipsorum, diligenti deliberatione prehabita, Ecclesiam. [illegible] unanimiter et sincere animo [illegible] et [illegible] et confirmari [illegible] literis postulaverunt. Nos igitur [illegible] ac meritis petitionem [illegible] nostro privilegio confirmamus. Testes autem sunt hii, qui gesta rei hec presentis interfuerunt: [illegible] Castellanus Posnan. Comes Petrus Castellanus [illegible] Comes de Wolaw, Dux Silesie magnificus [illegible] Notarius curie nostre Dux Polonie et de mandato principis [illegible] per manum Nicolai scriptoris curie nostre.

1195. [illegible] Nicolaum Castellanum de Bnin, Comitem Sieciechum et Wokone Vogtelly [illegible] Nicolai scriptoris curie nostre.

1195. [illegible] nostrum opus celebremus. Quod [illegible] Victor de Chranowo, nota [illegible] hereditati Wilkowo contra Venceslaum [illegible] Deigratia Pom. Ego Ven. notarius, [illegible] auctoritate Dñi Ego scriptorum XIIIe marcas pro huc pacis, respit libi et omni actioni et accusationi ac jure, si quod haberet, in quatuor [illegible] [illegible] nemorum patris, et in nostra [illegible] [illegible] filio suo Michaele [illegible] Ego Dñi Ego in[illegible] et cooperit, [illegible] solo Dñi Ego integre totam petitionem recepisse. Ne super hoc subintrare [illegible] Dñi Ego [illegible] perpetuo absolvendum, presentem literam conscribi fecimus et nostri sigilli munimine roborari. Acta sunt hec publice [illegible] Anno dñi MCCXXXVI. [illegible] Nicolao palatino Pom. Calisiensi [illegible] Jacobi Notarii curie nostre. Verum qui de [illegible] Nostrum nostre consortum et consilio statuimus, ut [illegible] aliquod [illegible] obtineret, nisi certo magnet [illegible] rigidatem, propter quod [illegible]

7 sigilli magni et [illegible] Nicolai [illegible] M.CCXCV. per manum Nicolai Scriptoris [illegible] nostrae.

1257 (V) 10

Alexander episcopus seruus seruorum dej. Dilectis filijs Magistro et Priori-
bus Prouincialibus eorumque vicarijs ordinis fratrum predicatorum, Salutem
et apostolicam benedictionem. Sacre religionis uestre fama clarissima est, ab
uniuersis et singulis ipsam profitentibus mente uigili conseruanda, sed ab
illis potissime, quos pro causis legittimis oportet aliquando se de suis Con-
uentibus, sicut obedientie virtus exigit, absentare. Sane nonnulli ex fra-
tribus Ordinis uestri, qui venorabilibus fratribus nostris Archiepiscopis et
Episcopis quandoque in socios deputantur, illa, prout accepimus, presumunt
sepe committere, que in eiusdem ordinis scandalum et in suarum ani-
gunt periculum animarum. Cum itaque super hoc per sedem apostoli-
cam deceat salubriter prouideri, Vestre deuotionis uestre presentium auctoritate
concedimus, ut singuli uestrum, illos ex fratribus eisdem, de quibus aucto-
ritate litterarum apostolice sedis uel legatorum eius dictis Archiepiscopis
et Episcopis uel quibuscunque alijs est prouisum, aut contigerit in poste-
rum prouideri, corrigere, ac etiam non obstante contradictione aliqua pos-
sint ad eandem ordinem reuocare. Monemus tamen uos et hortamur, quod
si postmodum ijdem Archiepiscopi et Episcopi apud uos uel aliquem uestrum,
pro habendis in societate ipsorum alijs ijdoneis fratribus, duxerint ins-
sistendum, eorum in hac parte desiderio annuatis; dummodo id uobis
conueniens et expediens uideatur. Ceterum per litteras apostolicas
iam obtentas uel in posterum obtinendas, que de presentibus ple-
nam et expressam non fecerint mentionem, nullus de fratribus
ipsius ordinis prefatis Archiepiscopis et Episcopis in socios tentamini de-
putare, nisi hoc ordinis honestati et illorum saluti uideritis expedi-
re. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre con-
cessionis infringere, uel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc
attemptare presumpserit, indignacionem omnipotentis dei et beatorum
Petri et Pauli apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Viterbij
quinta Idus Junij Pontificatus nostri anno Tercio.

Oryginału pergaminowego w prywatnej
osoby należącego, od Kłóckiego bulla odpisana.

Bula Aleksandra IV względem uprawnienia zbierania ofiar dla Dominikanów.

~~1256~~
1257
20/9

Alexander episcopus servus servorum dei dilectis filiis magistro et fratribus ordinis predicatorum salutem et apostolicam benedictionem. Convenit ut sacer et laudabilis vester ordo sicut religionis altitudine pollet, sic per sedis apostolice gratiam privilegio fulgeat speciali. Attendentes igitur quod eiusdem ordinis fratres de locis ead (et aid) loca ipsius ordinis sepius breve mittantur, propter quod stabilem et perpetuam in certis et determinatis eiusdem ordinis domibus non faciunt mansionem, considerantes etiam quod bonos et idoneos ac approbatos a nobis fratres facilis ad ordines promoveri, vestris supplicationibus inclinati, ut liceat vobis ordinandos fratres eiusdem ordinis, quibuscunque malueritis catholicos pontificibus communionem et gratiam predicte sedis habentibus, presentare, ejusque pontificibus presentatos a vobis fratres, sine qualibet examinatione per eosdem pontifices facienda et absque omni promissione vel licet (ut) obligatione ipsorum ordinandorum fratrum ad ordines promovere, vobis et ordini vestro, auctoritate presentium, indulgemus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se no

/.

veritę incursurum. Datum Viterbii XII kl Octobris pon-
tificatus nostri anno tercio. –

Sierpień pergaminowy obejmuje 12 mie-
szy. – Na żółto-czerwonym jedwabnym
sznurku wisi okrągła pieczęć – S. Ale-
xandri Pp. IIII.

1258 **Alexandra IV** [illegible]

~~1257~~ bulla, dozwalająca zakonowi nazaretskiej, 13/15 siostrom apostolatów swoich wypełniać, chwytać, więzić i t. d. -61-

Alexander episcopus servus servorum dei dilectis filiis, magistro et fratribus ordinis fratrum praedicatorum salutem et apostolicam benedictionem. Fidelium vestrorum precibus benignum impertimus, ut assensum excommunicandi, capiendi, ligandi, incarcerandi et alias subdendi disciplinae rigori apostatas vestri ordinis per vos et alium abiisse, si necesse fuerit, in quacumque habitu vel religione inveniri plenam vobis concedimus auctoritate praesentium facultatem, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae concessionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare praesumpserit, indignationem omnipotentis dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Viterbii III Iduo maji, pontificatus nostri anno quarto.

Dokument oprawny na pergaminie - obejmuje 10 wierszy. - Na jedwabnym, żółto-czerwonym sznurku wisi pieczęć ołowiana. (J. W. SIEMIENIEC i dwie twarze - Alexander IV. fo. IIII.)

Bonifacius episcopus servus servorum [dei] fo.
[illegible] [illegible] [illegible] [

eciam (devotiõs), devotiõnis, decimus et assignauimus Ecclesie Romane cui deo [illegible] martyres nun cupatur. ut ergo ad tantam solemnitatem uberius et copiosius fideles conuenirent, (Nam) vero omnibus penitentibus et confessis (qui) in die sancte marie ad martyres in ecclesia sancte marie in Sandemaria presentes extiterint stipendia spiritualia a portolica largicione concedimus trecentos et sexaginta et sex annos, uel quot sunt dies in anno de uera indulgencia et karenas totidem cum sequentes, et est karena grece, latine furga rio, quia quia quia (Ω) summa XX. diebus posset dari in purgatorio, hoc per unam karenam delebur, et eandem indulgenciam vere penitentes, et confessi uere participabit, et confessi cum deuocione fideles in eadem ecclesia per octauas eiusdem festi gesserint, uel misericorditer consequentur. Statuimus eciam quod in eadem ecclesia sancte marie ad martires Rome et tam later in Ecclesia sancte marie in Sandemaria auctoritate apostolica fiat processio omni sexta feria cum vexillis et (cum) reliquiis sanctorum excepto festo nouem lectionum cum [illegible] indulgencia domine [illegible] et cum deuocione ad hoc (pro hac hac) fecimus (quod) dominus iesus christus liberare dignetur punctum populum christianum et Ciuitatem Romanam et terram (ciuitatemque) Sandemiricensem de ira crudelis (?) inimicia paganorum et rabie Tartharorum et post processionem omnibus vere penitentibus et confessis, qui ibi presentes extiterint a nostra auctoritate septem annos et karenas totidem (ipsis) misericorditer relaxabunt. Datum et actum Rome in Curia nostra III° idus (Nouembris, et hoc in die sancti (Ianuarii) tini episcopi et confessoris, Anno Natiuitatis (1259) domini (ce) M° CCC° primo pontificatus nostri Anno decimo.

Mss. B. Th. 400.

3) 92 gp

ad D. 1259.

In nomine Sancte et individue Trinitatis Amen. Cum tempora pretercant more fluentis aque necesse est ut ea que geruntur, in tanta certitudine fiant, ne de ipsarum gestione ab aliquibus possit dubitatio exoriri. Noverint igitur presens etas et futura, presentes et posteri, ad quos presens cartula pervenerit quod nos Dei gracia Bolezlaus dux Polonie major frates stamus quod Bozata et Nassil filii Johannis quondam Castellani in Mezericz[2] domui Sancte Marie virginis Sanctique Henrici in Doberlucz ordinis Cysterciensis hereditatem que vocatur Mascove cum omnibus terminis suis[3], pro animarum suarum nec non parentum suorum remedio, in elemosinam contulerunt. Ut autem fratres in domo supradicta pleniius consolentur, et ampliori gaudeant libertate, volumus ut famuli ibidem habitantes, omnibus utilitatibus, videlicet lacubus silvis, pratis, et si que alie utilitates sint, vel erunt, libere perfruantur. Contulimus etiam eisdem fratribus in predicta hereditate[4] villas locare theutonicali quocunque jure ipsi fratres fuerint decreti, ita ut omne judicium ad claustrum ipsorum pertineat illesum. Ut autem hec donatio firma et inconvulsa permaneat, presentem paginam sigilli nostri munimine dignum duximus roborandum. Acta sunt hec in Posenan[5] Anno gracie M° CC° L° LX° hujus rei testes sunt:[6] Dominus Johannes curie nostre cancellarius, frater Vitalis, frater Jacobus, et Mathias notarius, et Comes Martinus.[7]

Spisany wypisuje Bielczewa na jednakim pergaminie.

Dzieje całej jest w Aktach Poznańskich z 1250.

Oryginał w Sukcesyonowanym Klasztorze w W. X. Poznańskiem

(1) Dzisiaj exemplarz Nazel
(2) . . . . . Mezereicze
(3) . . . . . zamiast g. ostatnich wyrazów jest tylko Dambrovam totam que spectat in Mascove
(4) . . . . . in predicta Dambrova
(5) . . . . . opposuerunt in Posenan.
(6) . . . . . tylko Testes sunt
(7) . . . . . nadto Datum in Posnan.

Oryginał jest w Archiw. Lesk. Jabczyn. K.

d. 24 m. Junii.

In nomine Sancte et individue Trinitatis Amen. Cum proch dolor humane sit conditionis, omnia sinistre intelligere, et pejus interpretari, et cum unusquisque rem proximi liceat contra preceptum Domini concupiscat, necesse est ut res digna memorie scripto confirmetur, quo cenescens antiquitas crebrius valeat renovari. Noverint igitur universi Christi fideles presentes et futuri, ad quorum noticiam presens scriptum pervenerit quod nos Boleslaus dei gracia dux polonie major presentibus notescimus, quod comes Eustachius, et Comes Lwoyzesko frater ejus de bona voluntate ac pari consensu omnium heredum, eorum hereditatem que vulgariter zamberch vocatur, quam in presentia felicis memorie fratris nostri ducis primislonis propter damna et injurias a comite Stephano de Wirbena et filiis suis eis illatas, que eciam predecessorum ipsorum fuerat post per trinam citationem polonicali jure presentiam comitum requisierunt, et per nuncios ipsius introducti, tranquilla pace possederunt. Ecclesie et conventui in Doberl' Cisterciensis Ordinis pro animarum suarum et parentum nec non heredum suorum remedio in elemosinam cum omni libertate et pleno jure tam proprietatis quam possessionis tranquilla pace possidendam contulerunt in hunc modum: ut in predicta hereditate claustrum ordinis eorum construatur, ubi deo omni potenti die noctuque divina obsequia secundum statuta et consuetudinem ordinis eorum ~~construatur~~ persolvantur. Ut autem fratres qui ad supradictam hereditatem transmittendi sunt, plenius consolentur, et ampliori gaudeant libertate, volumus ut famuli Christi ibidem habitantes omnibus utilitatibus videlicet aquis, silvis agris, pratis, pascuis, piscationibus, molliciis et si que alie utilitates sunt, vel erunt, libere perfruantur. Constituimus eciam eisdem fratribus in supradicta hereditate villas locare tenuicas, quocunque jure ipsi fratres fuerint decreti ita, ut omne judicium ad claustrum ipsorum pertineat illesum. Ut autem hec donatio firma et inconvulsa permaneat, presentem paginam sigilli nostri munimine in testimonium et firmamentum dignum duximus roborandam. Suppositis eciam testibus fidedignis quorum nomina sunt hec: Comes predepoloc palatinus. Comes Gerkenboldus palatinus, Comes Gozlavus Castellanus de Sanctoch, Comes Andreas Castellanus de vilenen

Con
Inclusa any juri w Ar. Leop. Polony

Comes beniamin castellanus de premunt, Comes Svantemir castellanus de Mezeriz Comes Sherozlavus de corsike, Mathias notarius curie, et alii quam plures. Acta sunt hec in Bozenman Anno Domini M° CC° Sexagesimo. in octava beati Johannis Baptiste.

pieczęć na jedwabiu czerwonym

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Boleslaus dux Polonie 1263 Aug. 24, in Gnezna;
Kölner Cop. 22a.b. n. 44.

1263. August 24. Gnesen.

Herzog Bolesław von Polen urkundet dem Kloster Lad seine Dorfschaft Swenczyc.

Privilegium super Swenczra.

In nomine patris et filii et spiritus sancti. Ab humana facilius labuntur memoria, que nec scripto nec voce testium perhennantur. Ideo necesse est, ut res digna memorie scripto confirmetur, que vanescens antiquitas crebrius valeat renovari. Agnoscat igitur presens etas et sciat postera ad quorum presenciam presens scriptum perveniet, quod nos Boleslaus dei gratia dux Polonie ob honorem et reverentiam domini nostri Ihesu Christi nec non pie ac gloriose genitricis sue semper virginis Marie in remissionem peccaminum meorum ac omnium parentum nostrorum, ut cum in futuro ante tribunal dei omnipotentis steterimus eo in mercedem[x] omnes una reportare valeamus, domino abbati de Landa eiusque fratribus in eodem claustro[a] commorantibus ordinis Cisterciensis contulimus hereditatem ex integro illam, que vulgariter Swenczra nuncupatur que sita[b] est inter Zoreno et Cizeno et et adiacens ville nomine Korsz fratrum predictorum et cum omnibus utilitatibus prefate ville spectantibus eis in perpetuum iure hereditario possidendam. Et ne in posterum aliquo malignante nostra tam voluntatis donacio valeat irritari presentem litteram sigilli nostri appensione et testium annotacione iussimus roborari. Testes autem sunt qui huic donacioni interfuerunt: primus Symon castellanus Gnesnensis, Andreas iudex magnus, Scota castellanus Wilconie[c], Idesco subthesaurarius Sixtus subcamerarius, Johannes cancellarius et quam plures alii. Datum in Gnesna anno gratie[d] domini M° CC° LXIII° indiccione sexta in die beati Bartholo-

[x] fol. 22 b.

a) claustro K.
b) s. auf Rasur K. c) Wilconie K.
d) gre K.

-mei apostoli. Ego magister Petrus notarius curie hiis interfui et de mandato domini ducis manu propria ista conscripsi.

Cop. A coll.
10.XII.82 S.

Forsitan non habet vestram dilectionem adūertitas iniū-
riosa, quam sustinet carissimus dominus et pater noster atque
uester B.[a] inclytus Vngarorum rex, cuius dolor multiplex est,
quia in certe regnie sum matura, vbi quiescere deberet, subleua-
tis undique inimicis, ex adie cum fellitur, fraudatur suis fideli-
bus, quorum perplures ceci subcubuerunt, maiestatis suc iusti-
cia [illegible]. Et cum mihi certi debeatur ex matrimonio,
quam vt dignum est, frequenter instantiam non fatuis et domi-
nis re-
stamus proprium, una cum dilecto domino et marito nostro
carissimo scribimus, hortamur et supplicamus dilectioni vestre,
quatenus [illegible] et instetis precibus domini et
patris nostri dilectum nostrum sanctitatem, indilate monitis,
pertinacionibus exigie omnibus matrimonium nostrum dignemini ad
succurrendum in hoc [illegible] et ardenter contra temeritatem il-
lij, paterne gloria titulum insistendo, nexum cum illo [illegible]
nus et matrimonium nostrum sanctionis non [illegible], hoc
nobis cum expensis, id ipsum faciendo in nos vestras fideliter
exponere vel [illegible].

V wielgi formularzu listowney cretkiey Kunegundy, przechowanym
w bibliotece nadworney w Wiedniu [illegible] N. 326, wydrukowany
w dziele: Liber Formularum, I Sadersinus, Graz 1845, str. 392,
wspomina się, iż gdzie list Kunegundy królowey do
matki cretkiey Kunegundy i datuje się rok 1267. — Monu-
menta Germaniae historica: Scriptores, VIII (jest t. 2.)
str. 161, w. 10 v.

Moja wątpliwość, że Bela był wprawdzie ojcem ś. Kunegundy a królowej
cretkiej Kunegundy był zgadem nie ojcem.

a) Rpis ma O. Palacki poprawia na B.

1268. [2. VI.]

In nomine domini amen. Quia nostro bono operi due mercedes debentur, una temporalis, alia eternitatis, Nos ergo Bolezlaus dei gracia dux Cracouie et Sandomirie ad uniuersorum presencium et futurorum noticiam uolumus peruenire, quod cum Comes Nicolaus palatinus Cracouiensis colligi faceret strosam, ut eam extorqueret ab incolis villarum abbatis et domus de Indrichow cysterciensis ordinis et Wratizlauiensis diocesis pertinencium, sitarum in Cracouiensi dominio et districtu, quarum nomina sunt hec, Wrosinichi et Gleuo, frater J. dicte domus procurator cum sui abbatis mandato legitime et literatorie confecto, in presidium dictorum incolarum ad nostram accedens presenciam in Corchin, in defensionem suam et illorum allegauit, ab huiusmodi prestacione dictarum villarum exemptionem obtentam et habitam ab antiquo tempore, et ad hoc probandum legitime per idoneos testes se obligauit; et inter multos nobiles et claros viros cum nominasset Comitem Sulconem Cracouiensem et Comitem Nicolaum de Beyech Castellanos, placuit nobis, palatini quoque supradicti N. accedente consensu, tam propter eorum excellentiam, qui dici debent testes omni exceptione maiores, quam et ut ipsi domui de Indrichow laboribus parceremus et expensis, testimonio dumtaxat ipsorum standum, et ipsi negotio finem imponendum. Ad quod agendum in colloquio proximo futuro terminum assignauimus. Nos igitur cum nostris baronibus in Sechemin villa congregatis, memoratus frater J. duos prenominatos Castellanos palam presentauit, et ipse palatinus quasi pars aduersa, eos iuratos, et non aliter debere veritatem dicere, constanter allegauit, aliis multis dicentibus, sufficere debere et maxime in tali causa, tantos viros in pleno colloquio recognoscere veritatem et dare testimonium, nullo corporali prestito iuramento: et nos quidem multis aliis arduis occupati negociis, hoc tunc reliquimus in suspenso, in proximo sequente colloquio terminandum. Conuenientes itaque Cracouie in festo beati Mathie Apostoli, et utraque parte presente, circumstanciis omnibus inspectis, et que discucienda erant, discussis, sepedictorum Castellanorum assertioni simplici et testimonio publico duximus deferendum; qui constanter in sua veritate et honestate prefatarum villarum incolas asseuerarunt iustos esse in hac parte et exemptos ab antiquo ab hac strosa. Nos ergo baronum nostrorum comitante consilio, nos in omnium presencia per sentenciam declaramus et declaramus memoratos incolas inquietari de cetero super eadem strosa non debere, sed exempcione sua coram nobis legitime probata, tutos permanere, palatino sepefato et eius in eodem officio successoribus molestandi super hoc earundem villarum colonos omnem viam deinceps precludentes. Insuper ex nostre munificencie gracie speciali, eisdem aliam libertatem innouamus presenti scripto et confirmamus, quod iidem homines villarum supradictarum nec ponoz ducent, nec stan soluent, per nostros antecessores et per nos perpetuo absoluti et exempti. In cuius rei robur perpetuum

tamquam instar privilegii nostri, presens instrumentum domui de Jndrichów in persona fratris J. memorati procuratoris duximus concedéndum, autentici nostri sigilli munimine prothenotatum. Acta sunt hec anno dni M°.CC.LX°. octavo. Presentibus hiis nobilibus, quorum ista sunt nomina. Comes Sulek Cracoviensis et Nicolaus de Beych Castellani, testes probati et idonei. Comes Wars palatinus Sandomirie. Janussius Castellanus de Lublin, Scarbimirus Subcamerarius Sandomiriensis. Johannes Subcamerarius Cracoviensis, Poznan Subpincerna Sandomiriensis, et alii quam plures. Datum in Corchin, per manum Twardozlai nostri Subcancellarij, in vigilia Sce Trinitatis.

(Z oryginału Klasztoru Mazierskiego, na pergaminie, w którego skorupa dama pieczęci, bez wyżna zawieszona na jedwabiu czerwonym.)

Jndrichów, jest to Henrychów, t. j. Heinrichau w Szlązku.

Boleslaus Dux Poloniae 1269 Sept. 1, in Crusvicia;
[Kod. Pol. t. 1, nr. 456.]

1

Boleslaus Dei Gratia Dux Poloniae, universis sanctae matris Ecclesiae fidelibus praesens scriptum audituris salutem in eo, qui est omnium vera salus. Universitati vestrae tenore praesentium notum esse volumus, Quod cum in plena essemus Castri et Juris Castellaniae Crusviciensis possessione, Venerabilis Pater Dominus Volimirus, Vladislaviensis Ecclesiae Episcopus, suique Fratres communiter et canonici ad nos accedentes humiliter et devote nobis supplicaverunt, ut nos omnes Vladislaviensis et Crusviciensis Ecclesiarum villarum et locorum eorundem libertates, a praedictarum ecclesiarum fundatione ab omnibus et singulis Ducibus, videlicet Terrae Cujaviae haeredibus seu possessoribus obtentas, ratas habere dignaremur, ac nostris instrumentis publicis confirmare. Nos vero eorum humilibus et devotis preci-

bus.

Cod. Dipl. Pol. Vol. 618. (Nr. 456.)

bus alacriter annuere cupientes,
ad honorem omnipotentis Dei et
Beatae Virginis Mariae et ob reve-
rentiam Beati Petri Apostoli, in-
spectis praedictorum domini Episcopi,
Praelatorum et Canonicorum mag-
nis servitijs nobis effectuose impen-
sis; omnes et singulas libertates a
quibuslibet Ducibus, Haeredibus sci-
licet Terrae Cujaviae seu possessori-
bus, eisdem et Ecclesiis praenomina-
tis datas, ratas et gratas habemus
[habentes], eas tenore praesentium con-
firmamus: et ne de illustris Principis
Zemomyslai (sic) Ducis Cujaviae, Fra-
tris nostri libertatibus Domino Epis-
copo, Praelatis et Canonicis, Eccles-
isque quoque (sic) memoratis datis
et assignatis aliquibus in posterum
propter ejus juventutem, dubium vel
ambiguitas oriatur, eas specialiter con-
firmamus tenore privilegij ab ipso
dati supradicti, de verbo ad verbum
praesentibus inserentes haec verba:

Zemo-

Zemomislaus Dei Gracia Dux Cujaviae, universis Sanctae Matris Ecclesiae fidelibus, ad quos praesens scriptum pervenerit etc. (Sequitur privilegium a Duce Zemomislio ecclesiae Wladislaviensi et Crusvicensi anno 1268 collatum, quod videatur supra Tab. XCIV, p. 79.).

In cujus rei testimonium, praesens scriptum nostri numinine sigilli fecimus roborari, Actum in Crusvicia, anno domini M. CC. LXIX. Cal. Septembris. Praesentibus: Magistro Petro nostro Cancellario, Nicolao Canonico, Comite Beniamin Castellano in Mledzirzecz et fratribus suis: Andrea Judice nostro et Vincentio, Joanne Praepusito, Lipharolo Archidiacono, Alberto Cantore Ecclesiae Crusviciensis, et aliis quam pluribus fide dignis.

16 lutego

ś. Bolesław

licet, ieiuniorum, obsequiorum Dei, et aliorum
[illegible] animarum [illegible], pro statu [illegible]
nitatis et Ecclesie [illegible] quoque salute, 5) con-
tra nequitias [illegible] 4) [illegible] eslium humani
generis incursus [illegible] defesse, quatenus
in eis diligenius [illegible] nobis vitia
tum opera non [illegible] compassionem,
benignem, protectionem et munificentiam
[illegible] eorum devotionis et laborum fac-
[illegible] effecti diuine misericordie munus cum ipsis et
[illegible] eternus assequi valeamus. Hi-
[illegible] c nisis Sacre Penite-
tiarie Penitentes [illegible] Cisterciensium 5) Cracovi-
ensis Dyocesis, in quo diuinorum organa
iugiter resonare noscuntur et diuini cultus
[illegible] et decor die nocteque diligentius exer-
[illegible], quatenus [illegible] assequi dum in as-
[illegible] communi con-
[illegible] *) ci [illegible] cupientes, 7) vel quan-
[illegible] efficacius ibidem Domino
[illegible], Abbati et Conventui supradict.
[illegible] de [illegible] coram Deo fructuosius vel h
[illegible] privilegia, tam a nostris predece-
[illegible] quam aliis [illegible] abbatibus
[illegible] in domino concedente obtinendi
inconcussa observare et manutenere conservari

[illegible] vanida. His nihilominus addjicientes et ob in-
columitatem nostram nostreque coronigis
[illegible] Illustris Regis
Hungarorum [illegible] et ob exhibi-
tam nostram, quam hactenus [illegible]
[illegible] Dicti Magistri Ladislai, de
[illegible] fidelibus et [illegible] Regnum Hu-
ngarie, videlicet Castellani, Petri Palatini etc.
[illegible] terre nos-
tre assensu et collaudatione concedentes,
[illegible] Ceciderit
et hoc [illegible] in villa
[illegible] quam [illegible]
[illegible] maiorem [illegible]
[illegible] c. 10) [illegible]
[illegible] cunque honoris, solucodis, vel dignitatis
vel honoris existant, aut officio [illegible]
[illegible] alicui [illegible] exercere, se-
ne [illegible] [illegible]

nomine quinquagene exhorgnere, sed solius
[a]Advocati vel Voiti [illegible] arbitrium abbatis [illegible] ibidem con-
stituti Jurisdictioni [illegible], et eius judicijs
[illegible], cujus [illegible] Engelini-
[illegible] [11] [illegible] ibi-
[illegible] [b], [illegible]
[illegible] [b] [illegible], qui cum
[illegible] cujus [illegible], vel eorum
[illegible], seu Cujus contra eos vel
[illegible], [m] videlicet [b]Magnates vel
[b][c] reos [illegible] Polonico [illegible] [b]Polonico judi-
[illegible] in alijs Cujuslibet
[illegible] Advocati locatis fieri
[illegible] Cujuslibet homines
[illegible], [c]stra hedificanda
ullatenus compellatur, seu ire teneburtur.
[illegible] Abbatis et Conventus tam
[illegible] modis et utilitatibus inten-
dent [illegible], quod si forte, quod absit,
exercitus paganorum terram ingrederetur, [12])
vel etiam [13]) si inimici eam invaderent, ma-
[illegible] [14]; sicut Cujus alia

Ejusdem terre nostre que inter Thentonicos
sunt locata. Et ut [illegible] ecclesie
perfectius proficiscat in eadem Ejusdate, et
eius districtu, nullam jurisdictionem [illegible]
[illegible] successoribus in perpetuum
volumus reservare. Quare [illegible] Venerabilis
fratris Ejusdem Episcopi et successoribus,
ejusdem ecclesie canonicis, qui pro
tempore fuerint, [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] ecclesie Ejusdem
[illegible] et [illegible]
[illegible] Ejusdem [illegible]
[illegible] Ejusdem [illegible]
[illegible] Ejusdem

[illegible] ~~MCCLXXI. XIV~~

~~C~~ millesimo ducentesimo ~~septuagesimo primo~~ septuagesimo 24/25 primo, quartodecimo, ante Kalendas Aprilis.

Spis na Bartłomiejowicach wotwarł przyrodzony Jan Dudzic w Lanci st. Wodzkom dyplomatycznym przywileju (str. 92) roznych [illegible] Kazimierza Wielkiego, i. opisek jego nowowymiele [illegible] Władysława, ktoż to w porównaniu ~~[illegible]~~ z oryginałem ~~[illegible]~~ z potwierdzeniem Króla Zygmunta Starego, wprost niedawno staranniemu od czytania przywileju przyjrzeć należy. Łatwo mógł Bartłomiejowicz umknąć tych błędów, mając wprawę tego [illegible] Król Zygmunt [illegible], tj. [illegible] a [illegible] daleko, [illegible] A. T. Helcel w tym [illegible] [illegible] o [illegible] 160) [illegible] [illegible] [illegible]

1271. die 20. mensis Junii.

-75-

Vicarii [illegible] Cracoviensi (episco-
pi) litteras dat, prout ei mandavit Karoli Hierosolymorum rex,
ratas et firmas esse, quas cum dolore ingenti
nobis et ecclesiae Cracoviensi, cujus eramus Bole-
slaus dux Cracoviae, de [illegible] et civitate
[illegible] nuntiis, omnes de [illegible] nuls,
duo [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegi-
ble] ecclesia
[illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible]

1271. die 18. mensis Julii.

Illustri principi domino B. duci Cracouie, Thomas dei gracia Wratislauiensis episcopus paratam ad beneplacita voluntatem. Cum per hostiles ingressus vestros vestrique exercitus in Slesiam bona nostra aliarumque ecclesiarum in nostra dyocesi sint per rapinas et incendia deuastata, Christi fideles multi abducti, et quidam eorum omni pietate relegata mortis sint supplicio deputati, vestram dominacionem vna cum militibus vestris duximus presentibus ammonendam, quatenus de dampnis et iniuriis nobis aliisque ecclesiis in nostra dyocesi illatis satisfacientes, taliter in premissis faciatis, ne nos de vobis et vestris baronibus coram nostris superioribus oporteat querelari et ne hec, catum per vos et vestros in bonis ecclesiasticis perpetratum, cedat in anime vestre preiudicium et grauamen. Datum anno domini MCCLXXI, XV Kalendas Augusti.

Stenzel: Urkundenbuch zur Geschichte des Bisthums Breslau im Mittelalter (Breslau 1845), str. 44.

1271. die 7. mensis Augusti.

Sciatis privilegia domino B. olim Cracovi, Thomas Dei gra. [illegible] ... ipso iure, cum in notoriis et manifestis locum non habeat regressus appellacionis. Datum anno domini M°CC°LXX primo. VII Idus Augusti.

Kenzel: Urkunden zur Geschichte des Bisthums Breslau im Mittelalter (Breslau 1845). nr. 45.

1271. die 27. mensis Augusti

78

Illustri principi domino B. Cracouiensi duci, Thomas dei gracia Wratislauiensis et V. Lubucensis episcopi paratum ob„ sequium oracionibus cum deuotis. Cum iam primo et secundo monuerimus vos per literas nostras patentes, vt de dampnis et iniurijs nobis aliisque ecclesijs Wratislauiensis dyocesis per vos et vestros multiformiter illatis satisfacere curaretis, et vos, de quo dolemus, nostram ammonicionem admittere noluerit is, vos tercio monemus in hijs scriptis, quatenus Deum habentes pre oculis, nobis aliisque ecclesijs in dicta dyocesi, quibus per vos et vestros dampna et iniurie sunt illate, satisfacere dignemini, sicut decet, in nulla prorsus appellatione confidentes, que ipsa iure frivola et vana, cum in notorijs et manifestis locum non habeat refugium appellacionis. Monemus etiam ve„ stros in hijs scriptis milites, videlicet Varsonem et ceteros, vt de dampnis illatis nobis dictisque ecclesijs satisfaciant compe„ lenter. Datum in Otmuchow VI Kalend. Septembris, anno do„ mini MCCLXX primo.

Kenzel: Urkunden zur Geschichte des Bisthums Breslau im Mittelalter (Breslau 1845), Nr. 45.

24
19

Secundus Premisl dux Polonie 1271 Dec. 13 ~~indict. XIIII~~ regni i

In nomine Domini amen. Cum vita hominis ~~vita~~ testatio sit
nisi littere cum assensu nutrit memoriam et roborata sa-
pit incrementum. Nos igitur secundus Premisl Dei gra-
cia dux Polonie notum facimus universis tam modernis
quam futuris ad quorum notitiam presens pagina fuerit de-
lata quod veniens nostram ad presentiam abbas monasterii
sancte Trinitatis in Wissegrad nobis vivam vocem
suorum monachorum ibidem Deo famulantium proposuit super Woyslaum
quondam abbatem et super fratres ~~et~~ sibi commissos
super damnis de Nalochow ratione decimarum quas ab ipsis
decimam maniplatim volebat habere. Et idem Woyslaus
una cum fratribus suis vocatis evasserunt predictum monas-
terium sanctum Gregorium. Et nominati fratres mi-
lites qui tunc temporis circa nobis videbantur pro-

sunt pro ipsis atestati quod Wojslaus de Stan et frater
eius Janussius de Palochowo et alii nobiles et de proli-
bitus clipei et clenodii atque genealogie Barkala. Nos
vero de consensu utrorumque emissum prefato Wojslao
et Janussio iuxta statuta nobilia omnia ubi ipsis
placuit atque cum legitimis successoribus eorum ei-
dem possidere adiudicamus. Ymeon vero et eius posteris qui
etiis temporibus caret adiudicamus. In cuius rei testi-
monium testigillum nostrum presentibus est subappen-
sum presentibus hiis testibus qui supra consignatum
quam pro eis sunt atestati et sunt nobiles: primus
Jarcambaldus palatinus Kalisiensis comes Janko castella-
nus Kalisiensis Jagotha vexillifer Kalisiensis, Bodgan-
tha vexillifer Inesnensis, Sandivogius de Concezius
Gnesnensis, comes Nicolaus Dapifer Gnesnensis Gcivolaus
Cogelovicz. Datum et actum Gnesne in die beate
Lucie virginis per manus Gothprandi Kathedralen nota nostre
anno Domini millesimo trecentesimo septuage-
simo primo.

Gniezno, Stadt, Consistor, Archiepal. Acta Jg. 1500.

1273.

-30-

Ille Stephanus Dei gratia rex Hungarie, nobilium prosapie sue, ...
iersis quibus expedit, presencium per tenorem, quod in causa, ...
unum habeat cum domino Othakaro rege Boemie illustri, per. ...
illecti affinis et cognato nostro, quem nobis pro patre karissimo ...
reputamus, super proclamata concordia, ordinanda, componenda, ...
ordinanda et stabilienda pace seu concordia unanime elegimus et ...
assumpsimus pro parte nostra in mediatricem, arbitricem et ...
amicabilem compositricem prenominatum dominum Ulricum (!) ...
Aleksium Pragensis, ordinem predicatorum, ita quod ...
dictus, ordinationi, laudo, arbitrio et sentencie super ipsa pace ...
et ceteris reformandis inter predictum dominum regem et nos ...
ipsumque per eos communiter seu singulos quocumque, premit- ...
tentes bona fide sine fraude pro firmo et rato habere et tene- ...
re, quidquid predicta domina inter ipsum dominum regem ...
et nos pro bono pacis et concordie ordinaverit, composuerit, ...
laudaverit, sentenciaverit et dixerit arbitrando, nec recedere ...
vel ab ullo ingenio, dolo vel fraude. In cuius rei memoria duximus ...
ipsius ad hec impetrandum, presentibus fecimus et sigillum nos- ...
trum et sigillis venerabilium patrum Pragensium episcoporum et ...
dominorum nostrorum, Bertholdi etc. fecimus communiri. Datum ...
in Ungarisch Brod anno Dominice incarnationis millesimo ...
ducentesimo septuagesimo tercio, octavo Kalendas Decembris ...
etc.

Hecsey: Codex diplomaticus Hungariae, Sectio V, N. 44
Dudík: Monumenta historica, Tom II, str. 370.

Sestra Štěpána V. krále uherského, Alžběta, zvaná Klára byla Henry- ...
kovi Bavorskému, lékařka † 24/1 1273 za manžela hraběcího bratra dědy ...
sestra onoho Kunhuta. Vedlí data listu pravdivá, tedy musí být tyto do K. psány.

1274. [illegible]

In nomine Domini Amen. Ea quæ
aguntur in tempore labuntur in tem-
pore præterea rationi convenit
auctoritas arta principum fide
testium ac scripti memoriæ con-
firmare. Noverint igitur univer-
si tam præsentes quam futuri
præsentem paginam inspecturi quod
nos Lestko Dei gratia Dux Sira-
diensis cum de reparatione pos-
sessionum in Siradz cum Baronibus
nostris tractare cœpissemus, qua-
liter eis bono modo satisfacere
possemus, et quæ quantitas o-
pidi se in magis extendebat,
quam nostra potentia ei operam
poterat ministrare, nisi nomine
Beatæ Mariæ Virginis Lodericæ
Wladislaviensis de villis Wolbo-
rowicibus eidem operi insistere
laboriosius quare baronum nos-
trorum fretus consilio fratrem
nostrum Wolimirium Lodericæ Vla-
dislaviensis Episcopum condignis
ac honestis precibus exoratum
nobis petimus non deesse, qui
non officio servitutis compulsus,
sed voluntate spontanea, nec
non nostra necessitate urgente

robis affluerunt gradulanter. Mae-
terea facta nostrorum praedecessо-
rum nolenter irritare Domino
Wolimiro Ecclesiae Vladislaviensis
Episcopo et omnibus successoribus
eius in omnibus aliis Wolbonensibus
ei nostro Dominio collocatis a renova-
tione operis novi vel antiqui ple-
nam conferimus perpetuo libertatem,
pro quo si citati fuerint coram nobis,
nec non coram aliquo nostro Judice
teneburtur comparere. Et quod ea quae
fecimus robis obtineant firmitatis
praesentem paginam sigilli
nostri sigilli fecimus roborari. Acta
sunt haec praesentibus iis, Sarbego
comite palatino Siradiensi, Thoma
Castellano Dobrcensi, Castellano de
Rospza, Judice Mirozlao, Domino
Cancellario Rafaele, Swentoslao
Castellano de Sudomir, et aliis
pluribus qui huic negotio affue-
runt. Datum in Mursa Anno
Domini Millesimo ducentesimo
septuagesimo quarto 3 Kalendis
Junii.

1275. [...]

[...]
Dan. [...] nr. 8.]

In nomine sancte et individue Trinitatis, patris et filij et spiritus sancti amen. Omni caligini ianua precluditur, dum quod geritur, scriptis memorie commendatur. Proinde tam hi, qui „ sentes moverint, quam futuri, quod nos frater Florianus divine miseracione abbas de Brzezo, et frater Drobo prepositus de Imbramowicze, necnon Gerlaus magister totiusque conventus de Imbramowicze, ordinis beati Augustini, intendentes ecclesie nostre reditus excrescere in profectus et honorem, et homines hydros et imperitos agricolas in eiusdem ecclesie hereditatibus congregare, duximus et constituimus Lamberto filio Baldwini duas villas videlicet Zagorow et Brzezisch ad locandum iure Theutonico, hab videlicet iure, quali civitas Nowo„ vensis circa Vratislauiam est locata, que Sroda Stolonice, Thautonice vero Neumarck appellatur, ita nempe, vt si qui per aliquos dubitatum fuerit, ad ius et formam iuris Nowo„ vensis a dubitantibus recurratur: constituendo in eisdem villis dictum Baldwini filium Lambertum et ipsius posteros scultetum et iudicem sub hac forma, quod postquam terra fuerit diuisa in sortes, manso seu lanceo Nouiforensi tali, quod in Brzeches XXX. et duos mensure iuste demonstrabit, duos laneos conferimus ecclesie ibidem constituende, quique vero Lamberto et eius posteris non solum masculini sexus, sed et femininj, ab omni censu, decima et exaccione liberos et exemptos; et eodem iure in Zagorow quemque sibi suique posteris iure hereditario possidendum. Vbi vt XXX mansos eadem mensura determinabit, ita, quod in vtraque villa sexaginta et duos laneos in vniuerso iurisdiccionis

j. dicti Lamberti assignamus, quos omnes locabit alij agricolis, exceptis duodecim prenotatis, scilicet duobus mansis ecclesie parochialis et decem Lamberti. Item contulimus eciam eidem Lamberto et suis posteris auctoritatem liberam et pro suo libito sui per fluuium, qui Dlubnia vocatur, duo construendi molendina, de quibus nulli hominum quidquam dare vel aliquod seruicium facere sit astrictus, preter quod domui nostre in omni necessitate tenebitur molere, absque aliqua contradictione. Et si quando nos piscari contigerit in clausuris eciam eorundem molendinorum, pisces qui capti fuerint inter nos et ipsum sculetum per medium diuidentur; et si fluxus clausuras exstruxerit nobis sepedictis, piscinas siue stagna iure hereditario libere possidebit, nec aliquem nostra domus ad ea habebit respectum. Item dedimus eciam eidem sculeto nostro in Zagorow construendi vnam tabernam liberam pro se et suis posteris facultatem, ab omni solucione liberam et exemptam; aliam vero in Trzeczech construet vna nobiscum de suis et nostris laboribus et expensis, cuius fructus nostre domui dimidium et sculeto dimidium pertinebit. Volumus preterea et hoc firmiter promittimus obseruandum, vt omnes incole, qui in Trzeczes terram acceperint ad colendum et extirpandum, per sedecim annos neque decimam neque censum nec aliquam exaccionem cogantur soluere vel aliquod seruicium facere, sed per XVI predictos annos gaudeant omnimoda libertate a dicti beati Thartini proxime nunc currenti; hi vero, qui in Zagorow, sex tantum annis erunt liberi a decimis et a censu. Postquam vero libertas fuerit elapsa, tunc quilibet colonorum de suo laneo quatuor mensuras tritici et quatuor siliginis, et tres auene et vnam mensuram fabe pro decimis, et festucum

argenti vsualis per singulos annos (racione census) exsol„
uere sit astrictus; sculteti vero de iudicio, duobus dena„
rijs pro nostra domo percipiatis, terciam semper pro se ac
suis successoribus retinebit. Hoc eciam nostri iuris erit, quod
ter in anno eorum iudicijs interessemus vel aliquem nun„
cium a nostro latere, sicut consuetudo Vngarorum habet. In eorum procuracione scabinis eorum causas di„
rimendi tam paruas, quam magnas (concedimus po„
testatem), ita, quod eis liceat malefactores eciam vlti„
mo supplicio plectere, secundum quod in Cracouia et
in Bochnia. Et si quando ad expedicionem eundum
fuerit, sculteti vel alter forcior ex loco ipsius equita„
bit cum duobus armatis competenter. Item ciuibus e„
ciam vsibus colonorum liberam conferimus tam pro
agris, quam pro domibus eorum edificandis, que ha„
cet inter Bloche et alteram villam Chiloue; alijs vero
vendere extraneis non attentent. Item durante libertate
de iudicio michil ad nos pertinebit. In cuius rei memo„
riam et testimonium presens scriptum sibi contulimus
nostrorum sigillorum munimine roboratum. Actum
publice anno Domini M CC L XX quinto, datum se„
cundi die Ramispalmarum. Presentibus fratre Ihathia
priore et Cristino et Ihalheo fratribus de Imbramouicze
et alijs quam pluribus.

Notificationes e curia principis episcopi Cracovien„
sis N. 2919 a r. 1894, IV str. 125.

1276

In nomine Domini amen. Quoniam facta modernorum haberi solent dubia a posteritate succedentium, nisi literarum apicibus roborentur, ideirco nos Lestko Dei gratia dux Syradiensis notum esse volumus tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis, quod inspecto fidelis servitio Rosslai filii Domeslai, cum liberum faciamus cum tota posteritate dantes ei et Ramisio eius filio in omnibus plenum ius militare accipiendum sicut ceteri milites accipiunt. Contulimus eciam eidemque posteritate sue Dambrovam ultra fluvium, qui vulgariter Trebicovna vocatur, cum omni iure militari, hereditario iure perpetuo possidendam. In cuius rei testimonium hanc pagenam contulimus nostri sigilli munimine roboratam. Acta sunt hec anno incarnationis Domini Millesimo ducentesimo septuagesimo sexto presentibus his testibus

domino Raphaele Cancellario
Comite Zawissa Castellano Siradiensi
Comite Suecslao Castellano Spicimiriensi
Comite Thoma Castellano Rospirriensi
Comite Paulo Dnicovna
Comite Nicolao Succamerario
Comite Nicolao Sulpicovna
Joanne Clerico, per cuius manum istud privilegium datum in Civitate, que Pagiena vulgariter nuncupatur.

Confirm. Sigis. Aug. Cracovie

1550.

[Kod. Kapit. 33]

1276. [17.V.]

In nomine Dñi Amen. Nos Boleslaus Cracovie et Sandomirie dei gracia Dux illustris. Notum esse volumus et perhenni memorie commendatum: Quod cum fratres de Sagosth ordinis hospitalariorum Sti Johannis Abbatem et fratres domus Claretumbensis Cysterciensis ordinis Cracoviensis Dyocesis crebro molestarent in hoc, quod homines de villa Janusovich, que est eorum de Sagosth, servitutem sive vectigal, quod ulgo dicitur prewod, trahentes, ducebant super homines de villa Kacich, que est eorum de Claratumba, predicti Abbas et Conventus memoratos fratres in causam coram nostro judicio traxerunt, asserentes, quod in eorum gravamen et prejudicium hoc exercebant, cum non per Kacich illud prewod iter habere debebat, secundum cursum ab antiquo consuetum. Unde ad eorum instantiam illi de Sagosth evocati, termino partibus assignato comparuerunt, sed per Dominam conjugem nostram utcumque excusati, respondere noluerunt. Iterato vero terminus in iudicio partibus extitit assignatus, in quo eciam illi Sagoscenses excusationem similem pretendentes, respondere non curarunt. Ad instantiam vero iustam partis adverse, terminus tercio et peremptorius fuit assignatus; quo adveniente illi de Sagosth nec excusationem attulerunt, nec omnino comparuerunt. Quarto denique termino ex habundanti partibus assignato, ipsi quoque de Sagosth comparere contempserunt. Unde prefatis Claretumbensibus sibi iusticiam fieri humiliter et instanter petentibus, – Nos per diffinitivam sententiam questionem vel causam taliter intentatam decidi mandavimus atque terminari; quod et in presencia nostra factum est iudicio terminato secundum legem vel consuetudinem patrie adversus contumaces acternus semper observatam. Sic ergo iudicialiter homines et villa de Kacich absoluti sunt a receptione Prewod, si ad ipsos ab hominibus de Janusowich forte de cetero traheretur. Nos ergo iudicium huiusmodi in nostra presencia diffinitiva sentencia terminatum approbamus et eciam confirmamus, hanc paginam super hoc confectam sepedictis Abbati et Conventui Claretumbensibus concedentes, nostri sigilli in munimen perpetuum appensione roboratam. – Actum in Cracovia Anno Dñi. M° CC° LXX° sexto, indictione quarta XVI Kal. Febr. in nostrorum multorum nobilium presencia, quorum nomina sunt hec. Sbigneus Judex, Adam Subjudex, Petrus Dapifer, Woyslaus thesaurarius, Martinus gladiator, Boguslaus Wansicowich Cracovienses, et alij multi. –

(Z oryginału Klasztoru Mogilskiego, na pergaminie, u którego na nicianch czerwonych i żółtych pieczęci woskowej, sama tylko skorupa.)

1278.

Uer V. dei gracia etc. nobis hactenus etc. quod nos cupien-
tes ipsum tenere in speciali principis numero [illegible] inclito ducì Cra-
cuiè et plurimorum ei auxilii, consilii et officium opis impen-
sione pro meritis, quos ei debemus ad hoc [illegible] vinculo
tum, etiam ipsius nobis [illegible] amabile, quod nos ei
inviolabiliter custodire contra omnes fideles et [illegible] offendere, le-
ctere inhebere poterit et [illegible] contra [illegible] Romanorum
regem qui nobis [illegible] et [illegible], dummodo idem
[illegible] nobis [illegible] in [illegible] auxilium contra
ipsum qui nos [illegible] et [illegible] contra [illegible] nostrum, pro-
pter [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] das urkundliche Formelbuch [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [

[illegible] Ottokar II.
[illegible] Österreich,
[illegible] 1863) str. 47.

(1278)

Lekari et gaudere teneműr, et vtiqűe dic faciműs, qűandocűq, qűe boni statűs et salűtis vestre prospere relacione aliqűa veridi-, ca consolaműr; űnde si secűndűm desideria vestra cűncta cir-, ca vos eqűitűr prospera, tamqűam de propriis attentissime gra-, tűlaműr: rogantes cűm fiducia, vt inducere dignemini dom-, nűm et maritűm vestrűm carissiműm, qűod nobis nos liceat vide-, re personaliter posse; habeműs enim multa digna relatűi vobis multű et occűlte, et maxime, vt in vestra para et desiderabili presencia nostra conclusiones sortiatűr. Ceterűm qűia, sicut scitis, nos qűasi omnibűs orbatam esse carnalibűs, ex imo cordis supplicandűm dilectioni vestre dűximűs, qűatenűs cautela nostre dilectionis inducere per vestras literas dignemini dominam et so-, rorem vestram carissimam, ducissam Cracouiensem, materteram nostram, ne in veniendo ad nos carissimam sororem nostram qűomodolibet debeat impedire, vt eius consoleműr presencia, cűi semper desideraűűműs sűmmopere commanare.

Z drugiej formułowej królowej czeskiej Kunegundy, przechowanej w bibliotece nadworney w Wiedniu pod N. 526, ogłosił Palacky w dziele: Über Formelbücher, zunächst in Bezug auf böhmische Geschichte, I Lieferung, Prag 1842, str. 285 N. 48. Palacky ozna-, cza, że to jest list królowej Kunegundy do Jolanty żony Kaliskiej wydany na celu skłonienia Kunegundy, dużej siostrzenicy, iżby, prowadziła Gryfinię na widzenie królowej. Na objaśnienie te-, stowo przypomnienia nadmieniamy, że Jolanta żona Bolesława Kaliskiego, Kunegunda, żona Bolesława Wstydliwego, córki króla Beli IV, były siostrami rodzonemi, a ciotkami Ku-, negundy żony Przemysła Ottokara II, Gryfiny późniejszej ży-, ny Rzeźnia Czarnego, które zatem między sobą były siostrami rodzonemi, córkami Kościsława Kaliskiego z inny córki króla Beli IV. Gdy Bolesław Kaliski umarł w r. 1279, w tym zaś liście jest jeszcze jako żyjący wspomniany, przeto list powyższy nie może być późniejszy nad r. 1279. Z drugiej zaś strony wyrazy użyte przez królową, nos qűasi omnibűs orbatam esse carnalibűs, wskazują, że list pisany jest wnet po śmierci mę-, ża swego Przemysła Ottokara II, poległego w bitwie 1278 na polu marchfeldzkiem a przed pojednaniem się z Rudolfem Habsbur-, skim, a więc jeszcze w jesieni r. 1278.

Pergŭrenter racionis circŭmspecte scrŭtinio gencium genera diŭer-
sarŭm a), inŭenimŭs, qŭod nobis magis est conformis spaciosa b) Po-
lonie racio inter vniŭersas orbis prouincias nostris, qŭos auctore
Deo gŭbernamŭs, regionibŭs eadem cŭnctarum proprietate similitŭ-
dinis magis sciam est affinis: ipsa enim in lingŭe consonancia
nobis conŭenit, ipsa proxima loci c) contiguitate mŭltŭs inter se-
la distancie d) spacio, terris nostris coniŭngitŭr, ipsa et vnione
glŭtinatŭr sangŭinis et affinitatis nobis amittitŭr vinculo, et
idemŭm tantam inter ipsam nostramqŭe serenitatem reperitŭr
conformitatis comparitas, ŭt ŭos suos alŭmpnos et nos ex eiŭs-
dem vena profluxisse scatŭriginis gloriemŭr. Ob istiŭs itaqŭe con-
sideracionis aspectŭm veris ŭtiqŭe racionibŭs verogŭe prouŭ-
sionis tramite procedentem, et illiŭs transimŭs disposicionis in
habitŭm, et ad hoc, naturalitŭs indŭcimŭr sŭasionibŭs, ŭt
magnificos Polonie principes, barones, milites et popŭlos vni-
uersos, qŭos in suŏ amplitŭdinis sinŭ complectitŭr atqŭe fo-
uet, strictioris e dilectionis prosequamŭr benivolencia, ipsorŭm
gaudemŭs in prosperis et tŭrbemŭr aduersis, ipsis cŭpiamŭs
ardenter presidio, sŭisqŭe honoris et glorie continŭŭm zelemŭs
augmentŭm. Ex hac f) eciam consideracione magis nobis emer-
git fidŭcia ac consŭrgit et proficit spes infracta, ŭt nos in
necessitatis g) articŭlo requirere debeamŭs intrepide nobisqŭe
lctanter cŭretis subsidiones et auxilia exhibere. Vnde cŭm
Rŭdolfŭs rex Romanorŭm non contentŭs, qŭod nobis abstŭ-
lit terras nostras, ferŭens adhŭc malignandi cŭpidine, ofen-
dendi nos amplius sibi estŭet pociori, cŭmqŭe nos ad reci-
stendŭm sibi viriliter desidiosŭm mŭnc erexerimŭs animŭm,
velimŭsqŭe sŭis ocŭrrere potencia nostre manŭs obice con-
tumeliosis insŭltibŭs et pressŭris, dilectionem nostram ad-
lenciŭs dŭximŭs exorandam, qŭatenŭs nobis in auxiliŭm
venire dignemini cŭm strennŭa, sicŭt nostram decet excel-
lenciam, armatorŭm militŭm comitiua. Thaqŭe in festo Pen-
thecostes mŭnc venturo sibi in ciŭitate nostra Opauie con-
stituti, vbi per solemnes h) nostros mŭncios vos i) et nostros de-
center eo tempore faciemŭs recipi et honorifice conduci ad
nostre k) presencium maiestatis. Sed ad hŭiusmodi qŭidem no-
bis impendendŭm subsidiŭm non solŭm prefata nos debet in-
uŏce (racio), verŭm eciam cause l) efficax alteriŭs argŭmentŭm,
qŭia si, qŭod absit, nos contingerit prefati regis oppressione
pressŭmdari, insaciabiles m) Theŭtŭnicorŭm hyatŭs se liberiŭs expan-
derent et manŭs improbas ŭsqŭe in ipsam prouinciam extenderent
ipsorŭm nouis cupiditatibŭs n). Cŭmŭs enim nobis et terris vestris

1. quasi firmum secure tuicionis preuvilium, quod si forte ante re-
cuntis impugnacionis faciem non posset, quod Deus auertat, re-
sistere, inteligere potestis a) nobis et uestris b) subditis magna
hunc periculta imminere, quia proeax hodierni furor contentu non
esset, nos tantum sibi subicere, sed bona uestra g) diriperet et
in nos inuper intollerabilius d) impia arma exercuinibus
inseuiret. O quantis afflictionibus exosa Theutunicis uestre hunc
opprimeretur nacionis numerositas, o quam dire seruitutis iu-
go liberi uidimitti redeti Polonie, quantis sub clade pateremur!
hunc uniuersitas uestre gentis, cerle in promptu satis est actuer,
tere magisque uos e) potestis preconicere, quam deceat f) nos
uehere. Quapropter intendite in auxilium nostrum, intendite
et ad propulsandum tam grauis dissentis uehic flamme incendium,
opem et operam efficaciter exhibete, attendentes, contubcus fore
uestre principijs, quam postquam ignis uorago minis inua-
uerit, iam nexistenciam non timentis, et quod is, qui uicinam
domum, ne comburatur, defenderit, tuetur propriam man-
sionem. Uel hoc uestra prudencia intellexit, quod dic-
tus rex Rudolfus suis statorijs legacionibus uos non solum a
nostra g) quietuerit amicicia et ab inpentione auxiliorum remoue-
rit, uerum eciam dissidentis inter uos zyzanie bellum seminauit.
Quia de causa cum, si uestre uelitis attendere, hoc ad honorem uo-
bis non accederet, nec fructus ad iacturam, affectuose de-
mus, quatenus ipsius suggestionibus aures potius patulas uobis
bere, quinymo nostrum, qui de uestre gentis genere, (in)
auxiliorum accingamini hilariter et potenter, deliberacione cohor-
tentes prouida, quod si uestrum iuueritis, nos iuuatis, et utique
si uobis parabitis auxiliaris dextre subsidium, nos (aduersus) aduersarios
uestros nostrarum exponemus potenciam uirium et uobis pote-
cialiter assistemus, sicut idem aduersarij uestri Christianis fuerunt
uel fugam. Preter hec quidquid iulis super hijs uobis pro parte
nostra rebuerit, credatis dubietate qualibet procul mota. Da-
tum Prage etc.

Z kopii formułowej zawartej w rękopiśmie bibljoteki jagiel-
lońskiej w Krakowie, N. 439 na karcie 207. obrzuconej ołów-
kiem. Zwiat wadny rękopiśmi przedstawia smoka skrzydlatego, ja-
ki się znachodzi na papierze z ostatnich lat XIV. i pierwszych
lat XV stulecia. Tenże sam pozwala odpowiada charakter pisma
rękopiśmi. Test list powyższy poprzednio drukowany w dwóch
miejscach: Codex epistol. Premislai Ottocari II, str. 93, tudzież
w Emlera: Regesta diplom. nec non epist. Bohemiae et Moraviae,
part II, N. 1106. Tekst naszego rękopiśmi jest pełniejszy, zawie-
ra bowiem miejsce, które list pisany, powołanie się na pieczęć
przy końcu na jakie relacyje, które poseł złoży, oraz ozna-
czenie czasu i punktu zbornego dla podążających posiłków,

natomiast znajdują się w nim liczne mylne przepisywacza, które przeważnie według Brückwaldego tekstu poprawiliśmy: a) diuersorium, b) spacio, c) leti, d) distancia, e) ebriccionis, f) Et hoc, g) necessarijs, h) volentes, i) nos, k) vestre, l) esse, m) insaciabilis, n) aperitur, o) prius, p) nobis et nostris, q) nostra, r) intellerabilius, s) nos, t) de causat, u) vestra.

Grünhagen (Regesten N. 1566) nie wierzy w autentyczność pierwszego listu i uważa go za frazes stylistyczne ćwiczenie tego czasu „ze XII wieku", który miał współzawodniczyć przy układaniu wzięgi formułowej wzoru Brückwalda. Dalej zawarte w naszym rękopisie uwagi wątpliwości co do autentyczności tego listu, tycho nie należy pod wpływem podobnych domysłów się z Lollinerem „niewłaściwych wniosków" do których Ferdynand Albrecht II w imieniu spółwłaści szczepowej zapewne uchylymać by

Przede wszystkiem dobrząt wielkopolskich a notarjusza
ziemi mieli zamierzał, ale Piotrowa Kalinskiego i Piotrowa
Wszydlinego, którzy obaj przez żony swe, córki Pelki IV, spowi-
nowaceni byli z królem przeklim, którego żona Kunegunda
była wnuczką tegoż Pelki a siostrzenicą pań Budzisław i Piotr
Piotrowa Kalinskiego. Lub. Dollinera i Kalendyjego II, 1, 794.

[illegible]

[Lat. Pol. t. 3 nr. 56]

Premisl secund. dux Polon. 1280 Jun. 22, in Kalis;
Kölner Cop. 12b. 13a n. 19.

1280. Juni 22. Kalisch.

Herzog Przemyslaus II von Polen gestattet dem Abt Hermann von Lad
bas dem Dorfe Virbna ein deutsches Dorf Lyndnow anzulegen und be
freit dessen Bauern von allen polnischen Lasten.

In nomine domini amen. Omnis actio temporalis memoria indigens ne
pravorum hominum suggestionibus depravetur utile visum est ut scri
pture testimonio roboretur et iusticia debitum sortiatur effectum.
Unde noverint universi presentem paginam visuri, quod nos
Premisl secundus dei gratia dux Polonie cupientes que ad di
vini nominis cultum spectant nostris temporibus potius augere
quam minui et ea prout possumus liberius confovere, quapro
pter nos progenitorum nostrorum devocionem quam semper ha
buerunt erga domum Landensem pio prosequentes affectu
contulimus reverendo patri domino Hermanno abbati domus e
iusdem et suis fratribus inferpellantibus auctoritatem locandi
in hereditate que Virbna dicitur villam cum Theutunicis et
Liberis Polonis pleno iure Theutunicorum, quam villam Lyn
denow appellant, incipientes ab ipso fluvio Virbec usque in
rivulum, qui Rechta vocatur iuxta Polan. Verum quia do
num deo collatum legibus principum subiacere non debet, vo
lumus predictam villam liberam et exemptam esse a ponor,
a prenod, a stroza a dan, a naraz, a poduorone, a sargöne,
a mostne, a castrorum edificio sive ponciur quorumlibet, a
receptione seu custodia vel conductu castorariorum, a vicinia
quod opole vulgariter nuncupatur, a custodia[a] vel solucione
crediorum, quod socol nuncupatur et ab omni exactione
seu collectione que poudone dicitur a vecturis et expedi-
bus vel omnibus iuribus in Polonia constitutis quibuscum
que censeantur nominibus hoc solo excepto cum aliquis
contra dominium nostrum insultum fecerit, quod coloni

a) pavor-custo ausgestr. K.

sepedicte ville una nobiscum tenebuntur defensare. Iudiciorum nichilominus omnium ut est de contencione, percussione, membrorum mutilacione sive eciam capitis perplexione, ut maiorem circa deum in tremendo iudicio fiduciam habeamus, predictis fratribus per suum iudicem exequenda liberam auctoritatem concedimus. Nulli ergo castellanorum aut iudicum sive citandi sive iudicandi in ipsa villa ius aliquod reservantes has villas ~~subscriptas~~ sequentes domus prenotate Scarbosero, Iuence et Gosla nec superdictorum iurium auctoritate potiri in perpetuum cupientes. In huius rei testimonium presentem paginam sigilli nostri vigilli munimine confirmamus, presentibus hiis domino Andrea cancellario Gneznensi, comite Wechoslao pincerna Kalisiensi, comite Borotha[a] castellano de Geche[b], Thalisio procuratore Kalisiensi. Datum in Kalis proximo sabato ante festum sancti Johannis baptiste anno domini M°. CC°. LXX°. per Thilonem notarium nostrum.

a) Borocha K.
b) Gestre K.

Cop. s. coll.
10 XII. 52 L

Mestwinus Dux et Dominus Pomeranorum [illegible] terrio [illegible] villas in territorio de Tzgew vitas confert.

Dux [illegible] w archiwie miejskiem w Kolonji, [illegible]

Perlbach, Pomerell. Urkb. Nr. 314.

In nomine Domini amen. Omnis ordinatio modetna bona providentia indiget et cautela ne longinquitate temporis vel malorum hominum malicia infirmetur ideo necessarium est ut scriptura testimonio ad posteros propaletur. Hinc est quod nos Mestwinus Dei gracia Dux et dominus Pomeranorum cupientes nostris temporibus divini nominis cultum nominis sed augeri ac ea que debentur viris ecclesiasticis et maxime religiosis prout possumus conferre ut liberius valeant Domino famulari dicat in tenore presenti plenius declaratur quod ad honorem Dei et sancte Marie virginis genitricis Dei nec non et sancti Nicolai contulimus fratribus de Lenda in Polonia Ordinis Cisterciensis has hereditates subscriptas quarum una vocatur Clodava secunda Mala villa tercia Vuccino Magnum et ecclesia cum dote antiquitus assignata scilicet Laeszevo hereditas iuxta Laguszov vita iure hereditario in perpetuum possidenda cum omnibus utilitatibus que nunc ibidem sunt vel in posterum inveniri poterunt cum rivulis et molendinis cum foro et tabernis et castribus sibi ibi haberi possunt et si eis placuerit Teutonicos ibidem locare domus eis omne ius Theutonicorum videlicet quod vectigalia eorum habeat liberam auctoritatem decollandi suspendendi rotandi et exoculandi mutilationem membrorum (sic) et cetera iudicia que in rebus eorum cedunt. Notum eciam esse volumus et ut hec memorie commendare iudicamus quod prenominate hereditates esse ducales et ab initio ducatui nostro spectare dinoscuntur nec aliquis hominum iure hereditario unquam possedisse vel aliquam ex eis ullo hominum collatam vel cartera nostra confirmatam sed eas semper ad utilitates et necessitates nostras specialiter deputatas ac destinatas. Cum igitur donum Dei collatum in dignum et iustum est [illegible] subiectum [illegible] predictos fratres et omnes homines eorum in predictis hereditatibus commorantes per totum do-

minium nostrum a theloneo tam per Wizlam quam per terram et ab omni iure vectico ab omni pozadine a prewod a povoza stroza a don a stayn a naraz a potvorove a targove a mostne a castrorum edificiis sive pontium novorum vel antiquorum et ab omnibus angariis et a castrorum custodia ab omni expeditione et omnium nostrorum ducatorum aut equorum, vaccarum custodes non recipiant neque pascant ab omni plane servitute que nunc usq; in posterum exercere potest. Ut incole predictarum villarum plenarie gaudeant libertate volumus atque indicamus. Et nullus palatinorum castellanorum vexilliferorum vicecamerariorum aut iudicum nostrorum aliquam habeat, habeam vel habendi iudicandi ius dictionem ac utilitatem. Et licet magna causa semper dictos incolas emerserit nusquam capiantur incarcerentur nec vexentur sive in predictis hereditatibus et si fuerint vocati ad aliquid castrum non compareant nisi ante ducem cum ipsius anulo spetiali et ibi de quocunque crimine vel de capite aut de membro (sic) coram duce aut ipsius iudice convicti et condempnati (sic) in penas sive septuaginta vel quinquaginta cuiuscunque (sic) censeantur nominibus omnes domino abbati de suis hominibus condonamus et suis usibus assignamus nichil nobis aut palatinis castellanis vexilliferis subcamerariis aut aliis nostris officialibus inde reservamus vel eos ad honorem omnipotentis Dei domino abbati voluntarie resignamus. Ut nichil maneat intactum quod predictum claustrum in posterum inquietare valeat per adinventiones et malitias malorum hominum quia talia temporibus nostris experti sumus adiungimus quod si aliquis hominum post mortem nostram suadente diabolo vel malorum suggestionibus instructus aliquam ex predictis hereditatibus impugnaverit damus ac affirmamus tibi a nostra gratia datam seu collatam vel nostra altera confirmatam nostrant presentes et futuri hu-~~iusmodi~~ iusmodi instrumenta esse vana et frivola ac iniusto titulo acquisita et furtive optenta. Preterea hanc primam nostram donationem predictarum hereditatum omnipotenti Deo et beate semper virginis Marie sanctoque Nicolao ob remedium anime nostre ac omnium parentum nostrorum per presentia ratificamus et ratam confirmamus. Et si hec nostra collatio donatio per aliquem in posterum molestetur presentem paginam sigilli nostri munimine contulimus roboratam. Hujus autem ordin~~roboratio~~nis nostre testes sunt nobiles viri qui tunc temporis ibi presentes fuerunt comes Wasil palatinus Pomeranie Andreas castellanus ibidem Ulnerius subcamerarius ibidem comes Przibislaus palatinus in Sues Paulus castellanus ibidem Saborius castellanus in Puck et alteri quam plures fidedigni. Datum in Danzc anno Domini millesimo ducentesimo octogesimo in die beati Germani pre[illegible].

Wodawa, Włodawa, gniem. Wlaidau. Mala villa, Złotowice, gniem. Börendorf. Succino Magnum Lukczyn, Sauersee, Zakrzewo. Lagusfow, Laguszewo.

1760

-94

1280. Octobr. 18. Kalisz.

Premizl dux Polon. 1280 Oct. 18, in Kalis;

In nomine domini amen. Quoniam quidem velocitate dierum nostrorum transituri sumus quemadmodum fugere solet umbra vel evanescere sumus| igitur nos secundus Premizl dei gracia dux Polonie univer. sis Christi fidelibus tam presentibus quam futuris notum esse cupimus quod pro dilectione domini nostri Jhesu Christi liberatoris animarum, nostrarum et pro veneracione gloriose genitricis eius dem perpetue virginis Marie et omnium sanctorum innovamus dilectis in Christo fratribus in domo Lendensi domino famulantibus privilegium gloriosi proavi nostri domini ducis Polonie Mezeconis confirmantes prefatis fratribus has hereditates subscriptas cum hominibus et omnibus utilitatibus, que in eis sunt ac in posterum provenire poterunt in nostra eos defensione suscipientes et successoribus nostris per omne tempus defendendos committimus solo divine remuneracionis intuitu. Jam vero subnotantur possessionum loca scilicet Koszrol, ubi confirmamus esse forum omni libertate plenum, Dolan, Horscho Olola et Gotschene. Istarum vero villarum homines tenentur singuli solvere in festo sancti Michahelis bX mapulos siliginis, modium avene, mensuram tritici, tres urnas brazey, quinque capecia annone metere tria plaustra feni toli demque lignorum duos truncos de pino per tres continuos dies cum tota familia segetes purgare, per unum diem singuli triturare, tres ☞ Kithas lini dare. Confirmamus et has subnotatas hereditates cum hominibus et omnibus utilitatibus, que in eis sunt et post future esse poterunt, Szechovo cum cocis Szegovo cum sanctuariis et stabularis Grabonowiz cum canenariis Slausco cum piscatoribus, Wiranovo Quascovo, Choren, Staralancha, Swinarevo. Homines vero predictarum villarum tenentur redditus h erahere infra Siraz et Kadislav per totam Poloniam, cum necessitas fratrum exegerit tam equestres quam pedestres mandata ipsorum dirigere. Confirma Indulsimus preterea ut piscatores et venatores fratrum iam dictorum piscatores venatoresque nostros

ac posterorum nostrorum ubique piscando ac venando libere sequantur. Confirmamus eciam ad lumina conquirenda prefathe domui tria fora cum tabernis · Ohlev, Thür Sobotka; ~~volumus~~ confirmamus eciam tabernarios harum villarum nusquam citari nisi coram abbate. Quia vero donum deo collatum legibus principum subiacere non debet, absolvimus omnes homines in premissis villis commorantes a povoz, ab omni prevod, a stroza, a dan, (a) naraz, podvorove largove, mostne, a castrorum edificio seu ponciium quorumlibet a recepcione, vel custodia aut conductu castoratiorum (a recepcione venatorum qualecumque) a custodia et solucione herodiorum, quod socol dicitur, a vicinia, quod opole vulgariter ~~nuncen~~ nominatur ab omni exactione sive collectione, a vecturis et expedicionibus et ab omnibus iuribus in Polonia constitutis quibuscumque censeantur hominibus. Nulli ergo castellanorum aut iudicum citandi seu iudicandi in prefatis hominibus vel villis eorum ius aliquod reservantes, set cum gravis causa emerserit, que coram abbate vel eius iudice convenienter diffiniri non poterit ad presenciam nostram cum annulo nostro citari debent, remittentes abbati quicquid iure iudicii cesserit, et nusquam incarcerari nisi in stabulo abbatis. Ut autem hec nostra confirmacio ad honorem dei sanctegue genitricis eiusdem semper virginis Marie robur perpetue firmitatis obtineat presentem cedulam sigilli nostri munimine duximus roboranda !). Acta sunt hec in Kalis in die sancti Luce ewangeliste anno domini M. CC. LXXX presentibus hiis testibus videlicet domino Andrea archidiacono et cancellario Kalisiensi, comite Zegotha venatore Kalisiensi, comite Petrkone pincerna Poznaniensi, comite Tasanone conarski Kalisiensi, comite Thalisio procuratore Kalisiensi et domino per manus Thilonis notharii curie nostre.

Staatsarchiv Köln, Lad. 3. Original Pergament 48,5 Ctm. breit, 36 Ctm. hoch. A. d. Rückseite: Renovatio privilegii ducis Mesiconis sint privilegium super (die Worte aufgeweicht), que olim vocabatur. (Abgl.) auf Siegel an rothen Fäden sieht der gekrönten Büste mit Wimpel zum Pferd mit springendem Löwen in der Linken zu beiden Seiten blasende Männer; die Umschrift lautet: Sigillum Premislonis dei gracia ducis Polonie.

~~Alexander als Wythandus Magnus dax Litauiae ob. 1422 Mai 18,~~
~~in Walussa~~

Otto et Conradus Brandenburg. marchiones 1281 Oct. 9, Nyendorpe, potwierdzają darowizny świętego brata swego uczynione Klasztorowi Cysterskiemu w Chorzinie, po czem dodaje: preterea nos Conradus premenorata (sic) Dei gracia Brandenburgensis marchio compunctus c. transitu dilecte nostre coniugis domine Constantie Brandenburgensis marchionisse dicte de Polonya felicis memorie in recordationem sui testamenti perpetui decem mansos in prehabita villa Hertsprunge ad predictos vel eidem cenobio Chorynensi donavimus eosdem proprietatis tytulo perhenniter possidendos . . .

Perg. oryg. z kłosem na nicianki jedw., zdrowa. oryg. pieczęcie margrabiów Ottona i Conrada.

Berlin. Königl. Geh. Staatsarch. Klost. Chorin.

Przemysł Dux Polonie 1282 Aug. 15, in Łuknaj;

-94-

Pergam. oz., ułamek k. z Gyżm. Gąseckiego w Rudce. ~~Odw. Szaboutkiego~~. Na rzemyku jedwabn. czerwon. wisi pieczęć Ks. Przemysława (pieczęć XV Kodeks Wielkopolsk.)

In nomine Domini amen. Humani generis actiones memoria perpetua indigentes plerumque ab hominum noticia dilabuntur que scripturarum seu testium munimine non renovantur. Igitur nos secundus Przemysl Dei gracia Dux Polonie notum facimus universis tam presentibus quam futuris presentem paginam intuentibus quod ob reverenciam Dei et beate Marie virginis et pro salute nostra nostrorumque progenitorum et eciam piis ac condignis peticionibus patris reverendi Domini Petri abbatis de Luknа totiusque conventus fratrum ibidem Deo serviencium super hereditate Domus supradicte que Relitsco vulgariter nuncupatur cum sortibus adiacentibus Durow Copiscino et Zlozini Damus liberum arbitrium locandi ius Theutonicum eo iure quo omnes civitates et ville per districtum nostri Dominii libere possidentur. Dantes ibidem auctoritatem plenariam iudicandi omnes causas parvas et magnas utpote mutilaciones exustiones homicidia furta effusionem sanguinis et alias omnes que ibi possunt processu temporis exoriri earundem causarum fructus integraliter percipiendo ita ut nemo nostrorum iudicum ad ipsam hereditatem in perpetuum respectum alicuem valeat optinere. Ut autem nostra donacio simulque confirmacio perpetuo inviolabilis perseveret presentem

paginam nostri sigilli munimine duximus confir-
mandam presentibus his testibus comite Boguslao
castellano de Usce comite Jacobo castel[l]. de Bogoz-
na comite Boristeo castellano de Jun comite Troy-
ano. Datum in Luckna anno gracie Domini M°
CC LXXX II. XVIII Kalendas Septembris per manus
Thilonis notharii curie nostre.

ik

Zapisy Petrikauskie 28 f. 1072.

1283. Actum Petricovie in Iudiciis ordinariis Generalibus Tribunalis Regni feria quarta ante festum Purificationis Gloriosissimae Virginis Mariae proxima Anno Domini Millesimo sexcentesimo vigesimo quarto. (1624)

Privilegium super decimas datas Cruciferis.

Judicium praesens Ordinarium Generale Tribunalis Regni Petricoviensis Privilegium conscriptum in pergameno cum appensis novem sigillis exhibitum actis huiusce inseri demandavit. Cujus tenor est talis: Albertus Dei gratia Vladislaviensis Episcopus totumque eiusdem Ecclesiae Capitulum universis praesentis literae inspectoribus tam praesentibus quam futuris subscriptam rei gestae veritatem cognoscere et valutem. Quae quanta et qualia virtutum religionis ac devotionis beneficia per Magistrum et fratres hospitalis Sanctae Mariae Theutones Jerosolimitanos in Prussia Ecclesiae Christi in suis membris et maxime in plantanda extensione Christianae fidei et eiusdem plantatae defensione continue impenduntur tam eorum sanguis, sagues qui tinctis de Bozra id est praesentis tribulationis vestibus signa suae militiae proprio sanguine pro Christi nomine rubricantes ad Dominum emigrarunt, quam eorum vita qui in negocio fidei adhuc fruentes spiritu sub continua expectatione martyrij pro aeterno gaudio gladios et tormenta infidelium cottidie subiri non metuunt per cottidianam facti evidentiam satis perlucide manifestant: sed et nos universi Poloniae et Prussiae (sic) inhabitatores Christicolae per defensiones et tuitiones cottidianas contra insultus infidelium iam diudum satis dedicimus per effectum. Ut igitur ipsorum meritis et tantorum beneficiorum efficiamur participes apud Deum et cum vidua aliquid in gazophilacium Domini immittamus; et ut nihilominus voluntati et petitioni Illustris Principis Domini nostri Mestwini Ducis Pomeraniae qui serio sius et sollicite specialiter nobis institit pro hoc facto satisfiat; considerata quoque futura Ecclesiae nostrae

utilitate

utilitate ac defensione possessionum et hominum nostrorum in districtu
et dominio eorundem fratrum et alibi consistentium profuturam,
praedictis Magistro fratribus et ordini hospitalis Sanctae Ma-
2 — riae Theutonicum in Prussia decimas omnium possessionum et
terrarum quas dictus Dominus Mestwinus Dux Pomeraniae ex
causa compositionis seu transactionis super dissensione quadam
diutina inter ipsos habita eisdem fratribus contulit, proprie-
1 — tatis possessionem ac dominij pleno iure in omnibus quae
in eisdem tam in terris quam in aquis decimari consueve-
runt in praesenti vel de quibus decima percipi poterit debue-
rit aut consueverit in futurum Ad Ecclesiam nostram pleno
iure hactenus pertinentes, cum omni iure et libertate quo
Ecclesia nostra percepit et possedit percipere et possidere debuit
et consuevit in perpetuam eleemosynam (sic) damus dedimus
et dedisse nos recognoscimus per praesentes Renunciantes ex
nunc omni iuri et ab nobis Episcopio Capitulo et nostris suc-
cessoribus abdicantes omne ius possessionis vel quasi proprieta-
tis et dominij vel quasi quod in praedictis decimis habuimus
habere debuimus vel consuevimus usque modo iuribus dyoceza-
libus Ecclesiae nostrae alias competentibus integraliter reserva-
tis. Ea omnia cedentes praedictis fratribus et ordini et in
eisdem de communi consensu et voluntate liberaliter transfe-
rendo. Renunciantes nihilominus omni actioni et exceptioni
— doli etc, et cuilibet alij beneficio restitutionis in integrum
omnibus indulgentijs privilegijs seu libertatibus ab auctori-
tate Sedis Apostolicae impetratis vel impetrandis aut quae
nobis ab eadem sede gratuite donationis beneficio donabuntur
consuetudini ac Statuto et omnis iuris Canonici et Civilis
auxilio nec non omnibus defensionibus et exceptionibus quae
contra praesentem donationem seu praesens instrumentum vel
— saltem possent de facto vel de iure etiam verisimiliter obji-
ci vel opponi. Et ne pietatis instinctu factum hac felicitter
consummatum

consummatum alicuius erroris vel ignorantiae praetextu in posterum quaestionis materiam administret, dictam decimam terminos sive granicies distinguimus in hunc modum. Primus terminus est a Verissa ubi Vyrtam (sic) influit Wyrtam (sic) inferius descendendo usque Slantzam et ab eo loco Slantzam ascendendo usque ad finem stagni; et ab eo loco usque ad locum Castri Ganzeke; et ab illo loco directe usque ad villam Rayskowe et ab illa villa directe usque ad praefatam Verissam, et ab illa directe ascendendo usque ad locum Castri dicti Staregarde et a ponte ibidem transeunte Verissam et publicam stratam quae tendit versus Suece usque ad metam sive granitiam Tymowe et ab illo loco usque Wangromadicze (tra?) et eandem aquam et terram inferius descendendo usque Verissam ubi Vyrtam (sic) influit in primo termino supradicto. Cum quibus terminis et granicijs renunciamus iuri Decimarum si quod habemus in aquis Oleschitza et Barschitza et in duobus miliaribus super Nerya a granicia fratrum dictorum versus Gdanzek easdem in dictos fratres et ordinem modis praemissis et iuribus transferentes. In quorum testimonium et robur firmitatis perpetuum praesentem literam Sigillis nostris videlicet Episcopi et Capituli Wladislaviensis Ecclesiae una cum sigillo Domini nostri Mestwini Ducis Pomeraniae supradictis fratribus et ordini dedimus roboratam. Horum omnium testes sunt Dominus Mestwinus Dux Pomeraniae praedictus. Domini Liphardus Decanus Dobigneus Archidiaconus. Henricus Custos Wladislavienses. Johannes Praepositus Albertus Decanus Jacobus Crusvicienses Canonici Ecclesiae utriusque. Religiosi viri frater Hermanus Abbas et frater Henricus de Oliva Cysterciensis Ordinis Ludevicus Cancellarius. Domini Mestwini Ducis Pomeraniae Theodoricus et Domislaus Capellani eiusdem Ducis Wayzilo Palatinus Gdanensis Paulus Castellanus Lucensis Andreas Castellanus Gdanensis Urslaus Subcamerarius milites et alii

et alij quam plures clerici et laici fide digni. Nos praedicti Liphardus Decanus Dobrigneus Archidiaconus Henricus Custos Vladislavienses, Johannes praepositus Albertus Decanus et Jacobus Cracovienses Canonici utriusque Ecclesiae ex parte Episcopi et Capituli Vladislaviensis ad hoc missi et deputati nomine et authoritate nostra et praedictorum Episcopi et Capituli nec non et singulorum de Capitulo confitemur, recognoscimus et publice in perpetuum protestamur praedictam donationem per nos in loco tempore et die infrascriptis et coram testibus superius expressis publice et solenniter esse factam, et eidem subscribimus Sigilla nostra singuli in testimonium apponentes. Actum et datum in Suece Anno Domini Millesimo Ducentesimo octogesimo tertio. Quinto Calendas Augusti.

1. Dzisc nie ma że nigdy żadna norma Theutones i Theutonum
2. zamiast, jak wszędzie Theutonicorum za Tacitem że
pod drugim numerem poprawka w pisaniu Theutonicis
ostać się niemoże dla tego konstrukcji —

Jm.

Kölner Cop. 20b n. 38.

Premisl secund. Dux Polon. 1283 Dec. 11, in Dlusco;

recte 1293

1283. Decembr 11. Dlúsco.

Grzegorz Przemysław II von Polen verleiht dem Ritter Gerward sein Dorf Kostkut deutsches Recht.

Privilegium quod Cosschut pertineat ad castellaniam Lendensem.

In nomine domini amen. Multis incommodis prudenter occurrimus cum status nostre negocia litterarum ac testium munimine roboramus. Nos igitur Remisl secundus dei gratia dux Polonie notum facimus universis tam presentibus quam futuris presens scriptum inspecturis, quod utilitati nostrorum militum in dominio nostro commorantium salubriter intendentes[a] intuentes fidelia grata[m] et segnia Gerhardi militis nostri damus, tradimus et conferimus sibi suisque successoribus ius Teutunicum in villa ipsius Cosschut vulgariter nuncupata absolventes eam a powoz, ab omni prewod, a strosa, a dan a porco, quod narasdicitur, a podworowe, a tarque, mostne, a castrorum edificio seu ponciium quorumlibet, a receptione vel custodia aut conductu castorariorum a receptione venatorum et subvenatorum quod stan vocatur, a custodia et solucione erodiorum, quod socol dicitur, a vacca et bove, quod opole vulgariter nominatur a melle et venerit; nec non ab omni exaccione sive collectione a vecturis et expedicionibus et ab omnibus iuribus in Polonia constitutis, quibuscunque censeantur nominibus. Iudiciorum nichilominus omnium, ut est de contencione, verbercussione, membrorum mutilacione sive eciam capitis perplexione dicto militi per suum iudicem regendo tribuimus liberam facultatem. Nulli ergo castellanorum ius aliquod reservantes citandi sive iudicandi incole predicte hereditatis ipsius de meritis coram iudicio stabunt sui domini responsuri. Constituimus eciam propter unionis commodum, ut sepefata hereditas integraliter cum omnibus suis limitibus ad castellaniam Lendensem pertineat salvis universis eius iuribus superius exaratis. Et ne super iis in posterum dubietur presentes conscribi iussimus et sigilli nostri munimine fecimus

a) i. 2mal K.

communiri, presentibus suis testibus comitibus Petrone castellano Bononiensi, Dirsicraio iudice Ralisiensi, domino Philipso archidiacono Cremonensi et domino Guardo abbate de Landa et aliis quam pluribus fidedignis. Datum in Musco anno gratie domini M° CC° L.XXXIII° in die beati Damasi pape et confessoris Christi.

cop. et coll.
10.XII.82 P.

[illegible] Rex Pol. 1296 Apr. 23, in Gnesna;

Ingreni Cist. Kacyiensis (Cistercii II. 58) [illegible] confirmat
Byssoviensis [illegible] (1801.)

In nomine Domini amen. Quoniam facta mortalium obliviosa
[illegible] morte intercepta vicit experiencia docuit volent
[illegible] testimonio vivacis litere et vocis testium non fuerint diligencius corroborata hinc est quod nos Premisl Dei gracia
[illegible] Polonie vestigiis progenitorum nostrorum qui cultum
divinum [illegible] et Ecclesie [illegible] curaverunt devota mente
[illegible] et hoc huius pagine [illegible] tibus et futuris volumus esse notum quod in remedium anime nostre
dictorumque progenitorum nostrorum et successorum constituimus
[illegible] de Byssovia et eius fratribus ibidem Cisterciensis Ordinis ad honorem Dei et semper gloriose Virginis
Marie divine ibidem servicio vacantibus plenam et perpetuam
libertatem in hereditatibus eorum in territorio Nakelensi
[illegible] cum quorum nomina sunt Wirchacino cum sortibus
[illegible] bonis sibi attinentibus videlicet Ribino et Popetowo Komorow et Tucimo cum quinque lacubus (quorum) (tres) vocantur Kyeny
Pusche cuo Stozno et fluvium cum castoribus per lacus
transeuntem dictum Plutwica. Et quoniam dictas hereditates prefati abbas et conventus de Byssovia liberas ab antiquo
legittime (et) pacifice possederunt nos eorum auctoritati pacifici et quieti intendentes ut sollicicius Deum pro nobis interpellent ipsas supradictas hereditates in nostro dominio [illegible]
[illegible] circuitu et districtu suo cum omni iure et ducatu nostri [illegible] confirmamus cum omnibus

pertinenciis et utilitatibus suis videlicet terris cultis et incultis stagnis aquis pratis pascuis silvis et paludibus lacubus rubetis et nemoribus molendinis macellis et tabernis in omnibus et singulis vecandum fructum quem exigitare poterunt de-
[illegible] suae meliorem. concedimus eciam ipsis fratribus et [illegible] ditates prenominatas locent iure Teutonico quod Novoforense dicitur vel alio quocunque vecandum modum et formam donari vae magis congruentem. Eximimus ac liberos [illegible] nus et liberos facimus eosdem fratres de Byssow ita quod non incolas predictarum villarum ab omnibus servitiis [illegible] libus et ab omnibus exaccionibus voticionibus angariis et preangariis vive illud sit prevod powos wirnot [illegible] vesnica nar as mostne pozadlne povodowe podworowe [illegible] vel stan bos vacca ovis quecunque nomine [illegible] ab omni iurisdicione palatinorum [illegible] nostrorum vel quarumcunque dignitatum. ita ut nec ab ipsis [illegible] itari [illegible] eis comparere debeant aut respondere a pontibus [illegible] reparandis vel edificandis liberi sint semper et [illegible] empti ad expediciones (quoque) venire non tenebuntur. Ad maiorem [illegible] eciam affectum nostrum circa ipsos comprobandum ipsis [illegible] de benivole perpetuo donantes volumus ac eis concedimus [illegible] iudiciaria capitis manus mutilacionis membrorum quacunque sanguinis effusione vel quacunque emergente causa maiore vel minore in furto. vel aliis quibuscunque in advenam et incolam in omnibus locis nullus preter abbatem vel eius vicarium aliquam habeat vel exercere audeat iudicandi potestatem. Volumus insuper ut incole predictarum villarum quocunque eundo vel redeundo per terram nostram ensando vendendo advenae quaque [illegible] ici ad predictas (villas) locacionis (causa) transeant ab omni solucione thelonei vel pedagii liberi sint penitus et absoluti hoc addentes quod nulla vicina vel longinqua facta vel facienda [illegible] ctio [illegible] villis in aliquibus stabulis tabernis et molendinis tabernis et omnibus prenominatis utilitatibus preiudiciam facere debeat aut gravamen. In cuius rei testimonium et perpetuam memoriam [illegible] ventem paginam ipsis contradictum vigilli nostri munimine roboratam. Actum et datum in Gnezna anno Domini m. cc. lxxxvi in die [illegible] dalberti [illegible] presentibus his testibus comite Nicolao palatino Kathowiensi Gnesnensi comite. Sbiutho de (Kozelz) castellano de Natel, comite Philone castellano de Charnkow comite Bogustao castellano de Usce comite Mrostone filio Pretai comite Sreromiro filio Dirsicii et aliis quam pluribus fide dignis.

In Nomine Domini nostri Jesu Christi Amen. Magnifica principum celsitudinis &c
gria retributionis præmia merentur obtinere, quos fidei puritas ex obsequiis reddit gratos et accep-
tos. Ubi enim per operis evidentiam fidele patet obsequium, ibi remunerationis dignissimæ
præmium fit (sit) paratum. Proinde noverint universi præsentes et futuri, quod Nos Lesco Dei gratia Dux
Cracoviensis, Sandomiriensis et Syrazienesis, qui ex dignitate principatus, singulorum merita diligenti
consideratione debemus intueri, volentes cuilibet pro meriti qualitate impendere gratiæ quantitatem;
in retributionem obsequiorum Nobis et Terris Nostris multipliciter per Withconem Suppanium nostrum
præstitorum Ipsi ac ipsius posteris Civitatem nostram Sandomiriensem damus et titulo perpetuæ
donationis tradimus, sub Jure Theutonico et libertate Maydeburgensis locationis, locandi et convocandi
ad eandem homines quarumlibet nationum et undecumque, liberaq; tamen conditionis, liberam et
omnimodam facultatem: concedentes omnibus, qui ibidem locati fuerint, super cultis seu agris extirpatis,
octo annorum libertatem plenariam a census datione et ab omnibus tam ordinariis quam extraordi-
nariis juribus et solutionibus, qualicunque vocabulo censeantur. Ad locandam siquidem præhabitam
Civitatem addimus eidem Withconi Ducentos Laneos Franconicos Civibus pro agricultura exercenda
et habenda; de quibus Laneis omnibus, sextum mansum liberum, sextam curiam liberam, sextumque
ortum liberum a solutione census et exactione, præductus Withco cum suis posteris, ratione locationis
et advocatiæ, quam in ipsa Civitate quam locaverit, jure hæreditario tenebit in perpetuum, pacifice et quie-
te possidebit. De mansis quidem cultis evoluta libertate supradicta octo annorum, nobis cultores agrorum
per octo scotos argenti examinati solvent de quolibet manso. De novalibus vero et incultis, sedecem an-
nis libertatem a census solutione et exactione qualibet retinebunt; et quantumcunque Nobis expirata
cedet libertate de quinque mansis, tantundem Advocatus Withco cum suis posteris de sexto manso, sexta
curia et sexto orto semper percipiet solutionis. Addimus insuper Civitati nostræ Sandomiriensi supradictæ
viginti Laneos ejusdem mensuræ Franconicæ, pro pascuis animalibus faciendis, de quibus nulla solutio du-
rante libertate et post libertatem cedet nobis. Præterea etiam prædicto Advocato Withconi cum suis posteris
de gratia nostra speciali superaddimus octo mansos, liberos penitus a census solutione et exactione exemp-
tos. De judiciis vero singularibus, annuatim nobis duo denarii et Advocato tertius semper cedet. Ad magnum
judicium quod fit ter in anno, a latere nostro destinabimus militem sive civem quemcunque nobis fidelem,
qui simul cum Advocato dijudicans causas eisdem præsidebit. Item addimus, promittentes civibus nostris su-
prædictis et advocato, quod nullum provincialem Advocatum super ipsos unquam statuemus, nisi ad magnum
judicium ut diximus superius, nec pluries nisi ter in anno, de quo etiam nobis, sicut superius est ex-
pressum, duo denarii, et Advocato cum suis posteris, tertius semper pertinebit. Damus etiam et concedimus præ-
dictæ civitati Sandomiriensi, de fluvio Vizla superius et citra unius longitudinem miliaris, ubi advoca-
tus tantum pro se et suis legitimis successoribus, et non alter, cum quotcunque vobis volet, quatuor habeat
construere molendina et non plura, quæ jure hæreditario pacifice et quiete [illegible] cum mansis octo de
gratia nostra additis, absque census solutione et exactione possidebit in perpetuum. Promittimus
etiam et concedimus sæpe dicto Advocato, ut nullus in suum præjudicium aliquod audeat construere
molendinum in fluvio nominato, donec ipse quatuor loca sibi in eodem fluvio quatuor molendinorum,
pro ut a elegerit ac reservaverit voluntate. Præterea si quis alter pro se volet construere et comparare
molendina, non aliter audeat, nisi primo a nobis, aut a nostris successoribus locum emat, vel obti-
neat Molendinum. Piscandique, in prædicto fluvio Vizla Civitati prædictæ jam assignato, Advocatus
cum civibus ejusdem civitatis, pisces qualescunque, et quocunque artificio voluerit, liberam habeat volun-
tatem. Volumus etiam, quod, non obstante alicujus prohibitione aut contradictione, in eadem parte Vizlæ
quam Civitati addimus Sandomiriensi sæpedictæ, Fratres prædicatores de domo Sandomiriensi, pisces
capiant libere qualescunque et quocunque artificio voluerint, tantum pro Fratribus suæ domus, et
non ad vendendum, nec aliter nisi Fratres dictæ domus Sandomiriensis vel specialis de eadem domo
piscator, pisces habeat pro fratribus capiendi potestatem. Molendinum etiam eorundem fratrum
Prædicatorum super naves, quod habent ab antiquo, volumus de loco suo non amoveri, nec aliquot a modo
liceat eis construere, præter hoc quod habent molendinum. Sylvas etiam ubicunque locorum nostræ

ditionis

dilioni pertinentes, pro utilitate Civitatis praehabitae damus et concedimus omnibus universaliter inco-
dendi, [redacted] et pontem per fluvium Viztam pandi, liberam et omnimodam potestatem; ita tamen, quod si
praedictus pons corruerit a casu, vel a vetustate, seu a glacie suppressus, volumus hanc, quod cives praedi-
ctae Civitatis navigium statuant, non autem ejusdem navigii lucrum percipiat quisquam, praeter cives
dictae urbis, donec pons supradictus steterit ex integro reparatus. Damus insuper et concedimus praedicto Vitheco-
ni Advocato et suis legitimis successoribus, in districtu suae civitatis praehabitae, et in districtu laneorum Ci-
vitati adjacentium et additorum, cahendi ubicunque locorum et venandi omne genus ferrarum, quocunque
artificio voluerit et maluerit liberam et omnimodam potestatem. Et ut civitas praehabita Sandomirien-
sis tanto facilius, tantoque citius corrigatur, volumus quod nulla taberna, praeter tres, unam Episcopi
et duas Ecclesiae S. Mariae, quae nunc sunt et fuerunt ab antiquo locatae, ad unius spatium miliaris, per
aliquem locetur vel habeatur. - Item concedimus civibus praehabitae civitatis et omnibus aliis in districtu
ejusdem, in dominiis nostris videlicet Cracoviensi Sandomiriensi et Syraziensi, infra spatium liber-
tatis supradictae sedecem annorum, transeundi cum mercibus qualibuscunque et ubicunque locorum,
absque omni genere solutionis Thelonei, et quocunque vocabulo censeantur, liberam facultatem. Expira-
ta deinde libertate praehabita, iidem cives nostri, et omnes alii civitati adjacentes per districtum, quocunque
in negotiis suis transitum fecerint, seu de foro ad forum, seu mercimonia quaelibet exercendo, ab omni solutione
Thelonei ajuscunque et quocunque nomine censeatur, in perpetuum sint liberi et immunes. Volumus itaque
ab omnibus observari inviolabiliter et inconcusse, quod post libertatem sedecem annorum supradictam,
Theloneatii, in confinibus et metis terrarum Nostrarum jam dictarum, constituti, a modo non plus quam
denidictatem Thelonei a nostris civibus jam dictis, in districtu Civitatis manentibus, ita si extra Ga-
das seu metas transierint, pro mercibus accipere habent et extorquere. Et ut civitas nostra Sandomi-
riensis saepedicta, in temporalibus de die in diem augeatur et excrescat, statuimus, quod hospites
undecunque cum mercimoniis qualibuscunque ipsam intraverint, eadem mercimonia in ipsa ci-
vitate deponant, non alias educere audeant vel praesumant, donec sua mercimonia supradicta hospi-
tibus de diversis partibus aut regionibus advenientibus, seu nostris civibus ex integro revendant. Sta-
tuimus etiam et volumus, quod moneta communis denariorum in praedicta civitate habeatur, et per
totum dominium Sandomiriense a vendentibus et ementibus res qualescunque, irrecusabiliter accipiatur;
nec aliqua, in praejudicium Civitati jam expressae vergentia, ab aliis civitatibus vel quibuscunque aliis ex-
terri permittimus. Cum autem civitas nostra praenominata ex integro in opere suo steterit construc-
ta et completa, volumus hanc, quod Cameras panorum et institutorum (inferiorum) in eadem immediate
construantur, de quibus Nobis et nostris Successoribus quinque partes cedent solutionis, sexta vero
ad Advocatum hereditarium cum suis legitimis successoribus pertinebit. De aliis omnibus quae se-
quuntur, ut puta de cameris aut macellis carnificum, de Banchis pistorum et calicipariorum, atque cameris
examinatorum argenti, et de domibus mactatoriis quae Cuttere nuncupantur, et de balneis, his omni-
bus per ipsum advocatum hereditarium constructis et comparatis, non alteri quam ipsi advocato Withconi
et suis posteris [redacted] tanquam domino suo speciali deservient, vel
possunt in futurum provenire, persolventur. Promittimus insuper civibus nostris supradictis, in ipsorum
civitate, parochiam ut construant, specialem ab Episcopo obtinere. Item damus et concedimus praedicto
Advocato Withconi et suis posteris, in omnibus rivulis et fluviis agrorum civitati per nos addictis, ubicum-
que locorum fuerint, sive prope vel remote, construendi molendina et piscinas liberas ab omni solutione,
sive hereditario in perpetuum possidendas et habendas. Causas quoque graves et arduas Advocatus cum
suis posteris judicare habeat, reos criminis et maleficos, qui in Civitate aut extra civitatem in ter-
ritorio ipsius reperti fuerint, vel per quemcunque deprehensi, pro qualitate nocietatis et culpae, debita
poena puniendo. Item damus et concedimus civibus nostris supradictis in civitate sua judicium pu-
gnae aut duelli, occurrente necessitate vel dum opus fuerit, exercere liceat libere, nihil horum propter ho-
stram absentiam differentes. Item volumus, quod cives nostri civitatis habitae (praehabitae) Sandomiriens
eis non graventur; ut in judicio provinciali non plus quam triginta solidos solvat condemnatus; in
judicio hebdomadali quatuor solidos solvat de jure consueto. Cum autem causa ad majus quam tri-
ginta solidos se extendet, tunc condigna solutio, sicut jus expostulat causarum, illam sequatur. Item

volumus

volumus, quod omnibus transire volentibus Ungariam, Russiam, et e converso de Ungaria vel Russia, per Sandomiriam civitatem transitus communis habeatur. Item addimus, promittentes Advocato hereditario et suis posteris, quod si aliquod lucrum Metalli utpote auri, argenti, cupri, plumbi et stanni, in districtu civitatis Sandomiriensis inventum fuerit vel repertum, non alter quam ipse Advocatus cum suis legitimis Successoribus idem lucrum, quodcumque fuerit, jure montano occupabit, sedulum scilicet denarium ex dicto lucro hereditarie in perpetuum, libere et suis posteris usufruendo. Promittimus etiam omnia uniaria structuras in fluvio Vizta per quemcumque factas, et cujuscunque fuerint, pro opere Civitatis Sandomiriensis supradictas, et aliis temporibus necessitatis, prout juris est, aperire. Statuimus insuper in praedicta civitate Sandomiriensi Forum annuale in festo assumptionis Beatae Mariae, quatuordecim continuis diebus celebrari semper et teneri. Volumus itaque ut pro tali donatione hereditaria et libertatis receptione, simul et pro advocatia, Advocatus hereditarius cum quatuor Balistariis, nobis et nostris successoribus mittendo ad expeditiones, quibus personaliter affuerimus vel noster Successor, teneatur cum suis posteris deservire. Advocatus praedictas quoque locationes tam civitatis quam agrorum eidem adjacentium, qui fuerint vocati, a Palatino et Castellano Sandomiriensibus et omni potestate ipsorum judiciaria, propter jus Theutonicum, simul cum Advocato, sint penitus absoluti: non alibi unquam citabuntur Advocatus cum civibus suis, et alii jure Theutonico fruentes, nisi ad Nostrum judicium, si opus fuerit, per litteram sub sigillo nostro, non aliter quam jure Theutonico in omnibus causis judicandi. Verum tamen si aliquod privilegium emersurit in posterum, et per aliquem ostensum fuerit, congruens forsan super praedicta civitate a patruo Nostro Incluto Duce quondam Cracoviensi et Sandomiriensi Boleslao, vel ab antecessore ipsius, donationem factam vel emptionem, propter neglectionem tantam, quod a Tataris primis eamdem non cura vit reformare desolatam, volumus quod hoc idem privilegium nullius sit vigoris, et a nostra potestatis Succedaneis, penitus frivolum reputetur. In quorum omnium stabilitatem et firmissimam perhennitatem, ne possit unquam tegi oblivionis, aut scrupulo calumniae aliquatenus praspediri, praesentem paginam, nostri Sigilli munitione, fecimus roborari. Actum in Sandomiria. Anno Domini MCCXXXVI (MCCLXXXVI.) praesentibus his, quorum ista sunt nomina: Comes Sulco Castellanus Cracoviensis, Comes Boza palatinus Sandomiriensis. Comes Petrus palatinus Cracoviensis Dominus Procopius Cancellarius, per cujus manus hoc privilegium perrectum, Comes Nicolaus Castellanus Sandomiriensis, et Dominus Siffridus Custos Ecclesiae Beatae Mariae in Sandomiria. —

Wypisałem ten przywiléj z kopii, którą z Akt Sandomierskich wyzerpnąwszy, przesłał Jerzemu Samuelowi Bandtke, - pan Franciszek Maciejowski w lipcu r. 1828. - List przez tegoż Maciejowskiego do Bandtkiego, przy przesłaniu owego przywileju z Sandomierza napisany, jest treści następującej:

„ . . . . . Przedewszystkiem stawałem się o przywiléj zdany. Niemasz go w Sandomierzu „ w oryginale, bo wzięłym został do Warszawy; przesłałem zalém wypis z kopii wierzytelnéj. Jest on z roku 1236 nie zaś 1286, jak pan Dobż pisałeś. prawda że o lata te kwestja „ zachodzi, ale przywiléj Augusta II z roku 1697 w którym jest przytoczony przywiléj o którym „ mowa, cytuje rok 1236. - przywiléj ten co się tycze Sądów jest co do słowa wypisany w przywile„ ju Kazimierza z roku 1451. Nie jest on tutaj wypisanym z oryginalnego przywileju Leszka „ Czarnego, ale z przywileju Kazimierza z r. 1336, który się jednak w Aktach miasta Sando„ mierza nie znajduje. . . . . Nadmieniam jeszcze że w Rapporcie o stanie „ miasta Sandomierza w r. 1777 Stanisławowi Augustowi przez prezydenta miasta Sandomie„ rza zdanym; jako i w Rektrypcie Stanisława Augusta z tegoż roku, w którym nakaraz „ wyszczególnienie przez licytacją propinacji, jest zacytowany przywiléj Leszka Czarnego pod „ datą 1286. — Sandomierz d. 23 Lipca 1828. Fr. Maciejowski. „ —

Że przywilej ten nie może być z roku 1236, nie ma najmniejszej wątpliwości, - Leszek Czarny, bowiem wtenczas zapasów jeszcze nieżył, a księgi ziem Krakowskim zostały w r. 1280. dopiero. — Pomimo tego, nie można stąd wnosić, żeby cały ten przywilej był fałszywym. Omyłka nie zawodnie nastąpiła w przepisaniu jego przez nieuważnego kopistę, który opuściwszy zapewne w liczbie roku liczbę L napisał zamiast MCCLXXXVI — MCCXXXVI. —

Za autentycznością tego przywileju mówi:

1mo Podobieństwo stylu i łaciny do pism ówczesnych, a szczególniej zaś do przywileju tegoż Leszka i w tymże samym roku (1286.) wydanego klasztorowi Tynieckiemu który się znajduje w Szczygielskim; tak dalece, iż oktawy całe są prawie te same. jak np.

2do W tym naszym przywileju Leszka jest: = Zaś w Tynieckim jest tak

Sandomirski:

„Causas quoque leves et arduas advocatus
„cum suis posteris judicare habeat; reos cri-
„minis et maleficos qui in Civitate aut extra
„civitatem reperti fuerint, vel per quemcunque
„deprehensi, pro qualitate noxietatis et culpae
„debita poena puniendo.

Tyniecki

„causas quoque, potestate sui judicii cives nec non
„villani, leves et arduas judicabunt; reos criminis
„et maleficos qui reperti fuerint, pro qualitate cu-
„jus libet criminis culpae, debita puniendo.„

2do Podpisy świadków zgodne są z historją i świadectwami innych Dyplomatów. — Kasztelan Sulko, był to Sulko de Miedzyrzecz (Międzyrzecz), o którym wzmianka pod r. 1287. u Natalisa Minchow. pag. 209. w przywileju tegoż Leszka Czarnego; — podobnież jest tam wzmianka o Piotrze Wojewodzie Krakowskim, który atoli jak z niej widać w r. 1287. już nie żył. Że zaś żył jeszcze w roku 1286 to widać z Paprockiego. Herby rye. pol. fol. 81. i w tymże roku musiał umrzeć. (Conf. Lelewel. Pocz. praw. polsk. pag. 98. Nota 27.)

3e Świadectwo jest wyraźne Naruszewicza, który o tymże przywileju trzy razy wspomina; że Oryginał tego przywileju Leszka widział i czytał w [redacted] Archiwum Sandomierza miasta (Vid. Narusz. T. VI. pag. Not. 130. Ed. Most.) — Mówi on w innem miejscu (T. V. pag 442) że przywilej ten jest między innemi przywilejami w M.S. Królewskich, a w innem znów miejscu (V. 481.) cytuje nawet dwa ustępy z tego przywileju, zupełnie zgodne z tekstem tu pisanego przywileju. — Wreszcie atoli Naruszewicz cytuje datę jego r. 1286. i jemu w tej mierze jako oryginał pod ręką mającemu wierzyć należy. —

4to Że w przywileju Augusta II. 22. 1697 data naszego przywileju jest położona 1236. to tylko stąd to wnieść można, iż nie zajrzano w oryginał, lecz. do mylnej kopii w Aktach Sandomirskich będącej, może łatwiejszej do czytania. — Wreszcie gruntowniej szukano w roku 1777. według listu P. Macijowskiego —

In nomine Sancte et individue Trinitatis Amen. Quoniam omnem habere memoriam pocius est divinitatis quam humanitatis, idcirco oportunum est, valde ac necessarium, ut gesta mortalium scriptis autenticis et testium robore confirmentur. Noverint igitur universi Christi fideles presentes ac posteri, ad quorum noticiam presens scriptum pervenerit, quod nos premissa secundum dei gracia Dux Polonie major, piam et dignam donacionem progenitorum nostrorum videlicet Ducis Wolodezlai avi nostri, nec non patrui nostri felicis memorie Ducis Boleslai quam fecerunt Ecclesie et conventui in Dobirluch ordinis Cysterciensis in scriptis nobis oblatis audientes, videlicet in mansis quingentis circa riuulum Ponigua et Socula Dambrica, ipsam scilicet donacionem ut magis firma ab omnibus impedicionibus maneat, et ut in remedium anime nostre et omnium consanguineorum nostrorum proveniat, secundum quod circuicio que facta fuit fratribus dicti Monasterii ab antiquo extenditur, cum omni utilitate scilicet agris, pratis, siluis et aquis, cum omni libertate et pleno jure tam proprietatis quam possessionis tranquille et pacifice possidendo sicut in privilegiis predecessorum nostrorum continetur ad peticionem Domini Theoderici abbatis in Sambrico sibi, et ejusdem loci fratribus sicut in eis per abbatem et fratres de Dobirluch racione nove fundacionis ~~pro~~ predicta rite translata sunt, perhenniter confirmamus. Preterea annuum censum duarum marcarum quem ex molendino sito in superiori parte fluminis dubnicz recipere solebamus, predictis fratribus in Sambrico, non solum in pecunia quindecim marcarum, quam ab eis accepimus, set magis ut predximus ad placandam nobis superni judicii severitatem, contulimus ab omni impetitione libere cum molendino perpetuo possidendum. Adicientes quod termini proprietatis dicti molendini erunt isti: scilicet litus ex utraque parte riuuli usque ad arborem almum, juxta predictatem piscine. In superiori uero jugera agri, ad seminandum segetem, vel plantandum ortum, juxta dictam molam nostra voluntate perpetima obtinebunt. Et ut hec nostra donatio robore inviolabili perseveret, fecimus hanc paginam nostri sigilli munimine insigniri. Hec testes supponi preterminimus fide digni, quorum nomina sunt hec: Zyrozlaus Castellanus in Mezeritz, Comes Vincentius

3a,

de-Spnew - Janico et Joseph comites filii Eustachij Thylo frotbenotarius noster. et Jesco frater ejus. Lutonus plebanus in Lubnewiz · Ceterique quam plures fide digni. Datum in Gnesna anno Domini Mlo CCo Lxxxo. VIIIo in die Marci Evangelistæ

[illegible]

[illegible] wisi na rewersie zgubionego nieznanej jednostki pieczęć Przemysława Wielkopolskiego Nr. 2.

[illegible]

już Drukowany w Jaworskich. Arch. teol. Rok I. pozz. 4. pp. 483.484.

Metr 98/88.
[Kod. Tyn. III. 35.]

Monasterium Tinecense.

Luppae

Leskonis Ducis Cracoviensis &.

Notum esse volumus &. Luc ad Magnum sal in dominio Cracoviensi Quadraginta marcas argenti usualis et quadraginta modios salis pertinere et provenire ad usum et utilitatem monasterii Thiniecensis, quor certis temporibus exsolvebant Luppariі quicunque Luppam tunc emebant ibidem, quod factum pium et honestum nos sincera complectentes devotione ratum habentes, atque firmum sicuti a praedecessoribus nostris perpetuum extitit, ita perpetuo confirmamus sancientes et tempora solucionis lucidius declarantes, ne pro defectu

salis

salis aut argenti debiti et tempore
suo non erogati, ut in praedicto no-
stro monasterio fiat perturbatio
Dei famulis, qui pro pace terrae
nostraque salute non cessant Do-
minum exorare, nam praefati
Cenobii fratres saepe venerunt
ad nos conquerentes, quod eis
sal non daretur et hoc pro ne-
gligentiam vel avaritiam ipsorum.
Nos ergo pacis et tranquillitati pa-
trum consulere cupientes, volumus
et statuimus sub poena unius
marcae auri nobis, quod ante
diem Philippi et Jacobi Apostó-
lorum Zupparii in Magno sale
Abbati Thiniviensi viginti mar-
cas argenti currentis et iterum
ante

ante diem ~~Sancti~~ Beati Mauricij viginti
marcas persolvere teneantur, Qui
si neglexerit in die ~~Sancti~~ Beati Floriani,
et ~~Sancti~~ Beati Michaelis, nobis unam
marcam auri, et Subcamerario unam
marcam argenti, pro poena dare te-
neantur. Salvero sub eadem poena
ante diem ~~Sancti~~ Beati Andreae Aposto-
li omni septimana unum modium,
quam diu durat debent expedire.
In cujus rei testimonium &c. Actum
Cracoviae Anno Domini 1288. Datum
per manus Domini Philippi Sub-
cancellarii Curiae.

Mistwinus dux Pomeranorum 1288 Stolp ... monasterio in Belbuk et ecclesiae s. Nicolai in Stolp de consensu Premislonis ducis Polo niae Donationes facit.

Perlbach, Pommerell. Urkb. Nr. 407 (z kopji ... w archiwie ...gezierskiem.)

In nomine Domini amen. Ad memoriam futurorum scribuntur acta preteritorum quia ea que aguntur in tempore evanescunt simul cum tempore nisi recipiant a voce testium aut memoria firmamentum. Notum sit igitur cunctis fidelibus presentibus et futuris presentem paginam inspecturis quod nos Mistwinus Pomeranie dux Pomeranorum primogenitus illustris principis pie recordationis domini ducis Swantopolci de consensu et voluntate domini ducis illustris principis Premislii totius Polonie qui tunc presens aderat pro remedio animarum parentum nostrorum nec non et nostre contulimus domino abbati et fratribus castri sancti Petri in Belbuk nec non et ecclesie sancti Nicolai in Stolp Ordinis Premonstratensis ecclesiam beati Petri in Stolp capellam sancte Marie in castro et ecclesiam sancti Stanislai in Gardna cum omnibus suis et appenditiis quas antiquitus habuerunt et nunc habere dinoscuntur. Insuper contulimus infra has scriptas hereditates in castellatura Stolpensi Biatchow Pitkzow Receszow Zidmon Viclino et Vidino Niveron cum clausura Salanzinon et Nielenero vulgariter nuncupatas cum suis limitibus et terminis ab antiquo assignatis prout extenduntur in longum et in latum cum omnibus utilitatibus que nunc in eis sunt vel postmodum inveniri poterunt que nunc apparent vel in posterum apparebunt cum agris cultis et incultis cum pratis piscuis sylvis nemoribus aquis aquarum decursibus rivulis molendinis stagnis piscariis paludibus borris mellificiis venationibus qualitercunque ferarum seu castorum omnegue genus metalli ferri eris seu fontes seu venas salis et quicquid vel in terra vel supra terram vel in aquis inventum fuerit iure hereditario in perpetuum possidendas. Recipimus enim incolas villarum earundem ab omni exactione vel solutione Polonica seu Teutonica que nunc nunc est vel pro-

cessu

eciam tamporis poterit exoriri ab opole a prevod a solutione bovis et
vaccae ab urna mellis a similia a naraz a drozga a povoz a podvozove
a mostne a solutione frumenti a pecadine ab eo qui dhanovnic dicitur
vel drozgari quem nec recipiant nec ducant ab expeditione hac excepto
cum hostes terram intrare voluerint cum aliis hominibus nostris occurant
eis ad defendendum et castrum Stolp cum aliis hominibus quando necesse fue-
rit firmare debebunt hoc eciam adiecto quod coram nullo iudice palatino
vel castellano nec ad castrum per aliquem citati comparebunt vel respon-
debunt nisi coram procuratoribus ecclesiarum praescriptarum vel si nos-
tro sigillo ad nostram presentiam fuerint provocati. Omne vero iudicium
eisdem contulimus in causis maioribus nec minoribus. Si vero homicidium
per eosdem incolas perpetratum fuerit ipsi et eorum successores in perpe-
tuum recipiant solutionem si vero reus fuerit alterius vel ipsorum
in alterum solutionem diminuabunt. Adiecimus enim quod iudicare
poterunt ferrum pugiles quod Ky dhatar sive examen aquarum. Eci-
mus igitur eandem hereditatem cum suis incolis ab omnibus laboribus
angariis quibuscunque nominibus censeantur. Insuper contulimus eidem
tres alveares sagenas unam in stagno Gardna et duas in Leba. Ut autem hec
donatio nostra in perpetuum inviolabilis perpetuet praesens scriptum
cum appensione sigilli nostri et sigilli domini ducis Polonie contu-
limus roboratum. Et superadiimus notandum quod est inter ecclesiam
beati Nicolai et Biathko cum omnibus utilitate et proventu. Actum et
datum in die sancti Barthlomei apostoli anno domini millesimo
ducentesimo octuagesimo octavo. Testes autem huius facti sunt
comes Ivenzco palatinus de Stolp Laurencius castellanus de
Stolp Thesaurus tribunus Pomero subdapifer Paulus subpincer-
na et alii quamplures fidedigni.

Gardna, Sarden. Biatchov, v. gnilišča. Rikhzov, dri. Reky. Rezecov nie odgadnjeno.
Zidinov, dri. Sedkin; verjetno je misijonovali tega na otoku v Lupici. Leszka
nie odgadnjeno.

Mestwyn Hertzog von Pomeren 1288 Aug. 26, Stolp; verleiht dem Burggrafen von Czarnkow, Falo, das Dorf Drożdżenica mit Wysoka Siedlisze.

Perlbach, Pommerell. Urkb. Nr. 438. (Z księgi komendorskiej Tucholskiej, w archiwie Kórnickiem.)

In Gotis Namen amen. Went dy Ding die in der Czit geschen pflegen myt der Czit tzu gliten von der Lute Gedechtnis, sy werden denne myt Gezugnis der Schrifft befestent dorumme sullen wyssen dy kegenwertyge und zukunftige das wir. Mestwyn von Gots Gnaden Hertzog tzu Pomeren denne Getruwen Falo Burggraven tzu Czarnkow der uns dor eyn erst Botschaft brochte das unser lyber Son Przemisl Hertzog tzu Polan us dem Gevengnis des Hertzogen von Breczla Diebolt were cyn der genemen Botschaft offinbarunge han wir dem selben Falo tzu eynes Labe yn unser Herschaft das Erbe Drosdenicz myt Wisocka Sedliczke in gemeyner Sprache genant mit allir Zcyhegt vorlegin im und sinen rechten Nachkomelingen tzu Erbrechte ewyclich tzu besitzen alzo doch wenne das vorgenante Erbe usgegeben adir besessen wirt zo sal [illegible] halbin Wychbild wesen und halb myt den Luten unsers Landes an dy es stosit ebin und dynen. Wir geben im ouch [illegible] synen rechten Nachkomelingen dynen deme vorgenanten Erbe alle Nucze dy her gebin mag beyden [illegible] besitzen desselbin [illegible]bis. Dese Dyng syn geschen und tzu der Hant gereycht in Kegenwertikeit dese: Grave Swente etc. Des alle dese Ding stete blyben han wir desin Bryff myt unserm Ingesegil befestent gegebin tzu Slupsk[illegible] am Donrstage noch Bartolomei in der Forstat des Herzogen von Pomeren in den Jaren unsers Herren M. CC. LXXX VIII°.

Drosdenicz, Drożdżenica p.m. Kamień: Wisoka Siedlisze, o. zniknęła.

1793.

410

Capitulum Prolatorum et Canonicorum Alme Ecclesie Metropolitane Gnesnensis.

Universis et singulis quorum inter est tenore presentium significamus et ad indubitatam deducimus noticiam, infrascripta Jura, servitia, labores et datias ville Wielenino ad Mensam Archi Episcopalem Gnesnensem spectantes, in Clare Unieiovensi sita in Libro antiquo Revisionum bonorum Archi Episcopatus Gnesnensis per olim Reverendum Dominum Joannem Businski Canonicum Metropolitanum Gnesnensem bonorum ejusdem Economum Anno Domini 1512 conscripto in Archivo nostro Capitulari existente de verbo ad verbum continere in tenore tali.

Wielenino.

Sambus Dei Gratia Sa Ecclesia Gnesnensis Archi Episcopus. De voluntate et consensu Venerabilium Fratrum Capituli Gnesnensis, villas Ecclesie nostre provincie dictas Sagowo Wielenino et dimidium Orzeszkowo Simonis Civis Unieiovensis Inveniro Sendensi ad locandum dedimus, vendentes sibi Sultetiam ibidem, dando sibi ad eandem Septimum Mansum liberum, Macellum, Molendinum si intra metas earundem hereditatum fieri poterit libere suis que legitimis Successoribus jure hereditario perpetuo possidenda. — Damus insuper eidem Sultheto Jurisdictionem omnes causas magnas et parvas furti et sanguinis judicandi, et quod in omnibus habeat tertium denarium cujuslibet judicati. Incole solvent Nobis Censum juxta Consuetudinem predicte Civitatis Sxroda videlicet: Maldratam tripticis grani, modium tritici, modium Siligenis, modium Avene et fertonem Argenti de quolibet Manso solvere et ad Unieiovo deducere tenebuntur. Quando vero aliquis autem Collectas super Vestram Civitatem Unieiovensem posuerimus, volumus ut eadem villa ad ipsas contribuere non debeat, cum eadem Dei Solutiones et juramina juxta Jus suum duntaxat persolvet. Sultetus autem cum villanis suis minoribus, magnis Colloquijs juxta Jus suum nostrum recipiunt Advocatum. Et quoniam Jura Sxredensia etc.

Emanavit Privilegium sub anno Domini 1290. —

Item prescripta villa Sagowo quondam Mense Archi Episcopalis erat sed commutata tantum pro molestato villa Orzeszkowo, ita quod jam in toto est Mense Archi Episcopalis. —

continet

Continet predicta hereditas in toto Mansos Viginti septem Cme
tonales Viginti proexpros cum medico etc
Sex cum medio decretos Advocatiales quinque mansos quamvis
Advocatus justa numerum Lancorum duntaxat Quatuor mansos
cum quinque Sutis habere debevet.
Plebanus pro dote Ecclesie tres mansos obtinet et unam Taber
Solvunt de Lanco pro censu Sancti Martini per octodecem
groszos et Porcumbu per sex groszos, ad Festum Sancti Adalberti.
Item Decimam manipularem Cmetones dant pro censu Re=
verendissimi Domini et Advocatus Plebano suo etiam Manipula
rem post arāturam suam et prius labatur Maldrata.
Item in primo ingressu Reverendissimi Domini in Uniejow
dant unum penus pro statione sua Paternitatis Reverendi=
simae.
Ibidem duo Cmethones in uno manso residentes solvunt
fertonem et Poburu sex groszos et decimam manipularem
pro Castro. —
Item de Stativa respondent quoties Dominus venerit
in Uniejow videlicet: per duos gallos. Et pro Festo Assumpto
nis Virginis Mariae per duos pro castrandis caponibus,
item ad Pascha per medium Sexagenam ovorum de quolibet
manso. —
Ibidem prata medica sed bona pro Castro disponuntur. Fabri
ae ibidem tres solventes pro censu per fertonem, Wieprzowego
de quolibet Lanco per unum groszum Capitaneo: de Canis privil:
Wrowczyo per duos groszos ad Pentecostes de Lanco —
Wrowczyo per medium groszum ad Paschа de Lanco —
Wieprzego dant tres fertones simul cum Advocato.
Laborant unam diem in Septimana de medio manso.
Granicierum parietes sunt cum villis Nobilium Laborowo
Pogowo, wola Carruncali, Crepowo, Borniatowo cum omni
bus his granicies sunt, sed non sepulata — nec signata,
et propter strictatem hereditatum invadunt passim proxi
te villae Wielonius cum pecoribus eorum, ipsa dera stanti
bus, in gravamen et damnum subditorum Ecclesiae, necessario
itaque limitanda sunt inter praefatas hereditates grani=
cies et sepuli faciendi partibus citatis.
Quae omnia et singula super in certa sic et non aliter, prout

in

insuper scripto Revisionum Libro continentur hic depromta et desumpta esse notificamus declaramus et attestamus praesentibus Literis nostris, quas in fidem per Notarium Nostrum Capitularem subscriptas, Sigillo Vestro communiri jussimus. Datum Gnesnae die Decima Septima mensis Decembris, Anno Domini Millesimo Septingentesimo nonagesimo octavo —

Franciscus Salesius Walewski Canonicus Coadjutor Publicus S.ae Authoritate Apostolica et actorum Reverendissimi Capituli Metropolitani Gnesnen: Notarius Juratus.

Nie zgodnosc z Oryginałem z Księgi wydania świadczę. Gniezno 27 Lipca 1872.

A. Wrzaków
Kapłan.

(12. 1290. in Bluscu

Premisl secundus dux polonie et (Cracovie) confirmat locationem Civitatis Slupca per Johannem Episcopum Poznaniensem factam —

In nomine Domini Amen. Quoniam ea que geruntur in tempore simul labuntur cum tempore nisi literarum seu testium munimine fuerint perennata, nos igitur premisl secundus Dei gracia Dux polonie et Cracovie, notum facimus et tenore presentibus quam futuris presentem paginam inspecturis, quod cupientes ut bona ecclesie poznaniensis cuius nos Deo nutu patronj sumus in melius reformentur, ordinacionem quam Venerabilis pater Johannes ejusdem gracia Episcopus poznaniensis provide fecit, locando Civitatem in bonis ecclesie poznaniensis que civitas Slupca polonice nominatur gratum habentes, presentibus confirmamus, et omne jus Theutonicum in ea promittimus observare volentes ut omnes mercatores quam alii ibidem ad fora venientes plenam habeant libertatem, et omnes hospites, mercatores seu forenses perpetuam Civitatem Slupcam liberam habeant arbitrium transeundi, nec in via per nostrum Dominium ab aliquo molestentur. Ne vero super his dubietur imposterum, vel aliquis infringat hoc factum, presentem litteram conscribi fecimus, et nostri sigilli munimine roborari. Datum in Bluscu decimo septimo Kalendas Decembris, Anno domini Millesimo ducentesimo nonagesimo primo. Jus Baronibus Thomisl palatino, Petrone Castellano poznaniensibus, Dirsicrayo Castellano et Thilone preposito et aliis quam plurimis fide dignis. Ego Jasco Notarius Ducis prefati his omnibus interfui, et de mandato ipsi ea propria manu scripsi —

Zgadza się z oryginalem pozostającem przy Aktach Publicznego Archiwum Ksiąg Grodzkich i Ziemskich Województwa Sandomierskiego. Dnia 14. Grudnia 1821. —

Przepisał Adjunkt Archiwum K. K. Stanisław [illegible].

Już drukowany w Kuczyńskiego Kod. Dypl. Nro LXXIII.

Przemisl secund. Dux Polonie et Pomoranie [illegible] in Gnezna.
robor. at privilegium quod monasterio Lad federat Mestwinus dux et dominus
Pomeranorum 1283 [illegible]

Perlbach, Pommerell. Urkb. Nr. 477a (Z perg. oz. znajdującego się w
arch. miejskiem w Kolonji, a którego z pieczętowania pozostały tylko
nici biał. jedwabne. Datowanie zdaje się mylne, Indykcja wskazuje, bowiem,
na rok 1292 a wiadomość ta dokument ten [illegible]
za pobytu bp. Tymoteusza w Gnieźnie w roku 1292

In nomine Domini amen. Quoniam quidem velocitate dierum status
hominum morte succedente variatur necesse est ut gesta principum
firmiter roborentur ne pravorum suggestionibus callidis videntur.
Nos igitur Przemisl secundus Dei gracia dux Polonie et Pomoranie
notum facimus universis Christi fidelibus tam presentibus quam
futuris quod accedens nos Gneyne venerabilis abbas monasterii
Lendanis Cisterciensis presentibus nostris baronibus ku-
militer pecit ut hereditates quas a predecessore nostro Duce
Mestwino sibi collatas legitime possederat nostro privilegio
confirmaremus perpetue memorie commendando (ut). Iussimus
igitur sibi presentari privilegium prefati Ducis Mestwini
quod oculata fide perspeximus non cancellatum non abolitum
nec aliqua parte viciatum cuius tenorem de verbo ad verbum
presentibus duximus inserendum. (Sequitur Diplom. Nr.
Nos vero progenitorum nostrorum devocionem pio favore prosequen-
tes expeditas hereditates Domui Lendensi cum omni libertate
traditas confirmamus decernentes omnem controversiam vacuam
et sine robore que super hiis hereditatibus in posterum per
aliquem adversus fratres Lendenses poterit exoriri. Ut autem
tam salubris donacio vim perpetue firmitatis optineat pre-
sentem cedulam sigilli nostri munimine fecimus communiri.
Datum et actum in Gnezna anno Domini M. CC. nonagesimo
primo VI Kalendas Maii Indictione quinta presentibus hiis testibus
comitibus Beniamin palatino Petrone castellano Poznaniensibus
Dirsicraco iudice Kaliciensi Philippo archidiacono eccleie Gneznensis
et aliis quam pluribus fidedignis.

(1292)

114

Nouerint vniuersi, cognicionem presentium postituri, quod nos V. Dei gracia etc. venerabilem in Christo dominum, fratrem Paulum .. episcopum, amicum nostrum carissimum, ad nostram procedentem presenciam cum comitiua sua totali residentes securos in personis et rebus ipsorum omnibus a nobis et nostris omnibus veniendi ad nos et morandi et redeundi pro suo libito circa nos et redeundi ad propria, quando expedire videbitur et sibi placebit, tuitionis nostre et suorum personis ac rebus, sub eorum intercessionibus et conductu nostri filiorum comitissimi predilectissimi, presencium testimonio litterarum: fretentes rogamus dominum episcopum instanter, ut homines nostrarum terrarum Cracouie et Sandomir et municiones duci sub prefati securitate conductus nostri per manum suam ( ) dirigendos adducere ad nostram presenciam et conspectum, securitate plene eis aperte nostra iuxta nostri promissis. In cuius rei euracionis et conductus nostri testimonio sibi mandamus dari presens scriptum nostrorum sigillorum appensione munitum.

~ Kniegy pergaminowy Jadła Stadara czerhiego, przechowanej w Bibliotece Jagiellońskiej, wydali Wincelt w Codex diplom. et epistol. Moraviae Tom VII, vol. 3, str. 993. Glejt ten bez daty mógł pochodzić z roku 1291 lub 1292, najstarszemu jednak odnieść go do jesieni r. 1292, kiedy Wacław zawierał pod Sieradzem traktat z Łokietkiem w przedmiocie zwrócenia mu przez tegoż ostatniego Krzyża krakowskiego i sandomirskiego. Obecność przy tym aktu biskupa krakowskiego mogła być bardzo pożądaną. Biskup przeszkodzić nie przybył, gdyż nie widać go na żadnym akcie, wystawionym w obozie pod Sieradzem, a wkrótce potem D. 29 listopada 1292 umarł. Być jednak może, że dla glejt przesłany posłał biskupowi już po traktacie sieradzkim, z zawiadomieniem stanowienia się na dwór Wacława, kiedy Wacław do Sandomierza powracał.

(1292.)

115

Nos Dei gracia etc. Notum facimus universis, presentis scripti seriem cognituris, quod nos barones et nobiles nostrarum terrarum Cracouie et Sandomirie de nostrum processerimus presencia, ut nobis et nostris omnibus assecuramus et totam ipsorum nunc nobis contrarium, concedentes eis sub predicta a nobis et nostris omnibus securitate et ducatu nostro attendendi nostram presenciam, standi, morandi faciendi circa nos et redeundi ad propria cum salute personarum et rerum suarum plenam et liberam facultatem. In cuius nostre assecuracionis et conductus nostri testimonium, dictis baronibus et nobilibus dari mandamus presens scriptum, sigillorum nostrorum munimine communitum. Datum etc.

Z tejto formulovky krála Otakara vzchádzajú, prechovanej v knižnici kolmarskej, vydali Brandl v Codex diplom. et epistol. Moraviae, Tom VII, vol. 3, str. 974. Ale len tie časti nadiete nalepej ze zreteľov na pečate vedúcich mužov pôvodnej listiny, ale [illegible] r. 1292.

[1292.

Premisl secund. dux Polon. 1295 Mai. 22, in Poznan;

Poznań. – Arch. Bzydowe. Relation. Valcens. d. a. 1767, f. 218. (Kopja pierwiastk. oryg. u Kluszy z pominięciem wcięcia i przyw. pieczęci.)

In nomine Domini amen. – Multis incommodis prudenter occurrimus cum cedatis nostre negocia literarum ac testium memorie roboramus. – Noverit igitur Premisl secundus Dei gracia dux Polonie notum facimus universis tam presentibus quam futuris presentem paginam inspecturis quod nostris fidelibus militum ac servitorum pia nostrorum intendere cupientes intuentes fidelia servitia dilecti militis nostri Wojslai filii Janconis damus tradimus et conferimus sibi et suis successoribus ius Theutonicum in villa que nominatur Janow mlyn vulgariter nuncupatur ita quod locet ipsam eo iure Theutonico quo omnes ville Theutonicales in dominio nostro diucius fore locate. Reddimentes et absolventes dictam villam ab omni exactione et Polonica solutione videlicet a narazy a powozy a przewodzie a stroza a bove a vacca ab opole a podworove a castri citacione ita quod si quis incolas dicte ville citare voluerit ipsos non alibi sed ad nostram presenciam evocabit hunc actabunt coram nobis sigillo nostro littera autem

evocati. Preterea damus ei libertatem a solucione collecte et ceteris solucionibus Theutonicalibus infra spacium quatuordecim annorum qua elapsa id quod a villa Theutonicali in dominio nostro consistentes nobis facere et solvere tenentur ad similia faciendum et solvendum eadem villa erit nobis obligata. In cuius rei testimonium presentes Jasconam notarium nostrum conscribi fecimus et sigilli nostri munimine roborari. Datum in Poznan in die Penthecostes anno gracie Domini millesimo ducentesimo nonagesimo quinto presentibus his testibus domino Andrea cancellario Polonie domino Thilone preposito de Inthrok.

Privilegium an. 1292 infra 8^cav. 2. f. m. Junii
Kod. 47

Wladislaus dictus Loketicus Regni Poloniæ etc. dux
villam Wronczn donat scultheto Lutomiriensi
eandemque iuxta teutonicum regni iubet.

1292.

T. 4/3, Suppl. nr. 79, [illegible]

Sigismundus ch.

In Nomine Domini Amen. Quod magnifica principum decernit auctoritas, ratum debet atque stabile permanere. Proinde nos Wladislaus Dei gratia Regni Poloniæ et terrarum Pomeraniæ, Cuiaviæ, Lanciciæ et Siradiæ Dux, notum facimus universis præsentibus et futuris præsentem paginam inspecturis, quod inspectis fidelibus serviciis Antkini scultheti nostri et ad maiorem restaurationem Civitatis nostræ, quæ Lutkomirsko nuncupatur, villam nostram Wranera in vulgari dictam, villam ante prædictam civitatem ipsam ad prænotatam Civitatem dictam Lutkomirsko adiungimus, eidem Antkini scultheto et suis legitimis successoribus plenarie et integre iure hereditario in perpetuum possidendam cum omnibus utilitatibus videlicet silvis, nemoribus, mericis, rubetis, molendinis, pratis et cum omnibus aliis proventibus ac pertinentiis, dantes prænominato Antkini et suis successoribus liberam ac omnimodam potestatem eandem villam locandi iure Theutonico pro ipsius beneplacito voluntate cum eodem iure pleno, quo præfata civitas nostra dicta Lutkomirsko beneficio possidet, liberantes, eximentes omnes incolas, qui ibidem fuerint commorati ab omnibus solutionibus et exactionibus polonicalibus, quocunque vocabulo censeantur et cum prædicta Civitate solutiones, quales cunque occurrerint, persolvere tenebuntur. Et damus insuper eisdem incolis omnimodam ab omnibus nostris solutionibus infra spatium sex annorum super Dambrowa et subtitum castrum duorum annorum gaudebunt libertate nec ad alicuius præsenciam citabuntur nisi ad præsenciam eiusdem Scultheti et iure eiusdem Civitatis respondebunt. In cuius rei testimonium presentes literas iussimus nostri sigilli munimine roborari. Præsentibus his testibus: Domino Joanne Palatino Cuiaviensi, comite Stigneo Castellano Siradiensi, Comite Joanne Castellano Spiciminiensi, Comite Conscisco Iudice Siradiensi, Comite Petro subdapifero Siradiensi, Comite Wilhelmo advocato Siradiensi. Datum et actum Siradiæ anno Domini 1292, [illegible] Octavas [illegible] Trinitatis [illegible]

Cracov. 1533. - f. IV. Privil. Antecessorum Kantkoni. Orig.

[Codex Pom. 112, no. 67.]

1292

(Transsumpt z przywileiu Wlady Lokietka z r. 1330 zawartego w przywileiu oryginalnym Kazimirza W° z r. 1344)

Nos Wenceslaus dei gracia Rex Bohemie, dux Cracouie et Sandomirie Marchioque Morauie notum facimus vniuersis tam presentibus, quam futuris: quod nos Ciui„tatem nostram Sandecz ad illum locum, in quo nunc villa Kamenycz sita est, dilectj fidelibus nostris Bertholdo Aduocato et Arnoldo cum suis fratribus filijs Tyrmanj eiusdem Aduocacie consortibus concedimus locandam: Annecten„tes ad ipsam Ciuitatem Sandecz septuaginta duos Mansos, quos a quolibet homi„ne enodabimus et liberos penitus faciemus. Debet autem Mansus quilibet de„cem scotos argenti vsualis in festo sancti Martini census nomine soluere annua„tim. De quibus septuaginta duobus Mansis, sex ad communem omnium Ciuium vtilitatem pro pascuis et alijs vsibus pertinebunt, quatuor omnino liberi[illegible], et de duobus Mansis tota communitas, ut de alijs laneis, Censum soluet nobis, sexto denario pro aduocatis reseruato. De alijs autem vniuersis Man„sis et Areis, que Aree per dimidium tottum soluent, sextam partem dicti Aduoca„ti habebunt, pro nobis quinque partibus reseruatis. Sed de apotecis, Cameris pan„norum, mensis panum, Sutorum et Macellis, de examinatorio libra plumbi, et alijs omnibus structuris in eadem Ciuitate, de quibus vtilitates alique prouent„re poterunt eorundem prouentuum sexta pars eciam eisdem aduocatis cedet, et quinque partes debent aplicari pro communi vtilitate et commodo Ciuitatis eiusdem. Omnia nihilominus Macella, quecunque ijdem aduocati proprijs sumptibus comparabunt, construent et ement, et duo balnea, vnam Curiam, in qua precora enactantur, que Kuttelhof vlgaritr nuncupatur, et vnum Mansum cum Cu„ria in Ciuitate prescripta, Molendina insuper, quotquot necessaria (sic) eidem territorio super Dunaicz in vtroque littore, in Kamenycz et in Elbynge aquis, suis impensis facient, ab omnibus Censibus et seruitutibus quibuslibet, ijdem Ad„uocati cum suis heredibus libera possidebunt, et Molendina predicta nulli alij (sic), quam ipsis, construere licebit. De Culpis vero judicij et Causis cuiuslibet rei tercia pars ipsis et eorum heredibus, et due partes prouentuum omnium nobis cedent. Et quia ad ipsam Ciuitatem addidimus de Siluis nostris Centum Mansos, quos in spacio quindecim annorum a data presencium locarentur (sic), quotquot de predictis Mansis locati fuerint in spacio eodem, ad similem Cen„sum supradictorum Mansorum tenebuntur; et ipsi eciam aduocati totam partem habebunt de eisdem Mansis prouentuum quorumcunque. Hoc quoque addidimus, quod si Aurum vel metallum qualecunque Aduocatos et Ciues eiusdem Ciuitatis, infra terminos et limites hereditatis pertinentis ad ipsos,

fortuna fauente inuenire, et tum sumptibus eorum elaborare contigerit, omne jus, quod circa talia principes alij consueuerunt, eis volumus obseruare. Constituimus insuper, vt theloneum non in antiquo loco, sed in presenti recipiatur, et via ibidem communis et publica deinceps dirigatur. Amplius volumus, quod in toto districtu aput ipsam Ciuitatem nullum forum habeatur alias, quam ibidem. Volentes ut hij, qui secus presumpserint, per aduocatos predictos rebus omnibus spolientur, et persone nobis cum spolis presententur. Et ut Ciuitatis eiusdem condicio meioretur, annuale forum in festo beate Margarete vsque ad eius Octauam seruari et haberi volumus, cum omnimoda libertate. Monetam eciam, pro vtilitate Ciuitatis per aduocatos instaurandam concedimus et fauemus. Ceterum alie (sic) Incole, vndecunque venientes ad inhabitandam ipsam Ciuitatem per ducatus nostros Cracouie et Sandomirie liberum habeant transitum, a theloneis absolutum, et ijdem Incole in Ciuitate comorantes per vtramque wartham, id est bronam in vlgari, versus Vngariam, ad nullum eciam theloneum teneantur. Adiungimus eciam in presentibus decernentes, ne quis in spacio vnius Miliaris ad omne latus Ciuitatis eiusdem, tabernam braxare (sic) audeat vllo modo, decernentes, in spacio eodem nulla per quemquam artificia exerceri. Aplicamus eciam eidem Ciuitati ad vtilitatem nemus ea omni parte, piscacionem et venacionem in metis et terminis ipsorum. Predicta vero Ciuitas locata esse debet sub juribus vniuersis Meydburgensibus, que in Ciuitate Cracouiensi exnunc vigent, et hactenus viguerunt, vt ad jus ibidem prescriptum recurrant, si de aliquo fuerit dubitatum. Predictas autem vtilitates dictis aduocatis Bertholdo et Arnoldo cum suis fratribus vniuersis, et eorum successoribus legittimis, liberas ad vendendum, ad donandum prefatis juribus perpetuis temporibus condonamus, et easdem inter se percipiant, et parciantur, secundum justiciam parimodo. In cuius rei testimonium presentes fieri et nostrorum Sigillorum munimine iussimus roborari. Datum in Cracouia Anno domini M, CC. nonagesimo secundo per manus Henrici prothonotarii Cracouiensis et Sandomiriensis, Quaz vlgariter nuncupatâ, sexto ydus Nouembris.

A.D. 1293. 16. Januar.

Nos Wencerlaus dei gracia Rex Bohemie, dux Cracovie et Sandomirie, Marchioque Morauie = Tenore presencium notum facimus universis, quod cum honorabilem virum Dominum Albertum Abbatem Sancinensem dilectum fidelem nostrum propter ejus obsequia grata nobis, benignis affectibus amplectemur, universos ipsius homines in dominiis suis persistentes, ab omni jurisdictione Beneficiariorum Bohemie, Cracovie, Sandomirie et Morauie, terrarum nostrarum quamdiu id non revocabimus de speciali gracia nostra, tenore presencium absolvimus gratiose. Quapropter universis et singulis nobis Beneficiariis et officialibus nostris quibuslibet, amdictarum terrarum nostrarum mandamus et injungimus firmiter, nostre gracie subsistentia, quatinus infra spacium quo nostra hujusmodi concessio durabit non presumatis a data presencium ejusdem venerabilis abbatis homines cita re, et quodlibet aliud contra eos officium exercere = volentes ut coram ejus domino abbate dicti Monasterii Sancinensis nisi id revocemus, de jam dictis suis hominibus justicia requiratur. In cujus rei testimonium presentes fieri, et sigillorum nostrorum munimine fecimus communiri = Datum Brunne Anno Domini Millesimo ducentesimo nonagesimo tercio XVII° Kalendas Februarii

Sicuti Dominus Rex = Gregorius Sclavus et Officiales Camere, et Advocatus Brunensis.

Dyplomata
Lauinskie

AD. 1293. Julii

In nomine Domini Amen. Multis incommodis prudenter occurrimus, cum gestis negociis litterarum ac testium munimine roboramus. Nos igitur premisi secundus dei gracia dux Polonie cupientes digna negocia, nostro precipue testimonio delata, perpetua gaudere firmitate, notum facimus universis tam presentibus quam futuris presentem paginam inspecturis, quod in nostra nostrorumque baronum presencia constitutus Johannes dictus Mascovo volgariter nuncupatus de quo ipsum et filium suum racione patrimonii contingebat, et hereditario jure Monasterio de Zembrsco ordinis Cisterciensis in persona religiosi viri Domini Nicolay abbatis domus ejusdem contulit et resignavit jure hereditario perpetuo possidendam. que pars dicte hereditatis sic suis limitibus est circumferencialiter distincta, secundum quod via ducit de ponikua directe in rivulum que via currit in Olkrelese, et sic rivulus dictus per medium, et hec eadem pars hereditatis sita est et parte ville Crucigerorum Templevo in volgariter nominate. Nos vero considerantes hujusmodi donacionem rite et racionabiliter celebratam, participes fore cupientes dicte elemosine, ipsam approbantes et ratificantes decrevimus robur optinere perpetue firmitatis. Ut ne quispiam hinc donacioni processu temporis, et nostre confirmacioni obviare presumat, presentes conscribere Jasconem notarium nostrum jussimus, et sigilli nostri munimine roborari. Actum et datum in Poznania infra octavas beatorum apostolorum Petri et Pauli. anno gracie domini M° CC° Nonagesimo tercio. presentibus his testibus Comitibus Boguslao Castellano de Usche et Subcamerario Posnaniensi - Wlostone Castellano de Drezen. et domino Thilone preposito de Sartok.

pieczęć wielka Władysławka na jedwabiu zielonym -

2 Akt po Superprymowanych Klasztorach w W. X. Poznańskiem.

Drukowany w Jabczyńsk. Archiv. Teolog.
Rok I. pocz. 4. p. 484. 485.

Johannes Znojmensis opus. 1293 Sept. 11, Znojmo;

121

nonagesimum

Ulanowski: Dokumenty, Lupus regius, 364, 42

~~GVADERARCHIV~~ ebbas monasterii in Obra 1294 Oct. 24,

v. C.;

~~Köln, den 14. Januar 188~~

123

Druckan d. hsl. Vermerk f. d. Niederrhein 38, S. 40, mitgeteilt von Carstanjen:

„Wilhelm Abt d. Cistercienserklosters Obra in Polen stellt den Rentherren von St. Christoph zu Köln mit, daß er mit dem Mönche Heinrich von Nieder-ries auf jede Rente an dessen väterlichem Hause verzichte. 1294 Okt. 24.

Honorabilibus viris et discretis .. magistris et universis .. officialibus parrochie sancti Christofori in Colonia Wilhelmus abbas monasterii in Obra ordinis Cisterciensis sitis in Polonia salutem et omne bonum. Noveritis quod nos cum Henrico monacho nostro, filio quondam Henrici dicti de Nederig et Gertrudis uxoris eius civium Coloniensium, renunciavimus et renunciamus, effestucavimus et effestucamus pure, simpliciter et de plano super hujusmodi parte domus et aree et curie ~~cui~~ contigue site super lata platea versus sanctum Jeroneum et opposito partis ~~sinistre~~ juxta vineam dominorum canonicorum sancti Petri in Colonia ante et retro, cultus et incultus, prout ibi jacent, ad ipsum Henricum de morte .. patris sui predicti devoluta, de jure ac super omni jure, quod nobis competere posset in eadem, ad manus Henrici dicti Lapicidae ~~sinistre~~ partis ut.

lis, Gertrudis rectis eue et Filmanni cognati eorundem, ita quod jure et sine contradictione optinebunt predictam hereditatem. In cujus rei testimonium et firmitatem sigillum nostrum duximus presentibus apponendum. Datum crastino beati Severini episcopi anno domini M.CC. LXXX. quarto.

eigh abgeschrieben. Kr. in der Bibliothek des katholischen Gymnasiums zu Köln.

Dieser Urkunde habe ich für Dich glaub ganz abgeschrieben. Will mich nächstens in die Urkundensammlung von Lond.

Mit herzlichem Gruß in Eile

Dein

K. H.

1294. [28. V.]

In nomine domini amen. Cum regalem excellentiam sacram religionem et plantare deceat, et fovere liberalitatis regie habundancia sublevando, ut cultores ipsius religionis, quo fuerint adiuti commodius, domino quiecius famulentur. Nos Wenczlaus dei gracia Rex Bohemie, dux Cracovie et Sandomirie, nec non Marchio Moravie, notum facimus tam presentibus, quam futuris, quod jure devocionis oculos ad ecclesiam gloriose Virginis Marie et ad viros religiosos ordinis Cysterciensis cenobii de Heinrichow sincerius convertentes, cum ipsis facimus graciam specialem, pro nostrorum remedio peccaminum et salute, ipsis dantes liberam, perfectam et perpetuam facultatem, villas eorum scilicet Wrosnicza et Gleyam majorem et minorem locandi jure Theutonico, quo maluerint, et ponendi in eisdem incolas cuiuslibet linguagij vel eciam nacionis; aut eciam, si suas grangias habere voluerint et agros iuxta dictum jus excolere, eis concedimus semper liberam potestatem; eosdem incolas nec non villas et grangias ab omni jure Tribunali, jurisdictione, potestate et dominio Castellani, Palatini, Judicum, et officialium quorumcunque Cracoviensium perpetuo eximentes et liberos facientes: ut nullus dictos incolas audeat, nisi eorum domini, fratres ordinis supradicti, aut tunc solum noster Capitaneus, cum idem essent negligentes in iusticia querulantibus de prefatis incolis facienda. In horum itaque evidenciam cercioremque presentem paginam eis contulimus, nostri sigilli munimine roboratam. Actum publice Cracovie, quinto Kal. Januarij Anno domini Millesimo Ducentesimo Nonagesimo Quarto, et datum per manus dni Pachozlay Cancellarij Cracovienšis. -

(Z oryginału Marszałka Mogilskiego na pergaminie, u którego na czerwonym jedwabiu była mała woskowa pieczęć, od której mały tylko spodni odłamek zupełnie pusty pozostał.)

NB. Jus Theutonicum, quo maluerint.
Grangias dominorum, —
Agros secund. jus Theut. excolere.

„In nomine Domini amen. Facta et ordinaciones hominum ne a posterorum noticia vel memoria labantur cum tempore labente, stabunt scripti cautione et idoneorum hominum testimonio perhennari. Inprimis nos ihesuitis Dei gracia dicis Pomeranie, notum facimus universis, presentibus et futuris, quod veniens ad maiestatis nostre presencium veneralibi n. Christo pater, dominus Bertholdus, abbas monasterij Byssenensis, ordinis Cysterciensis et Wladislauiensis dyocesis de suo capitulo consensu ac de nostro speciali fauore petit super proprietate ac possessione ville Lambrechtsdorf vulgariter dicte, distrinctus sue „censis, quam eiusdem ville heredes, videlicet Vithonis, Strezemirus et Bogus fratres, et relicta Lambrechti fratris eorundem, Bogislaua dicta cum suis filijs, scilicet Paulo et Bogislao et filia Margarete. Item pecora relicta Godeslai fratris predictorum, nomine Margarethe, cum suo filio Martino et consanguineorum suorum. Godeslai ac dictorum filiorum suorum Lambrechti et Laurencij benigne ac cum deliberacione matura rite pro L XXX marcis Thoronensis monete vendi„derunt concorditer et coram nobis dictis abbati et fratribus de Byssowitz bona voluntate resignauerunt, ab„renunciantes pro se suisque consanguineis, assignibus ac alijs omnibus et singulis, qui ius aliquod sibi aliquo„

modo venticarent, omnium eorum iure et dominio, quod
in eadem villa seu hereditate actenus habuerunt, ratum
et gratum habentes, presentis scripti patrocinio hereditate
confirmamus. Ut autem predictis strictorum fratrum ab-
batis et conventus nichilominus, predictam hereditatem nos-
tram villam Dambagor nominatam, cum suis terminis et ter-
ris, cum agris, pascuis, silvis, nemoribus, paludi-
nibus, vorris, molliciis, foraris et cum omni iure ac
iudicio, vniuersis vtilitatibus pertinentibus et futuris, li-
beram a iugo rusticalium operum et ab exactione, a bove
et vacca omnis ruris, quocumque censeantur nomine,
domino abbati ac ipsius monasterij supradictis gra-
tanter conferimus, ab eisdem perpetuo possidendum. In
cuius rei memoriam perpetuam presens instrumentum de-
super confectum, dignum duximus nostro sigillo robo-
randum. Actum et datum in Swecza, anno domini M°
C°C° nonagesimo V°, in die sancti Pauli apostoli; presen-
tibus hijs testibus; nobilibus ac baronibus nostris: comite
Paulo palatino Cracouie, Wincencio castellano eiusdem,
Valentio subcamerario, Johanne pincerna eiusdem, Wenceslao
de Swoczk, chathia chorunze et alijs quamplurimis fide-
dignis.

L. potwierdzenia wielkiego mistrza Karola de Treuer
z r. 1312 przechowanego w oryginale pergaminowym
w archiwum regiowem w Poznaniu, (Koronowo N. 56).

Vlodizlaus dux Polonie etc. 1296 Mai. 10 in Poznania;
Johanni abbati et fratribus de Lubin ecclesiam suam de Hün
cum omnibus attinentiis et proventibus jure patronatus ad obtinendam donat.

(Pergam. origin. bene conservatum sigillo caret; Kön. archiv. eccles. paroch. Dipl. Diplom.)

(In nomine domini salvatoris amen. Cunctorum perit memoria
factorum nisi scripture presidio vel testium amenitate fuerint
insignita. Nos igitur Vlodizlaus dei gracia dux polonie,
pomeranie, Cuyavie, Lanchicie ac Syradie. Notum esse volumus
tam presentibus quam futuris et omnibus presentem paginam
inspecturis, quod ob reverenciam dei ac sancte matris ecclesie, ac
beate Marie virginis, nec non pacis reverendi domini Jo. abbatis
de Lubin locique conventus fratrum ibidem domino deo die
noctuque famulancium, ad ejus remedia anime felicis recordacio
nis domini Primislaonis inclisi regis polonie, ac eciam nostro-
rum progenitorum pacta salubria pio prosequentes affectu,
donamus et offerimus prefatis fratribus nostram ecclesiam de
Hün, cum agris, pratis, aquis, et cum omnibus utilitatibus et
proventibus ad ipsam pertinentibus jure patronatus libere per-
petuo obtinendam. Et ut hec nostra donacio sic legitime per nos

facta firmitatis perpetue robur obtineat, dedimus presentem paginam memoratis fratribus de Lubna nostri sigilli munimine roboratam. Datum in poznania, Anno gracie, M. CC. Nonagesimo, sexto. In octava ascensionis domini Comes cum hec fierent hii testes presentes astiterunt. Comes Ubizlaus pincerna kalisiensis. Comes Welzch castellanus de zbanzim. Comes albertus dictus Ganzk. Dominus thomas custos ecclesie poznaniensis. Dominicus notarius curie vester et alii quam plures fide digni.

Lubna = Lebny. Kun Koń. Zbanzim Zbąszyń.

Jacobus s. Gregn. ecle. archiepus. 1296 Jun. 25, in Calis;

27

Gnierno. Arch. Capit. Metrop. Liber privileg. ab a. 1459, I, pag. 211.

In nomine Domini amen. Quoniam omnia que agantur in tempore simul cum tempore dilabuntur nisi virorum ac litterarum testimonio fuerint perhennata, & nos igitur Jacobus miseracione divina apostolice Sedis providencia sancte Gnernensis ecclesie archiepiscopus tam presentibus quam futuris ymo nisi ecte fatemur esse notum, quod in nostra villa ac hereditate que vulgariter Krestarzewo nuncupatur vite et racionabiliter vendidimus cuidam Adalberto laneos duos liberos pariter non separatos in eadem hereditate sitos probo viro et honesto Jaschonii dicto Viszynk et ipsius successoribus legitimis pro sexdecim marcis puri argenti libere (ac) ab omnibus exactionibus et servitiis et angariis sed tamen more medio aliorum cultetorum serviet nobis et hoc fecimus de consilio nostri Capituli Gnernensis ecclesie. Dictus vero Jaschko cum sua legittima posteritate predictam nostram hereditatem locare debet jure theutonico seruum jus nostri fori. Ratione vero locacionis eiusdem ville nostre dictus Jaschko cum sua posteritate habere debet liberam tabernam liberum macellum cameram pannum sartorum sutorum et fabrorum et textorum denarium de omni re indicata campum specialiter in predictis duobus laneis cum prato quod situm habet in riwlo Vidawa mellificia in bovra in sua hereditate piscatorem. Dicta vero hereditas habebit

bebit libertatem Judicium annorum elapsa vero libertate Kmethones in eadem hereditate commorantes presentes et futuri annuatim pro festo sancti Martini solvant nobis et successoribus nostris pro censu annuo unam marcam pecunie communiter currentis duos choros avene duos ~~capones~~ gallos duos edos vigilias et unum vas vervisie pro adventu nostro. Item ipsi Kmethones debent solvere et componere nobis per quatuor denarios de manso obiectiego dictus vero advocatus pratum pro quolibet colloquio nostro capitaneo ministrabit. Item taberne eiusdem ville que sunt tres per unum pertonem nobis solvent. Item pontalia in fluvio Vidava que ea antiquis ecclesie nostre Gnerneziensibus privilegiis et consuetudinibus in eadem villa nostra exigi consueverunt illa pro nobis specialiter sunt reservata de quibus advocatus nihil percipiet (sic). Item Kmethones eiusdem ville laborabunt in prato Cluky pratumque dispondent. Item condrent seu evectiones facient ad Cistam mensa nostre vinitoriam. Item decimam manipularem simulcum decima lini plebano eiusdem ville daturi erunt ipsique Jasrko et nullus alius iudicia exercebit in villa predicta nostra sic ut in villis aliis archiepiscopalibus fieri istud consuevit. Que omnia premissa sub rathihabitione venerabilis Capituli nostri decernimus perpetuis roborari esse et in eorum testimonium atque munimen sigillum nostrum ac eiusdem Capituli sunt presentibus subappensa. Actum et datum in Calych in crastino sancti Johannis baptiste, sub anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimo sexto presentibus his testibus domino (no?).: preposito Gnerneziensi Nicolao dicto Cuspa Petro, supinoverna(sic) Calischiensi Nicolao de Vyard comite Nicolao clerico curie nostre dicto Damat presentium litterarum scriba.

Wladislaus dux regni Polon. 127 | num. 15–20, in Kalis;
Kölner Cop. fol. 28b n. 59.

1299. Juni 15–20. Kalisch.

Wladislaus, Herzog des Reichs Polen etc., verschreibt das Kloster Lad
Sforlan wegen ihm und Krosdienste auf der Herzoglichen Güter Franzö
zischen.

CXXVIII.

Notum sit universis presentibus et futuris quod nos Wladislaus dei gratia dux regni Polonie, Pomeranie, Cuyauie ancicie ac Siradie presentibus protestamur labores nobis per fratres domus Lendensis ordinis Cisterciensis exhibitos in allodiis nostris videlicet arando agros nostros non de iure ab ipsis repetivimus sed ob amorem nostre pol[illegible]nis hoc fecerunt et in futurum ipsos ad talia de iure nolumus obligari, quare presentem literam ipsis dedimus nostro sigillo sigillatam. Datum et actum in Kalis infra octavas sancte trinitatis anno domini M°. CC°. nonagesimo nono.

cop. ac coll.
9/12 82 P.

Wladislaus dux regni Polonie 1299 Jun. 25, in Gnezna;
Kölner Cop. fo. 22b n 45.

1299. Juni 25. Gnesen.

Wladislaus, Herzog des Reichs Polen etc., weist den Forderungen des Unterrichters Stanislaus von Zadl an das Kloster Zadl ab.

Privilegium contra subvenatores.

In nomine domini amen. Omnia que testibus et litteris roborantur eterne memorie commendantur. Inde est quod nos Wladislaus dei gratia dux regni Polonie Pomeranie Cracovie Lancicie ac Syradie omnibus presentibus et futuris tenore presencium declaramus, quod orta causa inter abbatem et conventum domus Lendensis ordinis Cisterciensis ex una parte et Stanislaum subvenatorem Lendensem ex alia super eo, quod idem Stanislaus se quedam iura in villis eorundem fratrum racione sui officii dicebat habere qua causa coram nobis et nostris baronibus diversimode agitata tandem per adiudicacionem et sententiam comitis Sandiuoii iudicis Gnezensis prenominatus comes Stanislaus renolus ab impeticione quam faciebat contra predictos fratres. Nos vero respicientes veritatem causa, et invenimus predictos fratres et eorum hereditates ad exhibenda aliqua iura subvenatoribus non teneri, ipsos et omnia ipsorum bona ab impeticione eiusdem Stanislai et omnes subvenatorum, qui ei in futuro successerint iurisdicione absolvimus in eternum. In cuius rei evidentiam presens privilegium ipsis dedimus nostro sigillo sigillatum. Acta sunt hec in Gnezna presentibus nobis [illegible] comite Nicolao Jancovico palatino, comite Roscone venatore Radisiensibus, Sandiuoio iudice Gnezensi, Jancone procuratore Pomaniensi et aliis quam pluribus fidedignis. Datum ibidem in Gnezdna in crastino beati Johannis baptiste per manus Dominici notarii nostri [illegible] anno gratie domini M°. CC°. nonogesimo nono.

Cop. ol coll.
10. XII. 82 P.

Kölner Cop. fol. 29a n. 62.

Nicolaus dux, capitan. regni Polonie [1301] Junii 5. Pyzdry. Pisdra; protestatur monachum -q.d a quibusvis juribus polonicalibus, se liberum.

Nicolaus, Herzog von Troppau, Hauptmann des Königs Polen, Grundherr, des Abt von Lad von Ihm die Freiheit seines Klosters von Opole Vicinia und Sokol verwalter Faber.

Copia privilegii Xti primi.

[N]icolaus dei gratia dux capitaneus regni Polonie universis palatinis, castellanis, judicibus et universis per Poloniam constitutis vel eorum vicem gerentibus dilectionis sue plenitudinem cum salute. Universitati vestre tenore presencium protestamur, quod, cum essemus in Pisdra, unacum baronibus terre diversa negocia questionibus judiciariis terminantes dominus abbas Lendensis a quibusdam pro apole[a] !=, vicinia et sokole accitus, comite Nicolao palatino Kalisiensi comite Bogislao [illegible] aliisque quam pluribus coram nobis judicia exercentibus idem dominus abbas privilegium juris sui antiquitate ac omni robore autenticum coram nobis ostendens optinuit justicia mediante ab omni servitute jurium Polonicorum liberum se decre[v]m[imus]. Volumus igitur et decetero domus Lendensis ac homines eius a quoquam super aliquibus juribus Polonicalibus, quibuscunque censeantur nominibus, a quibus exempti sunt, aliqua calumpnia minime subpeditentur. Datum Pisdra Nonas Junii.

a) apole K.

[illegible]

[1] Am 5. Mai fand zu Pisdra 1301 zwar Herzog Nicolaus von Troppau, der böhmische Hauptmann von Polen im Pyzdry, Cod. Maj. Pol. II n 838, 839, 840.

[illegible] VIII. [illegible] mandat, ut Nicol[illegible] [illegible] legato, asse[illegible] sind.

[illegible] Ferdinando rege. Ferdinand König, [illegible] debent [illegible] [illegible] [illegible]

Köln. Cop. fol. 35a n. 75.

Com. Zymanus her. de Mislibor[z] (1302) s. d. et l.;

Graf Zymanus Edler von Mislibor[z] verkauft dem Jula dem Holländer seinen Hof Klugoczyn und bestimmt die Rechte des Schulzenamtes.

Klugoczyno.

In nomine domini amen. Noverint universi tam presentes quam futuri hanc litteram inspecturi, quod ego comes Zymanus heres de Mislibor[z] volens meliorare hereditatem in Klugoczyno de consensu domini Zyslaij, qui erat plebanus in Lenda vendidi sculteciam in Klugoczyno dicto Jula sibi et suis posteris sub tali condicione, ut racione locacionis habeant sextum et septimum mansum liberum et tercium denarium de qualibet re iudicata ut ipse scultetus posse habeat in tercio denario recipiendi vel proc(urandi). Item habeat predictus scultetus et sui posteres in predicta hereditate liberam tabernam pistrinum et macellum carnium seu toriam et fabricam, ita quod nulla taberna sit in hereditate predicta nisi scultetí et predictus comes sibi accepit ortum circa Wartam in predicta hereditate pro utilitatibus suis. Finita libertate Kmethones habebunt nobis et nostris successoribus solvere de qualibet manso quinque mensuras anone et quinque avene et duas pullici et sex grossos censuales; illum censum deducere tenebuntur Kmethones in granarium predicti comitis in Mislebor[z]. Item villani tenebuntur ter in anno arare et consum in festo Martini complere. Item nobis ad expedicionem euntibus Kmethones nobis tenebuntur dare currum cum duobus equis et famulum unum cum curru et currum debent onerare cum perna et cum sex grossis. Item piscator predicti comitis habet piscare et antecedere cum retro quod dicitur nresza et post hec piscator scultetí piscabit. Item comes habet excipere utilitate piscandi per quod dicitur ias et post hec scultetus. Item in pascha debent Kmethones comiti dare de tribus mansis duas scapulas. Item predictus scultetus et sui posteres in predicta hereditate molendinum liberum habebunt et quartum castrum quod dicitur bobro et scultetus habebit prata quod dicuntur Karetky et ultra item quod dicitur ostroph. In cuius rei testimonium

hannes Ogorsala, comes Bogumylus, comes Mathias dictus Pasnyt et alii quam plurimi comites fide digni. Acta sunt anb anno domini M°. CCC°. secundo.

Item cum predictus comes ad expedicionem ivit ad partes alienas, tunc predictus scultetus in expensis comitis cum eo est transiturus Item eccm XXia iudicia fruel in anno in predicta hereditate, vel dani tenetur satisfacere pro duobus iudiciis pro quolibet prandio tres grossos et scultetus similiter pro tercio prandio tres grossos satisfacere.

Cop. et coll.
10. XII. 82. P

Bonifacius pp. VIII. Venceslao regi Bohemiae mandat, ne filiae regis Poloniae nubat.

Bonifacius episcopus [servus servorum Dei]. Carissimo in Christo filio W. regi Boemie illustri salutem [et apostolicam benedictionem]....+) Ad hec ignorare te nolumus, quod cum in predictis litteris te regem non solum Boemie, sed etiam Polonie dicerimus scribendum, causa nobis exinde magne turbationis adhuc est, dum auctoritate propria, quominimo temeritate non modica, non vocati ad hec in tam magnam discordiam, sed apostolica sede matre omnium et magistra cuncta fidelium, ut prius provincie Polonie pertinere nos cuncta, regnum in ipsa Polonia nostra usurpas, te regem Polonie nominando. In quo nullam omnino presumptio falsa regie dignitatis, immo et simplicis magistratus, ac solitio et commissio violenta cum armis incidant, quibus publiciendi sint pene falsum falsatores, non est opus exprimere, quia iuris nota et vetustissimorum decreta sanxerunt. Ne igitur in te [illegible] dishonestum hactenus sedis incuriam et hucusque [illegible] quo minus [illegible] apostolica scripta sub spiritualibus et temporalibus [illegible], nos ad [illegible] tibi notum fieri, quod [illegible], ne te ulterius regem Polonie nomines, regnum [illegible] dilatione [illegible] assumas vel [illegible] assumpto, neque privilegia, immunitates, bona et iura quecumque in [illegible] Ladislaum rex Polonie [illegible] et [illegible] optinuit aut [illegible], quam in ipso Polonie [illegible] ostenderis tibi [illegible] Datum [illegible] II. [illegible] pontificatus nostri anno.

Theiner: Vetera monumenta historica Hungariam sacram illustrantia, Romae 1859, tomus I, n. 078, str. 592. — Bzovius: Annales ecclesiastici ab origine nascentis ecclesiae [illegible] 1302 n. 18, str. 17 j.

+) Opuszczony tu ustęp pierwszy listu papiestkiego dotyczy roszczeń syna Wacławowego do korony węgierskiej.

[Andreas Zoller Glossarium diplomaticum. Cz. I. Urkunden 1862, S. 21-22]

1304. [16. [illegible]
Cracau[illegible]

In nomine domini amen. ad perpetuam rei memoriam Nos Johannes Dei Gratia Episcopus Cracouiensis protestamur publice per praesentes, quod dominus Voitlaus Voitek, dicti Wierzb in praesentia nostra personaliter constitutus cum domino Abbate Thibaldo de Lapide. ordinis Cistertiensis et clare et publice confessus dicto Abbati et conuentui vilam Curdwanow cum omni iure et dominio restituisse pro triginta trium marcis argenti puri, quae haereditas tenebatur ex obligatione et pecuniam recepisse et latam tuli et proprietate et resignans dicto eidem abbati nomine sui monasterii per pileum suum quem praefatus Abbas de manibus nostris recepit in signum dominii et possessionis, promittens dicto Abbati et suo conuentui super dicto Curdwanow, nec per se nec per alios, ullo tempore litem vel controuersiam mouere, nec mouenti consentire, sed omne impedimentum damnis suis et expensis sub poena dupli dictae

pecuniae remouere. Nihilominus volens dictam restitutionem ratam et firmam in suo semper et perpetuo robore permanere in cuius rei testimonium praesentibus nostrum sigillum petiit apponi seum proprium apponendo. Actum apud Cracouiam anno domini ~~1304~~ M. CCC. IV. 16 Kalendas maii praesentibus domino Ydeslao scholastico Wislicensis ecclesiae, Rathnero et Vygando Cracouiensibus, Nicolao Capellano de Sremania et aliis quam pluribus fide dignis.

57. 1306 13. März (1470) -135-

Nicolaus abbas in Moghilno 1306 Mart. 13, s.l.;

vell. H.H.

Klagenfurt, L.A. Fgm. m. 2 S. d. alt. Abt. d. Convents. aufgefunden
A.S. Rücken ne. 16: Nro. 12. H.

In nomine domini amen. Quoniam modo anno domini M° CCC° septuagesimo no Mathias divina pacientia (!) Johannes prior Ineas ĉunctos monasterii Moghil. nensis a/ ~~monasterii Moghilnensis~~ nati. domini abbatis Jovik de Landa et eius conventui (!) jussimus presens privilegium ratificari, cuius tenor sequitur in hec verba: Honorabili viro domino Iziveno3 palatino Sonorano Frater Nicolaus abbas in Moghilno ordinis sancti Benedicti cum devotis oracionibus quidquid poterit servicii et honoris, honestati vestre volumus esse notum quod exigente necessitate propter diversas tribulaciones domus nostre cum voluntate unanimi et consensu conventus nostri vendidimus domino Conrado abbati Sanctensi et suo conventui duas hereditates videlicet Strampko et Dominino pro quadam summa denariorum qui in usus sunt nostre ecclesie convertendi. Quapropter discrecionem vestram affectuose rogamus, quatenus factum

a/ monasterii Moghilnensis nachgetr.

nostrum ratum habere dignemini et
hereditates predictas domini Landensi
mediante nostro nuncio et capellano
fratre Gregorio latore presencium, quem
loco nostri mittimus, pro hereditario pos-
sessione resignari et proclamari fa-
cias et nichilominus investiri, scientes
quod apud nos oracionibus et servitiis vo-
luimus promereri. In cuius rei testi-
monium presentem litteram sigillo
nostro ~~ad~~ nostri conventus reddimus com-
munitam. Datum anno domini M° CC°
sexto dominica qua letare cantatur.

1306. [illegible]

[illegible]

In nomine Domini amen. Quoniam facta hominum per decur-
sum temporis in oblivionem faciliter delabuntur, nisi scripture testi-
monio vel testium adminiculo fuerint memorie commendata, ea
propter nos Premyslius dei gracia dux Cuyavie et dominus Vladisla-
vie notum facimus universis et singulis, presentes litteras inspecturis,
quod constituti in nostra presencia Tmilao et Hebda de Slivov
militibus nostris et fratre Girardo procuratore seu syndico religio-
sorum virorum, fratrum Cistercii abbatis et conventus ac monasterii
de Byssowia ordinis Cistersiensis, prefati Tmilaus et Hebda pro-
rum et omnium heredum ac successorum suorum nomine, ac eciam
quibus aliquod iuris competere poterat, villam heredit[alem] seu possessi-
nem suam, que Cistrzewiec nuncupatur, mensuratis, incendem mi-
litorio Wissegrodensi, cum forte sine hereditate vicinente videlicet,
que Tessowo vocatur, memoratis abbati et conventui ac monasterio
vendidernnt, tradiderunt ac resignaverunt pro centum marcis dena-
rium monete Thorunensis, volentes, quod villa, hereditas seu pos-
sessio ac eius fructus cum omnibus iuribus utilitatibus et pertinen-
ciis suis, prout in suis metis terminis circumferencialiter distincte
sunt, ad dictos abbatem, conventum et monasterium pertineant per-
petuo pleno iure, et quod ipsi abbas, conventus et monasterium villam
seu hereditatem ac terram vel hereditates eandem iure hereditario
et perpetuitatis omnode tenere possidere debeant et habere; nobis que
supplicarunt Tmilaus et Hebda milites prefati, quo tenus abbati,
conventui ac monasterio predictis possessiones et hereditates memora-
tas dignaremur cum omni iure ac iurisdictione ducali conferre

ac ipsorum vendicionem gratam, ratam habentes, scripture pa-
cium confirmare. Nos igitur eorundem Trutini et Slode vendi-
cionem et dictorum abbatis et conventus ratificacionem gratas haben-
tes et ratas, eas tenore presencium confirmamus, concedentes eidem ab-
bati et conventui de gracia speciali, quod villam seu hereditatem
ac sortem predictam iure theutonico ac thangtheydingi vel alio quo-
cunque vocare possint et quod inhabitatores ville seu hereditatis ac
sortis ipsarum et allodiorum, si quos dicti abbas et conventus in a-
gris earundem villarum locaverint, dictum ius Theutonicum ha-
beant et ipso gaudeant et utantur, et quod ipsos noster provincialis
vel subiudex seu alius quilibet non possit nec debeat inquietare, sed ipsos vel eum
ipse commiserit vices suas. Concedimus eciam predictis fratribus,
ut ipsas hereditates ordinent secundum suum voluntatem, tam sub terra,
quam super terram, in viis, sylvis, pratis, fractis, aquis, molendi-
cijs, piscacionibus, vendicionibus et cum alijs pertinencijs suis, item quod
ipsi in eisdem bonis plenarie gaudeant libertate, videlicet
a przewod, a fodrowe, a furgrozowe, a fur, a wywoz, a marcz,
a wymek, a mastawa, a wernica, a mostne, a poradne, a tirza,
a bure, a jacza, a porzo et ab alijs exactionibus terrestribus polonicali-
bus, collectis, taxacionibus et exacciónibus, quocunque vocabulo censeantur,
liberi sint penitus et immunes. Habeant quoque et omnimodam libertatem; vo-
lumus insuper hereditates cum omni iure, iurisdicione ac iudicijs
quibuscunque in omnibus omnino locis dictarum hereditatum, nec non
in viis publicis et privatis plene et integraliter cum dominio nostri ob-
tutus perpetuo possidere. In cuius rei testimonium presentes literas fieri
et sigilli nostri appensione mandauimus roborari. Actum et datum Wa-
dislauie in curia nostra Tobiae Thorij anno Domini millesimo tri-
centesimo sexto, presentibus testibus: Laurencio de Zydzerzia, Tohanne
de Wysegrod cancellario, Petro Thesaurario de Turan cum
ceteris Wladislauiensibus, Michaele de Fuczno et M. Petro de Wrsowlo
ua plebanis, capellanis nostris et alijs multis nobilibus fidedignis.

Liber privilegiorum monasterii de Koronowo, str. 201 (Archiwum
rządowe w Poznaniu).

1306.

[illegible] 134.]

Nos Chebda castellanus Crusvicensis et Imslaus castella-
nus de Chichalow presentibus publice protestamur, quod in
Thorun in domo Alberti de Memela pro hereditate nostra
Cecrzenez vulgariter dicta, quam fratribus ordinis Cister-
ciensis vendidimus de Bistrowia, summam C. marca-
rum et integre recepimus a fratribus prelibati domus, qui
nobis eandem pecuniam coram prefato Alberto et Johanne
Pape et Johanne de Balga et Nicolao Chagno et fratre suo
Mathia et Henrico dicto Dockindorph et aliis pluribus fidedi-
gnis totaliter persolverunt. In cuius rei testimonium presen-
tem literam nostris et eciam istorum suprascriptorum civium
sigillis fecimus consignari. Actum et datum loco supradicto,
anno domini M°CCC°VI, proxima sexta feria post Penthe-
costen.

Dokument pargaminowy, przechowany w archiwum rządowem
w Poznaniu (Pozorowo N. 41) opatrzony jest szescią pieczę-
ciami ze zwykłego wosku, zawieszonemi na jasnych pargami-
nowych. Pierwsza wyobraża w tarczy herb Słomian, napis ob-
łowy zniszczony; druga wyobraża miby herb Swierczek, napis
okrągły zniszczony; trzecia wyobraża znak ⛧, napis okrągły
niecyrkielny; czwarta wyobraża popiersie z dwoma szescioromien-
nemi gwiazdkami nad głową, napis: ✠ S'IOHANNIS DICTI
PAPE; piąta wyobraża znak ⛧, napis uszkodzony:
✠ S'IOHA . . . . . OE; szósta wreszcie wyobraża tar-
czę jakby trzy ramienia, jeden nad drugiem, każde z gwiazdką. Na

Spis obrazów:

1307.

In nomine domini amen. Deperire possunt contractus ho„
minum, nisi littera, que est secunda memoria, perhennen„
tur et robur accipiant amminiculo sigillorum. Ad noticiam
vnjtur pervenire cupimus vniuersorum, ad quos presens pagi„
na fuerit deuoluta, quod nos Gotschalcus miles, dictus de
Tana, vna cum vxore nostra ac liberis nostris, videlicet
Thichahele, Jacobo, Nicolao et Stephano; ob honorem ac re„
uerenciam gloriose semper virginis dei genitricis Marie, nos„
trorumque peccaminum remissionem et progenitorum nostro„
rum, in remedium quoque anime dilectissimi fratris
nostri Johannis, viris religiosis ac deuotis, domino Ber„
toldo abbati et conuentui de Byssowa in Cuiauia, ordi„
nis Cysterciensis, Wladislauiensis dyocesis, duas hereditates
nostras, videlicet Thagnum Woysino et Jarnum vulgariter
nuncupatas, prout suis limitibus sunt distincte, cum om„
nibus vtilitatibus ac fructibus, quocumque nomine cense„
antur, que nunc sunt vel fieri poterunt in futurum, necnon
et cum omni iure, quod in predictis hereditatibus sine bo„
nis habuimus vel habere potuimus, sicut ab illustribus
principibus ducibus Cuiauie nostri progenitores possederunt,
per presentes et in presentibus coram viris religiosis, scilicet
dominis abbatibus Budigero de Oliua et Gotfrido de
Polplin et domino Johanne commendatore de Dubessow
resignauimus de mera et libera voluntate, quemadmodum
per literas nostras coram inclitis principibus ac dominis

nostris, domino Premizil et domino Kazimiro, ducibus Cuia-
vie resignauimus, quos corporaliter et ~~presencialiter~~ pere-
naliter adire nequiuimus propter impedimenta varia et
pericula tam corporum quam rerum, in prepatos abbatem
et conuentum omne ius ac iurisdicionem, quam in dictis be-
neficiis habuimus uel habere potuimus, transferentes cum
alacritate liberalitatis, qua prelibati abbas et conuentus, cum
predicta resignacio vigeret, in quadraginta marcis puris
monete nostram conspicientes necessitatem, qua hinc premeba-
mur, oportune nobis et utiliter subuenere. Ne autem in posterum
futuris aliquibus dubietatis relinquatur occasio, presentes scribi
et sigillorum venerabilium ac religiosorum virorum, domino
nostri abbatum supramemoratorum ac commendatoris et nostri
rogauimus et procuranimus munimine communiri. Datum
anno Incarnacionis eiusdem M° CCC° septimo, indictione
quinta.

Dokument pergaminowy, przechowany w archiwum ~~pozn~~
rządowem w Poznaniu (A. Koronowo N. 46), opatrzony
był pierwotnie czterema pieczęciami ze czerwonego wosku,
zawieszonemi na paskach pergaminowych. Z tych pier-
wszej, podługowatej, widocznie z jasnej, pozostał tylko ułamek
z urzędową napisu B..TIS DEI. Druga podługowata,
wyobraża opata w stojącej postawie, z pastoralem w prawej;
księgę na pierziach w lewej. Napis otokowy: ..ABBATIS DEI
NOVO POBERAN. Trzecia okrągła wyobraża czarę kościelną,
szerokq a płytką; na niej głowa, po prawej głowy krzyż, po lewej
sześciopromienna gwiazda. Napis otokowy niewyraźny, może:
+ S FRIS IOANNIS DEI GLOGOV. Czwarta pieczęć opadła.

x) 42

130ᵃ. [31.]

[Brod Pol. 1. nr. 1332]

In nomine Domini amen. Quoniam facta hominum in obli„
vionem facilius labi solent, nisi scripture testimonio vel testium
caminiculo fuerint memorie commendata, ideo nos Lestko et Pre„
mislius dei gracia duces Cuyauie et domini Wladislauie vo„
lentes, ut rei geste coram nobis certa in posterum memoria
habeatur, nolumus facimus vniuersis, presentes literas inspec„
turis, quod constituti in nostra presencia Vladimiro de
Loyow, filio quondam Borochai palatini, et fratre Johanne
priore monasterij de Byssowia, ordinis Cysterciensis synodio
veromo seu procuratore eiusdem monasterij, ipse Vladimirus
pro et nomine heredum suorum nomine eidem priori, abba„
ti et conuentui ac monasterio Byssowiensi predicto, hereda„
tem, villam seu possessionem suam, ad quam nullus
ius habere dinoscitur, nisi predictus Vladimirus, que he„
reditas Vilchno vulgariter nuncupatur, iacentem in dis„
tricto Bydgoziensi, vendidit, tradidit et resignauit pro
centum viginti marcis denariorum et monete Thoru„
nensis, volens, quod predicti abbas, prior, conuentus et
monasterium eandem hereditatem cum omni proprie„
tatis et dominij iure ac omnibus vtilitatibus, vsibus,
fructibus, pascuis, mellificijs, nemoribus, virgultis, pra„
tis, aquis et pratis adiacentibus, que vulgariter
Ecke nominantur, et quibuslibet alijs pertinencijs suis
infra terminos dicte hereditatis contentis, iure hereda„

tario habere et tenere debeant ac perpetuo possidere, adi-
ciendo specialiter, quod nullus umquam consanguineo-
rum, heredum ac successorum eiusdem Vlodimiri ipsam
hereditatem possit redimere, liberare aut emere, quia
nullum ius in hereditate dicta eis competit. Nos igitur
iporum Vlodimiri vendicionem et abbatis, prioris ac
conventus empcionem ratas et gratas habentes, eas tenore
presencium approbamus. Ad quam hereditatem, videlicet
Vilehno sors seu hereditas, que Smymcze vocatur, antiquo
tus pertinebat, dicti abbas et conventus iam ante annos
aliquos, videlicet anno domini M°. CCC°. secundo, sexto
Kalendas Septembris simili tytulo empcionis de nostra cer-
ta sciencia et beniuolencia sibi ac suo monasterio pro tri-
ginta marcis vsualis monete comparauit a Vlodimiro pre-
dicto et ab aula sua, qui pro hanc sortem seu hereditatem
videlicet Smymcze ius habere dinoscebantur, et nullus alius,
licet quidam Bogusslaus dictus de Nyzescino, consangui-
neus eiusdem Vlodimiri, diceret se ius habere in eadem
sorte seu hereditate Smymcze, tamen bona voluntate sua
cessit suo et heredum suorum ac ceterorum amicorum suo-
rum nomine, ea sorte seu hereditate predicta, videlicet Smym-
cze renuncians omni iuri et impeticioni, quo nunc et in
posterum frui posset, resignans et assignans cum omnibus
vtilitatibus et prouentibus coram nobis vna cum Vlodimiro
tepedicto et cum aula sua abbatis et conventus supradictis,
quod in presentibus profitemur. Et ad prelibatorum abbatis
et conventus deuotam peticionem, predicte sortis sue here-
ditatis, que Smymcze dicitur, empcionem et vendicionem
hijs scriptis duximus inserendas. Damus eciam eis omnem

↗

libertatem in bonis memoratis, ita, ut ab omnibus labori-
bus, exaccionibus, solucionibus, seruicijs, vecturis, arabu-
ra prevod, a foorove, a podvoroe, a povoz, a wiiz, a
warat, a vimet, a mastaua, a vesnica, a mostne, a po-
radlne, a stroza, a boue, a vacca, a porco et ab alijs vni-
uersis grauaminibus, quocumque nomine censeantur, cum
hominibus eorum, in predictis bonis residentibus, exempti
sint penitus et immunes; omne autem ius eisdem abbati et
conuentui monasterij sepedicti conferimus in bonis prenotatis,
quod nobis competit vel competere in eis videbatur iure pre-
fectatis ac pleno nostro dominio possidendum. In cuius rei
testimonium presentes literas nostrorum sigillorum munimine
mandauimus roborari. Datum et actum Wladislauie in
castro nostro, pridie kalendas Aprilis, anno domini M°
CCC° septimo. Presentibus hijs dominis: Johanne castellano
Wisgrodensi, Buzivoio iudice, Thatkia subpincerna,
Petro subdapifero, Thychacle Wenczeslobilia, Woycechone
dicto Zugel, militibus et seruitoribus nostris.

Dokument pargaminowy, przechowany w archiwum rządo-
wem w Poznaniu (Koronowo N. 43), opatrzony był pierwo-
tnie dwiema pieczęciami. Z tych pierwsza, zawieszona na
sznurku z fioletowego jedwabiu, odarwana; druga zawieszona
na sznurku z fioletowego i blado różowego jedwabiu, w czwo-
rzłym puszku z wosku, pięknie zachowana, jest wielka pie-
częć księcia Przemysła Mężczyzny.

1307. [illegible]

[illegible] 1897

In nomine Domini amen. Pacta hominum consueuit oblivio
abolere, nisi scripture testimonio vel testium admiculo fuerint
memorie commendata. Ideoprter nos Premislaus et Kazimirus
dei gracia duces Cuiauie et domini Wladislauie ac terre Dobrz-
grodensis, notum facimus universis, presentes litteras inspecturis,
quod religiosis viris, fratribus Bertholdo abbati et conventui
ac monasterio Byschofwerdensi, ordinis Cysterciensis, Wladislauiensis
diocesis, cum matura deliberacione hereditates, villas sev posses-
siones nostras, Wozino Stanis et Wozino Chimus, iacentes in
districtu predicte terre Visegrodensis, vendidimus, tradidi-
mus et resignauimus pro centum et decem marcis denariorum
et monete Thorunensis, volentes, vt predicti abbas, conventus et
monasterium easdem hereditates, villas sev possessiones cum
omni iure ducatus, sicut nos easdem tenebamus, videlicet agris,
nemoribus, mellificijs, pratis, aquis, molendinis, lacubus, pis-
cationibus, venacionibus et omnibus ac singulis aliis fructi-
bus, vtilitatibus et pertinencijs suis, prout ipse hereditates,
ville sev possessiones in suis metis sev terminis circumferen-
cialiter antiquitus sunt distincte, habere, tenere debeant ac
iure hereditario perpetuo libere possidere. Iudicimus insuper,
quod easdem hereditates, villas sev possessiones vocare pos-
sint iure Theolthonico Thaydeburgensi, et quod homines, qui
in eisdem villis vocabuntur, non possint citari ad presenciam
nostram nec iudicari coram nobis aut iudicibus nostris,

sed coram predicto abbate aut successore eius vel vicario
ipsorum in omnibus causis magnis et paruis, ciuilibus, cri-
minalibus et pecuniarijs citabuntur et indicabuntur iure ci-
haydeburgensi suprascripto, tollentque ipsi abbas vel eius
vicarius omnia et singula, que de iudicijs in penis pecu-
niarijs poterunt euenire. Item eosdem homines ab omnibus
expedicionibus, edificacione castrorum, ciuitatum et pon-
cium, solucionibus, collectis, exactionibus, peticionibus, vec-
turis, angarijs, perangarijs et quibuslibet alijs seruicijs iuris
Polonici et Theutonici, quocumque nomine censeantur, pa-
cimus liberos et eos volumus perpetuo absolutos. Promitti-
mus insuper eisdem abbati et conuentui ex pacto speciali
pro nobis et nostris successoribus, quod ipsas hereditates,
villas seu possessiones nunquam redimere aut liberare
possimus aliqua pecunia, ~~specialiter pro nobis et nostris suc-~~
~~cessoribus, quod~~ sed ipsi eosdem debeant perpetuo, prout
premissum est libere possidere. In quorum omnium testi-
monium et robur perpetuum, presentes literas sigillorum
nostrorum appensione mandauimus roborari. Actum
Wladislauie in castro nostro, VI Kal. Augusti, anno do-
mini M°. CCC°. septimo. Presentibus dominis: Barthosio
Wladislauiensi, Johanne Wisegrodensi, Andrea de Slonsco
castellanis, Budiuogio iudice, Thesbao subcamerario et
Michaele Wenzicobyla militibus et seruitoribus nostris.
Datum per manum magistri Petri plebani de Gneuconia
capellani et subcancellarij curie nostre.

Dokument pergaminowy, przechowany w archiwum rzą-
dowem w Poznaniu (Kodeks N. 44) opatrzony jest
dwiema dużemi pieczęciami śmiażdżonemi ze zwykłego wosku,

dość pobrze pochowanemi, zawieszonemi na sznurkach z różowego i białego jedwabiu. Są to dwie pieczęcie herbowe Przemysła i Bara, męża Księżąt Cieszyńskich.

Test i drugi wygląd tego dokumentu w Lwowie archiwum (Zdrowowo N. 45), opatrzony tamtejszemi dwiema pieczęciami powyższych Księżąt, znacznie uszkodzonemi.

Notum sit omnibus, tam presentibus, quam futuris, ad quos devenerit presens scriptum, quod nos Stanislaus de Ganssche, quondam palatinus in Srecz, una cum comite Thi„ mone fratre nostro in Byssowia constituti, pro gradibus seu li„ mitacionibus inter Franschaz et Ganssche, hereditate nostra factas in presencia Thichnelis cancellarij et Wenceslaij camera„ rij, qui ex commissione illustris principis Premislij ducis Cu„ yauie et domini Vladislauie dictas limitaciones, quas venera„ bilis frater Bertoldus, prelibate domus abbas, vnacum Gerla„ co priore, Johanne cellerario, fratribus suis obtinuit iuramen„ to, statuerunt inviolabiliter obseruari. Vos igitur dictas gradi„ bus nobis fideliter approbantes, prouide remedio anime nostre nostrorumque progenitorum, si quid iuris habere videba„ mur in dictis gradibus, ob reuerenciam gloriose virginis Marie eapedicte domui obtulimus perpetue possidendum. In cuius rei testimonium presentem literam sigillo nostro fratrisque nostri Thugonis et comitis Pauli castellani Srecensis duximus robo„ randam. Acta sunt hec in Byssowia anno domini M°CC° XVIII°, XV° kal. Decembris. Presentibus his videlicet: comite Vilislao et filio eius Wirozlao, necnon comite Vbislao et do„ mino Johanne capellano de Serozk.

Dokument pergaminowy, przechowany w archiwum rzą„ dowem w Poznaniu (Poroninow N. 47), opatrzony był prze„

wotnie krzemia pieczęciami ze zwykłego wosku, na pasiukach parga-
minowych zawieszonemi, z których tylko dwie pierwsze pozostały.
Pierwsza okrągła przedstawia skałę wodną, otoczoną. Napis
około wkoło zniszczony: . . HVGO . . . DEI G . . . . . Druga ♱ ró-
wnież okrągła, wyobraża również skałę wodną otoczoną,
w tem jednak odmienioną, że jedno ramię z pomiędzy żelaznego
orężu, zakończone jest krzyżem. Napis około wkoło uszkodzony:
♱ S . . . NISLATI PALLATII NI D SVEQ.

1309.

Pervenerari seu perpetuari debet solempnis actio, ne
periri valeat prolixi temporis interuallo. Nos igitur, Iohan-
nes, filius Pauli, quondam palatinus existens in Srecz,
constare cupimus, tam presentibus, quam futuris, presen-
tem paginam inspecturis, quod ob remedium anime pos-
tre progenitorumque nostrorum limitaciones seu grades, in-
ter Franschaz et Ganschc factas, a fratribus de Byzthowa
et fratre nostro Stanislao in presencia Michaelis cancel-
larij et Wenceslay camerarij illustris principis Premislij
ducis Cuyauie pro parte se extendunt versus Ganschc
vltra aquam, que Cholschanza vulgariter appellatur,
fideliter approbamus, et si quid iuris in sorte illa habere
videbamur, bona animo prelibate domui ob reuerenciam
gloriose virginis Marie offerimus, iure hereditario perpe-
tuo possidendum. In cuius rei testimonium presentem lar-
tam nostri sigilli munimine duximus roborandam. Da-
tum in Byzthowa anno domini M°CC°VIIII°, in die beati
Mathie apostoli.

Dokument pergaminowy, przechowywany w archiwum
rządowem w Poznaniu (Kodeks Kórnicko-Zamojski V. 40), opatrzony
jest jedną pieczęcią trójboczną ze zwykłego wosku, zawie-
szoną na pasku pergaminowym, a wyobrażającą wyrzeźbioną
drzeworytniczą tarczę mocno przekrzyżowaną. Napis otokowy
niezbyt wyraźny . . . DEI · DEI · STRE (?).

1310.

In nomine domini amen. Nos Premislius et Kazimirus
dei gracia duces Cuyauie et domini Wladislauie, cupientes eo-
rum, que aguntur coram nobis, perpetuam haberi memoriam,
uniuersorum, tam presencium, quam futurorum, quibus preten-
tes legere contingerit vel audire, notificie declaramus, quod
cum religiosus vir Berboldus vna cum conuentu suo Byssc-
uiensi, hereditatem quandam Worzymo dictam, sitam in
territorio Wyssegrodensi, a nobis emisset pro certa pecunie
quantitate, et nobilis vir Gothsalcus dictus de Tanc, dic-
tum abbatem et conuentum inspectare intenderet, asserens se
ius habere aliquod hereditate in eadem, tandem ex iniuncti
proborum virorum et precipue reuerendorum virorum Rudgeri
abbatis de Vlyna et Godefridi abbatis de Zelsslyn ac eciam
sua ad hoc uoluntate accedente, cessit suo et heredum suo-
rum nomine, videlicet Michaelis, Iacobi, Nycolai et Stephani
ac ceterorum puerorum suorum ab hereditate predicta, re-
nuncians omni iuri et omni impeticioni, que nunc et impos-
terum sibi posset, resignans ipsam per resignans cum omnibus
utilitatibus et prouentibus abbati et conuentui supradictis, sup-
plicans nobis per literas suas studiose, quod nostro conspectui
personaliter astiteret, vt eandem suam resignacionem nostris
literis ~~patentibus, dilucidius~~ confirmare deberemus. Nos igitur
precibus ipsius annuentes, profectui et commodo domus Byssc-
uiensis intendere volentes, vt tenemur, donacionem huius-
modi ipsis factam, presentibus confirmamus. Et ne super eo

in posterum debitetur; presentes conscribi fecimus et nostro-
rum sigillorum munimine roborari. Datum Wladislauie
XIIII Kalendas Decembris, anno Domini: M°. C°C°C°. decimo.
Presentibus hijs testibus: Johanne Swiegrodensi, Johanne
castellano vetra Chanthwas, Swibislao nodice Swiegrodensi,
Johanne subagarone et alijs pluribus fidedignis.

Dokument pargaminowy, znacznie zbutwiały, przechowa-
ny w archiwum rządowem w Poznaniu (Koronowo N. 57).
Pieczęci brak.

1311. [4.5]

[Karte Fol. 4, mod.]

In nomine domini amen. Prouide ac prudenter gesta
mortalium quelibet a diuturnis, ubi ad, quod expedit,
scriptis et testibus idoneis roborantur. Cognoscat ergo pre-
sencium et futurorum noticia uolumus
peruenire et presentibus publice protestamur, quod Ta-
lis quondam Lupi de Capitea ecclesia, una cum coniuge
sua domina Clara, in nostra presencia ac fidelium quoque baronum
presencia constitutus, villam seu hereditatem quandam
Samoczanco vulgari nomine nuncupatam, sitam in
territorio Visegradensi, cum tribus laciubus, videlicet
Zmeythow, Scherne, Peuale, que hereditas ad eundem con-
iugem suum racione dotis pertinebat, cum eiusdem sue con-
iugis bona uoluntate et consensu, religiosis viris B. abbati
et fratribus domus Egrimoniensis, Cysterciensis ordinis, ventidit
pro septuaginta marcis denariorum et resignauit hereditatem
prefatam coram nobis uidelicet abbati et fratribus memoratis ac
domui eorum cum omnibus suis pertinenciis suis, secun-
dum quod est in terminis seu gentibus suis antiquitus limi-
tata, cum omnibus scilicet, ac singulis uillicationibus et fruc[tibus]
nunc reperti et in futurum reperiendis ibidem, agris, pratis,
siluis, pascuis, aquis, laciubus, mutlo, mellificijs, piscacionis

bus, vernaculis, vniuersisque aliis vicinalibus et forensibus, pure hereditario imperpetuum tenendam, habendam ac etiam possidendam. Nos igitur ipsorum piis precibus vendicionem et aliena„tionem per conventum impetitum pie memorie et singulis gratias hu„benter et potius, eius domino abbati et fratribus monasterij Bz„zouiensis cum omni iure ac iudicio nostro presentibus confir„mamus. Eximimus enim et liberos facimus incolas dicte vil„le ab omnibus seruicijs Polonicalibus: a prevod, a povoz, wuoz, winech, nathanya, vernica, a murus, a mozine, a poradlne, podvolove, a straza, a ocie, a vacca, a porco et ab vniuersis seruitutibus, quocumque nomine nocentur, iure seruentum antiquas debeantur consuetudines, iure secundum nouas emerserint questiones, exceptis tantum penitus et absolute. In cuius rei testimonium presentes dedimus fratribus supra„dictis, sigillorum nostrorum munimine roboratas. Actum et datum Wladislauie, in die sancti Francisci confessoris, anno domini M°. CCC°. XL°. presentibus his testibus: comite Co„manne Wisegradensi, comite Johanne Petrardi castellano, Nycolao de Czybore vexillifero, Buzuugio iudice, Vincencio subcamerario, magistro Petro plebano de Gnicicow, sub„cellario curie nostre et aliis quam plurimis fidedignis.

Dokument pergaminowy, przechowany w archiwum rza„dowem w Poznaniu (Kurzawowo IV. 54), opatrzony był pie„częciami zwisającemi ze zwykłego rodzaju, zawieszonemi na przywieszkach z pergaminowych, żółtawego jedwabiu. Z tych dwo„ch wisi tylko pierwsza, zniszczała pieczęć woskowa, długa prze„mytu; po drugiej tylko skawałki przylepionej przezroczy.

[illegible]

13 53 197

Fr. Nicolaus abbas ch. in Mogilna
1312, Januar 6, v. L.

Nos frater Nicolaus abbas totusque conventus in Mogilna ordinis sancti Benedicti Gnesnensis diocesis notum esse volumus universis ad quos presens littera pervenerit, quod de voluntate nostra unanimi et consensu vendidimus domino Conrado abbati Landinensi et suis fratribus ordinis Cisterciensis duas hereditates nostras Trampko videlicet et Cosmino pro viginti marcis Thorunensium denariorum de quibus protestamur nobis esse ad integrum persolutum Et ne aliquod dubium super hiis valeat suboriri, presentem cum litterarum cum appensione nostrorum sigillorum fratribus de Landa porrigimus cautionem. Datum anno domini M°. CCC° duodecimo in epifania domini.

Transsumpt vom Abt Matthias von Mogilno, Johannes Prior, Andreas Custos v. Mogilno.
1470. o. T. u. C. Kolo, Lad N. 7.

Fr. Carolus de Trewen magister gener. Ordin. d. M. Theuton. 1312. Mai. 22, in monast. Peplin;

[illegible]

In nomine domini, amen. Quoniam humani actus fluxu temporum, sicut experientia docuit, solent in nihilum redigi, idcirco necesse est legitimas actiones, quae memoria indigent, per scripti continentiam in notitiam transmitti posterorum, ea propter Nos Frater Carolus de Trewen Magister generalis Hospitalis Sanctae Mariae Domus Theutonicae Jerosolimitani constare volumus universis tam praesentibus quam futuris: Quod Joannes Victus de Waldow una cum uxore sua Catharina et filijs suis Arnoldo et Petro, ac filiabus suis Helisabeth et Frutruth coram Fratre Ottone Commendatore de Zchoynze (sic), qui tunc extitit Vice-Provincialis in Culmenze in feudali judicio et coram scabinis ejusdem judicij videlicet: Petro de Rezeleth Joanne de Hemzoth, Tilone de Lissow, Nicolao de Osec, Joanne de Lugendorff, Conrado de Tyncz-now Herborto Judice dicto de Sumervelt constitutus villas seu haereditates Welin et

(Glinki

Cod. Dipl. Pol. Nr. 473. (T. 643.)

Glinki vulgariter nuncupatas super flu-
vium qui Dbra dicitur sitas cum utro
que littore dicti fluvij nec non cum
pratis quae Zachowo appellantur, inter
Sampolno et eundem fluvium Dbra ia-
centibus et cum lacu qui Szczesyn di-
citur et lacu Niestronno, et alijs lacu-
bus in districtu dictarum haereditа-
tum sitis syluis boris, nemoribus,
mellificijs, molendinis, pratis nou-
lis videlicet: Sompolna Swecheniczа
et dimidio rivulo inter haereditates
Srozk, Sasieniec et Glinki currente,
usque aã lacum qui Lubechors dicitur,
qui totus ab antiquo pertinet in Bis-
soviam ac omnibus alijs] utilitatibus,
quae in districtu dictarum haereditatum
sunt vel esse potерunt in futurum,
domino Bartoldo Abbati in Bissovia
ac Fratribus ejus, successoribusque
eorum pro trecentis marcis et quinta
dimidia nouali monetae possiden-
das in perpetuum resignavit, abre-
nuntians omni juri una cum prae-

Libatis

-ibatis filijs ac filiabus suis, nec non cum uxore sua, quod eum ex parte uxoris ejusdem contingit: [promittens, quod nullus unquam haeredum seu successorum aut consanguineorum suorum nominatas haereditates possint redimere emere vel eliberare, quia nullum jus in dictis haereditatibus eis competit] fideliter se obligans adhuc, ut si quis dictos fratres [in] praenominatis villis de caetero impeteret, aut alicubi citaret, pro ipsis respondere, et dictas haereditates totaliter evincere compromittens. –

Nos igitur utriusque partis concordiam ratam et gratam habentes, in perpetuam memoriam, ac inviolabilem observantiam, praesentem hortam nostro sigillo et fratris Henrici Magni Commendatoris fecimus roborari. Datum et actum in Monasterio Peplin, Ordinis praedicti, coram laudabili viro domino Gotfrido Abbate Monasterij recitati; praesentibus fratribus nostris videlicet: Fratre Hen-

rico

rico Commendatore in Ulena(sic), Fratre
Gothardo, Fratre Rudolfo capellano nostro
Fratre Henrico dicto Bober et alijs quam
pluribus fide dignis, anno domini M
CCC XII, in crastino Sanctae Trinitatis.

1312.

[illegible]

[illegible]

[illegible] temporis, [illegible] docuit, volent in nihilum redigi, idcirco necesse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Carolus de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] vel esse poterunt in futurum domino Bertholdo abbati [illegible] Byssouia ac fratribus eius, successoribusque eorum, pro CCCLV, marcis et quinta stimidia vsualis monete hostiendas [illegible] persolutum renunciauit, renunciando omni iuri vna cum fratribus [illegible] et filiabus suis nec non [illegible] quod eius et [illegible] parte vxoris eiusdem contingit, promittens, quod nullus vel [illegible] [illegible] eorum suorum [illegible] hereditatis [illegible] emere vel eliberare, quia nullum eis in predictis hereditatibus eis competit. Fideliter se obligando, quod [illegible] fratres in prenominatis villis de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hereditatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

In nomine Domini amen. Excellencia nostre ingenuitatis exigit et requirit, ut illos prosequamur speciali prerogatiua gracie et honoris, qui se nobis seruicijs multiplicibus multi„pliciter recommendant. Igitur nos Desteo et Primislius fratres et duces Cuyauie, necnon dominus Wladislauus dei gracia, in„tuentes fidelia seruicia Vmislai heredis de Slusou, que nobis hucusque impensit et paratus est impendere in futurum, here„ditatem suam Cestzreuitz vulgariter nuncupatam, tunc temporis rectitudinis et donacionis sibi et nulli alij de con„sanguineis ipsius in perpetuum possidendam ac libere, cum patrimonium nostrum reacquisiuimus, videlicet castrum Wissegrod et hereditates ad castrum iam dictum perti„nentes, quas sibi nostri usurpauerant inimici. Preterea pre„sentibus protestamur quod idem Vmislaus prenotatam hereditatem domui et conuentui in Byssouia, ordinis Cis„tercientis, insinuacionis modo cum intencione resignandi et transferendi ius suum in conuentum ordinis prenotati, quod in dicta hereditate habuit, transdidit coram nobis, petens pro prefato conuentu, ut [illegible] uendicionem et empcionem pre„dictas confirmare iure nostri dominij dignaremur. Nos uero ad peticionem prenominati Vmislay et ob reuerenciam or„dinis predicti, necnon eciam uolentes nostre saluti salu„briter prouidere, empcionem et uendicionem predictas de baronum nostrorum consilio confirmamus et ius, quod prefatus Vmislaus in pretaxata hereditate Cestzreuitz

/.

habuit, in prenotatos ablatem et conventum de Byssowa
pia imperpetuum et libere transferimus per presentes. In
cuius rei testimonium presentem literam nostrorum si-
gillorum appensione mandauimus communiri. Datum
in Wladislauia proxima feria quinta, qua cantatur
letare Jerusalem, anno domini millesimo trecentesimo
quadragesimo. Presentibus hijs testibus: Johanne castellano
Wladislauiensi et Johanne castellano de Wissegrod, An-
drea de Slunsco, Theoderico de Thura, Michahele
Trzebcowska, Jerunno aduocato Wladislauiensi et alijs
quam pluribus fidedignis. Per manum Tasconis notarij
nostri.

Dokument pergaminowy, przechowany w archiwum rzą-
dowem w Poznaniu (Kronowo N. 61) opatrzony jest
dwoją pieczęcią herbową księcia Przemysła, opatrzoną zawie-
szoną na pąsowym jedwabnym sznurze, na której po stro-
nie odwrotnej wyciśnięte małe contrasigillum tegoż księcia.

Kölner Oop. fol. 21b. n. 42

Wladislaus her. Cognilon. etc. 1314, Septembr 13, Pyritz apud Pedream;

Wladislaus, Erbe des Reichs Polen etc., bestätigt dem Kloster Lad alle
seit dem Klosterstift erworbenen Besitzungen.

Privilegium confirmationis omnium bonorum et hereditatum emptarum vel donatarum domus Lendensis [illegible].

In nomine domini amen. Quoniam ea que legitime facta sunt processu temporis a memoria hominum evanescunt, ideo testium et litterarium testimonio perhennantur. Igitur nos Wladislaus dei gratia heres regni Polonie dux Cracovie Sandomirie Siradie Lancicie et Cuyauie ad noticiam et testimonium omnium presencium et futurorum harum serie litterarum volumus devenire quod cum viri religiosi abbas et fratres de Landa ordinis Cisterciensis in presencia nostra nostrorumque militum fuissent constituti a nobis intuitu dei et suorum orationum humilium humiliter et devote postulassent genibus provolutis ut bona seu hereditates empticias domus eorum a nobilibus terre et eciam donatas a Christi fidelibus in elemosinam ob amorem devocionis vata et gratuita habentes ab illo tempore, quo illustris princeps felicis recordacionis Wenceslaus rex Bohemie de terra regni Polonie se intromisit usque ad hoc tempus ratificaremus scriptis nostris confirmantes, nos peticioni eorum condigne satisfacere volentes cum per nos dei cultus non minui debeat sed pocius augeri omnes hereditates emptas et donatas dicte domui in elemosinam quiorum empcionem et donacionem sufficienti modo testimonio testium aut instrumentorum in publico possunt approbare iure hereditario cum omni dominio et iure in perpetuum possidendas presentibus confirmamus, easdem hereditates ab omnibus solucionibus et exaccionibus quocunque nomine vocitentur eximentes, idem ius eisdem attribuendo quod in antiquis eorum hereditatibus habere dinoscuntur, in eis nichil nobis penitus iuris retinentes. Actum [illegible] anno domini M. CCC. quarto decimo Idus [illegible]

nostris nobilibus Martino palatino Kalisiensi, domino Philippo cancellario nostro et fratre ipsius Petro, Predpelcone Poznaniensi, Lascone Gnesnensi, Petro Szymanowic Cuyauiensi castellanis et aliis pluribus fidedignis ad hoc rogatis et specialiter vocatis. Ad evidenciam nostre confirmacionis pleniorem presentes scribi fecimus et sigilli nostri munimine roborari. Datum per manus Stygney notarii curie nostre.

cop. ad coll.
10. VI. 82 P.

1314. [illegible]

[illegible]

In nomine Domini amen. Experiencia docetur, actus mortalium ab humanis euellí mentibus temporis per decur„ sum, si non fuerint litterarum apicibus et testium am mi„ niculo posterorum noticie commendati. Quapropter nos Estko dei gracia dux Cuyauie et dominus Wladislauie„ consobare uolumus uniuersis, presencia audire continen„ tibus, quod ob recordacionem pie matris, nostre Sale„ mee eiusque anime pro remedio ac specialis deuocionis intuitu, quam ad ordinem habere dinoscimur, domino Cunrado abbati et fratribus eius[2] ordinis Cysterciensis in Pyssouia hereditates uidelicet Thagmin Wozyno cum Pariuo, in territorio Wisegrodensi,[3] quas rite ac racionabiliter a fratribus nostris illustris, principibus[4] Premislo et Kazimiro emptionis titulo sue domui eternaliter possi„ dendas, nostre captiuitatis interuallo compararunt, necnon hereditatem, que Letzerzinie appellatur, in prelibato territorio sitam, quam similiter nostre capti„ uitatis tempore a comite Wmislao subscripta pecuniarum contraxerunt, uiris presentibus fidedignis,[5] cum omnibus iuribus, utilitatibus, libertatibus et prouentibus, que in suis priuilegijs a fratribus nostris supradictis hereditatibus tractitis sunt expressi, deuota mente ratificamus, appro„ bamus et diligencius confirmamus. In cuius rei testimo„ nium presentem paginam nostro sigillo duximus muniendam.

1) dodaje: „Cysterciensis" 2) zamiast „eius" „Matris" dicti." 3) dodaje „situs." 4. „dodaje „Premislis." 5) brak „uiris presentibus fidedignis."

dum. Datum et actum in Wladislauia ciuitate nostra, anno Domini milesimo trecentesimo quartodecimo, quarto Idus Octobris. Presentibus hijs testibus, comitibus: Unislao castellano Wladislauiensi, Johanne dicto de Slo-mico, comitibus castellano Wissegradensi, Andrea comite castellano de Konsk, Wlazymiro de Loziow[6], Michaele Wenzeslai, Nicolao notario nostro et alijs quam pluribus fidedignis.

Dokument pergaminowy, przechowany w archiwum państwowem w Poznaniu (Czerniowo N. 63), opatrzony jest matą pieczętną herbową, wyciętą ze zwykłego wosku, mocno zwietrzałą i poszkodowaną, zawieszoną na pasmie z blado-niebieskiego jedwabiu. Pieczęć wyobraża na tle ze szrafowanem tarczą z herbem Nałęczowskim, przez który w poprzek miecz przechodzi. Wokoło napis:

+ S DVCIS LESTCONIS.

Tenże drugi oryginał tego dokumentu w archiwum państwowem w Poznaniu (Czerniowo N. 62), u którego pieczęć oderwana z pozostawieniem pozowego jedwabnego sznurka. Odmiany tekstu sfonotowane.

6) de Loyow

1315. [6.6.]

[Cod. Pol. I, 140.]

In nomine Domini amen. Cum bene sibi profficiat in futurum, qui ante iudicium iusticiam preparat, „ rint igitur venturi, presentes videri vel audituri, quod nos Premislaus dei gracia dux Cuiauie et dominus in Wissegrod et Bydgost, ad cor reuertentes, consciencia sti„mulati, in animo reuolumus et consideraumus diligen„ter, quoniam monasterium Byssouiense, Cysterciensis ordi„nis, Wladislauiensis dyocesis, in nostro dominio constitu„tum, a nostris officialibus per nostram dissimulacionem ac conniuencium absque debita frequencia grauatur iniuste et damna plurima irrogantur eidem, districtum dei for„midantes iudicium et salubri nostre profficere cupientes, abbati et fratribus dicti monasterij recompensam facimus graciosam, per hoc progenitorum nostrorum animarum remedium ac nostrorum peccaminum indulgenciam pro„curare desiderantes: omnia bona concessa a predecessoribus nostris, inclitis principibus, in presentibus confirmamus. Concedimus eciam eidem monasterio et fratribus inibi deo famulantibus plenissimas libertates in omnibus bonis eorum, que in dominio nostro, in castellania Wissogro„diensi et Bydgoscensi possidere videntur, quorum nomina sunt hec: Franschicz, Sucowo, Cicerewcz, cum sorte sibi adiacente Celitow, Stronno, Siamoczanscho, Wosino maius et minus, Smecz, Celin et Glynik, Gorzeno,

Wamsovna, Berym, Tožcirazo, dambroca (?), Frischin cum Kneza et cum Nenccova dambroua, Schodricow, Vitelno cum sorte sibi adiacente Smymoz, Bystroua, Sedlno, Scarbevo, Boscho, cypichino. Damus eciam eis forestalem Crunidi jure Zevžomico, quod theutbur, gente vulgariter dicitur, vel alio quocumque, prout eis vi, debitur melius expedire, ita vt ab omnibus laboribus, ex, accionibus, solucionibus, seruicijs, vecturis, araturis, a prevod, a povoroue (?), podvorove, povolove, a povoz, a wiuoz, a maraz, a primeth, a mezkaua, a vesnica, a mostine, a foradlne, a stroza, a boue, a vacca, a porco, et ab aliis vniuersis grauaminibus, quocumque nomine censeantur, ab omnibus eciam anarijs, peran, arijs, cum hominibus eorum absoluti sint penitus et exempti: Insuper plenissimam jurisdiccionem ac jus in, legrum et judicium in omnibus omnino locis bonorum hereditatumque predictarum, et eciam in vijs publicis et semitis ac vijs priuatis; insuper castra et portas non edificabunt nec emendabunt, nec ad expediciones ibunt, excepto solo, quando Cuchna ab alieno exercitu inva, detur; nec alicui jurisdicioni castellanorum, subatinorum, judicum, officialium aut camerariorum, nec eorum ju, dicijs subiacebunt, nec ad eos citabuntur, nec coram ipsis pro aliqua hereditate seu possessione vel pro causa quacumque respondere debeant aut respondere, sed tan, tum coram nobis, cum per nostram literam, nostro si, gillo sigillatam citati fuerint pro hereditate vel posses, sione comparebunt et in jure Zhevtomico, quod theydbur,

igense dicitur, respondebunt. Adhuc ad maiorem cumu-
lum gracie fratribus et monasterio predicto ipsum locum, in
quo nunc monasterium est fundatum, quod Bystrzicza
dicitur, cum fluuio, qui prope monasterium fluit, qui
Dlesa vulgariter nominatur, cum vtroque littore intra
terminos bonorum dicti monasterij, cum omni iure et
iudicio et vtilitate, tam sub terra, quam super terram
similiter sicut et bona alia confirmamus, ita, ut si
quid in predictis per predecessores et progenitores nostros ipsa,
hactenus non extitit, nos donamus liberaliter et deuote. Eodem
modo in bonis, que Franczk et Swcow appellantur,
iuxta Wislam sitis, donacionem facimus in similibus
gracijs, si ea nostris predecessoribus aliquomodo est neglecta,
confirmantes eis in dictis bonis omne ius ac libertatem,
vtilitates, pertinencias, gracias et iudicia quelibet, sicut
in bonis superius memoratis. In fluuio quoque Wisla
ius piscandi, nauigium seu passagium habendi et
iudicia quelibet in ipso flumine sicut et in terra intra
ipsorum terminos exercendi; duas eciam insulas e re-
gione dictorum bonorum Franschicz, in predicto fluuio
Wisle sitas, ac molendina in bonis iam dictis similiter
confirmamus et conferimus, si a nostris progenitoribus
non essent donata. Damus eciam, si quid minus expres-
se datum foret per predecessores nostros in omnibus bonis
supra memoratis eidem monasterio liberas possessiones in
fluuiis, stagnis, riuis, lacubus ac hominibus eius-
dem monasterij, quibus tamen ab ipsius monasterij
abbate et fratribus concessum fuerit, ita, quod nulli

alij liceat ibi piscari necnon castores capere; similiter et venaciones tam magnarum, quam parvarum ferarum intra terminos predictorum bonorum eisdem donamus, et nulli alij nos relinquimus, nisi nobis, cum pertransmaliter illuc venerimus ad venandum. Habebunt eciam prenominati fratres et eorum homines nos venandi in omnibus bonis eorum cum quibuslibet instrumentis, videlicet retibus, canibus, laqueis et ceteris. Omnia quoque bona quocumque titulo a nostris subditis pro bilibus seu popularibus acquisita sive per empcionem seu commutacionem, tepedicto monasterio et fratribus inibi degentibus, cum gracijs, libertatibus et iuribus presencium patrocinio similiter confirmamus. In cuius rei testimonium presentes literas fieri et nostri sigilli appencione mandauimus roborari. Actum in Bronevo octauo Idus Aprilis, anno Domini M° CCC° XL°. pre-sentibus hijs testibus: Bogumilo subcamerario nostro, Pribislao castellano de Bydzow fratre nostro sub-vazone, Nycolao Szyborzki, Thychaele dicto Trencze, Wobisla vbidario nostro. Datum per manus Petronis cano-nici ecclesie Poznaniensis, nostri notarij principalis.

Dokument pergaminowy, przechowany w archiwum rządowem w Poznaniu (Bronowo N. 64), opatrzony jest wielką pieczęcią, bardzo dobrze zachowaną, przemytą, ze czerwonego wosku, zna-cznie zwietrzałą i uszkodzoną, na której odbiorem zamieszczone małe contrasigillum herbowe z pieczonego wosku.

1315. [...]

[...]

In nomine Domini amen. Excellencia nostre ingenii, talis exigit et requirit, ut illos prosequamur speciali prerogatiua gracie et fauoris, qui se nouis seruicijs mul-tiplicibus multipliciter recommendant. Igitur nos Jhenn', illustris Dei gracia dux Cuiauie et dominus de Wissegrod, uniuersis presentibus et futuris, ad quorum audienciam presens scriptum fuerit deuolutum, esse uolumus manifestum, quod nobiles uiri Tarosław et sui filij Johannes, Boczcalius et Thomas, necnon Johannes filiolus ipsius, here-des de Slomicow, in Brzezno uilla nostra coram nobis et nostris baronibus constituti, uillam ipsorum Stromo uul-gariter nuncupatam, sitam in districtu terre Wissogrodien-sis, religiosis uiris abbati et conuentui in Byssew, pro sexaginta marcis usualium denariorum Thorunensis mo-nete, de maturo consilio, uoluntate spontanea uendide-runt, iure hereditario in perpetuum resignantes. Predicti uero Tarosław, sui filij et filiolus ipsius in nostra pre-sencia professi sunt et publice protestati quod nec ipsi nec ipsorum consanguinei nec eciam posteri eorundem reclament a prefatis abbate et conuentu ordinis Cysterciensis in per-petuum uillam superius nominatam. Nos uero emptionem et uendicionem predictas ratas et firmas habentes, in re-missionem matris et matertere nostre felicis recordacionis

et uolentes in hoc salubri nostre prouidere, et ut diuinus cultus tempore nostro non diminuatur, sed potius augmentetur, eas inuiolabiliter in perpetuum presentibus litteris confirmauimus. Volumus insuper, ut nec predicti heredes de Slomicow, nec successores ipsorum nec aliquis alius prenominatos abbatem et conuentum ordinis Cysterciensis presumant in eadem villa aliquatenus impedire, immo quicumque alius prenominatos abbatem et conuentum in predicta villa attemptauerit impedire, ipsius dicti heredes de Slomicow coram nobis et nostris baronibus promittunt omnia impedimenta amouere. Preterea uolentes, ut iam dicti abbas et conuentus ordinis supradicti pro nobis prepotencius et deuocius Deum interpellant, liberaliter omnes a predilectissimo patre nostro pie memorie super Byssowium datas et confirmatas litteris ipsius super eandem villam Stromo damus in perpetuum et eas tenore presencium confirmamus. In cuius rei testimonium presentem litteram nostri sigilli appensione mandauimus communiri. Datum in Bronewo, octauo Idus Aprilis, anno Domini millesimo trecentesimo quintodecimo. Presentibus hijs testibus: Bogumilo subcamerario nostro, Gribislao castellano de Boydgosce, Tassone nostro subagazone, Nicolao de Szubore, Michaele dicto Wanzycobila uicario nostro, per nomen Tassonis canonici ecclesie Posnaniensis, notarij nostri; et aliis multis fidedignis.

Dokument pergaminowy, przechowany w archiwum rządo-

i

.wew w Poznaniu (Coronowo N. 65) ufatrzony jest wel„
.da pieczęcią herbową, która przemytka ze zwykłego
wosku, mieco szkodzoną i zwietrzałą, zawieszoną na patmie
blado różowego i blado zielonego jedwabiu.

1315. [illegible]

[illegible]

Notum sit universis, presentibus et futuris, ad quorum noticiam presens scriptum, quod nos Zbygra una cum fratre nostro Woycech, heredes de Cothomirze, presenti, bus publice protestamur, limitacionem inter hereditates: nostram scilicet Cothomirze et fratrum de Byssowia Vozino nuncupatam, proclas, que se extendunt a rubeto, qui dicitur Chalinker usque ad paludem Zerrowike et directe per paludem usque ad Zirowe necnon et gades presentibus infra notatis viris a nobis et ab abbate pre, dicti domus in districtu dictarum limitacionum poti, tas, nos ratas ac firmas habituros ipsasque a nobis et a prefato fratre nostro Woycech et a posteris suis succes, soribus nostris ymo eciam a successoribus fratris nostri felicis memorie dicti Zdrelik promittimus et esse volu, mus irrevocabiles, irreiterabiles et inviolabiles perpetue permansuras. In cuius rei perpetue firmitatis testimo, nium presens nostro sigillo pro nobis et predicto fratre nostro ex, pivol nichil sigillum non habuit, ipsa iussi, mus, predicto abbati suisque fratribus tradidimus com, munitum. Acta sunt hec anno domini M°CCC°XV°, VIII° kal. Septembris. Presentibus hiis: Vincencio Bogocicz, Iacobo iudice de Leszce, Zygin de Lysov, Woycech de Bezcin, Wenceslao Camerario dicti et aliis quam, pluribus fidedignis.

2.-

„Dokument pargaminowy, przechowany w archiwum rządowem w Poznaniu (Czerniewo N. Gż. oprawiony był we „jedną pieczęcią, po której tylko pasek pargaminowy pozostał.

1366

Noverint universi ad quorum notitiam perveniet praesens scriptum, quod cum nos Florianus Dei gratia Plocensis ecclesiae episcopus mediante in dicto principe Domino Vladislao eadem gratia Duce Cracoviae Sandomiriae Lanciciaeque Siradiae et Leciciae seu totius Regni Poloniae primi in Varnowo in colloquio per ipsum celebrato voluissemus ordinationem facere, prout eam postea fecimus, cum serenissima Domina Anastasia Ducissa et filius suus dominus magnificus Vladislaus et Boleslaus Dei gratia Duces Dobrinenses super solutione decimarum in terra Dobrinensi de illo jure Theutonico locandi vel locandis, quod ad hos instantibus et instantibus nos petentibus, quod deberemus de quolibet manso sive eodem Theutonico locato vel locando annis singulis nomine decimae recipere; pro nobis et pro nostro clero in festo Sancti Martini festivum monetae Dobrinensis perpetuae usualis, cum essent tunc temporis propter eandem decimas non solutas, per praedecessorem nostrum bonae memoriae dominum Joannem dictum Abrahae quondam Plo-

centem episcopum, per continuum
septennium ex annumeratione con-
tentia involuti et terra ipsorum ea-
dem Dobrinenses supposita ecclesiasti-
co interdicto, verum postmodum in
plenis in Ecclesia nostra Cathedrali,
fuit coram nobis in capitulo plurimi
proposita et audita, honorabiles viri
fratres nostri Petrus cantor et Wolf-
marus archidiaconus Dobrinenses ca-
nonici Florentes, surgentes in eodem
capitulo, huic ordinationi de sol-
vendis decimis tali modo in terra
Dobrinensi se eodem instanti oppo-
suerunt penitus contradicentes pub-
lice et expresse, quod nolunt tali
ordinationi consentire, quoquomodo
pro parte ipsorum, in quantum con-
tinguntur decimae de agris ad civi-
tatem Dobrinensem pertinentibus, cum
ipsi et ipsorum praedecessores, habe-
ant et habuerunt nomine cantoriae
et archidiaconatus praedictorum,
fuit percipiendi eandem decimas de
omnibus agris et villis, ad eandem
civitatem Dobrinensem spectantibus, post
aratra. advocatorum et civium Dobri-
nensium, ac omnium qui colunt
agros praedictos in campis, in capel-
lis et maisnadiis, ab eo tempore,
cuius in contrarium memoria non ex-
stat. Quare petebant praedicti domini

quod jura dignaremur in iure eorum
audente iustitia conservare. Igitur
attendentes, quod summum bonum
est, iustitiam colere in hac vita,
et unicuique illibata sua iura
reddere sua iura, non habito con-
silio et consensu fratrum nostro-
rum capituli florentini praedicti,
ut huiusmodi controversiae finis
habeatur, praedictos dominos can-
tores et archidiaconum, nomine
cantoriae et archidiaconatus ac se-
cretorum eorumdem, a praedicta
solutione adinationis decimarum
solvendarum supra scripto modo,
excipimus et excludimus, decernen-
tes ipsos debere permanere in jure
percipiendi decimas easdem, sicut
ipsos hactenus percipere consueverunt
in eamque videlicet, in empcionibus,
et manipulatim, et ad solutionem
huiusmodi decimarum praefatos ad-
vocatos, civer et quoslibet colentes
agros praedictos, memoratis dominis
et gizonum secretoribus faciendam,
cum sit factum notorium, sententia-
liter condemnamus in his scrip-
tis. In cuius rei evidentiam ple-
niorem sigillum nostrum et dicti
capituli florentini presentibus

hec sunt apposita. Actum et datum
in Ploaqk sexto Idus Julii
mensis anno Domini millesimo
trecentesimo decimo sexto. Presen-
tibus dominis Predwoyo, Clemen-
te decano, Alberto Scholastico, Martī-
no curtode, Januccio officiali, Ma-
gistro Andrea, Alberto cancellario
curiae nostrae et aliis canonicis
plorensibus.

Woldemar Marcgraf zu Brandenburg 131[illegible] Datz. 2, to Lienowitz;

-161

Wie Woldemar von der Gnade Godes Marcgreue tu Brandenburg vnd tu Lusitcz, bekennen vnd betughen in desem breue, dat wi den Erbarn Riddern Hinrik vnd Burcarde von der Ost vnd eren Brudern vnd eren erfnamen vnd erer kinder erfnamen hebben geleghen dat hus vnd de Stadt tu Driesen enveliken to eme rechten lene to besittende mit den molen, de dar sint vnd noch buwen mach, mit all deme, dat dartu behort, mit tollen, water tol vnd lant tol, mit aldeme rechte, mit allem make, mit aller nuth, mit aller vrocht de to deme vorbenomeden Hufe horen. Vortmer late wi en de Heide vnd de Dörpe, de to der polenschen fyde licht, mit al den seen, mit al den vliten, mit al den scheiden, also wie se vor hebben gehat. Vortmer late desen vorbenomeden vnd eren erfnamen

de

de Heyde, de to der dudeschen syde lycht,
de dar heiten de Berghe to Dreisen, mit al-
len seen, mit allen vleiten, mit allen
molen, mit allen holten, mit allen bru-
ken, mit aller nuth, mit aller vrucht to
ewigliken tiden vrie to besittende. Dit
gut dat late wie em mit sodaner scheide
von Gotzun wente to curow, van curow
wente an dat vlet to der czuchen, von der
czuchen de heide vp wente an de Drawe,
de Drawe nedir wente an de Netcze vnd de
Necze went an Gotzun. Vortmer late wi
desen vorspoken riddern vnd eren eruen
dat vorbenante guet mit allen rechten,
mit den hogesten vnd sydesten, mit
bede vnd mit allirhande bede, mit de-
neste vnd mit waghendeneste, mit
kerklenen, mit allerhande nuth vnd
mit allir vriheit, als wi dat ghehat heb-
ben, to eme rechten lene to besittende
ewichliken, als hir vor beschreben is. Vor
dit vorbenumede guet geuen vs desse
riddere vnd ere brudere mit willen twe
dusent marc brandenburgischen siluers,

Dessir.

Dessir lehunge vnd dessir ding sint
tuch: Greue Gunther von Keuernberg,
Conrad von redem, Bertolt schenke,
Friderik von Aluensleue, Ebelle von Wid-
derhaw. vse vogeth, vnd Henning Botel,
vse riddere. Vp dat desse Liunghe ganz
vnd stede blive, so geue wi dessen briff,
geseghelt mit vnseme Ingheeeghelle. Dät
is gestheen to Leuenwolde, na der bort
Godes Tusent Jar vnd drehundert iar, in
dem seuenteinden iare, in dem helighen
daghe to Lichtmessen vnser leuen vrouwen

1318, 9 kwietnia pod Krakowem. [illegible]

~~1174~~ Władysław Łokietek przywilej, mocą którego klasztorom jędrzejowskiemu, wąchockiemu, koprzywnickiemu i wszystkiemu prawo niemieckie nadaje, nowa, opatruje pieczęcią. a)

a

In nomine domini Amen. Quod magnificis principum decernit celsitudo, ratum atque stabile debet permanere. Igitur nos Wladislaus dei gratia D[ux] [illegible]

b

c

d

(de)

[illegible] talis.

[illegible] MCCCXVIII [illegible] Domini [illegible] die Dominico ante [illegible] Iudica. Presentibus [illegible] Castellano [illegible] Nouagio palatino [illegible] Elemosinario palatino [illegible] Hallensi [illegible] Camerario [illegible] Cancellario nostris.

a) w odpisie błędnie: Constingio

a) Król Zygmunt I zatwierdził przywileje z r. 1533, sabbato ante festum S. Trinitatis.

b) w odpisie błędnie: Constingio.

1) Wydrukowano w Kodeksie dyplomatycznym [illegible], tom III na str. 171.

col

9.

1319. 26/4

(Transsumpt a rethryptu Jana biskupa Krakows z dnia 5. Czerwca 1383r)

Johannes Episcopus seruus seruorum dei, Venerabilibus fratribus Archiepiscopo Gnezdnensi et Cracouiensi ac Kocensi Episcopis Salutem et Apostolicam benedictionem. Dilectos filios Magistrum et fratres ordinis predicatorum, qui in decore sancte Religionis virtutum domino militantes, et crucifigentes cum vicijs et concupiscencijs carnem suam, ad diuine maiestatis obsequia tota, hunt alios per exemplum, infra pietatis apostolice ubera complectentes, dignum esse conspicimus, eos congruis presidijs communiri, ut eo deuocius, quo quiocius, pacis famulentur auctori. Cum itaque sicud pro parte dilectorum Magistri et fratrum fuit propositum coram nobis, ipsi a nonnullis, qui nomen domini in vacuum recipere non formidant, diuersis et grauibus iacturis, injurijs, violencijs, et molestijs in diuersis mundi partibus, extra Regnum Poloniae afflingantur. Nos eorumdem Magistri et fratrum prouidere quieti, et malignorum conatibus obuiare volentes fraternitati vestre per Apostolica scripta mandamus, quatenus extra dictum Regnum Poloniae vos, uel duo, aut vnus per vos uel alium seu alios, eciam si sint extra loca, in quibus deputati estis Conseruatores et judices, eisdem Magistro et fratribus efficacis defensionis presidio assistentes, non permittatis ipsos a predictis uel quibuscunque indebite molestari, uel eisdem dampna, uiolencias, iniurias, uel molestias irrogari; facturi eisdem Magistro et fratribus, cum ab eis uel procuratore aut procuratoribus eorum fuerits requisiti, de predictis et alijs personis quibuslibet, de quibuscunque violencijs, molestijs, iniurijs atque dampnis presentibus et futuris, in illis uidelicet, que iudicialem requirunt indaginem, summarie et de plano, sine strepitu et figura Judicij, In alijs vero, prout qualitas eorum exigit, iusticie complementum: Molestatores, presumptores, iniuriatores huiusmodi, necnon contradictores quoslibet et rebelles, ~~xxxxxx xx xxxxxxxxxx xxxxxxxxxx~~ ~~xxxxxxxxx~~ x ~~xxxxxxxxxxxxxx~~ cuiuscunque dignitatis, status, Ordinis uel condicionis existiterint, eciam si pontificali prefulgeant dignitate, quandocunque et quocienscunque expedierit, per censuram ecclesiasticam, appellacione postposita, compescendo, inuocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis; non obstantibus felicis recordacionis Bonifacij pape octaui predecessoris nostri constitucionibus, in quibus cauetur, ne aliquis extra suam Ciuitatem et diocesim, nisi in certis exceptis casibus, et in illis ultra unam dietam a fine sue diocesis ad judicium euocetur, seu ne judices et conseruatores

a sede deputati predicta, extra Ciuitatem et diocesim, in quibus deputati fue-
rint, contra quoscunque procedere, aut alij uel alijs vices suas committere,
siue aliquos ultra vnam dietam a fine diocesis eorumdem trahere presu-
mant, seu quod de alijs quam de manifestis iniurijs et violencijs, et alijs que
iudicialem indaginem exigunt, penis in eos, si secus egerint, et in id pro-
curantes adiectis, conseruatores se nullatenus intromittant: Et tam de du-
abus dietis in concilio generali, dummodo vltra terciam uel quartam dic-
tam aliquis extra suam Ciuitatem et diocesim auctoritate presencium
ad iudicium non trahatur, quam alijs quibuscunque constitucionibus a
predecessoribus nostris Romanis Pontificibus, tam de Iudicibus delegatis
et conseruatoribus, quam personis ultra certum numerum ad judicium
non vocandis, aut alijs editis, que vestre possent in hac parte jurisdi-
cioni aut potestati eiusque libero exercicio quomodolibet obuiare, Seu si
aliquibus communiter uel diuisim a sede Apostolica sit indultum, quod
excommunicari, suspendi, uel interdici, seu extra uel ultra certa loca
ad Iudicium euocari non possent per literas apostolicas non facientes
plenam et expressam ac de verbo ad uerbum de indulto huiusmodi et
eorum personis, locis, ordinibus, et nominibus propriis mencionem, uel qua-
libet alia indulgencia dicte sedis generali uel speciali, cuiuscunque teno-
ris existat, per quam presentibus non expressam, uel totaliter non in-
serta, vestre jurisdicionis explicacio in hac parte valeat, quomodolibet
impediri, et de qua cuiuscunque toto tenore de uerbo ad uerbum in no-
stris literis habenda sit mencio specialis. Ceterum uolumus et Auctorita-
te Apostolica decernimus, quod quilibet vestrum prosequi valeat ar-
ticulum eciam per alium inchoatum, quamuis idem inchoans nullo
fuerit impedimento canonico impeditus, quodque a data presencium sit
vobis et vnicuique vestrum in premissis omnibus et eorum singulis,
ceptis et non ceptis, presentibus et futuris, perpetua potestas et juris-
dicio attributa; ut eo vigore eaque firmitate possitis in premissis om-
nibus ceptis et non ceptis, presentibus et futuris, et pro predictis pro-
cedere, ac si predicta omnia et singula coram vobis cepta fuissent,
et juridicio vestra et cuiuslibet vestrum in predictis omnibus et sin-
gulis per Citacionem uel modum alium perpetuata legittimum ex-
titisset, Constitucione premissa super Conseruatoribus et qualibet a-
lia in contrarium edita, non obstante. Datum Auinione sexto Ka-
lendas Maji, Pontificatus nostri Anno Tercio.

1319. (24 Maja 1319.)

In nomine domini amen. Quod magnifica principum decrevit auctoritas, ratum debet atque stabile permanere. Proinde Nos Wladislaus dei gracia Dux Cracovie, Sandomirie, Syradie, Lanchicie, Cuyavieque, nec non Regni Polonie, notum facimus universis presencium noticiam habituris, quod pie devotionis oculos ad ecclesiam gloriose virginis Marie et ad viros Religiosos ordinis Cysterciensis Cenobij de Henrichow sincerius convertentes, eisdem ipsis facimus graciam specialem, pro nostrorum remedio peccaminum et salute ipsis dantes liberam et omnimodam facultatem, villas earum scilicet Wrozniza et Gliwam majorem et minorem locandi jure theutonico, quo eis placuerit, et ponendi in eis incolas cuiuscunque nacionis fuerint sive status: absoluentes easdem incolas ab omnibus solucionibus et exactionibus polonicalibus pertinentibus sive spectantibus ad nostrum dominium, quocunque nomine censeantur, in totum liberos et exemptos. Preterea eximimus easdem villas et omnes incolas earundem ab omni iudicio tam palatinorum, quam castellanorum et ipsorum iudicum; ita quod coram eis nec citari, nec respondere teneantur: facientes, ut nullus dictos incolas audeat iudicare, nisi scolteti, quos ijdem fratres ibi instituerint, aut ipsi fratres ordinis supradicti. Nisi tunc, si ipsi fratres essent negligentes in iusticia querulantibus de prefatis incolis facienda, tunc per nostram literam citati coram nostro iudicio iure theutonico tenebuntur respondere. In cuius rei euidenciam pleniorem presentes conscribi iussimus et nostri sigilli munimine roborari. Datum sub anno dñi M.CCCXIX° in Cracovia in octava ascensionis domini, Presentibus quam pluribus fide dignis, et hijs quorum nomina sunt hec. Comite nawoyo palatino Sandomiriensi, Adam Judice Cracoviensi, Petro Judice Poznaniensi, Stephano dicto Pankaucha Capitaneo Polonie et Cuyauie, Johanne Subdapifero Cracoviensi. Datum per manus francisci Cancellarij Cracoviensis

(Zoryginału klasztoru Mogilskiego, na pergaminie, od którego pieczęć oderwana, sznurek jedwabny czerwony.)

NB. Ten dyplom jest ważny pod względem daty koronacyi Władysława Łokietka, i dowodzi, że Długosz słusznie dzień koronacyi téj na 20 Stycznia 1320 roku oznaczył. Naruszewicz (T.V. p.281 i 514 ed. mod.) błądzi, gdy na niczém nie oparty, tylko na wątpliwéj wymianie daty w Kronice Hermana Cornera, kładzie datę na 20 Stycznia 1319 r. — Dowody za Długoszem przemawiające są, jawne, a mianowicie:

1° Sama bulla Jana XXII (ob. Dług. IX. fol. 966), który przecież w każdym razie Łokietek wyzyskiwać musiał, jest z 20go Sierpnia 1319go roku t.j. pontyfikatu Jana XXII. roku 3go. (Bo i wbrew błędzi Naruszewicza, gdy twierdzi, iż ten rok trzeci pontyfikatu wypada na r. 1318. (ob. Naresz. V. p. 511) gdyż skoro Jan XXII, jak wiadomo, koronowanym był d. 5 Września 1316, więc do 5go Września 1319go roku trwał trzeci rok jego pontyfikatu.) Nie mógł zatem przed tą bullą wd. 20 Stycznia 1319 roku koronować się Łokietek. —

2° Długosz ze źródła dobrego czerpiąc, podaje, iż Łokietek koronował się w dzień S. Fabiana i Sebastyana, t.j. 20go Stycznia, który właśnie na niedzielę wypadał. — W istocie też jest, że w roku 1320, dzień 20 Stycznia był Niedziela. — Dalej:

3, W dawnych zapiskach Kalendarza Krakowskiéj kapituły, który, (acz bardzo rzadko wydat przy końcu swego dzieła X. Łętowski (Katal. Biskk. Krak. IV. appund. p. 50.) brzmi zapiska: „XIII Kalend. Febr. (21. I.) Fabiani et Sebastiani Martyrum Dux Wladislaus ~~Lokiens~~ dictus Lokietko coronatus in Regem Polonie in Ecclia Cracoviensi „Cathedrali, per Jaroslaum Archiepisc. Gneznensem; Anno domini M.CCC.XX. Eodem „anno ecclesia cathedralis per Episcopum Nankerum et Capitulum incepit reedi„ficari."—

4to Nie jest ten niniejszy dyplom pierwszym, który o téjże samiéj (dacie z Maja 1319go roku wspomina Łokietka nie Królem Polskim, lecz jeszcze tylko Xięzięciem. Znam dotąd jeszcze drugi akt z r. 1319 dn. 17 Maja, t.j. przywiléj Nowaja Wojewody Sandomirskiego (Ob. Paprock. Herby fol. 15. b), w którym mówi Wojewoda: „duabus septimanis tranquillitate pacis domini Ducis Cracoviensis, et nostra perfruetur." (t.j. ten o się schroni do osady nowo lokowanéj)

Kölner Cop. 17a n. 27.

Wladislaus dux Cracov. etc. 1319, November 19, ~~Iregaſſ~~ apud Brescz.

Wladislaw Herzog von Krakau etc. weist den Anspruch des Zira auf das Lader Klostergut Lang zurück.

In nomine domini amen. Quod magnifica principum decrevit auctoritas ratum atque stabile debet permanere. Proinde nos Wladislaus dei gratia dux Cracovie, Sandomire, Syradie, Lancicie, Cuyavie nec non heres regni Polonie notificamus universis tam presentibus quam futuris presentes litteras audituris, quod cum in nostra nostrorumque baronum presencia materia questionis inter Ziram filium Troyani ex una parte agentem et religiosum virum dominum abbatem Landensem ex altera respondentem verteretur super hereditate Lang in volgari vocitata, tandem querela allegacione et proposicione [b] dicti Zire et responsiva et domini abbatis memorati diligenter discussa et rationabiliter intellectis hereditatem supradictam Lang domino abbati et domui Landensi adiudicamus iure hereditario in perpetuum valituram cum singulis et universis utilitatibus pertinentibus ad eandem ut in gadibus suis circumferencialiter dinoscitur limitata, predictum vero Ziram abiudicamus sibi et ipsius progenitoribus super repeticione et regressione eiusdem hereditatis perpetuum [c] silencium imponentes. Datum apud Bresce anno domini M. CCC°. XIX° die beate Elisabet, presentibus hiis testibus comite Dobrogostio Poznaniensi, Martino Kalisiensi, Johanne Brecensi palatinis domino Philippo cancellario regni Polonie. Ad huius rei evidenciam pleniorem presentibus nostrum sigillum duximus appendendum. Datum [illegible] domini Ybignei canonici et vicecancellarii.

a) das letzte e aus a verbessert K.
b) aus proposicionis verbessert K.
c) unus in Lubgster. K.

Cop. et coll.
10. XII. 82 P.

Köln. Ld. Actum IX (Cop) 10. a. b.

Redditus monasterii Landensis in Polonia
Colonie cedentes.

NB. Der Text aus dem Copialbuch fol. 36 n. 92, vgl. Köln von anderer Hand.

ad 1. Aerssberg. in libro carta generalis ao 1295 fit mentio. Item in libro lata platea antiquius ao. 1309.

ad 3. Aersberg in libro carte generalis anno 1295 1 mr. annaliter here ditarii census pro tempore currentis.
Dese V mr. staen weyter in libro lata platea antiqua ao 1309.
Nota. Item non debet alienari, aliquin spiritus sanctus obtinebit in libro lata platea antiquius ao 1309.

ad. 4. Anno 1332 in libro antiquius H porte panthaleonis stingen zichs. Claes von Mors nunc solvit.

ad 7. in Text. De predictis duabus domibus invenies scripta in libro antique porte Panthaleonis in scrineo Aerssberg anno 1303.

[Rückseite]. Anno 1320 lata platea antiquius Aersberg

Notum sit quod Tilmannus de Truerfelde et Gudeken uxor sua acquisiverunt ibi hereditate [illegible] Guderadim relictam quondam Alberti de Buregass domum cum area vocatam Conpostirshus sitam super latam plateam super ordone Lewengass iusta puteum ante et retro subtus et retro sunt ibi [illegible] pro quinque marcis communiter currentis hereditarii census so vende quolibet anno duobus terminis videlicet XXX solidos in nativitate Christi et XXX solidos in nativitate Joannis baptiste vel infra quatuor septimanas post quemlibet terminorum sine captione, eta si dictus census in aliquo termino persolutus non fuerit quod dicta Guderadis mittetur in possessionem dicte domus per sententiam scabinorum ita quod tunc obtinebit.
Item anno 1327 de duabus domibus ligneis sub uno tecto prope domum ad volpem versus S Johannem pro 4 marcis.
Item anno 1334.
Notum sit quod Jutta filia quondam Alberti de Bimershofe tradidit et remisit abbati et conventui in Linde ordinis Cisterciensis quatuor marcas communiter currentes de illis decem marcis communiter currentes hereditarii census que solvuntur de domo et area vocata birbom in lata platea que mansio fuit Alberti patris sui predicti sicut ibi iacet in proomni iure et captione sicut in sua proprietate habuit tali conditione quod abbas et conventus predicti ipsos quatuor marcas nec vendent nec obligabunt nec in alienas manus perdurent.

1322.

Excellentissimo principi domino Wlad. diuina prouidencia regi Polonie, suo domino magnifico, capitulum ecclesie Wrat. omni cum reuerencia et honore ac sui humili commendacione oraciones in Cri[sto]. [illegible] et deuotas. Cum rex regum et dominus dominancium, [illegible] principatus est quilibet et potestas, dignacione sua pissima vos in solio regni Polonie sublimarit, spem firmam fiduciamque tenemus in domino, vt circa Wrat. nunc miserabiliter viduatam ecclesiam regalis excellencia hoc exequi debeat officium, ad quod [illegible] superne miseracionis dispositione mirabiliter vos vocauit, hoc est ad ecclesiarum tuicionem, pupillorum et viduarum protectionem, [illegible] nunc institutis lucidius est expressum. Licet igitur maiestatis ve[stre] sublimitatem pertota climata principes et nobiles sancte non in[illegible] digne possitam preconia fore sciamus et humilitatis exilitatem ad nostram dioc. cum exercitu se transtulerit bellicoso, miseri[cordius] tamen et decencius crederetur, vt cum regalis magnitudi[nis] gracia id loquamur, quod ab illius reuerenciam, qui cum ira [illegible] fuerit, non obliuiscitur misereri, illas, que vos mouent ad [illegible] personas circa principes et nobiles supradictos, misericorditer re[illegible] mitteretis eisdem, ipsos si quo modo posset fieri, ad vestram gra[illegible] ciam assumendo; memores, quod si pulpa non esset, locum re[illegible] nia non haberet. Inspiret autem vobis dominus, vt meliora re[illegible] gia [illegible] cum omni deuocio[illegible] [illegible] ac [illegible], [illegible] in locis illis, [illegible] fas [illegible] aut alibi cum de[illegible] [illegible] [illegible], super [illegible] et homini[illegible] [illegible] [illegible] misericorditer nostra [illegible], vt non permittatis [illegible] et [illegible] [illegible] vestrum exerci[illegible] [illegible], [illegible] et [illegible] ecclesie so[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ineffabilem [illegible] [illegible] nostra ecclesia [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]

1357.

[illegible] [illegible] Ulrici etc. ut supra. Ad nos „
[illegible] [illegible] [illegible] [

1322.

-170-

Capitulum ecclesie Vrat. viro honorabili et prudenti domino .. can. Prac. salutem cum sincera in domino karitate. Consideracione viri honorabilis domini .. germani vestri, quem super honorifice et gratan. ter ex provisione sibi facta per sedem apostolicam in canonicum eccle. sie nostre recepimus et in fratrem, assignata sibi iam prebenda, que vacaverat, cum plenitudine juris canonici in eadem, pleniorem vigore ex [illegible] Vrat. neces. sitatibus dirigendi prudencie vestre preces nostras, cum et ipse idem vi.. rimus .. dilectus in Cristo noster vic. frater vester, una nobiscum exi.. gente juris debito commode licealiter per se et per suos dicte ecclesie nostre pro viribus jura defendere et commoda quelibet procurare. Vestre igitur circumspeccionis amiciciam, de qua plene presumimus, affectuose requirimus et rogamus, quatenus magnificum principem dominum nostrum, dominum regem, cui iterum ex parte ecclesie nostre et nostra nostras litteras per latorem presencium transmisimus, salutaribus vestris exhortacionibus informare velitis, ut dictam nunc prochdolor vidvatam ecclesiam, ut licitur ex debito sue regalis excellencie, sub um. bram sue protecciones assumens, bona et patrimonia ejusdem ecclesie et ministrorum ipsius in regali sua presencia maxime non permittat tam miserabiliter rapina et [illegible] vastari. Juxta enim dicte ecclesie nostre vilic in terra domini ducis Conradi, prout veridica relacione accepimus, igne totaliter sunt destructe, insuper et quam plures eccle. sie cum cymiteriis et dolibus earundem, quin immo et cum corpore Cri. sti et sacramentis aliis, ut de ornamentis et libris et rebus aliis taceatur, quam cum domibus latronum, incendio sunt consumpte, et sic dicte nostre ecclesie [illegible] multipliciter et afflicte super additur afflictio tam enormis. Vestram autem prudenciam ignorare non credimus, quam gravibus penis maxime ecclesiarum et bonorum ecclesiasticorum incendiarij ipso facto tam per sacros canones quam constitutiones alias legatorum sedis apostolice astringuntur et excommunicati sunt siquidem ipso facto, et postquam denunciati fuerint, non nisi per sedem apostolicam liberari poterunt ab hujusmodi excommunicacionis sentencia vel absolvi. Et licet predicto domino nostro domino regi scribendo de penis hujusmodi sentenciarum vi.. nec nolucrimus displicere, set supplicacionum et precum circa ipsum hocius insistere lenitati, finaliter tamen sub dissimulacionis silencio pertransire non poterimus tam enormia et horrenda, que in nostra dioc. in gravem dei omnipotentis ignominiam et in ejus sponse ecclesie tam. te multiplicem injuriam committuntur. Oportebit enim nos licet inviti jura et canonum et legatorum sedis apostolice contra tales latas publi.. [illegible] et dictorum, et dictorum domino pape et sedi apostolice mole.. stias et injurias hujusmodi, que dicte nostre ecclesie inferuntur, que

[illegible] ... graviter desolatur ... et ... hactenus, hiemale ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible]

1322.

-174-

Reuerendo in Christo etc. Et si pro grauissimis dampnis ac iniu-
riis nobis et nostre Wrat. ecclesie per illustrem principem Wlod.
regem Polonie ciusque exercitum super illatis, promptam et iuris
simam habeamus paternitati vestre materiam querulandi, illa
tamen ad presens obmissa, de desolacione miserabili monasterij
Trebnicensis necnon villarum et curiarum eiusdem ex intimis ne-
stris vehementiori dolore confuncti, reuerende vestre beatitudini
lamentabiliter querulamur, quod predicta ipsius monasterij bona,
et de quibus religiose femine abbatissa, sorores et conuentus sancti
monialium indeidem sustentacionem et vite sue necessaria recipe-
re consueuerant et habere, adeo inhumaniter per predictum domi-
num regem et eius exercitum desolata sunt inconuijs et rapinis,
quod pictit omnino ipsis inibidem remanserit, de quo miseram
possint ducere vitam, quin immo propter ipsius victus defectum,
quod eum dolore referimus, ceco persone ex ipsis sororibus fame
veraciter referuntur extincte ab eo tempore, quo dictus rex ad desto-
landum cum suo exercitu ducis Glog. terram intrauit. Hinc est,
quod paternitatis vestre maturitati cum instancia et affectu, quo
possumus, supplicamus, quatenus supradictum dominum regem
vestris exhortacionibus et monitis salutaribus inducere dignemini,
vt idem dominus rex, qui alias liberaliter et caritatiue dictis soro-
ribus benebatur succurrere, ipsasque ab aliorum molestijs et iniu-
rijs defensare, de premissis dampnis et iniurijs satisfaciat et pro-
uideat satisfieri competenter de reciuis defectus et necessitate con-
tulas de electo monasterio pro querendo victu ignominiose efor-
teat diuagari. Vale.

Codex diplomaticus Silesiae, tom. V, Breslau, 1862. Dr W. Wat-
tenbach: Das Formelbuch des Domherrn Arnold von Protzan, str.
240, pod tytulikiem: Nunciantur archiepiscopo grauia et immensa
dampna per regem W. illata. Dalej prawdziwa wspomniancj w powyz-
szym liscie wyprawy Lodzictka na Szlazk, mianowicie r. 1322 do
miasta Wattenbach przytoczonem Boleslawa Ks. legnickiego z D. 14
pazdziernika 1322, ktorymto aktem Ksiaze len w obecnosci Lodzictka
zrzadu, jemu z pomiedzy ich wyprawy [illegible] Trzebnickich kanoni, kemuz
[illegible] wyprawy rodem.

1324 [illegible] 1725

In nomine domini amen. Nos Florianus dei gracia Ecclesie Plocensis prepositus notum esse volumus tam presentibus quam futuris ad quorum noticiam pervenerit presens scriptum, quod illustres principes Wladislaus et Bolezlaus frater ipsius duces terre Dobrzynensis una cum matre ipsorum cupientes pro operum pietatis diem prevenire extremum ob remedium animarum suarum ordini Dominici Sepulcri quem speciali fauore prosequuntur pro domo Kyppynensi triginta mansos videlicet XII circa domum predictam et XVIII in Roscow sitos dederunt cum libertate plenaria perpetuo possidendos, quam donacionem sic pie factam et concessam ut ex privilegio ipsorum super huiusmodi donacione concesso potest plenius apparere, nos una cum nostro capitulo ratam et gratam habentes presentibus duximus confirmandam. In cuius rei testimonium presentes litteras scribi iussimus sigillo nostri videlicet et capitali nostri [illegible] roboratas. Actum et datum in Sozno in die ad vincula beati Petri. Anno domini Millesimo Trecentesimo XX IIII° presentibus testibus hiis videlicet magistro Mathia custode Plocensis Ecclesie domino Nicolao castellano curie, fratre Heinrico sacone, fratre Plankone de domo Joznensi.

Zb. K. Dok. oryg. perkamenowy przeciw. [illegible] od Kliney wisi mały jedwabne zielone i różowe.

In nomine Domini amen. Sub anno Nativitatis ejusdem millesimo trecentesimo octuagesimo primo. Indicione quarta vicesima quarta die mensis Octobris, hora tercia alias quasi in stuba in refectorio monasterii Mechoviensis. In presencia mei notarii publici infrascripti et testium subscriptorum ad hoc vocatorum et rogatorum. Constitutus personaliter religiosus vir, frater et dominus Michael ordinis sancti Augustini divini sepulcri Jerosolimitani quedam duo privilegia domini Floriani quondam episcopi Plocensis et sui capituli sub appendentibus sigillis exhibuit, petens me, ut eadem duo privilegia fideliter de verbo ad verbum transumerem et copiarem, ac et ad hanc publicam formam redigerem, signo et nomine meis, quibus utor, consignarem. Cujus quidem privilegii primi tenor per omnia talis est: In nomine domini amen. Noverint universi presencium noticiam habituri. Quod nos Florianus Dei gracia ecclesie Plocensis episcopus, consensu nostri capituli ad hoc specialiter accedente, cupientes, ut cultus orthodoxe fidei nostris temporibus augeatur, ecclesiam Gorzno bonis nostre plocensis ecclesie pro ordine fratrum domus Jerosolimitane ad honorem omnipotentis Dei et salutifere ac preclare sancte Crucis, invocata spiritus sancti gracia, duximus erigendam et dirigentes eidem ecclesie, villas nomine parrochie infrascriptas videlicet: ipsum Gorzno, binum Golcowo, Osuchowo, binum Nesuneschowo et alias villas circa nostrum castrum predictum Gorzno, quas adhuc in mericis locare intendimus, domino concedente, in quibus omnibus villis predictis recepere habebunt fratres in Gorzno manentes mensales annonas. Si vero in aliqua villarum parrochie memorate ecclesiam unam vel plures, per nos aut nostros fundare contigerit, inposterum successores per presbiteros sui ordinis, fratres in Gorzno manentes

eccles.

ecclesiam aut ecclesias sic fundatas debent regere omnibus parochianis in villis jam locatis et in futurum locandis ecclesiastica sacramenta perpetuo ministrando. Insuper pro sustentacione fratrum domus in Gorzno pro subsidio dicte domus de nostri consensu capituli dedimus sex mansos et decem jugera, que morgk dicuntur vulgariter ante nostrum castrum Gorzno in montibus et pratis adiacentibus rivulo, quod defluit de silva Karw cum lacu ibidem parvulo et ad ipso rivulo integro, in villa vero nostra Osuchow octo mansos cum utilitatibus omnibus, que nunc ibi sunt vel in posterum poterunt provenire perpetuo libere possidenda. Licebit autem predictis fratribus in villa Osuchowo oves suas et pecora in pascuis communibus cum Kmethonum gregibus ibidem pascere conjunctim vel divisim. Eorumque sepedicti fratres per labores et extirpaciones nemorum in victu et expensis gravissime consumuntur pro necessario subsidio in nostris lacubus, quociens necesse et opus fuerit, eos piscari cum parvis retibus et cum hamo permittimus, excepto duntaxat nostro suo castro, lacu, qui pro nostra mensa et nostra curia reservamus. In cujus rei testimonium sigillis nostro videlicet, ac nostri capituli presentes literas mandavimus communiri. Datum in Plocsk in die Philippi et Jacobi apostolorum. Anno domini millesimo trecentesimo vigesimo quinto. Presentibus his dominis: Clemente prepositio, Alberto decano, Alberto scolastico, Stephano archidiacono secretario camellarie, Mathia custode, Wolkmaro archydiacono Dobrinensi nec non ceteris canonicis ejusdem Plocensis ecclesie.

Tenor vero alterius privilegii sub uno sigillo domini episcopi Florensis in filis sericeis rubei coloris dependenti per omnia talis erat.

[1229.] Nos Florianus Dei gracia ecclesie Florensis episcopus. Notum esse cupimus universis. ad quorum noticiam pervenerit, presens scriptum, quod honorabiles viri Theodricus advocatus de Gozno et Hermanus sutelius de Zebuchow ascendentesque non nisi per opera pietatis sanctorum quibusque valeat pervenire, quodque seminat, in benedictionibus in hac vita de benedictionibus metat vicipes fieri, que a viris religionis in locis sui ordinis Deo continue offerendur, in nostra presencia constituti, deliberacione prehabita pro remedio animarum suarum ac suorum salute, de consensu eorum suarum et aliorum, quorum interest communum annuum videlicet: Theodricus de suo molendino dimidiam marcam, Hermanus vero de Zebuchow de taberna sua dimidiam marcam ordini ac fratribus sepulcri dominici Jerosolimitani perpetuo donaverunt, quam marcam predicti Theodricus et Hermanus cum successoribus suis pro rata cujuslibet domus fratrum ordinis memorati in Gozno singulis annis in die Purificacionis domine nostre Marie ac solvere perpetuo et integraliter tenebuntur. Dimidii molendini et taberne censum ergo ad predictos viros et eorum successores dimidium contingeret, aliquo casu semper marca integraliter in prescribitur, persolvetur. Et quod expedicius Theodricus et Hermanus nobis humiliter supplicarunt,

ut tam pium et salubrem provisionem nostris dignaremur literis confirmare. Nos eandem provisionem et donacionem ratam et gratam habentes, presentibus confirmamus ac eciam valituram in perpetuum approbamus. In cujus rei testimonium nostrum sigillum presentibus est appensum. Actum et datum in Goricz nostro castro in vigilia beate Katherine virginis et martiris gloriose. Presentibus dominis magistro Mathia custode, Nicolao Byrskone B. Virginis canonicis Wocenzibus et aliis fide dignis. Sub anno domini millesimo trecentesimo vigesimo nono. Actum anno indicionis, mense, die, hora et loco, quibus supra. Presentibus: Bartholomeo clerico de Radomirke, Petro cive de Mechovia et Stephano, testibus ad premissa rogatis.

Et ego, Dam de Tornamira quondam Stephani clericus dioceseis ejusdem Tornamiensis publicus, Imperiali auctoritate, notarius predictorum privilegiorum exhibitorumque ac aliis omnibus et singulis supradictis, dum sic fierent et agerentur, una cum prenotatis testibus presens interfui, eaque omnia et singula prescripta privilegia manu mea propria fideliter transumpsi et copiavi et in hanc publicam formam redegi, signo et nomine meis solitis consignavi in fidem et testimonium omnium premissorum.

ithus
in-
dam
me
en
/ jour
in-
ine..
omis:
Bo
mis.
igesimo
er a..
lomeo
et
gani
ens.
ori-
et
ven-
olet-
mann
avi
et
t le-

1326.

11.

1327. (d. 21 Maji)

In Nomine domini amen. Cum commutaciones, ordinaciones et resignaciones va, lur obtinere nequeant firmitatis, si consensu Regum seu principum et littera, rum testimonio non fuerint roborate, proinde: Nos Wladislaus dei gracia Rex Polonie, necnon Terrarum Cracouie, Sandomirie, Lancicie, Cuyauie, Syradiegue dominus et heres: Ad noticiam tam presencium, quam futurorum volumus deuenire, quod fidelis noster Spicimirus Palatinus Cracouiensis in nostra nostrorumque Baronum constitutus presencia corporali, sanus mente et in optima [sic] corporis sui valetudine, non coactus, sed sponte hereditatem suam Dambani wlgariter dictam, cum porcione, quam ybidem habent dominus Nankerus et Petrus filii Stegnei, nomine commutacionis cum omnibus utilitatibus, prouentibus, vsu fructibus, et toto dominio, prout solus tenuit et possedit, prout insuis terminis, gadibus, et limitibus circumferencialiter est distincta, fideli nostro Leonardo filio Dirzislai, pro dimidia parte hereditatis Tharnow, Iure hereditario inperpetuum dedit, tradidit, et libere resignauit, nichil penitus Iuris siue dominij ybidem pro se vel suis legitimis heredibus seu successoribus ybidem reseruando. Nos vero precibus ipsorum eautraque parte benignius inclinati, prefatam commutacionem et resignacionem rata, tam et gratam habentes, adquam hereditatem ipse Spicimirus Palatinus prefato Leonardo quadraginta Marcas großorum addidit, sepedicto Leonardo et suis legittimis heredibus ac successoribus, Iure hereditario Ipsam hereditatem Dambani possidendam, vendendam seu commutandam, sicut eis vtilius et melius expedire videbitur inperpetuum presentibus confirmamus. Incuius rei testimonium, presentem paginam conscribi fecimus et sigillo nostro roborari. Actum apud Cracouiam duodecimo kalendas Junij Anno Domini M.° CCC.° vicesimo septimo, presentibus hiis Nobilibus nostris: Nawogio Castellano, Stigneo Preposito, Nycolao Subcamerario Cracouiensibus, Sandone Iudice Sandomiriensi, Petro Nosal vexillifero Cracouiensi et aliis multis fide dignis. Datum per manus Petri Prepositi Sandomiriensis et Vicecancellarii Curie nostre.

(Z oryginału pergaminowego w Księgach Magistrat. Lwowskich Księga nabożnego, u którego pieczęci nie ma, tylko z tyłu stała resztka jedwabnego czerwonego sznurka).

Fraber Heinricus dei et apostolice sedis gracia episcopus Tri-
dentinensis, universis et singulis presentis nostre iurisdictionis no-
bisque subiectis potestatibus, capitaneis, vicarijs, sindicis, anciani-
cuibus et alijs quibuscumque in nostra Tridentina diocesi consti-
tutis, ad quos presentes pervenerint, salutem et sinceram in Domi-
no caritatem. Universitati et singularitati vestre tenore presen-
tium facimus manifestum, quod nos omnibus et singulis homini-
bus cuiuscumque conditionis, status aut preeminencie existant
regnorum Boemie, Polonie ac Chorawie, per nostros districtum
et dominium in locis nobis subditis et subiectis securitatem
prestamus, eosque cum suis mercimonijs atque rebus veniendi,
standi et redeundi recepimus in nostram protectionem et con-
ductum. Quare universitatem et singularitatem vestram affectuo-
se requirimus et rogamus nihilominus districte vobis precipiendo
mandantes, quatenus homines de regnis Boemie et Polonie ac
Chorawie predictos, cum vos requisierint, fremoneatis, et eis secun-
dum ipsorum requisitionem de securo conductu prouidere digne-
mini et velitis. In cuius rei testimonium presentes fieri fecimus
et nostri sigilli appensione muniri. Datum Tridenti in Pran
consilio castro nostro, XXII die mensis Novembris, anno Domini
millesimo trecentesimo vicesimo septimo, X^a indictione.

Z majstatu ces. królewskiego przechowanego w prawdziwem staroměstském archivu, notavit Pirnitzl v Codex diplom. et epist. Chorawiae, Tom VIII, vol. 3, N. 248.

Tenuit cp. XXII. Carolum regem Hungariae hortatur, ut ofiridum et portalicium Slavcov, sibi hed regem Bohemiae inimica, ecclesiae Pragensi restituat.

[illegible] XXIII. [illegible] XIII.

[illegible]

[Cod. Pol. I 3, nr. 52.]

1328 (d. 24. aprilis)

In nomine domini Amen: Largitas Regum seu principum multipliciter commendatur, si exgrata donacione confirmacio beniuola subsequatur. Nos igitur Wladislaus dei gracia Rex Polonie, necnon terrarum Cracouie, Sandomirie, Luyauieque dux et heres. Ad noticiam tam presencium quam futurorum volumus deuenire: Quod attendentes et considerantes grata ac fidelia seruicia, que nobis fidelis noster Comes Spicimirus Palatinus Cracouiensis multipliciter exhibuit et adhuc in futurum animo diligenti paratus est exhibere. Et ut ipsum ad nostra seruicia reddderemus prompciorem, Sibi et suis legittimis heredibus ac successoribus villam siue hereditatem nostram parvum Tharnowecz, volgariter dictam et indistricta libertatis Woyncensis (sic) iuxta villam ipsius Spicimirij magnum tharnow situatam Iure hereditario cum omnibus utilitatibus, prouentibus et toto dominio, prout personaliter tenuimus, damus, conferimus imperpetuum possidendam, vendendam seu commutandam, sicut eis utilius et melius uidebitur expedire. Vt autem predictus Spicimirus palatinus eo melius et facilius ipsas ambas hereditates magnum et parvum tharnow cum suis legittimis heredibus locare et possidere ualeat, eas eanunc de iure polonico in jus Theutonicum scilicet noui fori, quod Sredense volgariter nuncupatur, presentibus duximus transferendas, remouentes ibidem omnia iura polonicalia, sicut: Sep, Stan, narzaz, powolowe, vacca, oue, opole, Stroza, podwornie, prewod et alia singula seruicia, angariaciones et preangariaciones, quecumque sunt, aut quacumque nomine censeantur, que jus thewtonicum, consueuerunt perturbare. Sic quod prefatus Spicimirus cum suis scultetis et villanis in ipsis villis, nullo alio jure, quam suo thewtonico prenominato, in causis capitalibus decollandi, suspendendi, mutillandj, et in alijs omnibus magnis seu parvis libere et pacifice imperpetuum perfruentur. Absoluentes ipsos eciam scultetos et villanos, specialiter ab omnibus Iurdicionibus (sic) et potestatibus Castellanorum, palatinorum, Iudicum, subiudicum et omnium aliorum officialium; ita, si unquam ad presenciam eorum pro quacumque causa citati fuerint, minime respondebunt, nisi dum per litteram sigillo nostro sigillatam ad nostram presen-

ciam fuerint euocati : eatunc coram nobis vnicuique querulanti, non alio jure, quam suo sepedicto theutonico tenebuntur respondere. In cuius rei testimonium et euidenciam pleniorem, presentem pagi. nam conscribi fecimus, et nostro sigillo roborarj. Actum apud Wiſliciam in die beati Georij (sic) martiris. Anno domini M. CCC. vicesimo. Octauo, presentibus hijs nobilibus nostris, venerabili in Christo patre domino Johanne Episcopo Cracouiensi, Nauogio Cracouiensi, Petro Sandomiriensi castellanis, Mstugio Judice, pelka pincerna, Nicolao subcamerario cracouiensibus, ac alijs multis fidedignis. Datum per manus domini Sbigneij, prepositi et cancellarij cracouiensis.

Z oryginału pergaminowego do księcia
Władysława Sanguszki należącego,
u którego na jedwabnym sznurku
czerwonym trzymają się jeszcze trzy
osobne odtamki. pieczęci woskowej ma,
jestatycznej znanej z innych wzorów.

1328.

13c

Regi.

Ego Andreas Czolek de Zelechow, subcamerarius Sandomiriensis, promitto per presentes, quod de castro Sandomiriensi, cui me serenissimus princeps, dominus Wladislaus Dei gracia rex Polonie etc. in capitaneo prefecit, omnes pecuniales census, quos in villis, civitate Sandomiriensi et aliis villis ad castrum pertinentibus, colligam, pro muris et aliis edificiis et utilitatibus fratri castri Sandomiriensis exponam et comes[illegible], de eis in omnibus placitis dicte castre[illegible] domino regi fidelis obsequiosus ministrabo. Harum [illegible] sigillum meum est apensum testimonio litterarum. Datum in Oborniky feria sexta proxima post festum commemorationis Viti et Modesti martirum, anno domini M CCC XX VIII°

Oryginał pergaminowy, przechowany w archiwach hr. Działyńskich

Wallacyjonowie!!

1320.

Nos Wenceslaus dei gracia dux Cracouie et dominus Polo-
nie, ut (1) in nostris terris presencium deliberacionem nobi-
ciam, quod licet nos principi magnifico, domino Johanni Bo-
hemie et Polonie regi ac comiti Luczemburgensi, domino et
patri nostro carissimo, debitum fidelitatis obsequium et (2)
interesse contra cunctos libet de nostris terris teneamur
procurare, specialiter tamen et nominatim regi eidem, hereda-
tibus et successoribus suis bona fide absque refragacione qua-
libet totis nostris viribus presencialiter assistere contra domi-
num Wladislaum regem Polonie, terras, homines et adiutho-
res suos quoslibet, omni loco et tempore, vita nobis comite fi-
deliter et efficaciter volumus et tenemur consilio et auxilio
opportunis. Harum, quas sigillo nostro communiumus, testimo-
nio literarum. Datum in Plozk (anno Domini M CCC XX I.E, fe-
ria quarta post dominicam Oculi mei semper).

Zůdlenýj: Reliquiae manuscriptorum, Tom V. str. 69, N. 81.

1329.

[illegible] feria IV. proxima ante festum [illegible] „in parasceve et festo“ [illegible] [illegible] Stawdow [illegible]

[illegible] „Johannes [illegible] Chri“ [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] de [illegible] [illegible], in quo Deo et nobis ac eidem [illegible] [illegible], [illegible] salutis prosperos [illegible] [illegible] [illegible]

1332. die 25. mensis Octobris.

Indūciae inter Bolesłaum ducem Slesiae, do„minum Lignicensem et Władisłaum regem Polo„niae.

Nouerint uniuersi presentem literam inspecturi, quod nos Bolesłaus dei gracia Dux Slezie et Dominus in Legnicz, cupientes nostri Ducatus pacis tranquillitatem comodius et utilius reformare, promittimus omni dolo procul moto Frewgas bonas sine ordinatas, a data presencium usque ad festum assumpcionis beate Marie proxime subsecutum, per nobilem virum comitem Hinczconem de Duba capitaneum Glogouie cum Serenissimo Principe do„mino Władisłao Rege Polonie consorte nostro karissimo, et cum suo regno inuiolabiliter obseruare, tali sub pac„to, quod eidem Regi et suis hominibus ipsius Frewgis du„rantibus nullum aliquod damnum inferre, nec eciam per aliquem fieri procurare. Spondemus insuper in no„stro Ducatu prohuper Regis predicti ac nostri (?) du„ctus pari seruare. Et si aliquis malefficus de nostro Ducatu habens bona sine predictus, eidem Regi et sue Terre damnum, iniurias sine aliquas molestias infra tempus Frewgarum intulerit, ipsum iuxta mandatum„ nus nostre Iudicio, eidem Regi et suis hominibus de damnis illatis illatis (?) cum . . . . . malefficio reddendes iusticie complementum, qui si ipsum aliqualiter ad Iudicium, quod non credimus, non possumus p[resentare] extunc eundem malefficum volumus prosequi una cum Rege supradicto tam diu, donec pro perditis sui . . . . . eidem Regi et suis hominibus omnimoda satisfaccio impendatur; non obstante autem hac [ordinacio]ne nostra„ rum literarum specialiter eidem datarum Regi, fideiu„sores nostros videlicet Dominum Heinricum d. . . . . uncz et Hinczconem de Duba, Capitaneum Glogouie a fi„deiussoria cautione per ipsos . . . . . a nobis„ mus esse absolutos. In cuius rei Testimonium presentem Literam fieri et nostri Sigilli [appensione] fecimus com„muniri. Actum et datum In Oclaua Sancti Luce Euan„geliste, Anno Domini Millesi[mo Trecent]esimo Tricesimo Secundo.

Oryginał pergaminowy znacznie uszkodzo„ny, przechowywany w archiwum g[łów]nem Król. Polskiego

Opatrzony jest pieczęcią bardzo ładnie zachowaną, wyobrażającą księcia na koniu, i wiszącą na pasku pergaminowym.

Bronczyński: Wzory, N. 29, str. 33.

Lad 6. Kölner Stadtarchiv.

16

Or. mit dem HM. Siegel an rother Seide. 7[illegible]

-186

Fr. Ludderus patrum Ordin. Hospitol. b. M. Theutonicor. etc. generalis magister 1333, Juli 4, Elbing. Elbingi;

In nomine domini amen. Quoniam ea que ex principum beneplacito ad divini cultus augmentum personis religiosis conceduntur propter vetustatem temporum dominiive translationem interdum sibi indigent renovacionis remedio subveniri, ut ea, que vetera sunt, cultum novitatis assumendo ampliorem sibi adhibitionem conquirant fidei et maioris gaudeant fulcimine firmitatis, nos igitur frater Ludderus fratrum ordinis hospitalis beate Marie Theutonicorum Jerusalem generalis magister ac dei gracia natus dux Brunswicensis notum esse volumus universis presentes litteras inspecturis, quod de oneturo fratrum nostrorum consilio exhibitum nobis quoddam privilegium per dominum Mathyam abbatem et suum conventum ordinis Cistercientis monasterii in Lenda in Polonia infrascripti tenoris et continencie, quod non cancellatum, rasum neque abolitum in aliqua sui parte vidimus, sed prorsus omni suspicione carens, cuius tenor de verbo ad verbum dinoscitur esse talis:

Nos igitur domini abbatis et sui conventus predictorum iustis et devotis precibus inclinati predictum privilegium ad cautelam futurorum auctoritate nostra tenore presencium duximus confirmandum. Cuibus in signum evidens et robur firmitatis perpetue nostrum sigillum est appensum. Datum Elbingi dominica infra octavam beatorum Petri et Pauli apostolorum anno domini millesimo tricentesimo tricesimo tercio M. CCC. XXX. presentibus honorabilibus et religiosis viris dominis fratribus Conrado Resselhuyt magno commendatore ac provincie Culmensis, Theoderico

a/i. übergeschr. Or.

Aldinburc marschalko, Tyffrido hospitalario ac commendatore Albingen
si, Gunthero de Swarburc capellario ac commendatore Kyrebur-
gensi, Ludolfo Konyng thezaurario, Ruthero de Thalheym commen
datore in Brandenburc, Hinrico de Heuo commendatore in Balga
Alberto de Brunswig commendatore in Newa et aliis quam pluri-
mis fidedignis.

Auf d. Transsumpt von Lundrich Official von Jnsam von 1424. Oct. 19.
Köln, Lad 8.

1334 [1334]
[A. G. IZ. T. 3, n. 1]

Pom. II N. 1.

Wielmożny Pantorze
Pobrodzieju!

Podobno tom 2gi Rodzaw dyplom. Malejpolski
jest w robocie pod kierownictwem Wiel. Pantora
oto przykładając moje szpargały, znalazłem odpis prze-
mnie z autografu wzmiankowany donacyi kamienicy na
ulicy Brackiej Spicymirowi kasztl. krak. przez kazi-
mierza W w r. 1334. Brzmi on jak następuje:

In Nomine domini amen. Decet in redden-
dis seruiciorum obsequijs, pia consideracione prospice-
re vt quos in exhibicione eorumdem, fideles esse co-
gnouimus, ipsorum eciam commodis intendant ingiter
et insistanter Ea propter nos Kazimirus dei gracia
rex Polonie, Nectnon terrarum Cracouie- Sandomirie-
Syradie- Lancicie- Cuyauie, Pomoranieque dominus
et heres- Noticie vniuersorum tam presencium quam
futurorum presentibus declaramus: Quod ob merita
fidelium obsequiorum nobis constanter per fidelem

nostrum Comitem Spicimirum Craconiensem Ca..
stellanum impensorum et ob recompensam dampnorum,
que in conflictu cruciferorum pertulit, sibi suisque
posteris, aream vt ab antiquo extat circumferenciata et
domum lapideam in Craconia sitam. in platea sancti
francisci ex facto Henrici quondam aduocati Craco..
niensis dudum commisso incrimen illese mayestatis
Regie patris nostri, ad nos pertinentem, damus, tradimus.
donamus et conferimus tytulo et iure hereditario, in
perpetuum, tenendam et habendam committendamque
pro sua, iure et modo militali quam aream et domum
predictam iure eodem militali possidebit, suorumque
posterorum beneplacita voluntati. In quorum omnium
euidenciam presentes sunt nostro sigillo insignite.
Actum Cracouie in crastino Epifanie Xristi An..
no domini M°. CCC. XXX quarto, Presentibus hys
nobilibus nostris Mistuyo Palatino, Ottone Cantore,
Janusio Judice Sandomierienssibus; Petro Venatore,
Andrea Sapifero, Crinosando Subcamerario Craconien..
sibus et alyo multis fidedignis. Datum per manus domi..
ni Zbignei Prepositi et Cancellarii nostri Craconiensis.

Przywilej pawyższy jest spisany na pergaminie — pieczęć majestatyczna, wiszącą na sznurze jedwabnym kręconym, barwy zielonej i czerwonej. Autograf, z którego, jak już wspomniałem, niniejsza kopia została, był własnością ruchliwego antykwarza Łęckiego, ojca dzisiejszych we Lwowie, który najchętniej dozwolił mi go odpisać.

Dom, o którym mowa w przywileju, od czasu daro. wizny zaczął się nazywać Melsztyńskich, od tych przed rokiem 1464 nabyła go akademia Krak. i zabudowała w nim Burse węgierską, która istniała do r. 1538. lub i później nosił tę nazwę — po roku dopiero 1776 sprzedała go akademia Sebastianowi Klixellemu, i dziś nosi on Nr. 3, będąc własnością spadkobierców Gostkowskich.

Przy czem miło mi jest załączyć wyrazy Wielmożnemu Doktorowi głębokiego szacunku i poważania

Kuga
W. Gąsiorowski

d. 11 sierpnia 1886.

1334.

-189-

Noverint universi presencium noticiam habituri, quod nos Kazimirus Dei gracia rex Polonie et terrarum Cracovie, Sandomirie, Cuyavie Lancicie, Pomoranieque dominus una cum fidelibus nostris subscriptis videlicet Spicimiro Cracovienci castellano, Nicolao Sandomiriensi palatino, Nicolao de Bogoria palatino Cracoviensi, Nicolao palatino, Tarentino castellano Posnaniensibus, Andree castellano Sandomiriensi, Czrzywostando subcamerario Cracoviensi, consilio, voluntate et assensu eorundem accedente, propter bonum pacis reipublicaque vtilitatem super terris, castris, ciuitatibus, districtibus aliisque iniuriis et dampnis ac super omnibus iurgiis, discensionibus et controuersiis inter nos et nostras terras ex una inclitum principem fratrem Ludericum Dei gracia prioris hospitalis sancte Marie domus Theutonicorum de Jerusalem, magistrum generalem, ducem Brunswicensem illustrem, ac eius totum conventum nationis eiusdem ex parte altera principes dominum Karolum nostrum generum carissimum, regem Hungarie, pro parte nostra electum, et dominum Johannem regem Bohemie pro parte fratris Luderi et suorum fratrum predictis (!) electum, esnunc prout extunc compromittimus omni dolo et fraude postergatis: promittentes gratum et ratum tenere ac inviolabiliter observare, quidquid per iam dictos dominos reges inimul et concorditer fuerit mandatum, factum, ordinatum, sentenciatum et pronunciatum super terris, castris, ciuitatibus, districtibus et aliis quibuscunque et premissis, prout in priuilegia predictorum dominorum regum Hungarie et Bohemie regum per nos et fratrem Ludericum memoratum et eius conventum fuerit plenius declaratum. Renuncientes omni accioni, exceptioni iuris et facti, appellacioni, contradictioni et vtili et iuris et iuris (!) clausulis, que possent obuiare per quas nos vel ipsi predictum nostrum et aliqua premissorum. Addicientes, quod si predicti domini reges vel alter eorum voluntate vel ordinacione predicta arbitri, in seu cum promisso personaliter interesse non posset, extunc principale ipsorum consilium loco et nomine eorum ad expedicionem et determinacionem negociorum predictorum petimus destinari, quod quidem consilium quidquid super negocijs coram ijs proferendis decreuerint, nos iudicium vel proferendum dominis regibus reserue teneamur, et quidquid memorati reges super tractatu dictorum suorum consiliariorum inimul et concorditer pronunciauerint, dictauerint et diffinierint modo, vt supra, ratum et gratum obseruare inviolabiliter spondimus. Preterea si ex permissione diuina, quod absit, in vtroque vel altero predictorum dominorum regum infra temus treugarum per alias litteras nostras conceptarum, aliquid

humanitus contigerit, pars, cuius arbiter decesserit, alium loco sibi, quem malucerit, eligere et substituere infra tempus treugarum ad explenda dicta negocia tenebitur. De die vero et loco dictis regibus conveniendi ad cognicionem et determinacionem premissorum, eorundem dominorum regum Hungarie et Bohemie arbitrio duximus committendum. Verum promittimus personaliter vel per nostrum consilium in loco et die, ubi dicti domini reges conuenerint, absque omni specie fraudis et dolo materia nos ad proponenda nostra negocia presentare. In cuius rei euidenciam pleniorem presentes appensione nostri ac nostrorum baronum premissorum sigillorum fecimus communiri. Acta et data sunt hec in Cracouia anno domini M°CCC°XXX° octauo, in festo Penthecosten.

Monumenta Hungariae historica. Acta extera I, nr. 327, str. 321, z oryginału pergaminowego, przechowanego w archiwum rządowem w Królewcu, z którego mieli szczęśliwi pieczęci.

Anno eodem (1334) Nos Ludovicus etc.
Attendentes grata obsequia nobis per
strenuos viros Bechtoldum et arnoldum
fratres, dictos de Ost, exhibita et adhuc
in posterum exhibenda, ipsis ipsorum-
que veris heredibus deputauimus et pre-
sentibus deputamus XL libr. denariorum brand.
annuorum reddituum in ciuitate nostra
Vredeberg, quorum sibi XX libr. in festo bea-
te walpurgis et totidem in festo beati Mar-
tini proxime tunc subsequentis, quorumque
id ipsis competierit et etiam nos duxeri-
mus reuocandum, tali condicione tamen
interposita, quod iidem fratres de Ost
nobis aut successoribus nostris cum mu-
nicione eorum dicta driezen, videlicet cas-
tro et oppido, contra quoslibet parere
debebunt et in singulis nostris necessita-
tibus cum omnibus ipsorum viribus sine
dolo quolibet fideliter obedire. In cuius etc.

In villa Komonyno. an. 1335 d. 15 m. Junii.

Wladislaus dux Lanciae et Do- rsch. 47
bromiae Janussio et Wlostoni 386 v. 4
dat facultatem villam Lubochem cure Kovoforensi
Innovatio Privilegii advocatici
regendi eisque asserit advocatiam
Villae Luboclen

1335. Nos Sigismund..

[Wygezowski, T. 4/3, Supp. nr. 128, Reg.]

po confirmat innovationem factam a Kazimiro, ut ipse quidem inventur. diploma a Wladislao datum.

In nomine Domini Amen. Quoniam diuturnitas temporis oblivionem plerumque inducit Ideo facta duratura scriptura rum solent testimonio annotari. Proinde nos Wladislaus Dei gratia dux Lancicienses et Dobrzinensis cupientes bona nostra et hereditatem dictam vulgariter Lubochen villam prope Inowlodz in utilitatem et pensionem deduci meliorem eandem hereditatem Lubochen cum omnibus agris, rubetis, querectis, mericis, borris et alijs pertinencijs fidelibus nostris Janussio et Wlostoni heredibus de Vyast dedimus exposuimus Jure Theutonico videlicet Szredense sive novifori collocandam. Ipsisque Janussio et Wlostoni advocaciam seu scultetiam eiusdem hereditatis Lubochen vendidimus pro viginti marcarum Thorunensium, de qua pecunia est nobis satisfactum et tradidimus cum eorum heredibus seu descendentibus et eius utriusque sexus ac successoribus legitimis jure hereditario imperpetuum possidendam pro qua advocacia seu scultecia damus et assignamus eis octavum liberum mansum seu laneum quotquot et agris, rubetis, mericis et querectis et alijs pertinencijs ad ipsam poterint mensurari vel reperiri. Dantes etiam ipsis nomine advocacie terciam denariam iuramenta poenarum et curiabilet indiciali. Insuper damus ipsis nomine advocacie liberam tabernam cum cella libera panis carnium et sutorum per ipsos in dicta villa collocanda et imperpetuo tenenda Preterea ut eo commodius dictam hereditatem nunc predicto valeant collocare. Concedimus et damus facultatem dictis Janussio et Wlottoni et nomine dicte advocacie in flumine seu rivulo dicte hereditatis Lubochen molendinum facere et construere valeant et piscinam per eos et eorum heredes in perpetuum possidenda, addimus et assignamus etiam pro dicta advocacia pro melioracijs informandis partem de borra que est inter rivulum qui per villam decurrit ad fluvium Vistulam excrescere et protendi versus Gengrod. Borram vero majorem versus Inowlodz

et versus Rzeczyca pro nostra mensa reservamus. Liberas quoque venaciones concedimus exercendas quocunque ingenio seu arte. Si autem Incole dicte hereditatis sive in uno loco sive in duobus fuerint collocati se inibi commodius recipere valeant et locare concedimus universis Incolis eisdem ab omnibus solucionibus tributis collectis et angariis cisque servicijs quibuscunque infra duodecim annos a tempore mensure facte computandos plenam et omnimodam libertatem, qua durante predictus Janussius et Wlostko de molendino nostro ibidem in Lubochen omnes utilitates percipient et habebunt qua elapsa ad nos dicti nostri molendini utilitates revertentur. Incole vero dicte hereditatis nobis nomine census de quolibet manso decem mensuras quatuor videlicet siliginis quatuor avene et duas tritici et nomine decime nostro Cancellario Lanciciensi fertonem usualem in festo beati Martini annis singulis solvere tenebuntur. In cuius rei testimonium nostro sigillo presentes litteras communiri fecimus. Actum et datum in Conorzino in die Corporis Christi Anno incarnacionis eiusdem M CCCXXXV.° (nono). Presentibus Venerabili in Christo patre Janussio Archiepiscopo Gnesnensi Vincencio decano, Przeclao Archidiacono Gnesnensibus Paulo Castellano Falcone Judice Johanne Vexillifero Johanne Subdapifero, Nicolao Scharsalco Lanciciensi Jacobo et Johanne nostris Capellanis et aliis multis.

Data
1420.
W Lenczy.

per Sigismundum
Cancellarium.

Regest. 1532. f III intra ordines Sacrat. Cap. Cz 3

1335.

-192

In nomine Domini amen. Noverint universi presencium inspectores, quod nos Kazimirus Dei gracia rex Polonie, facimus, ordinamus et constituimus nostros veros et fideles nostros, dominos nos Spitkonem a) castellanum nostrum Cracoviensem, Stignevum subcastellanum Cracoviensis ecclesie, cancellarium nostrum ibidem, Petrum castellanum Sandomiriensem, Thomam de Kaiankowo et Niniram c) dictum Chandrowo milites nostros, fratres nostros et nuncios nostros speciales et omnes in solidum ad tractandum, ineundum, faciendum et formandum concordiam et pacis federa cum serenissimo principe domino Whanne rege Boemie et comite de Luxemburgk, filijsque et heredibus ipsius super omnibus ducatibus et terris regni Polonie ac ipso regno, quod dictus rex Boemie impedit et hactenus impedivit, et hoc de consilio d) magnifici et serenissimi principis, domini et fratris nostri dilecti, domini Karoli regis Hungarie vel eorum, quos ad hoc de eius consilio duxerimus deputandos, sic, quod nichilominus, omnia et ea presenti mandato nostro non previmus obligare et teneri nostros veros et naturales heredes trigintta millia scotorum grossorum Pragensis monete de numero, quorum ad e) soluzandum, quod facere non teneamur per milites et subditos nostros quoslibet, sed et in omni casu, ac quo ipsis visum fuerit, obstagium et obligaciones quaslibet et sub penis ac promissionibus quibuscunque nec non ad faciendum nostro nomine et eciam petendas et recipiendas fide nobis quaslibet renunciaciones terrarum, dominorum et f) subditi regni Boemie, sed et faciendum facta, transacciones et premissa quelibet alia et bassa et generaliter omnia et singula, sine quibus premissa vel eorum aliqua non possent commode exequi: promittentes fide nobis et corporibus nostris omnia tractata, concordata, diffinita, promissa et firmata, seu eciam ordinata in premissis et quolibet premissorum per ipsos firmiter habere et bene et efficaciter implere, necnon firmare, ratificare, approbare et inviolabiliter observare. In cuius rei testimonium ipsis patentes nostras literas dedimus, nostri maioris sigilli appensione munitas. Actum in Praedun in carbo, in vigilia beati Laurencij leuite et martiris, anno domini M. CCC. XXXV. f

Dudewig: Reliquiae manuscriptorum tom I. str. 606, d. VI.
Přepsáno mylně: a) Epitkonem, b) Taiankav, c) Niniřum, d) concilio, e) dominorum, f) M CCC XLV.

1335.

In nomine domini amen. Anno eiusdem MCCC XXXV, in festo beatissimi Bartholomei apostoli, nos Spitko castellanus, Sbigneus prepositus Cracouienses, Petrus castellanus Sandomiriensis, Thomas de Zamosz, ac et Nimirssa Chandrossa procuratores a magnifico principe et domino Casimiro rege Polonie constituti ad infrascripta realiter atque cum debito ueritatem utilitatem laudem preeminentiam ualoremque publice faciendum, quod eiusdem serenissimus princeps dominus Johannes Boemie rex et illustris dominus Carolus primogenitus eius, marchio Moranie pro se et suis heredibus pretendit commodum et tranquillitatem regnorum Boemie et Polonie ac regnigenarum et incolarum ipsorum, nec non contemplatione et intuitu serenissimorum principum domini Caroli Hungarie regis et dicti Casimiri regis Polonie, regis, cuius ente eius, regnis et dominiis hinc inde salubri prouidere remedio, quatenus prouide animarum et corporum periculis salubriter obuietur, sponte ac libere renunciauerint omni iuri, actioni, exceptioni, proprietati, dominio et titulo regni Polonie eis in competentibus sub pena excommunicationis, promittentes pro se et heredibus suis contra huiusmodi renunciationem et cessionem non contrauenire aliqua occasione, ingenio, facto pariter et sermone, prout in aliis eorum literis plenius continetur: exceperunt tamen excipiuntque generosos principes, dominos duces infra scriptos, vasallos eorum cum eorum ducatibus, terris, bonis, dominijs et pertinentijs quibuscumque, que tempore prestiti homagij possederunt, et omni modo et forma, quibus dicti domini duces ipsis dominis regi Boemie et marchioni Moranie et eorum heredibus siue ipsorum dictioni subiecerunt se, successores, duces et ducatus eorum et dominia cum appendentijs quibuslibet suis, suo et heredum suorum dominio totaliter reseruantur. Exceperunt etiam terras Wratislauie et Glogouie cum omnibus pertinentijs, districtibus et dominio ad ipsum spectantibus quoquo modo, dominum quidem ducem et ducatus predicti hi sunt: domini Boleslaus Lignicensis et Bregensis, Henricus Saganensis et Crosnensis, Conradus Olsnensis, Johannes Sinauiensis, Sleie duces, Bolko de Opol, Bolko de Falckenberg, Albertus de Strelicz, Wladislaus Coslensis et Bitumiensis, Wenczeslaus princeps Moranie, dominus in Plotzk, Leszko de Rathbor, Johannes Osuentimensis et Wladislaus de Zeschin. Nos itaque volentes pacem et indissolubilem dilectionis amicitiam inter prefatos dominos regem Boemie et marchionem Moranie et Polonie (regem) gratanter hinc inde beneuole amplecti, promittimus pro ipso domino rege nostro Polonie, quod idem dominus rex Polonie eisdem dominis regi Boemie et marchioni Moranie optime pacebit de omni iure, dominio et proprietate, que habent vel se habere asserunt in dominijs, ducibus et ducatibus predictis, ipsosque nullo modo vnquam tempore impedict super ipsis nec duces aut ducatus ipsos vindicabit, impetet vel assumet in preiudicium

dominorum predictorum recipi et marchionis et heredum suorum ipsos, quo super eisdem in nullo preiudicium per se vel heredes suos aliquatenus molestabit, nomen et scripturam communicationis ipso facto contrahentes, incursuros. Insuper pro ipso domino rege [illegible] omni actione, exceptione et oppositione iuris, consuetudinis, quibus post eorum actum, ut fertur, uti vel defendi possent ipsis domino regi [illegible] in speciebus dominijs, ducibus aut ducatibus eorum possent aliquatenus suffragari aut competere quolibet modo in eisdem, non obstantibus aliquibus muniminibus, literis, scripturis, pactis, pactionibus, statutis, reformationibus aut aliis quibuslibet ordinationibus sub quacunque forma verborum conceptis, etiam si talis foret, de qua fieri debet mentio ad verbum ad verbum specialem et expressam exprimi debeat mentionem; quibus omnibus et singulis et cuilibet eorum ex certa nostra scientia eosdem et intelligi volumus penitus derogatum. Promittentes sub fidei prestito iuramento, quod tenebit fatus dominus rex Polonie premissa omnia et singula hinc intra festum beati Galli proximum ratificabit, gratificabit ac suis patentibus literis confirmabit literis, quatenus, valida et firma per omnia observabit. In cuius rei memoriam presentibus aliquot pobur presentes conscribi et nostrorum sigillorum fecimus communiri. Datum et actum in Premislia anno et die supradictis.

A. 76. 1

Grünhagen u. Markgraf, I, 5, — Ludwig Polsk. V, 599. — Sommersberg I, 774. — Bil. dipl. Slesv. VII, 56. vol. 1 N. 76. Dobner: Monumenta IV, p. 297 n. 166.

Ludwig Markgraf v. Brandenburg 1335 Sept. 20,

194

Wir Ludwig etc. bekennen an disem ope-
nen brife, dat wi den vromen luden hen-
ninge vnd Mathyse, brudern, geheiten von
Jagowe, vnd claus, eren vedern, vnd hen-
ninge vnd arnde von vchthenhagen
habben gelihen vnd ligen en vnd eren eru-
en vnd erfnamen mit samender hant to
rechteme lene vor vir hundert marg bran-
denburg. siluers vnd gewichtes dat hus to zan-
toch mitten haluen tvlle tu zantvch
vnd daz dorp tv techowe mit hvgesten,
mit sidesten richte, mit wagendinste
vnd mit alle dem ander dinste, wo man
den genenen mag, mit bede, mit acker,
gewunnen vnd ungewunnen, mit water, mit
wischerie, mit weide vnd bi namen mit des
hertoghen wese, mit holte(?) mit brucke, an wische,
an velde, also wi dat heben gehat mit alme
rechte; In dem dorppe tu sellin penninge
bede, corn bede, vleys bede mit wagendinste; in

(dem

dem dorppe to berenvelde penninge, corn
vnd vleys bede vnd den wagendienst;
in dem dorppe henrichesdorpp pennin-
ge, corn, vleys bede, mit wagendinst vnd
in dem dorpe Mertensdorp penninge, corn,
vleys bede mit alme rechte, als wi dat vorge-
nannte gut hebben gehat, sunder allerleige
argelist vredelicke to besittende an aller-
leige hinder. Weret och, dat si icht ver-
bunden an dem vorgenanthen huse to zan-
toch eder an der bruken eder wor an des were,
dat redelike bewisen muthen si, dat scole
wi em gelden, wenne wie dat hus weder
kopen: wolden si ok dat hus laten durch er
wet, dat sivlen si laten vsen mannen,
dat sivlen wie lighen vor sultgelt, als vor-
gescreuen ist. Dit vorgenanthe hus tu zan-
toch scal och vse oppen hus wesen to al
vsen noten, sunder allerleyge argelist. Wi
vnde vse nakomen mogen och dat vorgenan-
the hus tho zantoch mit alle dem gudde,
dat hir vorgescreben steit, weder kopen,
wan wie welle oder mogen, van en vnd
eren eruen vmb szulk gelt, als hir vorgesci-

ben

ben steit. In cuius Testes episcopus Camineusis, her gusso, Johannes buch, ludeke wedel, esolderith. Anno domini M°. CCC°. XXXV°, In vigilia mathei evangeliste.

1335.

Nos Kazimirus dei gracia rex Polonie, omnibus et singulis le-
nore presencium volumus esse notum, quod omnimodam tranquilli-
tatem regnorum Polonie et Boemie fieri et commodum hominum et
incolarum affectantes, nec non securitatem strate publice, que di-
cit de Polonia in ciuitatem Vratislauiam circa castrum Boleslau-
itz, vt tuti, secure et libere ipsam partes intrare et stratam vale-
ant exire, voluimus et promittimus fide media fore destruc-
cionem castri dicti Boleslauitz pacem per me, magnificum
principem dominum Johannem, illustrem regem Boemie, fratrem
nostrum carissimum, in festo Epiphanie proxime affuturo, prout
ipsum dirucre et diruy facere efficaciter promiserit, aliud ca-
strum Boleslauitz in eodem loco nungquam per nos et nostros sub-
ditos seu aliquem vel alios quoscungque de cetero reparandum. Si
quis forte temerarie et alias ipsum castrum post sui destruccionem
vellent aliqualiter reparare et recedificare in eodem loco et alibi
in ipsius districtu, tunc statim sine temporis dispendio nos cum
ipso domino Johanne rege Boemie memorato et alter nostrum, qui
primo poterit, tenebitur recedificacionem huiusmodi impedire,
alter vero nostrum, quam cito per alium fuerit requisitus; sum
proinde tenebitur prestare auxilium et juuamen. Verum quod si
forte predictum castrum non obstantibus huiusmodi, quemcun-
que recedificare aut reparare contingat, quod tunc nos cum do-
mino rege Boemie ad sui destruccionem sine acquisicionem de-
cedere et satagere efficaciter tenebimur et debemus. Volumus in
super, vt omnia bona et possessiones cum omnibus et singulis
pertinencijs et ipsarum districtibus memoratis pertineant ad
nostrum regnum Polonie cum omni iure, quod et quo ~~ad~~ ab
antiquo noscitur obtinuisse. Possessiones itaque alie eiusdem
districtus sine castri, que ad ducatus Slesie spectant, distinc-
te maneant circa ipsas, prout ab antiquo noscuntur extitisse.
In cuius rei et testimonium etc. Actum et datum in Visegard
in Hungaria in die sancte Elisabeth, anno domini M CCC
XXXV.

Ludewig: Reliquiae manuscriptorum, Tom V, str. 588, N. VI.

1335.

Maximinus dei gracia rex Polonie, ad vniuersorum noticiam presencium tenore perueniat, quod nos cupientes cum excellenti principe domino Johanne rege Boemie illustri, fratre nostro charissimo, pedis perfectue dilectionis et vinculum irrefragabilius colligare, cum ipso de presenti sponsalia inter primogenitam nostram Elizabeth et inter Johannem, domini Henrici Bauarie ducis vnigenitum, ipsius nepotem, habita in dei nomine diuinum contra, tenuta: promittentes et stabilientes pro ipsa primogenita nostra de, nacionem propter nupcias quingue millia sexagenarum grossorum denariorum Pragensium boni, iusti ponderis et legalis cum dicto domino Johanni dare et soluere. Ipse eciam rex nomine dotis pro ipso Johanne nepote suo promisit et promittit dare et assignare dicte primogenite nostre septem millia et quingentas sexagenas grossorum denariorum Pragensium boni, iusti ponderis et legalis. Vnusquisque premissorum, quod cum dicta primogenita nostra ad annos nubiles et etates perueneritt, predicta sponsalia et alia premissa ratificabit et approbabit, quumque ad hoc dabit consensum pariter et assensum. Hoc ipsum promittit dominus rex Boemie pro domino Johanne nepote suo, cetera cum ad etatem nubilem perueneritt et legitimam, ac premissa omnia pactorum et promissorum et stabilorum. Quilibet premittimus et spondemus vna cum prefato patre nostro, rege Boemie, quod cum dictus Johannes et Elizabeth ad legitimam etatem, vt premittitur, perueneritt, omnem operam et ministerium pociemus et dabimus, curabimusque efficaciter, vt ipsi Johannes et Elizabeth in domino matrimonialiter copulentur. In horum igitur omnium euidenciam et robur efficaciter premissorum, presentibus nostris sigillum est appensum. Datum et datum in Visegrad in Hungaria, in die sancte Elizabeth, anno domini M°CCC (XXX)V°.

Winkelwig: Codex diplomaticus, Tom V, str. 392, N. 93.

Nos Karolus dei gracia rex Hungarie memorie commendamus tenore presencium significamus, quibus expedit, universis, quia inclitus princeps dominus Johannes per eandem rex Bohemie, frater noster carissimus, suas litteras privilegiales super renunciacionem iuris et tituli regiminis regni Polonie et aliarum terrarum in eis contentarum, excellenti principi domino Kazimiro filio dicti quondam regis dicti regni Polonie, similiter fratri nostro per eundem regem carissimum Johannem et filios eius factas, confectas, et nostris mediantibus temporum nostrorum dominis, prout assumptis, exhibitas et ostensas, idem nos eidem domino regi Johannis fratri nostro et filiis eius predictis dimittere et cassare, annullare, et dictus dominus Kazimirus rex Polonie in festo Pasce domini proximo nunc venturo, sex milia marcarum argenti ponderis et monete, que dicti eidem domino regi Bohemie vel filiis eius non solverit, nec conditiones seu obligaciones pro ipsa pensolucione factas et firmatas, in specialibus litteris contentas et expressas, non fecerit nec compleverit, exnunc ne ut filii veteri eidem domino regi Johanni vel filiis eius suis dictas litteras in specie restituere, nec ad solucionem predicta sex milia marcarum argenti monete ullatenus obligati. In cuius promissionis testimonium presentes sigillo nostro authentico fecimus communiri. Datum in alto castro Wyssegrad, in festo beate Elyzabeth, anno domini M^mo CCC^mo XXX^mo quinto.

Oryginał przywileju przechowany w archiwum miasta Wrocławia, opisywany jest następująco, przy czym król Karol wymieniony w zwykłym wtedy, skróconym zapisie Wołoch napisał słowo: KAR.....RA HVNGARIE DALMACIE CROACIE RAM[E] SVIE GALICIE LODOMIRIE.

Ten sam oryginał odpisany jest poniższy dokument drukiem w Schotbachia: Przyczynki do dziejów polskich z archiwum miasta Wrocławia, Poznań 1800, str. 73, zaś poprzednio w błędnym tekście
F.N.77.7 w Ludewiga: Reliquiae manuscriptorum V, 603, T. Ch. Lünига: Cod. Germaniae diplomat. I, 1015, ~~Wrocław~~ Fejera: Codex diplom. Hungariae VIII, vol. 4 str. 73, Chytila: Codex diplom. et epist. Moraviae, Tom. VII vol I, N. 92.

1335.

Nos Vladislaus Dei gracia Lanciciensis a) et Dobrynensis dux, notum facimus universis, presentes literas inspecturis, quod cum per excellentissimum principem, dominum Carolum Hungarie et To„ manie Jherusalem regem illustrem, arbitratum et pronunciatum ex„ titerit, inter dilectos nostros, ex una parte, et magistrum prefatum ac ma„ gistrum generalem fratrum domus Theutonice tempore quo„ re, ex altera, super ipsius regis Jherusalem et magistrum generalem ut dicti domus fratres ex una parte et nostrum Vladislaui„ dominum ipsius regis ex altera pendentis, prout nos, prefatus dom„ nus Jherusalem rex, per nos, ac per nostrum universum Consilium„ vidimus et audivimus, ipsum arbitratum et pronunciatum debere„ tam ipsi domui quam nobis et nostris fratribus utilia reddi, ipse„ que vos ipse et omnes vestri fratres dilectionis sincere affec„ tum, quo nobis racione consanguinitatis astrictus esse dignos„ citis, nobis velit et debeat ac fratribus meis vice versa redde„ re et eciam teneatur, prout in ipsius literis domini regis Polo„ nie super hoc confectis plenius continetur, nos prefati domini regis Jherusalem recipere benivolencie premissorum intuitu cu„ pientes ipsum magistrum generalem Cruciferorum tepe dicte domus, nobis in veris amicis dilectum, de prudencia et fidu„ cia, nobis per eos fratres illaudis, quibus revelatum fuerit fratribus et eciam, per illustres fratres nostros et successores nostros fratres et sucessores, ex pretextu dictorum arbitrii nullatenus in futurum quomodolibet vel quovis, publice vel occulte. Ob„ quod nostrum presentibus est sigillum. Datum in Alto Castro„ prima feria post festum beati Viti martiris anno domini MCCC XXXV).

Lüdewig: Reliquiae manuscriptorum, Tomus V, str. 604 N. 78. Spravtzwana myslka: a) Lancicinensis.

1335.

princeps Dominus Johannes per canonem rex Otone.

Illustrissimo principi domino Johanni dei gracia regi Bohemie.

ex parte hrevi Bohemie

in Apostolico

nec complerunt,

alto castro Wyssegrad

CCC^mo XXXV^to quinto.

[Dogiel, T. IV, S. 91]

In nomine Domini amen. Nos Carolus et Johannes Dei gracia Hungarie et Bohemie reges, perpetue memorie tenore presencium pro-
tenore facimus, quibus expedit, universis etc. Cum magnificus prin-
ceps dominus a) Kazimirus eadem gracia rex Polonie ex una, et reli-
giosi viri magister generalis preceptores et fratres universi ordinis
Crucigerorum de domo Theutonica parte ab altera, super terris, provin-
cijs seu districtibus Culmensi, Dobrinensi, Ciuiauie, Pomeranie et
Choronensi, super quibus a multo retroactis temporibus extitit inter
excelsum principem, dominum Wladislaum, quondam eiusdem Po-
lonie regem, et tandem ipso feliciter migrante ad Dominum, inter
ipsum dominum Kazimirum regem et dictos Crucigeros materia
distensionis et questionis suborta dinoscebatur, in nos reges Hun-
garie et Bohemie tanquam communiter arbitratores et amica-
biles compositores, per eosdem iam dudum et nunc mediantibus
legitimis instrumentis et litteris compromissarijs efficacibus elec-
tos, pacis ultimi et amici pure inuicem cupientes, se tractare et
liberaliter commisissent et pure compromisissent, nos inter ce-
tera huius rei causa circa festum Omnium Sanctorum anno
Domini millesimo tricentesimo tricesimo quinto, in alto castro
Wischegrad in Hungaria simul in unum conuenissemus, tracta-
turi de premissis, et predicto domino Kazimiro rege personali
presencia, et pro memoratis magistro generali, preceptoribus et
universitate fratrum Crucigerorum plicte domus Teutonice fratre
Henrico Ruthero prouinciali eiusdem ordinis de terra Culmensi
et Hartgwardo de Spanberg Thorunensi et Conrado de Brune-
stein b) Sweuecensi dicti ordinis commendatoribus et confratribus,
cum plenis et legitimis et ad infrascripta cum plene sufficienti-
bus prouisatorijs litteris comparentibus, assumptis nobiscum
prelatis et baronibus nostris, quos communiter voluimus, quibus
dum dictus contingeret, utriusque partis iura eciam in scrip-
ta, que habere dinoscebantur, diligenti et fideli pertractacione
examinassemus. Tandem habente Domino pacem mentium no-
strarum ego libramine dirigentes, taliter arbitrandum duxi-
mus et pronunciando diffinimus inter partes: quod dominus
Kazimirus rex Polonie terras Cuiauie et Dobrzinensem cum
prouincijs ac districtibus, ac universis vtilitatibus et pertinen-
cijs universis ab antiquo ad eosdem spectantibus, iuxta lim-
tes ac metas sui antiqui, cum plenitudine iuris et titulo pleni
dominij, prout ad predecessores et predecessores suos et per ean-
dem ipsum iusto et vero ac hereditario titulo ab olim per-
tinuisse et pariter pertinere cognouimus, et specialiter in eadem
terra Cuiauiensi cum porcione ducis Kazimiri, que ipsum con-

[illegible] pertinencijs in eodem debeat hactenus, tenore presencium
quiete perpetuo et habere in filios, filiorum et successorum heredes,
salvo, quod omnia bona et hereditarie, que et quas in terris Pu-
meranie Dobrzinensisque parte prefatam quietam pacifice et quiete Pu-
meri possederint, ita et nunc, prout antea eas et ea cum omni
suis juribus, jurisdicionibus et pertinencijs quibuslibet possidere,
ant, habeant et teneant sub veris metis et terminis antiquitus
observatis. Magister vero generalis et fratres Cruciferi domus Sancte
nice prenominati terram Pomeranie cum suo districtu juxta
antiquos limites suos cum pertinencijs similiter et ubilitatibus suis
dem vniuersis, quam ijsdem fratribus et idem dominus Kazimirus
rex Polonie causa diuine retribucionis et ob remedium animarum
predecessorum suorum et progenitorum ac sue salutis in per
petuam eleemosynam nec non propter perpetue pacis bonum
coram nobis renunciando omni juri, accioni, inspeticioni et
repeticioni, quod vel que eidem domino regi Polonie in eadem
terra Pomeranie ab antiquo competebat vel competere posset,
eciam ipse promisit juxta ipsam nostram arbitrariam pro
nunciacionem vel diffinicionem eodem jure et modo, quo terre
Culmensis et Thorunensis eisdem fratribus per progenitores aut
predecessores suos fuerunt legate et donate, eandem legacionem
et donacionem eo jure et modo, quo fuerat hucusque facta, rato
habendo, quiete, pacifice et perpetuo tenere debeant, habere fa
cere et possidere. Ordinauimus eciam ultimum diffinimus, arti
tramodo, quod omnia dampna, iniurie et grauaminum molestie,
quecumque modo hinc inde illate vel regi Polonie, vel eius
subditis suis Cruciferi vel eorum fautoribus, comprehendantur et
tollantur in totum, sic quod de cetero inter ipsos super eisdem
nulla peticio et questio oriatur. De quibus omnibus rancidus
vel regis Polonie seu fratrum Crucigerorum, qui ipsius pars,
dentibus inter ipsos de bonis suis pacti sunt prestiti, nisi de
Culmense seu Dobrzinensi vel de Culmensi Pomeranieque, a
nostra diffinicione videntur esse, ordinamus et diffinimus,
quod huiusmodi omnes prefati bonis suis omnibus et gracijs
dominorum suorum sint presentibus reformati, sic, quod vel
ad bona sua libere reuertantur, si velint, aut ijsdem libere
vendicio se transferant, quo placuerit. In cuius rei memoriam
monium atque robur sigilla nostra presentibus sunt appensa.
Datum [illegible]. Presentibus re
uerendissimis in Christo patribus ac magnificis et nobilibus
viris infra scriptis, videlicet Chanadino Strigoniensis, loci
eiusdem comite perpetuo, et fratre Ladislao Colocensis et au
le regis eiusdem regni Hungarie cancellario, ecclesiarum
archiepiscopis, Wilkerino Drugeti palatino regno Hungarie,
Nemetin magistro Tauernicorum, Thoma voiewoda Transyl
uano, comite de Zumen, Mineth bano Sclauonie comite,

1/ Paulo iudice curie regis Hungarie, nec non Vithgone thesaurario et Johanne Plumicensis ecclesiarum prepositis, Rudolfo duce Saxonie, Carolo marchione Moravie, Bolcslao Slesie et domino Regnicensi, Thymone de Colodich, Henrico de Lippa et aliis plurimis aliis fidedignis ad premissa rogatis specialiter et vocatis. Anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo quinto, dominica proxima post festum s. Elisabeth.

Vogel: Codex diplomaticus r. Poloniae et m. D. Lithuaniae Tomus IV, str. 54, — Długossii: Historiae Polonicae Tom. III (Cracoviae 1876) str. 164.

1335.

203

Kazymirus dei gratia Polonie rex principalis debitor, Sbitko Cracouiensis, Petrus Sandomiriensis castellani, Nycol de Bogrey woy-, wod de Cracouia, Mystkow Liss Sandomiriensis woywod, Lestko Chandrostka iudex curie Cracouiensis, Passek de Bogrey Sandomiriensis iudex prouincialis, Czeley in Radomiss dominus, Krziżyzant subcamerarius, Henricus subcamerarius Sandomiriensis, Wras castel-, lanus de Wrzanicze, omnesque barones terre Cracouiensis et Sandomiriensis, fidelibus suis regis domini nostri ubique inprascripti constituti salutem, tenore presentium recognoscimus, dicimur et fatemur coram, principi domino Karolo rege Boemie et filio heredibus de Luxemburg et omnibus quibus expedit euidenter presentibus protestando, quod cum, inter nos ex una parte, et, illustrem dominum Boemie regem patrem suum ex altera, super certis dampnis et iniuriis nobis et nostris subditis per ipsum dominum regem Boemie et suos subditos, ut asserebamus, illatis, ac eciam super certis dampnis et iniuriis per nos et nostros subditos, ut asserebat, dicto domino regi Boemie et suis subditis illatis, tractatus et ordinationes habite fuissent, tandem, ad honorem dei et ad, commodum et vtilitatem vtriusque partis, ordinatum fuit, quod, dominus rex Boemie, filius suus, nobis et nostris subditis, pro, omnibus dampnis et iniuriis, nobis et nostris subditis per ipsum dominum regem Boemie et suos subditos, ut asserebamus, illatis, ac eciam pro omnibus dampnis et iniuriis per nos et nostros subditos, ut asserebat, dicto domino regi Boemie et suis subditis illatis, ad, certum terminum, videlicet ad festum, [illegible] proximo venturum, centum et quinquaginta, marcas grossorum Pragen-, sium, Boemicalium, persolueret, et, nos, pro

[illegible] wieś, [illegible] zabitionem dicte [illegible] de hac luce migrare contin-
gat, tunc [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [

1336. die 26. mensis Maii, Cracoviae.

Kazimirus rex Poloniae Carolum Hungariae et Johannem Bohemiae reges, controversiarum inter se et ordinem Crucigerorum exortarum, arbitros eligit.

Kazimirus dei gracia Rex Polonie, Vniuersis presentes litteras inspecturis, graciam Regiam cum gaudio salutis. Vniuersitatem vestram publice scire volumus, Quod Nos volentes preceptis ac salutaribus monitis serenissimorum principum Dominorum Karoli Vngarie et Johannis Bohemie Regum illustrium fratrum nostrorum insistere, eorumque ordinacionibus inter Nos parte ex vna et magistrum ac fratres Domus Theutonice parte ex altera factis, super controuersijs hincinde agitatis firmiter diucius inherere, promittimus bono et sincero animo pretactis Dominis Regibus interim huiusmodi inter Nos et ipsos magistrum et fratres per eos tractatum, gratum, firmum et inviolabile irrefragabiliter attendere, et inviolabiliter custodire. Promittentes expresse aduersus ipsos magistrum et fratres terras et bona eorum prius possessa per eos et habita, hinc ad festo beati Johannis baptiste nunc instante per annum nullum mouere seu moueri procurare quomodolibet nouitatem, nullamque eis inferre interim seu inferri per quempiam permittere molestiam aliquali ter vel offensam. Verumtamen si pecus fieri, quod absit, euenire contigerit, extunc volumus fideliter et sponte demus super offensis et dampnis, si que nostros per negligenciam perpetrare contingat, mandatis et arbitramentis predictorum dominorum Regum stare et attendere, satisfacereve procurabit ipsi nobis diuerint iniungendum, dum tocius more dispendio penitus procul molo, quam cito ipsi magister vel fratres super eo diuerint nos requirendos. Harum nostrarum testimonio litterarum. Datum Cracouie, In die Sancte Trinitatis, Anno Domini M°. CCC. XXX. Sexto.

Oryginał pargaminowy, przechowany w archiwum tajnem król. Belskiego. Pieczęć na pasku pargaminowym zwieszona, skarłka zupełnie.

Stronczyński: Wzory, N. 31, str. 35.

[Stracone pokwitowanie - 31.]

Kazimirus dei gracia rex Polonie vniuersis presentes litteras in., specturis, graciam regiam cum gaudio salutis. Vniuersitatem vr., stram publice scire volumus, quod nos volentes precepcis ac salu., taribus monitis serenissimorum principum domini., Karoli Roma., nie et Johannis Bohemie regum illustrium, fratrum nostrorum in., sistere, eorumque ordinacionibus inter nos parte ex una et magistrum ac fratres domus Theutonice parte ex altera factis super controuersijs hincinde agitatis firmiter diutius inherere, promptimus bono et sincero spiritu prefatis dominis regibus ipsorum laudum inter nos et ipsos magistrum et fratres per eos laudatum, gratum, firmum et inuiolabile irrefragabiliter attendere et inviolabiliter custodire: pro., mittentes expresse aduersus ipsos magistrum et fratres terras et bona eorum prius possessa per eos et habita hinc a festo beati Johannis baptiste nunc instante per annum nullam mouere seu mouendi procurare quomodolibet nouitatem nullamque eis inferre interim seu inferri per quempiam permittere molestiam aliqualiter vel of., fensum. Verumtamen si secus fieri, quod absit, euenire contigerit, extunc volumus pariter et spondemus super offensis et dampnis, si que nostros per negligenciam perpetrare contingat mandatis et et arbitramentis predictorum dominorum regum stare et attendere, tociesque, prout ipsi vel alter ipsorum duxerint iniungendum, locum pre., re dispendio penitus procul moto, quamcito ipsi magister vel fra., tres super eo duxerint nos requirendos. Harum nostrarum testimo., nio litterarum. Datum Cracouie in die sancte Trinitatis, anno domini .M°. ccc°. xxx°. nono.

Oryginał pergaminowy, przechowany w archiwum głównem królestwa polskiego w Warszawie, pieczęć zawieszona na pasku pergaminowym, zupełnie złamana. Skreczyński: Wzory pism pa., mięt. Warszawa 1873, str. 35, il 31. Hupel: Index diplomatum, pol. et m. [illegible] vii. tom II, str. 50, N. 50.

1330.

Vindobonae, 7. VII.

206

[illegible] lectione conticiscit [illegible] non possimus vel etiam innuere. Ceterum cum prefatam [illegible] non deceat, nec nos continuerimus pre[illegible]ctos absque [illegible] [illegible]rum ac aliis [illegible] legitimis et rationa[illegible] cultibus transferre, nec a vicis [illegible] [illegible]re, super translatione venerabilium fratrum nostrorum .. Wratislauiensis et .. Cracouien[illegible] eis episcoporum, cui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fieri, decenter vobis fuis [illegible]nere, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1337, dnia [illegible] w Akademii. 207

[Kod. Pe. t. 1, nr. 199.]

133c.

203

Nos Karolus dei gracia rex Hungarie tenore presencium, qui[bus] expedit, significamus universis et memorie commendamus, quod cum nos ex nostre parentele contractu inter excellentem prin[cipem] dominum Johannem Bo[hemie] regis primogenitum, marchionem Moravie, heredes suos ab una et nos nostrosque filios parte ex altera pro domino Ludowico pro[stro] primogenito et cuius persona nunc unito et firmato, exaltacionem et augmentum honoris ipsius domini Karoli marchionis heredumque eorum, ut nostrum eciamsed[um] [illegible] nostrum et heredum nostrorum similiter ut suum proprium me[rito] reputemus, quia nobis vehementer in cordibus bona et sincera fides promisit sub virtute ad sancta dei evangelia per eum prestiti [ju]ramenti, quod si quandocunque magnificum principem dominum Kazimirum regem Polonie absque heredibus maribus [illegible] decede[re] contigeret ab hac vita, quod tunc pro suis viribus omnibus et posse nobis pro [illegible] heredum suorum [illegible] et procuret iuribus et iuribus, ut nos nostrique heredes ipsum regnum Polonie ex eo nobis debitum seu debendum sic adiuti sub studio asteg[u]amur, ut nostram deuenial in potestatem ac pleno iure nostro vel heredum nostrorum regnum sit subiectum. Et quia eciam sub eodem prestito iuramento nobis promisit, quod si decessionem predicti domini Kazimiri absque herede ante consummacionem matrimonii inter dominum Ludowicum nostrum primogenitum hactenus et [illegible] dominam heredem dictum sua de nobis firmari, fieri contingat, nos minus ad premissa obliganda suum [illegible] et nobis in ipsum matrimonium esse consentire, consentiat pro nobis nostrisque filiis et here[dibus] nostris sub virtute per nos sibi prestiti iuramenti simi[liter] promissionis et sincere fidei [illegible] quod si prefatus do[minus] Kazimirus rex Polonie presidentes, principes et vasallos, ciui[tates], castra homines seu quecunque iura suo genitori et sibi ac in dicto principi domino Johanni duci Carinthie ac fratri eiusdem marchionis in ipso regno Polonie quoad ipsos duces, principes et vasallos quomodocunque, quibuscunque censeantur nominibus, sibi vendicare et attrahere conarentur, ipsos [illegible] duces et vasallos regis Polonie Bohemie et domini marchionis et fratris sui predicti seu homines hostiliter inuadendo, et si ab his conatibus ad diligenkem re[quisicionem] nostram, quam cum diligencia nos interponere pro[mittimus], desistere non curarent, ex tunc nos prefato domino Kazimiro regi Polonie, heredibus et successoribus ipsius adiutorium duces, vasallos et homines predictos multum debemus dare auxi[lium] et iuuamen. Preterea nos pro nobis et nostris heredibus

[illegible] Kazimirus rex Polonie [illegible]

ipsi domino marchioni suisque heredibus pub eor[um] fidei juramen-
to sincere promittimus, quod si processu temporis regnum Polonie,
et premissum, in nostram aut successorum nostrorum ~~successores~~ vel
nostrorum ducum potestatem, quod tunc nos vel nostri heredes
dicto: duces presato domino Johanni regi Bohemi. genitori suo
dom marchioni sibi et suo fratri subiectos, ciuitates, castra,
homines et vasallos seu alia jura quecumque ipsis ducibus, prin-
cipibus vasallis seu patriciis in dicto regno Polonie, quibuscum-
que ducibus ducatu et omni jure, nobis vel nostris heredibus vendi
care, vindicare et acquirere non debeamus per nos vel alios quouis
ingenio, fraude vel occulte, imo si repe dicti duces, principes et
vasalli, ciuitates, castra et homines memorati regis Bohemie,
patrui ipsius et fratris eiusdem predicti se nobis aut nostris heredi-
bus regnum Polonie tunc habentibus, subducere vellent et appe-
tere rerum proprio motu, tunc in ipsos et homines no-
stros recipere et defendere non relictimus nec quidquam cum
eisdem dissimulemus quouis modo in secundum regis Bohe-
mie, ipsius marchionis ac patris sui preiudicium et gravā-
men; nec specialiter adiecto, quod nos nostrique heredes nulli
de suis principibus seu hominibus, cuiuscumque conditionis exi-
stant, nostrum impendamus aut exhibeamus auxilium, qui pre-
dictos duces, principes et vasallos, patronos ipsius marchionis
et fratris sui ab ipsis et eorum potestate alienare quomodolibet
attentarent, imo ipsos eorumque regnum Polonie, marchionem
et suum fratrem in suis in dictis ducibus, principibus et
aliis suis subiectis bona fide manutenere. Hec ita
tur omnia et singula et quelibet premissorum, prout de verbo
ad verbum premissa sunt inserta, nos vicissim prius prestito
iuramento ipsi domino marchioni ac suis heredibus attendere et custodire pro-
mittimus et firmiter ac inviolabiliter observare. In cuius rei
ac premissorum perpetuum firmitatem presentibus nostrum appen-
dendum fecimus sigillum. Datum [illegible] Viterbii, anno
Domini M CCC XXX VIII.

Wiederholt abgedruckt bei Dumont, Corps diplom. tom. I, pars II, pag. 47

Original im Archiv des Königl. Sächs. Hauptstaatsarchivs
Dresden, Loc. VIII, vol. 4, [illegible] 15, worin
sich auch Codex diplom. Lusatiae, Tom VII, vol. 1, fol.
1 ff.

Balbini. Dec. I., lib. I, [illegible] I §. 27.

Kölner Cop. 34b n. 74

17

Fr. Matthias abbas monaster. Landensis 1338, Juni 24, Lad. in Lynda;

Abt Matthias von Lad setzt sich Lyppagora zu Bischofs Recht auf Zins und verleiht dem Ulrich den Beinamen Lyffpagora.

Lyppagora.

In nomine domini amen. Noverint universi presentes litteras inspecturi et audituri quod nos frater Mathias abbas monasterii Landensis ordinis Cysterciensis Spirensis dyocesis de voluntate et consilio fratrum conventus nostri discreto viro Ulrico hereditatem domus Lynden sis Lyppagora vulgariter dictam exposuimus ad locandum iure theutonico seu hac que requitur ordinacione, ita videlicet quod idem Ulrichus sulteciam in eadem hereditate nostra sive villa obtinens racione locacionis hereditatis eiusdem duos mansos liberos in ipsa hereditate, unum in fine mansorum villanorum in exitu ville versus Hugocrino comitis Hattrie filii quondam Symani et alium ubicunque inter mansos dicte hereditatis de gerit habebit iure hereditario cum suis posteris et legitimis suc cessoribus in perpetuum pacifice possidendos. Huic is autem dicte hereditatis de agris incultis et extirpandis a solucione census et serviciis nostris libertatem concedimus infra sex annos a data presencium computandos, infra quos libertatis annos de agris cultis et extirpatis aut decimam manipulatam in campo aut marcam denariorum in quo is opcionem quid ex his duo bus solvere voluerint damus et concedimus bonam solvent no bis. Elapsis vero libertate predicti incole de quolibet manso sex mensuras siliginis, sex mensuras avene et fertonem dena riorum racione census decimalis singulis annis in festo bea ti Martini nobis et nostris successoribus tenebuntur solvere et in nostro monasterio integraliter assignare. Predictus autem sculletus cum suis posteris in villa prefata tabernam pistrinum macellum cultorium et publicam habebit ex ona utilitate. Si indicato vero [illegible]

cedet. Item in decursu aque iuxta fluvium in silva intra limites hereditatis eiusdem nos habebimus duas clausuras pro capcione piscium que vocantur vlgariter iazi et piscatorem et ipse scultetus eciam duas clausuras et piscatorem pro se habebit. Et incolis hereditatis eiusdem piscari licebit pro utilitate ipsorum circa et intra clausuras easdem sine nostro et eiusdem scultheti nocumento. Item nos eciam eidem scultheto pratum cum agro eidem prato contiguo situm in fine mansorum villanorum protendens se ad viam magnam et usque ad fossatum et rivetum versus silvam. Item dicti incole tenebuntur nobis procurare curruum vacuum cum duobus equis de sex mansis ordinarie quando pro ordinandis domus nostre negociis quoquam transituri constinget. Eciam molere debent in nostris molendinis annonas suas iuxper memorati incole tribus dietus in quolibet anno arare nobis tenebuntur. Ceterum scultetus et incole sepedicti servicia et honores secundum ius predictum nobis exhibere tenebunt. In cuius rei testimonium presentes litteras sibi dedimus nostro et conventus nostri sigillis munitas. Actum et datum in Lynda monasterio nostro in die beati Johannis baptiste anno domini M° CCC° XXX° VIII° presentibus fratribus nostri conventus Alberto priore Johanne supposito Nycolao cellerario Arnoldo portario et aliis pluribus.

Cop. et coll.
15.XII.82. P.

Fr. Theodericus de Lichtenhayn comendator in Tuchela 1339 Jan. 22, in Tuchela;

[Wod. Vol. 2, nr 480.]

Nos Frater Theodoricus de Lichtenhayn dictus Commendator in Tuchela publicare cupimus universis praesentia audire contingentibus: quod sortem illius haereditatis, quae Welun appellatur circa Lachow sitam, cum pratis Lachow nominatis et cum lacubus, qui Areszchin et Nistron vulgariter nuncupantur, cum gadibus decurrentibus ad eos, quod apud Joannem dictum de Valdow et filijs (sic) suis (sic), pro nostris denarijs viginti marcarum juramento circa dominum Nicolaum Abbatem de Bissovia cum fratribus suis obtentis comparavimus viceversa nullatenus redimendis. Post haec vero visis privilegijs nostrer Welin et Glink (sic) rectissime cognoscentes, quod ad eosdem ab antiquo pertinebat, alterius cupientes conscientias nostras praedictam sortem cum lacubus et gadibus et pratis domino Joanni Abbati de Bissovia et Fratribus ejus pro dictis viginti marcis de consensu fratrum nostrorum resignavimus possidendas cum omnibus utilitatibus, quas sibi in ijsdem terminis poterunt comparare,

et

Cod. d. M. P. 493 V. 971

et ne alicui scrupulus dubietatis inde debeat subiri, presentes literas nostri sigilli munimine dedimus roboratas. Datum in Fuchela in die beati Vincentij Levitae et Martyris glorivosi, anno domini millesimo trecentesimo trigesimo nono, presentibus his testibus: domino Alberto sacerdote, Fratre Conrado Vullecop, Fratre Henrico de Vienna, qui sunt Fratres Ordinis, domino Conrado plebano in Fuchela, Mathia de Wyssok, Johanne de Sommyn, Nicolao dicto Misener sartore in Fuchela, et alijs multis fide dignis.

[K. H. Pol. t. 2. nr. 91.]

1339 (d. 30/31 maji)

In nomine. domini. amen. Ne res gestas coram magnificencia Regum aboleat processus temporum, oportunum est, ut eas roboret solempnis tytulus litterarum. Eapropter Nos Kazimirus dei gracia Rex Polonie, vniuersorum noticie, tam presencium, quam futurorum, presentibus declaramus: Quod uenientes ad nostram nostrorumque Baronum presenciam vir Nobilis Pelka castellanus Sechouiensis, vna cum sua consorte domina Margareta, pari consensu et vnanimi uoluntate, sani mente et corpore existentes, non compulsi, nec coacti, sed de bona et matura deliberacione suorum animorum, uolentes pocius proprio sanguine fauere, quam alieno (sic), motique uiscoribus caritatis, sue filie vterine, coniugi Nemerze de Goloza, domine Czudcze, omnes hereditates ipsorum, iste (sic) que ipsum ex successione paternali contingebant, videlicet Sochow, Wola, Tarnowecz, cum duabus villis Tarnowecz, similiter vocatis, cum castro, Scitniki, Grusow, Bonysow, volgariter dictis, et illa [sic] hereditatem dotaliciam, videlicet Sobosow sic nuncupatam, secundum quod in suis metis et terminis circumferencialiter sunt distincte site limitate, cum omnibus vtilitatibus, vsibus, fructibus et vniuersis pertinencijs ad easdem spectantibus, ac toto dominio, post mortem suam, a se et a suis omnibus propinquis libere dederunt, ac coram nobis resignarunt, eidem domine Czudcze vxori Nemerze, et suis progenitis legittimis in perpetuum tenendas, possidendas et habendas, donandas, uendendas, commutandas, pro suaque et suorum proprietatum uoluntate conuertendas, iuxta quod sibi et suis posteris ui, debitur utilius expedire, pro quo nobis ea utraque parte preces multimodas obtulerunt, ut hoc, quod inter ipsos lucide exstitit ordinatum siue factum, nostro Regio consensu et assensu dignaremur confirmare. Nos igitur precibus ipsorum benignius inclinati, resignacionem illorum et succepcionem (sic) istius ratam et gratam habentes, presentibus confirmamus; dantes prefate domine Czudcze et suis progenitis presentem litteram roboratam nostro sigillo Regali, in testimonium et Robur perpetue firmitatis. Actum in Craco, uia feria Secunda in Octauis Corporis Christi. Anno domini

M. C. C. xxx. Nono. Presentibus hijs Nobilibus nostris, Petro Castellano Sandomiriensi, Floriano Cancellario Lanciciensi, Jascone Castellano de Tolanecz, Thoma Castellano Beyczensi, Jascone Subcamerario, Fripcone Subiudice Cracouiensibus. Datum per manus domini Segnei Prepositi sancti Michaelis in Castro Cracouiensi et vicecancellarij Curie nostre.

Z oryginału pergaminowego do Księcia Władysława Sanguszki należącego, u którego tylko czerwony sznurek jedwabny od wiszącej niegdyś pieczęci pozostał.

Fr. Iacobus abbas monasterii Lubinens. 1340 v.d., Lubin;

In nomine Domini amen. Quoniam sepius a memoria recedit hominum quod scripto, bono testimonio non confirmatur, et noverint igitur universi presentes et futuri presentem paginam inspecturi, quod nos frater Iacobus divina miseracione abbas monasterii Lubinensis cum conventu fratrum nostrorum intuentes fidelia servicia et obsequia Venceslai filii quondam Bartholomei coulteti de Garby confirmamus et conferimus sibi et posteris suis eandem coulteciam perpetue cum omni jure quo predecessor suus tenuit, videlicet tres mansos liberos, quatuor ortos, tabernam, pistrinum, sutoriam, macellum, fabrum et tercium denarium de iudiciis, resignaciones et tercium denarium de juramentis, venacionem minorem, ut agitet leporem, aves capiat, partices et swasones. Hec omnia predictus Venceslaus et sui posteri perpetue libere possidebunt. Unde vero predicte ville nobis et successoribus nostris censum dare tenebuntur annuatim de quolibet manso octo mensuras tritilicis annone, duas mensuras tritici, duas avene, quatuor siliginis et quatuor scotos usualis monete. Prefati vero villani nobis ter in anno arare tenebuntur. Honorare eciam nos et successores nostros tenebuntur supradicti villani quolibet anno ad diem Pasce de quolibet manso decem ova et unum latus carnium pro tribus scotis. Superius vero

nominati

nominati villani nobis et successoribus nostris ter
in anno prandium dare tenebuntur, unum scultetus,
duo knechtones, vel pro quolibet prandio tres scolos.
Supradictus scultetus et sui posteri nobis et succes-
soribus nostris servire cum equo pro marca grossa-
rum in damus nostro perpetuo tenebuntur. Ut
ne in processu temporis memoratus scultetus
in predicta hereditate impediatur, presentem litte-
ram scribi fecimus, ipsam quoque nostri et nostri
Capituli sigillorum munimine duximus roboran-
dam. Datum Lubin sub anno Domini millesi-
mo trecentesimo quadragesimo.

Kölner Lop. fol. 34a n 73.

Fr. Mathias abbas monster. Landensis 1340 Febr. 2, Lad. in Landa;

Abt Mathias von Lad [illegible] Franza [illegible] Albert [illegible]

Privilegium super scotteciam in Swancza

In nomine domini amen Noverint universi presentes litteras inspecturi et audituri, quod nos frater Mathias abbas monasterii Landensis (Cistrciensis Frenensis diocesis de voluntate et consensu fratrum nostrorum) ordinis nostri discreto viro Alberto hereditatem nostram et nostri monasterii predicti que Swancza vulgariter nuncupatur cure Frectunico ad locandum exposuimus sub hac que sequitur ordinacione ita videlicet, quod dictus Albertus in predicta hereditate seu villa scultteciam retinens duos mansos liberos racione locacionis hereditatis eiusdem cum liberis suis et legittimis successoribus in perpetuum hereditarie pacifice possidebit. Incole vero predicte hereditatis, qui vocati per eundem nostrum scolletum noviter venient, habebunt libertatem omnimodam infra sex annos a data presencium computandos. Duobus autem annis libertatis eiusdem primis a solucione decime liberi, quatuor annis reliquis decimam marcipulatam de agris extirpatis robis solvent, illis qui eiusdem in eadem hereditate manent in solucione quam solvunt persistentibus eadem libertate durante, quibus annis libertatis elapsis incole predicti omnes et singuli racione census decimalis de quolibet manso quatuor mensuras siliginis totidem avene duas mensuras tritici et duas ordei et fertonem denariorum tenebuntur et in monasterio(!) nostro integraliter assignare. Item [illegible] Krabernam, maccellum, pistrinum, sutorium, ortum, librum habebit et borram intra terminos hereditatis eiusdem in qua borra sive molificia voluerit ampliare, ipsum invabimus [illegible]

duas partes denariorum nostrorum ad ipsius terciam partem pro labore in formandorum seu ampliandorum mellificiorum predictorum, de melle autem quando provenerit de mellificiis prefatis terciam partem habebit de iudicio vero sive iudicato dictus scultetus terciam denarium obtinebit. Insuper incole memorati ter in anno nobis arabunt, eciam curruum vacuum cum duobus equis de sex mansis ordinare nobis assignabunt in quo expense nostre post nos duci debeant, quando per terram in qua degimus transibimus in negociis nostris et domus nostre ordinandis. Ceterum scultetus expedictus servicia nobis faciet prout alii scultetti terre dominis suis facere consueverunt. In cuius rei testimonium presentes litteras sibi dedimus nostri et conventus nostri sigillorum appensione munitas. Actum et datum in Landa monasterio nostro predicto in die purificacionis beate Marie virginis anno domini millesimo CCC° XL° presentibus fratribus nostris Alberto priore Fermanno subpriore Nicolao celerario, Arnoldo notario et aliis fratribus conventus nostri.

Cop A coll
~~XX~~ 15 XII 40 P

[illegible]

[illegible] universas professionis Christiane provincias lustrare compellimur, propensius nos inducit, pro salute tuenda fidelium et eorum [illegible] elicatione vitanda non [illegible] [illegible] vere, [illegible] naivera limentur [illegible] [illegible] apostolatus nostre. [illegible] [illegible] consideranx, [illegible] [illegible] [illegible]

eo libentius annuendum fore prouidimus, quo illa apostolici patoris
fulciendo et iuuando pretidiis magis vtile et expediens extimamus. Ire,
uenis ipsius vtcunque [illegible] fauentis, pupillarienem suum in hac
parte benignius administrantis, et fuscepisse suis uetustis eosdem Tartaros
nos fidelium inimicos, qui ductum, sicut infanda experientia docuit
dictum regnum et nonnullas alias terras fidelium et personas eorum
per crudelis impugnationis et expugnationis excidium destruxerunt,
diuino, vt speramus, fulta subsidio et aliorum fidelium crucis Christi
signaculo munitorum suffragio communita, defentionem ipsius
regni et incolarum ipsius contra dictorum barbarorum nationem fo-
lenter assumere valeat et laudabiliter exercere, predicationem crucis in
auxilium suum et regni Frepati per nostras litteras duximus conce-
dendam, ac venerabilibus fratribus nostris .. archiepiscopo Gneznen-
si et .. Cracouiensi ac .. Wratislauiensi episcopis per alias nostras
dedimus litteras in mandatis, vt ipsi et eorum cuilibet per se et alias
personas ecclesiasticas, seculares et regulares ordinum quorumcumque,
quas ad hoc idoneas esse cognouerint, in eodem Polonie ac Vngarie
et Boemie regnis contra predictos Tartaros et quoscumque alios infi-
deles volentes ac presumentes inuadere seu offendere ipsum et dictum re-
gnum Polonie ac habitatores ipsius, proponant iuxta datam eis
a deo prudentiam verbum crucis, venerabile signum eius tam suis
quam aliorum fidelium incolarum regnorum predictorum illam
deuote suscipere volentium humeris affigendo, eosque sua exhorta-
tionibus et instantius inducendo, vt predictum negotium contra
Tartaros et infideles predictos feruenter assumant et viriliter pro-
sequantur. Et vt ipsi fideles tanto promptius atque libentius pre-
missa prosequi studeant, quanto ex suis laboribus potiorem gra-
tiam se nouerint perceptures, nos de omnipotentis dei, mi-
seratia et beatorum apostolorum eius Petri et Pauli auctoritate
confisi et illa, quam meritis licet indignis ligandi atque soluendi
contulit, potestate, eisdem fidelibus, qui secum vel sum suo exercitu
in personis propriis et expensis infra triennium inchoandum ab eo
tempore, quo predicte littere sibi fuerint assignate, personam suam
continue vel interpolatim eiusdem tamen triennii, in dicti prosecu-
tione negotii fuerint commorati, libigue statim, cum in persona
propria contra dictos Tartaros duxeris procedendum, nec non et
illis, qui in dicti prosecutione negotii decesserint, vel in prosecutio-
ne huiusmodi vulnerati fuerint, etiam si alibi publicumque ex ta-
lium [illegible] decedant, illam suorum peccami-
num, de quibus vere corde contriti et ore confessi, per
dictum triennium [illegible] inchulgendam, que concedis
[illegible] et [illegible] in subsidium terre sancte,
et in retributionem pastorum salutis eterne follicemur augmen-
tum: eis tenore, qui nos in personis propriis illuc accesserint
sed in suis duntaxat expensis iuxta facultatem et qualitatem su-
am bellatores idoneos destinabunt, per tempus, quod supra di-

citur, in huiusmodi processibus negotii moraturos, et illis eum, liter, qui dicet in aliquibus existens, in profectu tamen persone illuc accesserint per huiusmodi moraturi predictum, eandem suorum conce„dimus veniam peccatorum. Huiusmodi quoque remissionis volu„mus et concedimus esse participes iuxta quantitatem precidii et deuotionis affectum omnes, qui ad subuentionem dicti negotii de bonis suis congrue ministrabunt, et circa predicta auxilium et consilium impenderint opportunum. Tu igitur scuto fidei et ga„leis galea communitus, de figens in domino anchoram spei tue si per similes coniecturas vel presumptionis probabilis argumen„ta colligere poteris, quod eadem gens barbara Tartarorum pre„missa forsitan presumere moliatur, forti animo esto, tuam duo„rumque subditorum mentem corroborans et confortans, quia fo„rtis est dominus habitans in excelsis, fiducie sperantes in eo, ut fidelium conterere animos et deprimere cornua superborum. Da„tum Auinione kal. Augusti, [pontificatus nostri] anno sexto.

[illegible] I, N. 958, fol. 65f.

1340.

Benedictus pp. XII. archiepiscopo Gnesnensi ac Gracovien„si et Vratislaviensi episcopis mandat, ut in Polonia, Hungaria et Bohemia contra Tartaros verbum Crucis prae„dicent.

[illegible] seruorum dei]. Venerabilibus fra„tribus .. archiepiscopo Gnesnensi et .. Cracouiensi ac .. Vrati„slauiensi episcopis, salutem [et apostolicam benedictionem]. Apo„stolice sollicitudinis zelus etc. (ut supra usque duximus conce„dendam). Vniuersitati vestre per apostolica scripta man„damus, quatenus vos et quilibet vestrum per vos et alios perso„nas etc. (ut ibidem usque idoneas esse noueritis etc. usque habita„tores ipsius proponatis iuxta datam a Deo vobis prudentiam, et verbum crucis et venerabile signum eius tam eiusdem regis, quam aliorum fidelium incolarum predictorum illam deuote suscipere volentium, humeris applicatis, eosdem vestris exhor„tationibus et instantiis inducentes, ut etc. (usque impenderint). Porro ad huiusmodi tam pardon et salubris negotii efficaciam vos et quilibet vestrum per vos vel per alium seu alios in dictis regnis in certis locis idoneis, de quibus vobis uidebitur, cleros et populos conuocantes, concessionem huiusmodi indulgentie so„lempniter publicare dictosque fideles ad huiusmodi pii negotii

prosecutionem inducere et predicta fideliter exequi studeatis. Datum Nuinione Kal. Augusti, pontificatus nostri anno sex., to.

Theiner: Vetera monumenta historica Hungariam sa., cram illustrantia, Romae 1859, tomus I, str. 959, čl. 638.

Dupre. a. 1340. d. 29 m. Decembris.

Duidam Spytko Michaelo famulo suo
scultetiam in villa Dupre vendit. Ks. H. 14.
394.

[Wierzbowski T. 1, Suppl. nr. 13. Red.]

1340. In nomine domini amen. Ne res gestas obliteretis decursus temporis confringat eas solennis titulus litterarum confirmet. Igitur noverint universi presentes atque futuri Quod ego Spytko servitori Michaeli et ipsius legittimis successoribus scultetiam in villa mea Dupye vulgariter vocata Jure theutonico videlicet Novicabergensi pro tribus marcis grossorum volentibus vendente in hunc modum cum mansis septem quos in eadem villa idem scultetus emendos habet Et hijs mansis unum liberum jam dictus scultetus pro se perpetuiter retinebit. Taccetam vero et stabernas et pistrinas et Bancos et lutificium et omnium negociatorum officia ibidem commorantium memoratus scultetus coram tenebit. Item predicta villa habet granicies incipiendo in gadis et eundo per viam que ducit in Grabno et quemcunque ibidem inveniet idem scultetus fructum in suis gadis invenerit venacionem quamcunque preter castorem de quo sit licencia liberis. Item prata que dicitur gadba habebit legittime. Heres vero ad judicium magnum mittendus ad prandium veniat aut octo grossos pro prandio recipiat. In causis vero minoribus magnis et parvis scultetus terciam denariam pro se retinebit. Ut eo melius prefatus scultetus villam supra notatam posset reformare e data autem presencium infra octo annos a me et a meis progenitoribus habent omnimodam libertatem, elapsa autem

libertate Idem scultetus de quolibet manso preter
ipsius uno libero michi et meis sequentibus
decem grossos annuatim in festo Sancti Martini
et ad quamlibet expeditionem duos grossos tene-
buntur. Unum denarium ad estivalia alium ad
hiemalia arabunt nobis Pro honore in vigilia
Nativitatis Domini nostri Jesu Christi unam
pernam pro quatuor grossos et in pascha de
quolibet manso unum caseum et decem ova
singulis annis dabunt. Item iam fatus heres
in villa predicta de iure facto Kmethonibus
in villa intulerit et aliquos fugabit et
mansos desertos faciet scultetus vero ostendens
iuriarum illatam congrua probacione ad illos?
de agris desertis censum et alia tributa non tene-
bitur dare heredi suo. In cuius testimonium da-
tum et actum in Dupye sexta feria in crastino
29 Dom) Innocentum. Anno domini millesimo trecentesimo
quadragesimo. Presentibus hijs testibus

Nicolao herede de Skaluza
Genero suo Nicolao Poderlödore
Floriano Stebano Krzesotkow
Michaele de Corablowo
Jacobo Stolicone
Bertramno Hastore de Britton

et multis aliis fidedignis

conf. a Kasimiro 1490. Piotrcoviae

1311.

Nos Kazimirus Dei gracia rex Polonie etc. ad vniuersorum not.
ciam tenore presencium volumus pertinere, quod a) cum serenissimus
princeps, dominus Johannes rex Boemie, comes Luxemburgensis et
dominus Carolus primogenitus eius, marchio Morauie, fratres nostri
carissimi, inclitam dominam margaretam comitissam palatinam b) Rheni
ducissam Bauarie c), dicti domini regis filiam ac domini mar-
chionis sororem felicis memorie dudum nomine iuramenti tradere
promiserint d) matrimonialiter in vxorem, nos quoque eodem nomine
promiserimus viceuersa ipsos fratres nostros semper et in omnibus
tanquam fratres vterinos tenere et sicut nosmet ipsos prosequi
contra vnumquemlibet hominem et iuuare, cumque nobis tandem iuxta
vocacionem et informacionem e) ipsorum pro conomando matri-
monio et nupcijs celebrandis venientibus, dicta domina margha-
reta sponsa nostra carissima hic recordacionis, Deo volente viam
sit vniuerse carnis ingressa, propter hoc ligam seu vinculum dilec-
cionis et fidei ipsorum ex nostro ingenti desiderio initum, inter
nos vtrobique taliter (initum) et firmatum, deperire volentes ali-
qualiter aut corrumpi, quam vt ipsum fraus amplius terminate et
sinceriori fedore roboretur ac vigeat minus ne periculo, presentio
tactis per nos sacrosanctis euangelijs iuramento corporali, promi-
simus et promittimus in his scriptis, antedictum dominum marchio-
nem fratrem nostrum, adhuc, exnunc, in antea semper et vbique,
quamdiu Domino fauente vixerimus, tanquam fratrem vterinum
tenere, vtrobique ac terrarum nostrarum prospectum, honorem, commo-
dum pro viribus, posse ac toto studio fideliter procurare et sibi
in terris suis cum nostra persona, rebus ac potencia nostra aduersus
et contra omnem hominem viuentem omni fraude et dolo scrupulo
procul motis, nullo prorsus excluso, cuiuscunque condicionis aut
status existat, firmiter adherere, eumque in singulis negocijs suis
viis, statibus et necessitatibus suis prosequi et iuuare consilijs, viribus
et iuuaminibus opportunis. Hoc solum expresso, quod nisi procestu
tolo temporis ipsum dominum marchionem cum excellentissimo prin-
cipe, domino Carolo rege Hungarie illustri, fratre nostro, quetram
suscitare et terras ipsius manu potenti intrare contingeret, extunc
licebit nobis et poterimus ac tenebimur cum ipso domino rege Hun-
garie stare et eum in suis terris duntaxat ad defendendum eas
dem contra prefatum dominum marchionem pro viribus adiuuare.
Si vero idem dominus rex Hungarie terras ipsius domini marcho-
nis similiter defensatorius intraret, extunc pro defensione ipsius
dem marchionis et terrarum suarum cum ipso tanquam fratre vte-
rino stare et cum adiuuare tenebimur et spondemus tota virium
nostrarum omnium potentatus. In quorum omnium testimonium pre-

[illegible] diori et [illegible] communiri, Actum
[illegible] : [illegible] domino Johanne Olomucensi episcopo
et [illegible] principe, nec non Nicolao de Troppavia duce, necnon nobi-
libus viris : Cephanno de Duba, domino in Nachod [f], Johanne
dicto Cirn [illegible]bcamerario [h] Cracouiensi, Chatzkone Berkwicz [i]
castellano Landensi [k] et Segnio preposito sancti Michaelis in ca-
stro Cracouiensi, viceecancellario nostre, testibus ad hec premissa
vocatis specialiter et rogatis, quorum eciam sigilla ad maiorem
euidenciam et concordiam omnium presentibus sunt appensa. Da-
tum per manus eiusdem viceecancellarij nostri Segnii, anno Do-
mini M CCC XLI, in die Assce (beate) Margarethe virginis.

Codicem [illegible] manuscriptorum, Tom I, str. 501, N. 31.
Regest: Codex diplom. et epist. Moraviae, Tom III, vol. 1, N. 334.
(pro [illegible] regesti: a) qui b) [illegible], c) Bavarorum, d)
promiserit, e) confoederationem, f) Nochad, g) Turas, h) sub-
cancellario, i) de Chatzkone varone, k) [illegible].

[c. 1342].

[Lewicki, Hist. Ukr. t. 90]

Confirmatio pacis Olgerdianae per Kiejstutum, Lubarlum, Georgium Narymuntowicz et Georgium Koriatowicz duces Lithuanos ex una, et Kazimirum regem Poloniae, Lewovitum et Kazimirum, duces Rossoviae, ex altera parte.

Widay to kazdyj czełowiek, kto na ły list posmotryt, ože ia Kniaz Lewmutyj i Kystutyj i Lubart, Jurij Narymuntowycz, Jurij Koriatowycz, czynymo myr lwerstyj, i s Kirolem Kazymyrom Polskym i s jego mowytom i s jeho bratom Kazymyrom Mazowszkym, i s jeho zemlanmy: Krakowskoiu, i Sudomyrskoiu, Syradzskoiu, Kujawskoiu, Sieczyczskoiu, Lubelskoiu, Polotnoiu, Mazowszkoiu, Bielzkoiu, Dobrynskoiu, i so Lwowskoiu, a za Welkoho Kniazia Olkirda, i za Kerstina, i za Patrykija, i za ich syny my i sluszem tot myr derżaty wilny kwerto, bez owsiakoj chytrosty, ne zajmiti, nym Korolewy zemli, ny ich ludy i jzko jeho słuchaiut, Korolewy derżaky Lwowskoiu, iu zemliu y sołmi, u nym derżaty Wołodymyrskoiu, Lucziskoiu, Bełzkoiu, Chołmskoiu, Berestyjskoiu y sołmiż, a myr ot Jakowa Bohorodycy do Truchmia dne do Kupał, a ot Iwana dne za 2 lit, a Korolow iu Lwowskoy zemly nowych ne stawyty, ny zożżennoho ne rubaty, dokoli myr stoit za 2 lit, a Kremianiec derżaty Jurii Narymuntowyczii ot Kniazyj Kyjowskych, i ot Korola za 2 lit, a horoda ne rubaty, a koły myr stanet, Jurii Kniaziu chorowda tyszyłysia, a że poydet Uhorskij Korol na Litwu, Polskomu Korolewy pomahaty, a że poydet na Ruś złe Lubwy stuczaiet, Korolewy ne pomahaty, a poydetły Car na Lachy, a lubo na Kniazy Litowskij, Kniaziem Kyjowskym pomahaty, uże poydut na Ruś złe Korola stuczaiet, Kyjowskym Kniazem ne pomahaty, a pro Lubartowo iatstwo, chocziem ich postawity na sudi pered sramy Uhorskymy, po ypzetwi Swiatoho Duchna za 2 nedily, Kyjowskym Kniazem stały u Chołmi, a Korolewy u Stoczci, kde smolwiat tut budet sud, tiahałysia ys Korolem, budetły imi jeho Korol po krywdi, Kuiart budet praw, i in Kniaz Kystutyj sudu prawo pered Uhorskym Korolem, budetły Korol prawnam swoicho brata Lubarta dały Uhorskomu,

Korolewy Kuźtsław, a koły kuźdet ho myrů, ńże ne
uschoczet dały myrů derżaty, tot olpowiet', a po
olpowiedi no i stoiały myrů za miniac, a że poy-
dut Tatarowe na Lwowskůůů zemlů, tohda Růssy na
Lwowci ne pomahały, a że poydut Tatarowe na La-
chy, tohda Růssy ne wola poyty y s Tatary, a ů
tom peremiry ńże tomů krywo uczynyl, nadoli
sia upomynuły starijszemů, i uczynyły tomů y-
sprawů, uczynyl 'ieżeryj dobryj czełowiek tiwuńů,
lubo woiewoda, a lubo pan uczynyły y sprawů i
.snym', a że sam nemożet zapłatyty tot ułynnyj,
szto że pożyt ieho i wynů, stoczełły sam Korol
zapłatyty zań, a ieho didyczstwo tobi wziały,
neuschoczet' ły Korol sam zapłatyty, dut' tomů
to dyczstwo, kto ieho poliażet, a za izbiha mo-
żem ieho dobyty i wydaty, a że ieho ne możem
dobyty, możem ieho iskati s obwiů stroný, a że
połubiuet Růssyn a lubo Rusin, ily we Lwow', ily
cholopo czyj, ily roba, wydaty ieho, á szto koy hra-
moti pysano, tůůůt prawdie Łytowskym Zmia-
zem derżaty a na toiemy daty swoie peczaty.

Oryginał pergaminowy, przechowywany w archiwum głównem król. Polskiego. Pieczęć odwieszona.
Bronczyński: Wzory N. 90, str. 98 (bez podob.)

1342

Privilegium Fundationis ad Ecclesiam Parochialem Hatzegiensem.

Stephanus Dei gratia Rex Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, Rasciae, Lodomeriae, Galiciae, Cumaniae et Bulgariae, Comes Transilvaniae, Siculorumque et Saxonum Judex, significamus praesentibus litteris universis, quod cum Nos ad instantiam Fidelium nostrorum Hospitum Teutonicalium de Hatzeg, Comitatus Hunyadiensis, ad Ecclesiam Parochialem ibidem, quae olim Beatae Mariae Virginis fuerat dedicata, quae tempore Tartarorum, qui Regnum nostrum hostiliter invaserunt, destructa et desolata fuerat, Plebanum, qui Sacramenta Ecclesiastica ministraret, et Divina officia celebraret, ac Parochianos in Fide Catholica instrueret, et ad Ecclesiam Parochialem Hatzegiensem ratione Plebanatus pertinentes, ad Ecclesiam nostram Parochialem Hatzegiensem, quae Beatae Mariae Virginis nomine dedicata existit, recognoscerent, et frequentarent, Plebanum providere, et instituere dignaremur, Nos ipsorum devotionis intuitu, et ob fidelitatem, quam Nobis, et Regno nostro Hungariae impenderunt, ac impendere non desistunt

huiusmodi, quod ad ipsum pertinet, secundum ordinem notabunda pre-
sentibus et futuris, fidelibus, quibus videbitur, tribuantur. Porro nos Ca-
simirus dei gratia idem, Cracovie, Sandomirie, Lancicie, Siradie, Cuyauie
Dominus et heres, Dominium nostrum, et omnium successorum
nostrorum, ordinationi, et, ut, dictum est, fidelibus nostris
dilectis, Johanni Rebaw Cracovien. de Kijdzyadrogow, Cancellario, imperpe-
tuum, ibidem, ordinatis, pro, liberis, et regalibus, ac, perfi-
cui, ad, Scolam, Sandomirien. personaliter, laborauit, et, laborabit,
actibus, meritis, et, laudibus, debitis, attentis, opportunis, Quorum
seruitiorum, ipsum, in, suam, retributionem, omnigenam, honorare
et, remunerare, personalibus, exigentibus, meritum, sibi, et, Scolarie
dicte, Vladislauien. Gnesnen. Lectori, et, Cantori, ejusdem, sub, Scolaria, ea, vi-
delicet, pertinentes, quarum, corporum, corporibus, et, bonis, ad, longitudinem, et, ad
eam, quae, continetur, inter, duas, vias, quae, vadunt, prope, ad-
huc, ad, utramque, partem, pedes, longitudinis, et, latitudinis, videlicet,
unum, mansum, in, villa, Ozdow, alterum, in, Kozlow, sibi, pacto, Rebaw, et, su-
ae, Scolari, ad, conferimus, damus, et, hac, nostra, litera, dicto
per, ipsum, honorabilem, Johannem, Rebaw, et, suis, successoribus, per-
petuis, temporibus, dictum, quarum, optinendi, habendi, possidendi, tenen-
di, locandi, jure, Polonico, ad, Teutonicum, tali, ordine, quod, prae-
fatus, Johannes, Rebaw, et, successores, sui, dictum, et, dictum, suum
pro, utilitate, Scolarie, sue, hominibus, ubicunque, locati, fuerint, co-
ram, locandi, libertatem, habere, dare, et, disponere, nunc, et, tunc, ad
eos, pertinet, quarum, mansos, mercatores, cum, bonis, pistores, et, taber-
natores, conservando, hanc, tamen, in, omnibus, subscripta, conditione
ac, ut, Johannes, Rebaw, et, successores, sui, dictum, et, dictum, suum
dictis, mansos, et, bona, sibi, sic, collata, servitiis, debitis, Scolarie

ibidem in Halogoza, tale oriundi promouerunt vitia, uiuitia & hunt
publicabent, purgabunt, quam uis ethabulibus, sed uis ruffianis
Lanistarijs Lenonijs, seruiunt, seruire consueuerunt, quos e-
xiuimus omnibus vitijs, contributionibus, datijs, Vectis
gnibus, laboribus, tributis, ut omnes ceteri subditi, exactio-
nibus liberos facient, omnibusque oppidanis praefatae Vectigalio-
nis, et speciali gratia exposimus, uolumus, ut sint liberi, et quieti
militia & omnibus obsequijs, omnes, et singuli, qui, uerbis, Dicti op-
pidi Halogoza, incolae, habitatores, uel, uerbis, Dicti oppidi
Vectigalis, habebunt, et habere debent, omnes, et singulas, merces
cuiuscunque generis, uel speciei, quas, uel quae, Dicti oppidi
Halogoza, incolae, habitatores, uel, uerbis, Dicti oppidi Vectigalis
habebunt, et habere debent, pro, et super, omnibus, et singulis
negotiationum, et mercaturis, quae pro tempore habebunt habent,
volent, aut habere debent, et quibuscunque Dicti oppidi Halogoza, uel
Vectigalis, omnes, et singulos, ubique, et quibuscunque, et Dicti, et
Dicti, in, locis, uel, portubus, Dicti, Halogoza, uel, Vectigalis, ui-
liter, in, Curia, Regia, nostra, Hungariae, Dalmatiae, Croatiae
et, Sclauoniae, dicto, Hebenau, nostri, Thelonei, quocunque, Hebenau, intra, tres
hebdomadas, consuetudinem, uel, diuisiam, in, Dicti, oppidi, Vectigalis
Thelonei, Hebenau, solvere, quocunque, tempore, uolent, et, quibuscunque
negotijs, sub, quo, uis, consuetudine, necessitatibus, pro, Vectigalibus
solvere consueuerunt, non obstantibus aliquibus litteris, uel, liberta-
tibus, prosequtionum, quarumcunque, nec, etiam, aliquibus, litteris, specia-
libus, pro, ut, negotiatores, habere consueuerunt, omnes, et singuli, negotia-
tores, mercatores, hospites, viatores, et, peregrini, in, quibuscunque, conditionis
dominationibus, existentes, sine, quorumcunque, conductionibus, Thelonei, pro, Vectigalibus
Ceteris, solvere, tenebuntur, perhebunt, et, in, regnum, pro, omnium
negotiationum, et, mercaturum, quae, pro, tempore, habebunt, habent,
volent, aut, habere, debent, et, quibuscunque, Dicti, oppidi, Halogoza, uel, Vectigalis
Vectigalibus, omnes, et, singulos, ubique, et, quibuscunque, Dicti, et, Dicti, in, locis,
portubus, uel, quibus, uis, Dicti, Halogoza, uel, Vectigalis, uiliter, in, Curia, Regia
nostra, praedicti, Hebenau, nostri, Thelonei, quocunque, Hebenau, intra, tres

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

iurisperitos, Nobiles officiales, Vestros civitatis, omnemque Iurisdictionem,
Potestatem, Iurisdictiones, Districtus, quibus ad dictum locum pertinentes
Nobiles virum Romanum, dudum civitatem Lancianen. et Procuratorem Nos-
trum tunc generalem tocius Provincie Principatus Citra, ac Iustitiarium et
Gubernatorem in causa limitationis confinium, Castrorum in
villam Poporuciae facienda, ac Commissarium per nos, personaliter pro tunc in
villam Poporuciae destinatum, omnes et singulos Nobiles Incolas et habitatores in
circuitu dicte Terre existentes, ac ex officiis suis vigore et tenore
limitationis, finitionis et confinium determinare, ac aliter
ordinare, diligenter et fideliter exercendi, ac omnia et singula Nobiles Incolas et habitatores
Vestros et quemlibet ipsorum ad Vestram et Curie Vestre presentiam
personaliter, quotiens per Vos fuerint requisiti, venire, ac venire fa-
ciendi, ubique Nobiles et ignobiles, rem gestam et factum oculis subiicerent,
veniri, procedi, ac citari in aliquibus partibus dictarum villarum Poporuciae
limites fecerint, ac ipsos Incolas et habitatores ipsarum villarum
vestrum et ordinata, ut in eorum et ipsarum villarum Poporuciae
eum eorum bonis mobilibus et immobilibus, ubique consistentibus, ac
iuris fuerit, remanere, donec aliud per nos fuerit, vel per alios
quos ad hoc deputabimus, ordinatum. Quocumque Successor noster
eorum Iudicium. Vestrum, Curie Vestre presentia et limitationi
coram Nobilibus et habitatoribus in circuitu dictarum villarum Poporuciae
Poporuciae facta coram Vobis et Curia Vestra tanquam Iudice
procedi, ac Acta, Lata coram vobis debeant, et constituantur, mandavimus
et fieri fecimus. Vos itaque volentes partibus ipsis, ubi et quibus
locis et inter quos limitationes villarum Poporuciae limites sunt sig-
nata, aut innovatae, et quibus locis, prout opus habuerit, et ubi
erunt finitae et terminatae, et verbis et Actis Curie Vestre Succane-
varium et Commissarii Vestri presentia, mutatis, quae intelligi-
mus et reperiemus opus Vestris, Curieque fuisse et reperiri
et reperiemus limites et alias Granicias scripta fuisse. Vos, qui eo-
rum limites servetis et servari faciatis, ac contra

villam Scitam Trworow et villam Vetrum, Zopowicze, hactenus et progressive vadunt versus Occidentem alias ad pulmonem usque villam Scitam Węglezyn similiter et alterum ad pulmonem villae Zopowicze a vespera Scitis fluvii, Vica scopulum limites alias Granicze ortum, coeperunt, limitant et distinguunt inter villas Zopowicze et Szyrocz, et progressive vadunt versus Occidentem versus Meridiem usque villam Scitam Węglezyn, et hoc in tenore Sanctionis, i. e. ad latus fluvium seu potius fluvium nuncupatum Vica, scopulum seu limites alias granicze sustinendo seu incepte a vespera praefati fluvii Szyrocz, distinguunt, limitant inter villas, Zopowicze et Naglowicze et progressive eadem et versus ortum solis hucusque alias, ad Wichod Zimny usque ad fluvium Scitum Szyrocz, qui fluvius seu meatus in boat in fluvium praefatum Vica, et distinguit, limitat alias granicze easdem hactenus. Vocata villa Scitar, Stowicze. Haec omnia et singula limites, interiores in Privilegium Vestrae Sanctionis redigi et nunc petita propter futuram Ecclesiasticam, quatenus Vestra Sanctitas praefatae Ecclesiae in dotem immobilis perseveret, nec ullis et diuturnis quaerelis in posterum per homines avidos et insatiabiles calumniose inquietari et turbari possit, Ministros Ecclesiae vi et violenter conturbant, et injuste persequuntur. In memoriam Vestrae Sanctionis Nobis Joannes in Malowez Nobis Laicus Cracovien. Archidiaconus Sandomirien. Ecclesiarum Nobis grate dilectus in vinculo salutis. Nos vero in Ecclesia Cathedrali Cracovien. Missas cantare omnibus hebdomadis instituit et sponte subrisit et in suis perpetuis obligationes et vicibus Sacerdotes ad Altare pro tempore existentis, tenebit de Sancto Spiritu quarta feria et sexta, nimirum de Corpore Christi, et de Sancta Cruce Christi. Abbatha Virginis Mariae gloriosae. Quam spontaneam submissionem et obligationem Nobis Dnus Joannes Dei gratia Episcopus Cracovien., cum suo capitulo ratificavit, gratificavit, confirmavit et laudavit, voluntarie et pro se et successoribus suis. Ad hoc, nunc sua voluntate Nobis bona, mobilia et haereditaria Castellania, Palatinatus, Capitaneis ac quae ad eadem, subjacentibus et generaliter omnibus Officia-

ibus Regni Nostri, Ducatus, ac aliorum Nostrorum Ordinariis, velpenes hoc
specialiter duximus committendum. Harum serie Nostra Regia Auctoritate e-
xigendo praemissa, robur adhibeant perhac scriptura, ac ipsi, processus Nostri Regiminis
per manus scribae, ac notarii Nostri scribi, et subscribi sigilli appensione
mandamus roborari, datum Vaccoviae Feria quarta Quatuor Temporum proxi
Dominicam quae cantatur Invocavit Anno Dni, Millesimo Trecen-
tesimo Quadragesimo Quinto. Nos vero Dei, Miseratione Hungariae, Dalma-
tiae, Croatiae, ac Sclavoniae, Rex, Notum facimus tenore praesentium, uni-
versis, quod Nos Fidelium Nostrorum Nobilium de Kemlek, Nicolai, Ladislai,
et Petri, Nec non Joannis, et Emerici, Filiorum Nicolai, Filii Ladislai, Filii
Petri, Fratrum Germanorum, Fidelitatibus, et Meritis, quibus Nobis, et Coronae
Regni Nostri, Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, ac Sclavoniae, Regnis, et Regnorum
Nostrorum, Diversis temporibus, et Locis, Fideliter, et Laudabiliter, Serviendo
Nos, et Regna Nostra, Hungariae, Dalmatiae, Croatiae, ac Sclavoniae, Regna, et
Regnorum

Privilegium Supplicationis Iesuitarum Regis Stephani Batorei approbatio, confirmatio et ratificatio Sigismundi Augusti Supplicationibus additum et Regni Senatui, bonis omnibus inhaerentia annullatio, quibus Iesuitarum, annuitasque et praescriptum privilegium auctoritate Regia nihil commutatum, innovatum, derogatum. Valuturis illud in omnibus suis robur et firmitatem tantum, quantum Iesuitis publici radio corruscat virtus, in cujus officium procurandum. Datum Grodnae die Vigesima quinta mensis Junii, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Octuagesimo, et Regni vero Nostri undecimo. Stephanus Rex

Przywileja Kazimierza W. Króla Małopolskiego odpis. Są tylko z czasów Kazimierza Jagiellończyka i Stefana Batorego, pisane na pergaminie oprawione pieczęciami w pudełkach blaszanych wiszących w Archiwum Archiwach. Kazimierza IV jest w miejscu a. Batorego. Dwa „Wszystkie Kazimierza Jagiellończyka zakończ wypisany literami, ale wiosnie wyraz, tekst jest stoczony w Gnieźnie. Jedno nie w Summaryuszu Dokumentów i rok 1443; to samo potwierdza Batory. Niniejszy odpis jest wyciągnięty z kopiarza „Privilegia et Immunitates ac Jura S. Ecclesiae Collegiatae Mathoviensis."

Ludovicus marchio Brandenburgensis 1342 Oct. 13,

223

Nouerint etc. Quod nos Ludovicus etc., intuitis et consideratis meritis et fidelibus obsequiis, nobis per strenuum militem Bethkinum de ost, fidelem nostrum dilectum, exhibitis fideliter et infensis, discretis viris consulibus et universitati ciuitatis drysen, videlicet qui proprias domos habent et residenciam habent inibi personalem, presentibus et futuris talem graciam specialem fecimus et facere decreuimus per presentes, quod annonam et quamcunque farinam, brasium, pannum allecia, pisces, lignum, cineres, cuprum, ferrum, sal et omnia mercimonia qualitercunque nominata, similiter descendendo et ascendendo, sursum et deorsum per aquas nauigando in Czantoch, landesberg, Custrin et zweth..... In cuius – Testes Lochen, Wedel senior, Brederlow. Rochowe, Bredowe cum cete-

(ris.

ris. Datum Berlin, Anno M°CCC°XLII°,
dominica ante Galli.

1345.

Kölner Cop. 18.b n. 32.

Mathias Wladislav. epus 1343, Augusti 28, Racziąz in Rayen;

Bischof Matthias von Cujavien erklärt dem Urkunden König Wladislaus von Polen über das Dorf Lang für das Kloster Lad zur Verwahrung genommen zu haben.

Ad iden

Noverint universi presencium noticiam habituri quod nos Mathias divina et apostolice sedis providencia Wladislaviensis episcopus profitemur et recognoscimus publice per presentes a religioso viro fratre Johanne abbate de Landa ordinis Cisterciensis et a suo conventu tria privilegia super hereditate dicta Lang sita prope Wladislaviam antiquam sub sigillo inclite principis domini Wladislai dei gratia olim regis Polonie recepisse tenenda et servanda tamdiu donec nobis pro utilitate ecclesie nostre videbitur expedire, que privilegia domino abbati aut suis successoribus vel conventui suo cum eis placuerit vel opus fuerit restituemus omni occasione procul mota. In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus est appensum. Datum in Racziens V° Kalendas mensis Septembris anno domini M°. CCC°. XL°. tercio presentibus dominis Johanne decano Troyano archidiacono Wladislaviensibus magistro Vincencio archidiacono Plocensi et aliis fidedignis.

cop. A coll.
11. XII. 82 p.

Ludowicus marchio Brandenburgens. 1343, Oct. 16.

227

Nouerint etc., quod nos etc., meritorum fidelium, nobis hucusque exhibitorum et in posterum nobis et heredibus nostris perpetuis fedelius exhibendorum, consideracione, contulimus et presentibus conferimus strenuo viro derschino de wisense, fideli nostro dilecto, suisque veris et legittimis heredibus, villas nostras videlicet Mesdorp, Budechow et Gabelentz, cum singulis et uniuersis suis pertinenciis, in eisdem villis nobis spectantibus, quas hactenus titulo pignoris tenuerant, in antea ob modis, formis, commodis et honoribus, quibus ipsas possedimus, debito phendi titulo tenendas, possidendas a nobis sine inquietacione qualibet quiete et pacifice perpetuis temporibus, pariter et habendas. Volentes litteras, nomine pignoris super premissis villis a nobis habitas, deinceps nullius roboris fore debeant nec virtutis. In cuius etc. Testes Schwartzburg, Wilbrand, Hele, Huxener, Satzenhofen. Datum Frankenfurt, Anno M°. CCC°. XLIII°., die beati galli. -

Cracoviae a. 1344 d. 8 m. Maii.

Casimirus rex Poloniae telonariis praecipit, ne portoria a civibus Wesnicensibus exigant.

Ks. 1. 85. 20 b.

[illegible] T. 2 [illegible]

1344.

Kazimirus dei gracia Rex Polonie fidelibus suis omnibus thelonearibus et eorum vicesgerentibus ad quamcunque dignitatem ipsa thelonea pertinent in locis quibuslibet constitutis per totum Regnum graciam suam, civitati nostri Brzesnicensi succurrere, ut amplius non alteratur desertatione ea que increverat, super ipsam decernentes omnes cives exnunc hac gaudere usquequaque censuimus libertate, quod huc et inde per totum Regnum cum suis mercibus euntes a solucione thelonei, pontis et targowe et precipue in Buzanin sint exceptis propter quod omnes et singuli cives Brzesnicenses communiter et divisim huc illuc transeuntes, excepto tantum nostro thelonco salis in Szieradz, quod solvant, ab aliis omnibus solucionibus, iuribus et consuetudinibus universis sint immunes, que omnia et singula harum serie confirmamus. Datum Cracovie die beati Stanislai Anno domini mille. simo trecentesimo quadragesimo quarto nostro. sub sigillo

in transsumpto Vlad. Jagiel. de an 1397.
confirmat a Vladislao Varn. 1441.
a Casimiro 1456.
Sigismundo 1555. februarii
17 Junii

Kilkenny Corn 10th June I st. 100% 40 per.

přenáram předáčka pro

1344.

Ita Wdowiczus etc. universis, quod nos fidelex ciues et hospi-
tes nostri Cassovienses ciuibus conspicuis etc. prefatam ci-
uitatem nostram Cassa et eosdem ciues ac hospites de eadem, no-
stros fideles, eorumque successores huiusmodi libertatis et gracie
specialis prerogatiua perennaliter gaudituros de beneplacito volun-
tate serenissime principisse domine Elisabeth inclite regine Hun-
garie, genitricis nostre karissime, ac consilio prelatorum et ba-
ronum nostrorum decreuimus decorandos, quod omnes mercato-
res extranei de regnis exteris Russie, Polonie et Prauincijs eorun-
dem in regnum nostrum Hungarie pertinentes pretextu venditio-
nis pannorum pellium et mercium, vltra ciuitatem ipsam Cassen-
sem cum nauibus et mercibus eorum nullum progrediendi ha-
beant facultatem, sed omnia sua mercimonia seu per mare
quam alias quibuscumque generis uel speciei sint et existant, ibi-
dem deponant, vbi eadem ciuibus vendere, ita, quod a modo et
deinceps omnium rerum mercimonialium eorum depositio, repo-
sicio et venditio ac empcio generalis non aliter, nisi in prelacta
ciuitate nostra Cassensi fieri habeat, nec vlterius dicti mercato-
res extranei cum mercibus ipsorum procedendi et eundi pos-
sint habere facultatem absque ipsius ciuitatis Cassensis et
ciuium eiusdem voluntate mercimonia

Monumenta Hungariae historica, acta extera, Tom II,
Budapest 1875, n. 56, str. 54, z oryginału pergaminowego,
przechowanego w archiwum miasta Koszyc.

1345.

[illegible] francischo chřšcoho Jergestkino, můnkio náhrstolica assistat cůnoleus. [illegible]

[illegible]

[illegible] vňatenii cůnoleus [illegible] V. vicenotar Šmůnii [illegible] nostri [illegible]

[illegible] Acta extra Fim II, fl. 120, da 129.

1345.

234

Nos Karolus domini .. regis Boemie primogenitus, marchio Moravie, promittimus per presentes fidelibus nostris dilectis Burchardo purchravio Haidburgensi, Polono de Czaskolowicz et Bo.. vetrio de chetersiecz nec non omnibus amicis et eorum sociis quibuscumque ad nostra servicia contra regem Cracovie proce.. dentibus cum pisdem, omnia et singula dampna, que percipient, fient, pariter et expensas, quas facient, solucre et integraliter resarcire, dum primum ad id nobis obtulerit se facultas; et si quod absit, ante solucionem et resarcionem dampnorum suo.. rum decedere nos contingeret, ex tunc heredes et successores nos.. tri ad solucionem et resarcionem hujusmodi ipsis volumus obligari. Harum nostrarum testimonio literarum. Datum in campis inter Vreinstat et Ladislauam, in festo beatorum Petri et Pauli apostolorum, anno domini millesimo trecentesimo quadragesimo quinto.

[illegible] privilegii przezdnemeye w archiwum Archiepiscopi Schwar, zenberskiego w Wittingawě, wydany Chrudim w Pedes.. tinatu et episcopatu Olomucensi. Fem. VII, vol. II, Brunn 1760, N. 51.

Ludovicus marchio Brandenburgens. 1345 Sept. 10.

235

Nouerint etc. Quod nos Ludovicus etc. Dedimus, donauimus et presentibus damus et donamus honorabilibus et religiosis viris ordinis sancti Johannis Jerosolymitani domus hospitalis fratribus, meritorum suorum fidelium nobis exhibitorum et adhuc exhibendorum consideratione, castrum et opidum Templiburg cum singulis et vniuersis ipsis, videlicet castro et opido, de iure seu ex debito pertinentibus suis pertinentiis in antea perpetuis temporibus quiete et pacifice possidendum, tenendum pariter et habendum. Adiectione tamen tali addita, quod prenotati ordinis fratres nobis et heredibus nostris cum pretactis opido et castro, contra quemlibet hominem cuiuscunge(?) conditionis seu status fuerit, sine contradictione qualibet, perpetuo, quotienscunque et quocunque tempore nobis heredibusque nostris necesse fuerit et ipsos habuerimus requisitos, parere

(debeant

debeant et patere. In cuius etc. Testes Burg-
gravius de nürenberg, H. Comes de Swarz-
burg, Büch, mütner, Swyker, wolfsteiner,
Hurener, Lochim, Hele, sincerna, magister
coquine, Hasso senior, g. wolf, wolkowe, Loter-
peck. Datum Berlyn, anno XLV° Sabbato post
nativitatem virginis marie.

1345.

236

Clemens episcopus servus servorum Dei. Carissimo in Christo filio Ludovico regi Vngarie illustri salutem et apostolicam benedictionem. Relatibus percepimus fidedignis, quod dudum inter carissimos in Christo filios nostros Johannem Boemie et Kazimirum Polonie reges illustres periculis et dissensionibus, horrore procurante humani generis, suscitatis, inimicum et ipsis regibus iuste ad guerras et offensiones hostiles commotis, bonis viris mediantibus et tractantibus treuge inite fuerunt inter eos usque ad festum beati Johannis Baptiste proximo futurum, ibique initio veretur, quod lapso predicto termino, instigante hostis predicti malitia, reges predicti ad congressus predictos, ex quibus lapsus verisimile, excidia horrenda et crudelia, mala quamplura deplorande pericula et alia dispendia innumera possent segui, procurrerent, et cupientes dispendiosis periculis huiusmodi salubriter paterne sollicitudinis studiis obviare, reges ipsos per nostras exhortamur litteras et rogamus, ut ad vias pacificas omissis bellicis insultibus se disponant, et ut ad pacis mutue concordiam, inter eos inimicum reformandam, circa quam intendimus interponere se, dulce fratres nostras, melius, utilius et quietius intendi, divina gratia suffragante valeat, treugas iungant inter se usque ad certi competenti tempus, ipsarum electionem dilationem; nichilominus tuo ammonitores et nuntios super his sufficienter instructos et idoneos potestate suffultos ad nostram presentiam, viri pax ipsa reformari posset commode in vitis partibus, transmittere. Et cum negotium huiusmodi admodum insideat cordi nostro, dilectum filium magistrum Guillelmum de Pusterla prepositum ecclesie Sirmiensis, Strigoniensis diocesis, capellanum nostrum, apostolice sedis nuntium, ad tuam carissime fili et ipsorum regum presentiam, harteque illas providimus propterea specialiter destinandum. Tuam, fili dilectissime, super commodo vel incommodo regum ipsorum, sicut intelleximus, he contingunt, magnificentiam regiam rogamus attentius et in Domino exhortamur, quatenus, ut ipsi a congressibus hostilibus et offensivibus motibus penitus abstineant et ad viam pacificam iusta, nostra salubria effectualiter se disponant, laborare studiosis sollicitudinibus, ut gaudii mercaris esse particeps, quod promittit tapiam inimicibus pacis semina, non portabunt. Datum Avinione XV. Kalendas Decembris, pontificatus nostri anno quarto

Monumenta Hungariae historica. Acta extera. Tom. II., V. 179, str. 106, z registrov papeža Klemena VI.

Clemens pp. VI. Guillelmum de Pusterla pro pace reconci-
liandaad Whamem Bohemiae et Kazimirum Bolomiae reges
mittit.

Clemens episcopus servus servorum Dei: Dilecto filio magistro
Guillelmo de Pusterla preposito ecclesie Bossomiensis Strigoniensis dio-
cesis, capellano nostro, apostolice sedis nuntio, salutem et apostoli-
cam benedictionem. Ex iuxta pastoralis officii debitum ad om-
nium quos fidelium in concordie vinculo servanda nostra sollici-
tudo intendit, et ad hoc salutifera apostolice studia diriganter,
quicquid inter [illegible] catholicos tanto magis deside-
ramus servare concordes, quanto ipsorum forsitan discordia gra-
viora procul dubio animarum et corporum germinare pericula
consuevit. Sane dudum, sicut intelleximus, inter charissimos in
Christo filios nostros Whamem Boemie ex parte una et Kazimirum
Bolomie reges illustres ex diversis dissensionibus, controversiis et rancoribus,
se procurante humani generis, suscitatis, et ex hoc ad guerras et hosti-
les congressus hinc inde commotis, tandem bonis viris mediantibus
et tractantibus, inter reges ipsos treuge pacis representantes una-
nimem, cessantibus commotionibus bellicis, inite fuerunt hinc in-
de [illegible] treuge, durature
inter ipsos [illegible] guerrarum ipsarum, nos qui
reges eosdem in hiis et aliis [illegible] sollicite
similiter formidantes, quod post lapsum earundem treuguarum
ad easdem guerras et congressus bellicos, forte instigante ini-
quo, qui pacem odit et discordias fovet et diligit, prorumperent,
et attendentes nichilominus, quod exinde lapsus earum, excidia
[illegible] et
dispendia fidei catholice, cuius blasphemi ac persecutores crudeles et
hostes illis partibus sunt vicini, et alia mala innumerabilia, non repa-
randa faciliter possent regni, eisque obviari salubriter fraterne diligen-
ter studiis cupientes, te, de cuius fidelitate ac prudentia et circum-
spectionis industria plenam in Domino fiduciam gerimus, ad ipso-
rum regum presentiam et partes illas providimus propterea specia-
liter destinandum. Quocirca discretioni tue per apostolica scripta
committimus et mandamus, quatenus te ad presentiam et partes
easdem celeriter [illegible], singulares, reges ex parte nostra, requiras,
moneas et induces, ut premissis considerantes attentis, ad viasque pacis
placabiles et utrique ipsorum viles, omissis commotionibus
huiusmodi, dissensionibus et congressibus bellicis, quibus offendentes divi-
num regem pacificum et eternum, commertantur et abilitent corda sua, et
ut inter ipsos ad huiusmodi pacis et unitatis concordiam reformam-
dam, circa quam nos more patris benivoli, quem non deceret in
commoda filiorum intendere, sedule intendimus, melius et utilius,
turbationum et guerrarum fremitibus quiescentibus, intendi va-

... [illegible] divina gratia sufffragante, treugas pacis representantes ymaginem inter se inuicem ineant vsque ad certi temporis com„
petentis spatium, infra quod dicta concordia tractari possit et
donante Domino perfici, duraturas, quodque nisi te vel alii do„
mini mediantibus reges ipsi ad concordiam mutuam per„
uenire valerent, suos ambassiatores et nuntios sufficienter in„
structos et idoneo mandato sufffultos super premissis ad nostram
curiam propterea presentiam destinare. Si vero prenominati reges
tuis, imo nostris precibus, vt speramus in Domino, cum eis per a„
nas nostras inde scribimus litteras, vtlegerevverint rationibus„
nibus, exhortationibus et monitis salubribus in hac parte, treu„
gis iuuando predictas, tu, si ipsi noluerint treugas nec per eos „
dem initas penis et sentenciis spiritualibus, de quibus tibi vide„
bitur, preuiis premittendis compescere, qui eas infringerent vel etiam
non seruarent, auctoritate nostra studeas roborare, quascumque
colligationes, confederationes et pactiones, per quas forsel succitata
inter reges memoratos mutua discordia, vel huiusmodi treuge
violari seu quocumque pacto vel conceptione verborum contractas
esse quomodolibet vel initas, etiamsi penis adiec„
tis et horribilis iuramentis firmatas fuisset, nullas, cassas et
irritas esse ac fuisse, velut contra bonum pacis in primis regis
ipsorum temere attemptatas, nunciando, et quatenus de facto
processerint, annullando, cassando et irritando, ac penas ad „
iectas et iuramenta prestita super eis, cum iuramentum vinci„
lum iniquitatis esse non debeat, nihilominus relaxando, super
quibus omnibus et aliis circa premissa quomodolibet oportunis
faciendis, gerendis et exercendis, plenam tibi concedimus lico„
ne presentium facultatem. Datum Auinione XV. kal. Nouem„
bris, pontificatus nostri anno primo.

Theiner: Vetera monumenta historica Hungariam sa„
cram illustrantia, Romae 1859, tomus I, N. 1046, str.
691. — Acta extera tom. II. d. 150 str. 107.

[illegible] Guillelmus et Beatrix, hore, vobis
[illegible] ut [illegible] Johannes
[illegible] [illegible] [illegible] [

[illegible]

[illegible] ad curiarum [illegible] Polonie [illegible]

[illegible] fendum [illegible] illis partis [illegible] magistrum Gallel [illegible] Brigantinen[illegible] [illegible] specium [illegible] [illegible] [illegible]

extera Sam. II, 11. 1.15. vs. 114.

1340.

240

Clemens pp. VI. revisis et rep[robatis] Johannis, quondam
episcopi Sabinensis, super
[illegible] regis Ungarie, ac eorundem
[illegible] Clemens V. [illegible] (Pont. a. II.)

Bulla [illegible], scripta a Petro [illegible],
[illegible] illigibilis, anno 1340,
[illegible] 1, d. 1000, n. 102, a regesto.

Ex orig. in regesto Vaticano.

regi Polonie pociervantes, sibi in damnum in nostra
ipsum do-
presentes con-

SAMUELI ADAMI E"IAINO
WICZ

Druckort: "Codex diplomaticus regni Poloniae et magni ducatus Lituaniae, Vilnae 1758, tom. I. str. 382.

Clemens pp. VI.

Clemens episcopus servus servorum Dei [carissimo in Christo filio Ludovico regi Hungarie illustri salutem [et apostolicam benedictionem]. Serenitatis tue litteris responsalibus ad nostras, quas tibi pro carissimo [filio] nostro Karolo [Bohemie] et Polonie regibus illustribus, ac ejusdem regis Polonie [ducibus] Cracovie et Masovie, reformanda duximus destinandum, animo lecto receptis et contentis in eis diligenter intellectis, responsionem tuam piam et benivolam nec non et affectionem sinceram, quam ad habere circa eandem reformandam concordiam ostendunt dicte littere, cum precipuum actionibus multiplicibus in hoc opus undecumque, tum ejusdem regis Polonie serenitatis, quibus predictis nos Clemens et ipsius filius nobilis vir Kazimirus primogenitus ejus, super in nostra presentia consistentes, et per nos super reformatione hujusmodi concordie requisiti, nobis benivole respondentes, se voluntati et ordinationi nostre super hoc adiecta pena decem milium marcharum auri et juramento prestito submiserunt, ipsum regem Polonie patruum suum exhortando, ut procuratores suos ad hac[iendam] similem cum missionem idoneos [pote]state sufficiat fulcitos studeat destinare, interim recipiendo cum [pre]cibus [re]gis [Ca]rol[i] suo [pa]tr[u]o [fi]liu[m] vel [fra]trem [qui] [ut] [dic]itur [ad] [ma]ritagium [ei] [pro]mittit [ma]ritare, [ingra]tia [hu]ius [rog]atus, [pre]cibus [pa]tris [ut] [pre]fertur [ha]bentibus valeat, gratia suffragante divina, [ex]emplum [suum] regiam et [ho]rtamur regiam, [ut] [hu]iusmodi [regem] [Ka]rolum [ad] [pa]cem [et] [ad] [pre]missa [ut] [ex]pediens [in]ducere [et] [in] [hoc] [ei] [ad]here[re] [et] [ad]here[ri] [fa]cere [velit]. [Da]tum [Avinione] XI. Kal. [Julii], [pontificatus] [nostri] [anno] [quinto].

[Ita], [Vidua] [mandato] [domini] [pape] [Hungariam] [sacram] [illustrando], [anno] [1346] [d. 10.] [m.] [Jul.]

[Dogiel, T. 1, s. 8.]

Nos Conradus de Valamhdyn regie maiestatis seremissimi fra-
tris domini Lokamis regis nec non capitaneus Vratislauiensis no-
mine suo ac suorum fidelium, domini Karoli marchionis choraüie
et domini Lokamis ducis Carnthie, notum facimus tenore presen-
cium vniuersis, quod ex iussu et mandato speciali [illegible] no-
strorum predictorum [illegible] pro pace cum excellenti et magni-
fico principe domino [illegible] regno et terris sibi
subiectis, nec non [illegible] domino Bolkone duce
[illegible] duris [illegible] inferius [illegible] inter-
scriptum ob-
seruandis, [illegible] contrahendum et pacien-
cium [illegible] treüguarum honorabiles viros domi-
nos, videlicet Conradum de Oelsse, Henricum de Vestenberg,
Teschonem de Swolicz, [illegible] de Vael et Nascouen Rauncha
de constitutis [illegible] cum ipsis vna cum
ipsis vna et
sincera pacis fide in solidum sine dolo quolibet et data fiducia
cum regie ad festum beati [illegible] proxime affuturum et vl-
terius, quamdiu nostrum et ipsius domini regis Polonie et
ducis Vratislauiensis vel heredum ipsius diffidacio nunciata vel pre-
missa non fuerit. Vbi vnusquisque treüge post diem huius diffidacio-
nis inter [illegible] decem dies continuos inclusos, inuiolabiles
et constantes existere debeat permanent, et cuiuscunque est pre-
missum et insertum, inhibitis nostrum per presentes, ea debere fir-
miter et fideliter obseruari. Ne eas vlla causa vel occasione per
nos vel nostros quomodolibet [illegible] possit, que causa nostri quod
absit fuerint et attemptari de nostra sciencia, voluntate vel
facto [illegible] per presentes. Et nos prenominati Henricus de
Bilowicz, Henricus de Vestenberg, Petrus de Swolicz, Lutoldus
de Dobel et Pasco [illegible] predicti fideiussioni treüguarum
bona fide et constancia voluntate nos subiicientes et obligantes, promit-
timus [illegible] dicto in solidum bona fide pro omnibus sub-
scriptis ciuitatibus, castris et incolis earundem vniuersis, vide-
licet Vratislauia, Nouo foro, Czobolenkant, Lowas, Slupaüia,
Gora, Reczin et Lubin etc. obseruacionem predictarum treüga-
rum vsque ad terminum supra scriptum fideliter et inuiolabiliter
obseruandum; et si inter nos et loca prescripta et eorum inhabi-
tatores ab vna utraque predictum dominum regem Polonie et du-
cem Vratislauiensem et eorum terras et subiectos parte ab altera,
qui presentibus sunt inclusi treüge, aliqua, quod absit, discordie
dissensio, [illegible] que, qui ex nostris [illegible] huiusmodi dissensionis
causa efficiens, a die quo fuerit de monitis fuerimus, infra qua-
tuor decem dies continuos in castro Nouo debemus stabilire,
vt [illegible] his expurget legitime, de quibus fuerit incusatus, et

si ipt nollet nec posset facere, huic pd restauracionem omnium dampnorum per ipsum factorum, nos domino regi predicto et duci [illegible] volentes fideliter et constanter. In cuius testimonium sigilla nostra presentibus sunt appensa. Actum et datum in Pyzstry feria tercia proxima ante Nativitatem sancte Marie, anno [illegible] millesimo trecentesimo quadragesimo sexto.

[illegible]: Codex diplomaticus regni Poloniae et magni ducatus Lithuaniae, Tom. I, Vilnae 1758, str. 5, z oryginału, w którego było przez pieczęci przymocowanych.

1341 r.

Famosis viris ac [illegible] dignis proconsulibus, consulibus, mercatoribus [illegible] communitati [illegible] existentibus, &c. metrius dedito provisor seu capitaneus terre Ruzie, salutem in domino sempiternam. Viri pacifici quoniam ipsi possidebunt terram, cuius sacri eloquii grande misterium, attendentes discordiam a diabolica suggestione seminatam [illegible] dominum Karolum regem Polonie et nos, et inspiracione Almi Spiritus, postergantes temptatorem [illegible], concordie unionem. Latenus scire volumus [illegible], terram Ruzie visitare cupientibus [illegible], quod secundum usum nostrorum predecessorum cum mercimonijs [illegible] pertinescentes Lemburgam secure poterunt subintrare. Qui vero sal, cor mansionem ibidem venire proposuerint, hereditatem liberam concedimus et donamus, [illegible] exactionem nobis annuatam, nec non alia jura solum sint tribuentes. Dampna vero post obitum domini nostri felicis memoric ducis Ruzie [illegible] Lemburgenses intule-runt, duntaxat excipimus litteris [illegible] et in istis. In cuius autem huius compromissionis, et vt fides [illegible] habeatur, hanc paginam nostro munimine fecimus roborari. Datum in Lemburg anno in presenti.

Monumenta Hungariae historica. Acta extera, Tom. II N. 239, str. 259, z oryginału pargaminowego, opatrzonego pieczęcią Dymitra Sedzi, przechowanego w tajnem archiwum tego miasta.

245

Kazimirus rex Polon. etc. 1347 Febr. 27 in Cracovia.

Księga. tab. Consistor. archiepal. tom I. a. 1457.

In nomine Domini amen. Cuncta rerum omnium que fiunt in tempore ne simul cum curso decidant in obliviem, Deo recommendat ea solempnis titulus literarum. Noverint igitur tam presentes quam futuri quibus expedit universi quod nos Kazimirus Dei gracia rex Polonie nec non terrarum
Cuyavie Pomeranie Russieque dominus et heres notificamus quod considerati et inspectis iuribus vultreie antique in villa nostra Slobya sita circa miliare ante civitatem nostram Brestik in terra [illegible]ie in privilegio gracioso nostri Dive recordationis Wladislai Dei gracia regis Polonie qua iura cum multreia inperius scripta ad petitionem Nicolai dicti Brestik civis nostri nec non vultreti ibidem in Slobya quam vultreiam emerat pro nonaginta marcis denariorum monete

Preterea volumus de novo cum privilegio nostro
innovamus et attribuimus ascribimus et perpetuo assig-
nus predicto Volao Przezlik et suis successoribus
dictam ibidem Thecziam in Lobza videlicet cum hys inscribus
Tobis quinque mansos et vultetu iam dicto et suis
legitimis posteris seratum manuum damus liberum
pariter computantes quod ibidem et menaurii poter-
it. Tres mansos dicte vultecie pertinentes liberamus
a censu et ab omnibus solucionibus nostris tam parvis
quam magnis a tribute. Decimam vero dicti vultetus
de suis mansis libere cui voluerit dabit tam ignoti.
Addimus ad hoc vultecie decem ortos liberos Theciam
tabernam liberam quotquot ibi esse poterunt emari. Fi-
nem eciam dicto vultetu ibidem in fluvio facere libe-
rum molendinum potest pariter eciam habere aream
ovium que pascere potest libere non totam here-
ditatem vine vicinorum in dampno. Damus eciam
et pratum ubicunque ibidem in hereditate melius
poterit sibi preparare. Vicesimo dicto vultetu et suis
liberis damus terciam denariam de iudicio provenientem

et quicquid ceciderit nomine pene tam parve quam magne et toto circuito. Ut autem ipse hereditas commodius in suis finibus valeat roborari eandem civitatem Thorunensem Culmense predictum damus perpetuo duraturum concedentes ibidem omnia iura Polonialia modos et consuetudines universas que ipsum civitatem Thorunensem scabinos habere et habent. Eximimus insuper et perpetuo liberamus cultetum et omnes incolas hereditatis predicte ab omnibus iurisdictionibus potestatibus et penis omnium palatinorum castellanorum iudicum subiudicum regni nostri ita quod coram ipsis valeat nemo aliquo pro quibuscumque causis tam maioris quam parvis puta furti sanguinis homicidii membrorum mutilacionibus et aliis quibuscumque maioribus citari minime respondere aut alias penas solvere tenebuntur vel tantum in suo culteto vultetus vero coram nobis teneatur per literam nostram sigillo nostro munitam cuicumque fuerit tenore de quo mandantibus nos iurisdictionem iure Thorunensi Culmense respondere nit attributi. In causis autem criminalibus et ca-

gitalibus vsperius expressis vultheto hereditatis
predicte cum vocibus ad hoc deputatis iudicandi con-
tenciandi condempnandi et puniendi plenam conce-
dimus et omnimodam facultatem promittentes nos
Theutonicum Culmense in omnibus suis clausulis
punctis et articulis postulat et requirit. Declara-
mus eciam specialiter et expresse quod incole eius-
dem ville nobis et nostris successoribus de quolibet
manso solubili pro censu per quodcim grossos Bohemi-
cales et pro decima duodecim mensuras tripticis grani
non solvicet tritici quatuor siliginis et ser avene sin-
gulis annis in festo beati Martini confessoris perpetuo
solvere teneantur. Volumus insuper et dicta villa nos-
tra cum omnibus aliis iuribus gaudere debeat quibus
nostra civitas Culmensis predicta gaudere dinoscitur ab
antiquo. Preterea adiicimus de gracia nostra spe-
ciali quod supradictus vultetus Crancz et successo-
res ipsius beatitiam mansorum vultetiam in lo-
co eorum omnibus suis iuribus et pertinenciis ple-
nam habeant facultatem meliorandi terendi

possidendi habendi donandi commutandi vendendi ac pro sua eiusmque posterorum voluntate prout eis melius et utilius videbitur convertendi et faciendi. Ut autem hec vultrie memorate innovatio descriptio et confirmatio predicta in concussa et in oneruda perpetuo perseverent duraturo presens privilegium iussimus scribi et nostri maioris sigilli munimine corroborari et appendi. Actum et datum in Preslik feria tercia post Dominicam Reminiscere miserationum etc. anno Domini M trigentesimo quadragesimo septimo presentibus hys nobilibus nostris Alberto palatino Plebani de Lusehow Bratanci Voyslao de Vola Pudgoriensi Bogislao de Conczesko Cowaliensi, Mathia de Morzurowo Comitibus, Casimiro iudice de Colaczek palatino iudice et castellanis Cuyaviensibus et aliis quam pluribus fide dignis. Datum per manus Jacobi notarii curie nostre

Kämer Loc. 30 fol. 18a–b n. 84.

Johannes abbas in Landa 1347 Juli 26 – 30, s. l.

Copia privilegii super scultetiam in Vyrzbno.

In nomine domini amen. Nos frater Johannes abbas in Landa monasterio ordinis Cisterciensis Gnesnensis dyocesis audituris presentem paginam et inspecturis notum facimus universis quod de consilio et consensu unanimi fratrum nostri conventus Virbina hereditatem nostram inter Golkowicze et Owalewo sitam cum agris pascuis pratis nemoribus et ceteris utilitatibus exposuimus probo viro Jokacionibus infrascriptis. In primo videlicet quod dictus Johannes et sui successores ratione locacionis officium scultecie cum duobus mansis liberis de nostra presenti donacione iure Vandelia rio imperpetuum pacifice possidebunt necnon thabernam, pistrinam, macellum, fabricam, sutorium dictis Johanni et suis successoribus in dicta nostra hereditate habendi dedimus facultatem dantes nichilominus hominibus ad Virbina nostram hereditatem venientibus de agris cultis tribus et de incultis et nemorosis quicunque annis plenariam libertatem quibus evolutis de quolibet manso duas mensuras tritici duas ordei quatuor siliginis quatuor awene et fertonem denariorum ratione census annis singulis in festo sancti Martini nobis solvere teneantur et ad claustrum suis laboribus inserviant ac nobis quolibet in anno idem villani nostrum ad mandatum arare tribus vicibus sunt astricti. De iudicato vero dictus scultetus tercium denarium habebit et sui perpetui successores. In colloquiis autem magnis que fiunt ter in anno nobis aut nostro nuncio qui presidebit eisdem colloquiis loco nostri scultetus unum et villani duo perandia ministrabunt et in dubiis causis ius quod vulgariter ortil dicitur in Landa civitate sive opido claustri idem villani querere non omittent et pro criminalibus causis sive culpis predictus scul-

a/ et 2mal K.

~~pruis~~

letus cum suis scabinis in iudicio dicte hereditatis nostre Virbina
iudicatum et ad mortem condempnatum in prefata civitate Gyn
da seu aprde per virgam iudicii ~~perrenire~~ punire debent et tenentur.
Insuper sepedicti scultetus et villani dicte nostre hereditatis de Vir
bina ad singula servicia nobis obligantur que proborum virorum
scultheti et Kmethones suis dominis hic in terra hactenus facere
consueverunt. Item ut sufficiens litterarum declaracio paci perpe
tue tribuat incrementum x serenius tenore presencium duximus
exarandum videlicet quod a communi transitu rivuli que
Idreewniczza dicitur usque ad pontem lacus molendini viam
versus Hiperam civitatem dirigentem sortem a via sinistram
in qua prius nostra curia fuerat situata cum nostro mo-
lendino lacu eiusdem et manso qui iacet ex altera parte
littoris quem quidem mansum vendere, alienare seu con
cedere nemini voluimus aut intendimus nobis et nostro monaste-
rio Jirnitser et perpetue reservamus. Dextram vero sortem a
dicta via que respicit versus Rovst villam nost us
que ad metas eiusdem ville a littore lacus molendini ascen
dendo sepedicti villani in Virbina dictam nostram heredita
tem residentes in agris pratis pascuis et ceteris utilitatib s
possidebunt addicientes quod in lacu nostri molendini
si estu exsiccante in Idreewniczza rivulo aqua defecerit de
nostra habita licencia memorati scultetus et villani eorum
pecora poterint adequare. Item molendinarius qui in nostro
ibidem molendino fuerit in sepescripta hereditate nostra
Virbina communibus pascuis utetur ibidem ceteris cum
villanis. Nec silencio commictendum quod sortem dextram
paludibus retro molendinum Hiperam civitatem respicientem
a lacu qui Virbina dicitur de molendino descendens
nobis reservamus cum ceteris prenotatis sors vero paludis
versus nostrum claustrum tendens a sinistra parte dicti
lacus in sortem sepescriptorum possessionem incipitur villa
norum. ita tamen quod in eadem sinistra parte retro mo
lendinum ortos tempore curie nostre ibidem habitos nobis fun
ditus custodimus. Datum anno domini millesimo C° l^m

x fol. 38 b

dragesimo septimo infra octavas beati Jacobi apostoli. In quorum omnium predictorum testimonium et robur firmitatis cum nostro ac nostri conventus sigillo presentem paginam dedimus communitam, presentibus fratribus domus nostre Rülkino priore Nicolao cellerario, Alberto sottario [illegible] quondam cantore Hermanno custode et supprioro et ceteris fidedignis.

[illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [

opiam ipse littere nostro maiestatis sigillo essent roborate. In cuius euidens testimonium presentes litteras scribi fecimus et si[gilli] nostre maiestatis appensione iussimus communiri. Actum et datum Cracouie in die Simonis et Iude [illegible] apostolorum.

Ludewig: Reliquiae manuscriptorum. Tom. I, str. 572 N. 55.
Sprostawanc mythi: a) Saulomeris, Loukissiciae, Cinaůiae, b) Chen„ conem de vipa, c) hiras, d) Kipa, et hiras [illegible] nostri.

Jan Chŭra jest wojew. sandom. 1347–1355, mogšky že [illegible] byc r. [illegible] ze wrażyn ne [illegible] r. 1377 ze ji Karel [illegible] rany ieszcze w [illegible] [illegible], wiem, z [illegible] [illegible] [illegible]

21

Kölner Cop. 18b/19a n. 33.

Dobeslaus fil. Zire her. in Coscol 1348 v.d., in Brest

1348. o. T. Lrgnsf.

Dobeslaus Zire's Sohn' Erbe von Koscol verzichtet zu Gunsten des Klosters Zad auf das Dorf Lang.

Noverint universi tam presentes quam futuri quorum audien cie presens scriptum fuerit recitatum, quod nos Dobeslaus filius Zire heres de Coscol una cum nostra posteritate legi tima abrenunciamus hereditatem predictam Langg × fide digna × loc. 19a per presentes ero tali ordinatione et concordia factas per nobi los viros dominum Przedborium capitaneum Cuyauie Albertum palatinum Brestensem, Vincencium iudicem Brestensem, Chebdam castellanum Brestensem, prout litteris suis roboratis firmave runt, quia religiosos viros abbatem unacum conventu de Landa prop iam dicta hereditate nunquam impedientes in eternum. In huius rei testimonium presentem litteram scri bere mandavimus et sigillo nostro robora.i. Actum et datum in Brest anno domini M°. CCC°. XLVIII° presentibus supra scriptis.

cop. et coll
11.XII.82. P.

1340.

263

Karolus Dei gracia Romanorum rex, semper augustus et Bo-
emie rex, ad universorum noticiam volumus devenire, quod nos
attendentes grata et accepta servicia dilectorum fidelium nostro-
rum .. iuratorum, consulum et communitatis civium civitatis
nostre Brunnensis, que nobis nec non clare memorie illustri Jo-
hanni quondam regi Boemie, genitori nostro carissimo, in ma-
gnis et arduis negocijs impenderunt hactenus et impendere con-
tinue non desistunt, eisdem civibus, ut dicta civitas eorum dila-
tetur honoribus et profectibus prestante altissimo successibus augea-
tur, concedendum duximus et eciam indulgendum, quod omnes
et singuli mercatores et vectores cum quibuslibet ipsorum merci-
bus et curribus tam de Austria, quam Hungaria et Polonia
aut undecunque alias venientes, solum per civitatem Brunn-
ensem et non aliunde via publica et strata regia venire, ire debeant
et redire. Civibus universis et singulis, capitaneis, camerariis
subcamerariis, iudicibus et ceteris officialibus nostris per chora-
riam constitutis, serio committimus et mandamus, omnino vo-
lentes, quatenus ipsi et quilibet eorum, qui et prout a predictis
civibus fuerint requisitus, prefatos mercatores et vectores, ut
cum dictis bonis et mercibus eorum per prefatam civitatem Brun-
nensem transitum iuste et rectam processionem nostram faciant
per universitatem eorum et occupacionem bonorum ipsorum et modos
alios quos[illegible] expedire noverint, veritate nostra districtius
inspecta et examinata, in quorum testimonium presentes literas
eisdem et fidelibus maiestatis nostre mandavimus communiri.
Datum Prage anno Domini millesimo trecentesimo quadrage-
simo octavo, IV. nonarum aprilis, regnorum nostrorum anno
quarto decimo. Per dominum Hadicen de Radicz cancellarii.

Originál [illegible], dobře dochovaná, [illegible]
[illegible] Archiv města Brna. Publikováno
[illegible] Codex diplomaticus Moraviae, Brno
VII., vol. V., č. 701.

1348.

R.

Ex originali Josephi Comitis Rusiecki.

Wladislaus Dux Dobrinensis et Lanciciensis cum fratribus hospitalis circa civitatem Ryppin ordinis sepulcri domini commutationem fundorum facta et hospitale erigendum committit. 1

1349 In nomine domini Amen. Quoniam decens expediens et honestum est quod cuncta gesta mortalium que presentibus aguntur temporibus ne simul cum tempore a memoria hominum elabescant scripturarum apicibus ac voce testium eternentur Ea propter notum sit universis presentibus et posteris presencium noticiam habituris quod Nos Wladislaus dei gracia dux et dominus Dobrinensis et Lanchicicensis terrarum Volentes permutacionem facere agrorum infrascriptorum hinc et inde alternatim cum religiosis viris fratribus Nicolao preposito et conventu fratrum hospitalis circa antiquam civitatem Ryppin Ordinis sepulchri domini agros nostros secus viam per quam de nova Civitate Ryppinensi pergitur ad antiquam sitos inter agros advocati eiusdem civitatis, quorum latitudo protenditur a valliculo sive fossato dividente dictos agros cum agris advocati predicti usque ad pomerium iuxta vallem antiqui castri Ryppinensis situm. et cum ipso pomerio. et cum cacumine montis iacentis ex opposito ipsius hospitalis. cum omnibus utilitatibus. et provencionibus quos in dictis agris formare potuerint modo quolibet temporibus in futuris. Damus tradimus ac liberaliter et de certa sciencia resignamus nostro et nostrorum liberorum ac quorumlibet heredum nomine tytulo permutacionis. predictis preposito et conventui fratrum hospitalis supradicti vice

et nomine

et nomine eiusdem hospitalis perpetuo habendos te-
nendos et possidendos pacifice et quiete, quibus
eciam agris renunciauimus et ex nunc renun-
ciamus realiter ac personaliter - perpetuo in hijs
scriptis vallem sive montem castri cum ortis
ex altera parte ipsius vie iacentibus preposi-
to et fratribus predictis resignauimus. Accepta-
uimus itaque a predictis preposito ac fratribus
hospitalis prescripti eodem tytulo permutacionis
viceversa decem et octo mansos in villa nostra
Roscouo sitos hospitale ad predictum perti-
nentes. cum omni censu et iure prout hac-
tenus ad ipsum hospitale pertinebant pro nobis
nostro et dominio perpetuis temporibus obser-
uandos. pro prato vero ipsorum quod pro ortis
locandis ciuibus nostris Ryppinensibus contu-
limus, eisdem fratribus viceversa pratum no-
strum in Ogniwnik duximus conferendum. Da-
mus insuper sepius nominatis fratribus. no-
lendinum sub antiquo castro situm, cum
piscina ipsius molendini et duo iugera quod
morgi vulgariter nominatur. unum iuger penes
molendinum et aliud ex opposito molendini
ultra piscinam. et tabernas in villa Ciuitati
antique perpetuo possidendas. salvo tamen ter-
cio denario aduocati, tabernarum videlicet pre-
dictarum. Largimur eciam et conferimus ac ni-
chilominus ex gracia speciali dictis fratribus
pro nostre ac patris et matris. progenitorum-
que nostrorum remedio animarum. et ut pre-
dictos fratres qui in ipso hospitali pro tem-
pore fuerint. nostri crebrior et iugis in ipsorum

oracionibus

oracionibus memoria habeatur. pro nostris excessibus
omnipotentis dei clemenciam suppliciter-exorantes,
impartimur octo vngera quod morgi vlgariter
ut superius scriptum est in foribus noue Ciuita-
tis Ryppinensis, pro ecclesia et hospitali ac
alijs edificijs construendis In quo hospitali fre-
quenter tres fratres ipsius ordinis. sacerdotes
stare tenebuntur: quartum vi hospitali antiquo
pro remedio animarum omnium ibidem defuncto-
rum dominum suppliciter exorantem, statuentes.
Tenebuntur autem fratres sepius nominati Ec-
clesiam et hospitale infra vnius anni revo-
lucionem a data presencium construere. in ipso
hospitali duodecim infirmos reponentes fre-
quenter. quibus omnia vite alimenta mini-
strabunt. Cum autem infirmos non habuerint,
elemosinas. semel singulas per edomadas (sic)/
causa salutis nostre pauperibus tenebun-
tur erogare. Ut autem hec nostra commu-
tacio. nec non singulorum prescriptorum
donacio nostra presens. de salubri sollempni-
que habita consilio robur perpetue obtineant
firmitatis presentes dictis fratribus fieri no-
strique maioris sigilli munimine iussimus
roborari. Actum et datum vi Bobrownik in die
inuencionis sancte crucis Sub anno domini
Millesimo. CCC. xlix. (~~Millesimo trecentesimo~~ 14 Septembris
~~quadragesimo nono 1349~~) Presentibus testibus
Comitibus. Johanne Subcamerario Stephano Sub-
camerario Lanchiciensibus: Adam Swinka. Tyc-
manno de Radomino Dobrinensibus. Ebhardo

advocato Tylone protunc proconsule Lyppinensibus et alijs quam pluribus fide dignis. Scriptum per manus Henrici Curie nostre notarij.

Sigillum deest.

Cf. Gawarecki opis Dóbr Dobrzyńskiej

1 Nie wiem co znaczy podkreślenie w piśmie oprócz „exigendum committit".

2 Czy nie należy raczej czytać wypadałoby — powinno należy wyjmować

Zholdacy oznacza.

A. Z. H.

Jedwab różowy wiśniowy.

1349.

In nomine Domini Amen.

Quoniam decens, expediens et honestum est, quod cuncta gesta mortalium, que presentibus aguntur temporibus, ne simul cum tempore a memoria hominum elabescant, scripturarum apicibus ac voce testium eternentur, eapropter volumus sit universis presentibus et posteris presentium notitiam habituris, quod nos Vladislaus, Dei gratia dux et dominus dobrynensis et lanciciensis terrarum volentes permutationem facere agrorum infrascriptorum hinc et inde alternatim cum religiosis reverendis fratribus Nicolao preposito et conventu fratrum hospitalis circa antiquam civitatem Rypin, ordinis sepulchri Domini, agros nostros secus viam, per quam de nova civitate rypinensi pergitur ad antiquam situs inter agros advocati eiusdem civitatis, quorum latitudo protenditur a valliculo sive fossato dividente dictos agros cum agris predicti advocati usque ad pomerium iuxta vallem antiqui castri rypinensis situm et cum ipso pomerio et cum cacumine montis iacentes ex opposito ipsius hospitalis, cum omnibus utilitatibus et proventibus, quos in dictis agris formare poterint modo quolibet temporibus in futuris, damus, tradimus ac liberaliter et de certa scientia resignamus nostro et nostrorum liberorum ac quorumlibet heredum nomine titulo permutationis predicti preposito et conventui fratrum hospitalis supradicti vice et nomine eiusdem hospitalis perpetuo habendos, tenendos ac possidendos

pacifice

pacifice et quiete. Quibus etiam agris renunciavimus
et eamunc renunciamus realiter ac personaliter perpetuo
in suis scriptis. Vallem sive montem castri cum omnibus
ex altera parte ipsius vie iacentibus preposito et fratribus
predictis resignavimus. Acceptavimus itaque a predicto
preposito et fratribus hospitalis supradicti eodem titulo
permutationis vice versa decem et octo mansos in villa
nostra Pastkowo*) sitos ad predictum hospitale pertinentes
cum omni censu et iure, prout hactenus ad ipsum hospita
le pertinebant, pro nobis a nostro dominio perpetuis tem
poribus observandos. Pro prato vero ipsorum, quod pro
ordis locandis civibus nostris ryppinensibus contulimus
eisdem fratribus, viceversa pratum nostrum in Ogniowie**)
duximus conferendum. Damus insuper sepedicti
fratribus molendinum sub antiquo castro situm cum
piscina ipsius molendini et duo iugera, que vulgo
riter nominantur. unum iugerum penes molendinum et
aliud ex opposito molendini ultra piscinam et tabernas
in villa civitatis undique perpetuo possidendas; salvo
tamen uno denario advocati tabernarum videlicet pre-
dictarum. — Largimur etiam et conferimus ac nihilo-
minus ex gratia speciali dictis fratribus pro me
ac patris et matris progenitorumque nostrorum reme
dio animarum et ut per dictos fratres, qui in ipso
hospitali pro tempore fuerint nostri crebrior et iugis
in ipsorum orationibus memoria habeatur pro no-
stris excessibus omnipotentis Dei clementiam suppli
citer exorantes, impertimur octo iugera, que vulgo
vulgariter, ut superius scriptum est in foribus nove
civitatis Ryppinensis pro ecclesia et hospitali ac aliis
edificiis construendis. In quo hospitali frequenter

tres

*) omyłnie zamiast Ruszkowo - patrz przyp. 1027.: 1023.
**) miejscowości tej nazwy niema w tabelli miast i osad wokal. pol. - zr 1827.

tres fratres, ipsius ordinis sacerdotes, Hare Tenebuntur. quarum in hospitali antiquo pro remedio animarum omnium ibidem defunctorum Deum supplicites exorantem staluentes. Tenebuntur autem fratres nepius nominati ecclesiam et hospitale infra unius anni revolutionem a data proventuum construere in ipso hospitali duode cem infirmos reponentes frequenter, quibus omnia vita alimenta ministrabunt. Cum autem infirmos non habu erint eleemosinas semel singulas per hebdomedas causa salutis nostre pauperibus Tenebuntur erogare.

Ut autem hec nostra commutatio nec non singulorum prescriptorum donatio nostra presens de salubri solemni que habito consilio robur perennider obtineant, firmamus presentes dictis fratribus fieri nostrique sigilli munimine iussimus roborari. Actum et datum et in Wobrownik*) in die inventionis sancte crucis (3. Maja) sub anno Domini millesimo trecentesimo XLIX. – Presentibus testi bus comitibus: Ioanne Subcamerario, Stefano sub ven-atore lanciciensibus, Adamo Ownika, Iuermanno de Radomino dobrynensibus, Ebrhardo advocato, Tylone protunc proconsule ryppiñensibus et aliis quam plurimis fide dignis. Scriptum per manus Henrici curie nostre notarii. Locus sigilli pendilis cerei.

Iudat du oblady 1747 x Sylwester Sandecki, j. teologii profesjor. generalny miechowski Konsyliarz, pleban uni Kowicki.

O. 176. p. 438.

*) Dobrownik miasteczko w województwie płockiem, powiecie lipnowskim – niegdy miało prawa

1349.

„Nos Kazimirus Dei gracia Polonie rex, volentes saciatis te-
nore presencium, quibus expedit, universis, quod nostris regni-
colis omnibus et precipue civitatis Sandomiriensis nec non
incolarum et inhabitanciun eandem condicionem facere vo-
lentes meliorem, et commodis ac vtilitatibus iporum pro po-
tris viribus intendere et insigilare summopere cupientes, om-
nibus et singulis mercatoribus de Thorun et partibus ac locis
omnibus terre Pruscie, nec non et aliis quibuscunque locis seu
partibus, cuiuscunque status ipsi mercatores vel condicionis
existant, cum iporum rebus et mercibus versus Hungariam,
vel quascunque partes et loca ipsius terre Hungarie transire
volentibus, per ciuitatem eandem nostram Sandomiriensem
cum rebus et mercibus iporum transeundi et eundi liberam
et omnimodam tenore presencium ipsis damus et concedimus
facultatem; nulli ipsis, si non aliter quascunque transitu-
rum vias, vel alicui iporum aliquod incommodum et im-
pedimentum preparando. Similiter vero e conuerso, quicunque
mercatores de Hungaria et eius quibuscunque locis et parti-
bus versus Thorun et partes Pruscie predictas se cum iporum
rebus et mercibus, vt premittitur, per dictam ciuitatem
Sandomiriensem transferant, libere ac secure cum eisdem re-
bus transeuntes. Per hoc autem nostrum mandatum ciui-
tati nostre Cracouiensi in nullo penitus derogamus. In cuius
rei testimonium nostrum sigillum presentibus duximus ap-
ponendum. Datum Sandomirie die sancti Bartholomei et
Apostoli.

Monumenta Hungariae historica: Acta extera. Tom. II.,
N. 291, str. 361, z oryginału pargaminowego, przechowywane
go w archiwum miasta Gdańska.

Fr. Andreas abbas sctc. monasterii Lubinens. 1350 Mai. 25, Lubyni;

260

In nomine Domini amen. Cum labilis sit memoria hominum et hominibus dies cras tina sit incerta, scripto commendari oportet que racionabiliter aguntur in tempore, ne aut' oblivione pereant, vel eorum qui lucem veritatis interdum malicie tenebris oblivione getiunt retractantur. Noverint igitur universi presentes et futuri, presentem paginam inspecturi, quod nos frater Andreas miseracione Divina abbas una cum conventu nostri Capituli fratrum monasterii Lubinensis ad honorem et prosperitatem nostram nostrorumque successorum credentes pertinere, vendidimus scultetiam Petro et suis posteris in villa nostra que vulgariter Luszkowo nuncupatur pro decem marcis grossorum, videlicet tres mansos liberos, tres ortos, tabernam, pistrinum, macellum carnium, sutoriam, fabrum et terciam denarium de iudicio, resignaciones, iuramenta ex integro et pratum quod velowicz vocatur. Hec omnia predictus Petrus et sui posteri libere perpetuo possidebunt. Damus eciam predicte hereditati libertatem triium annorum quod locent curias aliomodo quam antea fuerunt et infra quos libertas, dural, decimam nobis exolvent, exacta libertate verum nobis et nostris successoribus dare tenebuntur annualim de quolibet manso orto mensura triplicis frumenti, videlicet quatuor siliginis, duas avene et duas tritici et pertonem annalis monete; prefati vero villani nobis ter in anno tenebuntur arare. Honorare eciam nos et successores nostros debebunt supradicti villani quolibet anno ad diem Pasce per quindecim ova et unum latus carnium pro quatuor scotis. Sepius vero nominati villani nobis et successo-

ribus

ribus nostris tria prandia insita tria incroia generalia dare tenebuntur, soltetus unum et ameiones duo, vel pro quolibet prandio unum ferlonem groscorum persolvent. Supraictus vero soltetus et sui posteri nobis et successoribus nostris servire tenentur in equo valente alteram dimidiam marcam. Unde ne aliqua possit oriri calumpnia sive ignorancia vel eciam invidia, nostram ventilationem seu soltetii emptionem aliquis volens obfuscare vel aliquo casu malicie tenebris impedire, subscripto testium infrascriptorum hanc literam nostri et nostri capituli sigillorum impressione fecimus roborari. Datum et actum Lubyn in die beati Urbani pape, quinto (scr. tercio) kalendas Junii, anno gracie Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo, per manus fratris Johannis cellerarii ac notarii curie nostre, presentibus his testibus: comite Johanne Wissotha castellano Crzywynensi, Derivszone fratre suo de Wissocz, Premilone de Spitkowicz, Petro de Tarnowo, heredibus, Nyezrone soltetto de Shurew et aliis quamplurimis fidedignis, ad hec adhibitis et rogatis.

1350.

261

Karolus Dei gracia Romanorum rex semper augustus et Bo-
emie rex. Fidelibus suis fidelis ciuitatum Pragensis, Wratislu-
iensis, Chutnensis, Olomucensis, Brunensis, Gldczensis, Nouc
ciuitatis in Slesia aliorumque locorum et oppidorum per Bo-
emiam et Slesiam iudicibus, consulibus, scabinis, iuratis,
magistratibus, rectoribus et ciuibus, ceterisque omnibus et singu-
lis in Romano imperio seu in aliis ubilibet constitutis fidelibus
eius residentibus, nobis et imperio subiectis, ad quos presentes
peruenerint, graciam, regiam et omne bonum. Gratum fidelium
mercatorum nostrorum de Boemia et Slesia querelam re-
cepimus continentem, quod ciues et mercatores de Cracouia con-
tra ejusdem et antiquitus super obseruandam consuetudi-
nem a tempore, cuius in contrarium memoria non existit,
per nos et nostros imperii ianitores, iuri contra-
rius, eosdem mercatores hucusque contra Deum et iusticiam
impediuerint et violenter impediunt, ne ipsi cum eorum rebus
et mercimoniis versus Russiam et Prussiam procedere pre-
sumant, pluries frustra et vires huiusmodi precludunt, in eo
nundum mercatorum nostrorum non cuperabile dispendium
ac iurium nostrorum et imperii derogacionem manifestam,
ex eo, apud omnes strate et vie quibuscunque regnis et dom-
nis in terra et mari et nos et imperium nostrum
pertinere dinoscuntur, de cetero ut minus vehementer, prester
eam cum omnibus et mercatores de Cracouia et aliis terris re-
gis Polonie in omnibus ciuitatibus et terris nostre dominio
subjacentibus, cum eorum rebus et mercimoniis quibuscunque impedimento et
grauamine libere et secure hucusque transiuissent et eorum
negociaciones exercuerint, prout eis visum est vtilius expedire.
Vestre igitur fidelitati firmiter precipiendo mandamus, quatenus
ciues et mercatores de Cracouia et alios nostris mer-
catoribus illatas et que in futurum inferentur, sub pacis nostre
silencio penitus, ita facias ipsorum nunciis et procuratoribus et pro-
batibus, ut iacemur, celeriter fieri, vobis omnibus et
singulis subjectis et nostris ciuibus per se, suis negociis
quibuscunque, ubicunque per nostra et sacri Romani imperii territo-
ria ultra, citra, infra et extra transeuntibus et morantibus
ciues et mercatores de Cracouia et aliis ciuitatibus et terris regis Polonie,
quandocunque vel quotiescunque ad vos et loca vestra cum
ipsorum mercibus applicuerint, ipsos statim nullo alio expec-
tato mandato cum omnibus eorum mercibus a vobis rece-
dere et redire, vnde venerant, cogatis et modis omnibus fa-
ciatis, non permittentes eosdem mercatores res ipsorum
apud vos distolere, relegare aut vendere, aut quaslibet

y. alias negociaciones exercere tamdiu, quousque id expresse per li-
teras nostras revocaverimus et donec aliud a nostra maiestate
receperitis in mandatis, predictam provt penam graviem
vobis infligendam et indignacionis nostre furorem cautare vo-
cueritis nullatenus omissuri. Harum testimonio literarum.
Datum Prage anno Domini millesimo trecentesimo quinqua-
gesimo nono, XVIII. die mensis Julii, regnorum nostrorum
Romani anno quinto, Bohemie vero quarto.

Brandl: Codex diplom. Moraviae, T. VIII, Brünn 1874, N. 33
(Pelzel Karl IV. im Urkundenbuche zum I Th. p. 84)

Ludewicus Romanus et Otto Brandenburgenses etc. marchiones
1350. Nov. 11.

262

Nos Ludewicus Romanus et Otto,
Dei gratia Brandenburgenses et Lusa-
tie Marchiones, necnon Sacri Romani
Imperii Archicamerarii, comites Palatini
Reni et Bauarie Duces, publice presen-
tibus protestamur, quod nos viro strenuo
Betkino de Ost, fideli nostro dilecto, ac
legittimis et veris suis heredibus, fide-
lia ipsius pensantes obsequia, contulimus
et presentibus conferimus quinquaginta
Marcas argenti Brandenburgensis et
ponderis ob id etiam, ut ad castrum
seu domum ipsorum Driesen nobis ac
nostris pro singulis nostris necessitati-
bus et indigenciis semper accessus ac in-
troitus pateat liberalis, singulis annis
in pensione precaria seu contributione
ciuitatis nostre Fredeberg integraliter
ipsis dandas, a nobis quoque dicte Civi
tatis contribucionem in antea libere te-

+

nen olam

nendam, percipiendam et pacifice tol-
lendam terminis consuetis et possidendam.
In cujus testimonium Sigillum nos-
trum presentibus duximus appendendum.
Testes hujus sunt viri nobiles Ulricus Co-
mes de Lyndow, Guntherus Comes de
Schwartzburg, Fridericus de Lochen, Has-
so senior de Wedell, Johannes de Buch,
Henningus de Vchtenhagen, Hennin-
gus de Wedell cum pluribus fidedignis.
Datum in Frankenfort, anno Domini mil-
lesimo tricentesimo quinquagesimo, in die be-
ati Martini.

1351.

Nos Johannes Dei gracia marchio Moravie ad universorum tam presencium quam futurorum noticiam volumus pervenire, quod nos inter curas ceteras nostro pectori insidentes, illas precipue libenter amplectimur, et ut id eo certius nos inmake benigni, talis clemencia estuanti desiderio aspiramus, qualiter fideles nostri et subditi sub nostre dicionis dominio releuentur ab inopiis et continuis fructuum et utilitatum prestante altissimo proficere valeant incrementis, quod tunc indubie fiere credimus, si ipsi in veritate in ipo pie semper gracias conseruamus. Cum itaque in civitate nostra Brunensi de mercium et rerum venalium, que vulgariter vna dicuntur, ut in communi noverctis temporibus celebrata, ad eandem ciuitatem nostram, ut sanc ciuis nostris utilitatem capiendo eciam nos et conse cium, ciues, ciuis nostre et ciuitatem in vtili ciuitate, perpetuis in futura temporibus observandis et precipue, ut mercatores frequentes nostre ciuis et nos gaudeant, cives ad ipsam ciuitatem causa mercandi venire volentes, et quod extra et per terram nostram transire vel stare fuerint, antiquitus usitate per dictam ciuitatem Olomucensem ab omnibus et singulis sub omissione rerum, quas duxerint vel ceteri debeant fregientari. Mandamus igitur fidelibus dilectis ciuibus Olomucensi et hominibus suis, quatenus dilectos ciues nostros cum mercibus et rebus suis quibuscumque in nostram ciuitatem Olomucensem causa mercandi venientes, ut premittitur, benigne recipiant et tractent, eos contra iniuriantes et molestantes, si quos inuenerint, manutenendo, defendendo et conseruando, prout ipsi nostros ciues in ciuitate nostra Brunensi de Circumcisionis Domini in anno LXXXVIII et in crastino Epiphanie Domini proximo

[illegible] Olomucensi, anno VIIII [illegible]

109

164

Fr. Andreas abbas etc. monasterii Lubinens. 1351 Sept. 1, Lubyn;

In nomine Domini amen. Cum labilis sit memoria hominum et dies crastina hominibus sit incerta, scripto memorie commendari oportet ea que ~~ratio~~ racionabiliter fiunt in tempore, ne simul cum tempore corruant et evanescant. Noverint igitur universi presentes et posteri, presentem literam inspecturi, quod nos frater Andreas, divina miseracione abbas, una cum conventu fratrum nostrorum monasterii Lubinensis, volentes bona nostra in melius reformare, vendidimus sculteciam in hereditate nostra Dalicowo probo et honesto viro Andree et suis posteris natis ac nascendis pro duodecim marcis grossorum, videlicet tres mansos liberos, duos ortos, tabernam, pistrinum, macellum, sutoriam, fabrum, ita eciam quod columnodo una taberna sculteti in villa esse debet. De iudicio tercium denarium addidimus eidem sculteto et suis posteris, venacionem minorem, ut agitet leporem, aves capiat et gregem ovium, videlicet centum oves servare debet in predicta hereditate, resignaciones et iuramenta ex integro et pratum in eadem hereditate quod sibi ostendemus aut noster procurator. Hec omnia predictus Andreas et sui posteri iure hereditario, libere, perpetuo possidebunt, prefatus vero sculteta et sui posteri nobis servire tenebuntur in equo valente alteram dimidiam marcam. Damus eciam incolis predicte ville libertatem sex annorum, qua elapsa Kmetones nobis censum dare tenebuntur annuatim de quolibet manso decem mensuras triplicis grani one, quatuor siliginis, quatuor avene

et

et duas tritici et sertonem annualis monete. Xesta tria generalia iudicia tria prandia nobis dare tenebuntur, unum scultetus et duo kmetones, vel pro quolibet prandio sertonem grossorum persolvent. Incole vero predicte ville nobis et successoribus nostris ter in anno arare tenebuntur, honorare eciam nos debent predicti villani quolibet anno de quolibet manso ad diem Sancte per quindecim pra et latus lardi pro quatuor scotis, et in Natiuitate Domini latus carnium eciam pro quatuor scotis. Damus eciam, sepedicto sculteto et eius posteris piscariam in lacu nostro cum hamo qui wanda dicitur et cum quibuslibet aliis quibus non debet. Ut autem hec empcio perpetue robur habeat firmitatis, presentem literam nostrorum sigillorum impressione duximus communiri. Actum et datum Lubyn per manus fratris Johannis notarii nostri monasterii in die beati Egidii abbatis et confessoris sub anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo primo, presentibus his testibus comite Ade castellano de Bnyn, Michaele de Morka, heredibus, domino Petro plebano et cancellario nostro Lubinensi, Boguslao plebano de Bnyn, Johanne advocato in Czyczyn et aliis quamplurimis fidedignis.

1352.

265

consulibus Wratislauiensibus . . . . . si magnificus Casimirus rex Polonie illustris, vos et mercatores ciuitatis vestre cohabitatores vestros in processibus itinerum vestrorum et mercationum vestra[rum] [illegible] exercitus versus regnum suum Polonie et ad partes Russie, [illegible] aliqui alibi quocumque impedierit seu impedire fecerit, et in [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] concedimus vobis et ciuibus vestrum plenam licentiam et potestatem omnimodam, re, [illegible] [illegible] [illegible] conditionis existant, [illegible] pro[illegible] officialium nostrorum in omnibus partibus dilationis nostre subiis et sacro imperio et regno Bohemiae subiectis arrestandi, occupandi et detinendi rebus et personis, donec [illegible] [illegible] [illegible] impedimentum seu molestiam passis seu [illegible] [illegible] [illegible] fuerit integraliter satisfactum. Datum [illegible] Anno Domini 1352 indictione quinta, [illegible] kal. Martii.

[illegible] [illegible] [illegible] [

Kölner Cop. fol. 32b n. 69.

Ghyselbertus abbas in Lynda 1352, Juni 25–30, s. l.
de Ghyselbert von Lad verleiht dem Iforsium die Mühle bei Coyyan.

Molendinum Iharsow

Nos frater Ghyselbertus abbas in Lynda monasterio ordinis Cysterciensis universos presencium litterarum noticiam habituros cupimus non latere quod de consilio et consensu nostri conventus exposuimus et vendidimus discreto viro et honesto Iforsiano molendinatori suisque heredibus nostrum molendinum infra metas nostre hereditatis Copepaen supra Bealam rivulum situm et fundatum pro tribus marcis cum dimidia grossorum hereditario iure perpetuo possidendum cui condicionibus infrascriptis videlicet quod dictus Iforsianus suique heredes terciam partem multri et nos partes duas de molendis omnibus capiemus. Ad labores vero reparacionis ipsius molendini obstaculi, ferramentorum, lignorum, rotarum et ad empcionem molarium ceterorumque necessariorum omnium dictus molendinator suique posteri molendini possessores unum solvere et nos duos denarios obligamur. Piscium eciam omnium qui in lacu ante molendinum piscabuntur ad ipsum una et ad nos due partes devolventur modo consimili de porcis pascendis in dicto molendino, ad eos comparandos molendinator tercium denarium apponet nostris duobus appositis atque datis et in porcorum divisione secundum appositionis exigenciam nobis duabus cedentibus partem terciam sibi tollet. Concedimus et ipsi molendinatori suisque heredibus atque damus particulam agrorum ante ipsum molendinum sitam et iacentem que nobis cedebat in distribucione agrorum Kmethonibus facta nostre ville memorate ac pratulum retro obstaculum molendini in angulo situatum. Insuper et omnem piscaturam ipsi molendinatori suisque heredibus quam habere poterit seu poterunt a rota molendini descendendo usque ad stratam communem concedimus atque damus per nemus transeuntem adiciendes quod dictus molendinator suique successores apud molendinum tabernam cum

orto pro suis utilitatibus poterunt instaurare nobis [illegible] dom[illegible] jure omnia reservatis. In cuius testimonium presentem litteram · rum · appensione nostri sigilli dedimus communitam. Act anno domini millesimo ĈĈĈ quinquagesimo secundo octavas beati Johannis baptiste martiris gloriosi presentibus nostris fratribus Johanne priore Frederico suppriore, Johanne cellerario, Johanne portario Johanne magistro curie nostre in monte, Jodepicdo Girmario, Symone nostro notario ceterisque pluribus fidedignis.

Cop. A coll.
14.XII.82 P.

Tit: Major. Pol. Kart: Pos. N=2. m. p.

(Z aktów Metryki Koronnéj w Warszawie.) 1352.

Noverint universi presentes et posteri presentium notitiam habituri Quod nos Mathyas Palatinus, Preczslaus Castellanus Poznanienses, Nycolaus Poznaniensis, Dobeslaus Kalisiensis, Judices, Sandivogius Natalensis, Zaramba Lendensis, Janussius Starogródensis, Woyslaus Drozynensis, Adam Ostroviensis, Szczędrzicus Karczicensis, Castellani, Jasco Venator, Preczslaus Subagazo, Kalisienses, Vitus Poznanien- = sis, Andreas Kalisiensis, Pincernæ, Florianus Thezaurarius Po- = znaniensis Wyrzbentha Subcamerarius, Philippus Subpincerna, Kalisienses, Swantoslaus Subvenator Poznaniensis dictus Pantha, Preczslaus Poznaniensis, Johannes Gneznensis, Lictores quod vulgariter Mecznik dicitur, Andreas Dobeslavicz, Martinus de Zelascovo ~~Zelathcaro~~ Jarkemboldus filius Sandywogij de Pancznovo, Dyrsco de Chycaina, Benjamyn de Jaroczyno, Bo- = gustaus de Raczeno, Michael de Czaczke, Dirsco de Gywno, Alber- = tus de Kryianczyno, Dobeslaus, Borzislaus Jasco et Desiderius fratres dicti Panthy, Andreas Martinus, Pribco dicti Lys, Nico- = laus de Glussyna, Pecz de Swebocayn, Joseph de Grodyscze, Porajsius de Modlissewo, Jaroslaus de Jarogneve, Peregrinus de Karpiczsco, Symeon de Kowale, Ubystaus Chebda, Ubislaus Meczkowicz, Ubislaus Krijanowicz, Dyrzsco Banczesky, Cej- - santha de Ossek, Jasco Menczicz, Dirsco Swidra cum Do- brogostio filio, Henricus Kleyncowicz, Henricus Gaykowicz, Sandywogius et Dobrogostius de Marczynkowicz, Boczatha de Lanky, Thomislaus de Karczevo, Thomislaus de Golancz, Stephanus de Szczedrzikowicz, Albertus de Kunovo, Jacussius Audanki, Pakossius, Jasco et Scarbimyrus filij Szczedri- nis, Myroslaus de Jasowo, Johannes Baran dictus, Mszczuius de Brenno, Franczko cum Ubyslao de Cossznovo, Janko

Jaraweréz

Audank². Au- dank².

Jaraczevier, Nycolaus de Velna, Ulricus, Mathens et Nicolaus de Ogorzdsco, Petrko de Chlapowo, Ozyas de Azgovo, Keler cum filijs, Joseph Boczatha et Ozya de Panchovo, Jacussius et Mathyas filij Pribconis Lijs, Florianus de Ruscza, Swantoslaus de Nenovo, Ywo de Rossznovo, Dominicus de Zerniky, — de communi consensu et pari voluntate, cujuslibet fraudis et dolositatis suspitione procul mota, promittimus in solidum et presentibus spondemus inter se mutuam Karitatem et sinceram fraternitatem inviolabiliter ac irrefragabiliter perpetuo valituram unanimiter contra quempiam assistere, duntaxat Domino nostro Rege excluso. Nam adversum Dominum Nostrum Regem (r Nostro) prefatum penitus nullas ordinamus seu inimus compromissiones seu fraternas confederationes, sed tanquam Domino nostro Gratioso studiosius volumus impendere servitia fidelia atque grata. Et nychilominus quicunque Domini nostri Regis predicti extiterit inimicus, cujuscunque conditionis seu status existat, nos ipsius volumus fore inimici, Domino nostro Regi sepedicto prout tenemur fideliter serviendo. Preterea profatum fraternitatem ut premittitur mutuo compromissam, gratam et ratam habentes, promittimus quod alterutrum nunquam et nusquam debet desistere seu deserere, sed gladio vita et rebus unus alteri assistere ac in fraterna dilectione perpetuo indivisum commanere. Insuper cum aliquis nostrum forma juris non precedente, inpignoratus fuerit, extunc Domino nostro Regi sepefato et Domino Capitaneo qui pro tempore fuerit, hujusmodi pignus exbrigando debemus humiliter supplicare. Itaque per supplicationem hujuscemodi, nihil quod absit perficientes, inpignorato sine jure ut profertur, juxta taxum communem solvere dampnum, ex hujusmodi inpignoratione perce-

ptum

-ptum, teneamur totaliter ac complete. Ceterum prehabitæ fra-
=ternitatis, exceptiones interserimus infrascriptas: Cum quem=
piam Nostrum quod absit ausu themerario, pro furto
publico, pro violentia, dampnum percipere contingerit, nullo
casu adjutorij interveniente, videlicet verbo, opere atque pecu=
=nie solutione, pro eo prorsus et pro quovis presumptuoso
nephamine et malo, volumus respondere sed unusquisque
in casibus prescriptis, taliter exceptis, se studeat exhibere.
Ut per hoc presumptio juvenum Dometur et stultorum
audacia refrenetur. In cujus rei testimonium et evidentiam
pleniorem premissorum, Sigilla Nostra presentibus sunt
appensa. Actum et Datum Poznanie Dominico die
proxime ante Nativitatem Sanctæ Marie Virginis glo=
riosæ, Anno Dominicæ incarnationis Millesimo trecen=
tesimo quinquagesimo secundo. ——

/: u tego aktu było wiszących pięczęci na masie wyciśnionych sztuk
29. iak świadczą pozostałe znaki, dziś iest tylko 9. cio nadpsu-
tych, reszta czas strawił. :/

NB. gdzie skrócenia sam ciż pisało ortografią własnowo-ręcznie to,
dyftongi ae, oe, i t.p. zresztą wiernie zachowano pisow-
nią oryginału. Copiatem wypełnił z P. Archiwistą Hübnerem
dn. 10. Lipca 1834.

W. A. Maciejowski

Drukowane w Kod. Dyplom. Wielkopolskim

[illegible] ; nr 717

pag. 127.

III. 269

Andreas abbas etc. monasterii Lubinensis. 1353 Mart. 16, Lubyn;

In nomine Domini amen. Cum tempora pretereunt more aque fluentis, scripto commendari oportet ea, que racionabiliter aguntur in tempore, ne aut oblivione pereant, aut simul cum fluxu temporis elabantur. Vos igitur, Andreas, miseracione divina abbas, una cum conventu fratrum nostrorum monasterii Lubinensis notum esse volumus tam presentibus quam futuris, presentem literam inspecturis, quod veniens coram nobis, noctivague presencia Albertus scultetus de Ossow probo, viro et honesto Laurencio et suis posteris natis ac nascendis vendidit pro sex marcis grossorum et publice resignavit suam sculteciam predictam in hereditate nostra iam dicta Ossow eoque iure et rigore quo solus tenuit, videlicet tres mansos liberos, duos ortos, tabernam, pistrinum, macellum carnium, sutoriam, fabrum, iuramenta, resignaciones ex integro. Hec omnia predictus Laurencius et sui posteri libere, perpetue possidebunt, eciam venacionem minorem, ut aves capiat, ewasones et pavrices. Damus eciam incolis predictam villam possidentibus decem annorum omnimodam libertatem, qua elapsa solvent nobis predicti villani singulis annis de quolibet manso quatuor mensuras siliginis, duas tritici, ex avene et mensuram humuli et unum fertonem grossorum pro decima. Et arabunt nobis ter in anno. Honorabunt nos eciam predicti kmetones singulis annis de quolibet manso per triginta ova ad diem Pasce et unum latus carnium pro sex grossis ad festivitatem Cristi, latus carnium pro quatuor scotis, ad festivitatem beate Marie virginis

per

~~pro~~ per duos pullos. Habemus in prefata hereditate tria generalia iudicia, in quibus iudiciis dabit nobis scultetus unum, villani vero duo, vel pro quolibet prandio unum ferlonem groscorum nobis persolvent. Memoratus vero scultetus et sui posteri nobis et successoribus nostris servire tenebitur ad omnia nostra negocia cum equo valente dimidiam alteram marcam. Damus ~~etc~~ etiam prefato sculteto pratum quod iacet circa paludem, que dicitur Starcowecz. Ut autem hec ordinacio perpetue robur habeat firmitatis, presentem literam nostri sigilli et nostri Capituli impressione iussimus communiri. Actum Lubyn in vigilia Ramispalmarum per manus Johannis custodis et notarii monasterii nostri, sub anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo tercio, presentibus his testibus: Petro cancellario nostro et plebano ecclesie Lubinensis, Michaele scultheto de Dalicz szyno, Marcussio scultheto de Cunow, Alberto dicto Cervus, Vith Kone wlodario de Lubyn et aliis quamplurimis fidedignis.

1353. [...]

[... fol. 42, nr. 505.]

In nomine Domini amen. Que de mera deliberacione regie maiestatis tam in donacionibus, quam iuribus et confirmacionibus quibuslibet ab antecessoribus obtentis ac gratis cupiam benignius conperiuntur, testium amminiculo aplicibus, que literarum fulciuntur, vt sibi robur obtineat perpetue firmitatis inconvulsum. Nos igitur Kazimirus Dei gracia rex Polonie, necnon terrarum Cracovie, Sandomirie, Vyradye, Lancicie, Cuyavie, Pomoranieque dominus et heres, vniuersis tam presentibus quam futuris, presencium noticiam habituris, presentibus declaramus, quod veniens ad presencia nostram vir religiosus frater Johannes abbas monasterii Byssoviensis, ordinis Cysterciensis, suo et conventus sui nomine supplicauit nobis humiliter et deuote, vt priuilegium super libertatibus eidem monasterio et bonis ac possessionibus ipsius per progenitorem nostrum felicis memorie, dominum Przemislaum olym ducem Cuyavie concessis, innouare et confirmare dignaremur. Cuius priuilegij de verbo ad verbum tenor dinoscitur esse talis:

Nos igitur eorundem fratrum iustis precibus fauorabiliter inclinati, premissum priuilegium cum vnumbus articulis et clausulis in eodem priuilegio superius expressatis, ratum, gratum atque firmum habentes, de solita nostre regie

maiestatis benignitate duximus confirmandum, dantes ei,
idem abbati et conventui hanc paginam cum appositione
nostri sigilli maioris in testimonium, rebur ac euidenciam
perpetue firmitatis. Actum in Tuiani Wladyslauia, feria
tercia proxima post dominicam Quasimodogeniti, sub anno di-
mini M°. CCC°. L°. tercio. Presentibus hijs nobilibus nos-
tris: Predborio capitaneo Cuyauie, Floriano cancellario nos-
tro, Cancicieni, Johanne iudice Wladislauiensi, Thsczu-
gio castellano Bydgoszczensi, Stanislao iudice Brestem-
si et alijs pluribus fidedignis. Datum per manus domini
Floriani cancellarij predicti.

Oryginał pergaminowy, przechowany w archiwum rzą-
dowem w Poznaniu (Wronowo N. 83), opatrzony był prze-
wolnie jedną pieczęcią, po której tylko wzmiankę z blado różo-
wego i blado zielonego jedwabiu pozostał.

Kölner Cop. fol 30.b 31.a n. 65.

Physelbertus abbas in Landa 1353 / Mai. 4, s. l.

Cod Gisilbert ao. [illegible] unmittelbar auf Urkunde v. 7 Juni Kaufbrief von Covalewo die verlorene Handfeste von Covalewo.

Covaleva.

In nomine domini amen. Cum fraus et decepcio in hoc tempore defluenti ad numeros pravitatis cumulum habundancius mundarum necesse est ut iniquorum astucia per vestorum pro verborumque provi dencia infringantur[a]. Hinc est quod nos frater Physellertus abbas in Landa monasterio ordinis Cysterciensis Gneznensis dyocesis notum esse cupimus universis Christi fidelibus presencium litterarum noticiam habituris quod anno domini millesimo trecentesimo quinquagesimo tercio quarto nonas Maij infra octavas apostolorum Philippi et Jacobi beatorum Stanislaus scultetus in Covalewo nostra villa sui patris Matrie dicti Pirsina quondam scultetj ibidem veres verus legitimusque successor coram nobis constitutus cum honestis Vinetronibus nostris suis convicinis Nicolao, Henrico, Nicolao et Egidio Frederici Johanne Fournes Petro Longo ceterisque pluribus fidedignis protulit querulose Quod privilegium sue scultecie in Covalewo nostra villa memorata per infidelitatem malorum hominum subtractum esset post obitum sui patris cum magnarum precum instancia supplicans et exorans quatenus propter deum et iusticiam dignaremur sibi cum privilegio subvenire ne maleficorum presumpcio per furatum privilegium ipsi aut suis posteris alj quando dampnum seu incomodum generaret. Nos vero sue lacrimabilis voci iustisque peticionibus inclinati de favore consilio et consensu nostri conventus scultecian in villa nostra Covalewo prius scripta ipsi dicto Stanislao carnali eredi suisque successoribus possidendam renovamus confirmamus et ratyficamus testimonio presencium litterarum cum omni iure quo eius pater et frater scultetj ibidem ab inicio possederunt [illegible]

[a] nbrg. K.

cum suis successoribus sextum mansum hereditatis nostre seperacri-
pte racione scultecie iure perpetuo habeat possideat atque colat
libere et quiete et terciam denarium de iudicatis omnibus sibi
tollat. Si quis tamen in eadem nostra hereditate exigentibus culpis ad
mortem fuerit iudicatus ipsum condampnatum scultetus et Kmetho-
s ducent in Lyndam civitatem nostram et ibidem cum scitu advocati pro
suis demeritis punietur. Iudicium eciam quod ortil vulgariter nuncupa-
tur[a] si ocilum fuerit inter Kmethones ambiguum et ignotum, hoc ipsi
Kmethones seu quem oportebit in eadem nostra civitate suis denariis
comparabunt, in magnus vero iudiciis, que tribus vicibus sunt in
anno, ipse scultetus unum et Kmethones nobis duo prandia mini
strabunt aut nostro nuncio eisdem iudiciis presidenti. Confirmamus
eciam ipsi Stanislao scultedo suisque successoribus in sepedicta nostra
villa Cunalew tabernam macellum pistrinum sutoriam addentes et
fabricam quam nec ipsi nec pater suus aliquando possederat nec
eam amissum privilegium continebat tali condicione, quod ipse
scultetus seu pro tempore fuerit scultecie qui possessor singu
lis annis ad ecclesiam in Cunalew pro luminibus seu ceteris ne-
cessariis duas libras cere in festo beati Martini solvere tenentur
omni contradiccione occasione procul mota Kmethones vero in
ipsa nostra villa residentes de quolibet manso annis singulis tres
mensuras siliginis, tres tritici totidem avene et dimidiam marcam
currentis monete in festo beati Martini [x] iam prescripto nobis [x fol. 31a]
vere non omittent et ad claustrum presentare secundum con
suetudinem hactenus habitam et servatam. Tribus eciam in anno
diebus nobis arare teneantur nec non in nostro molendino mo
lere, insuper de singulis quindecim mansis nostre hereditatis de
prescripte possessores eorundem monti nobis currum cum duo
bus equis pro quibuslibet necessitatibus mittere sunt astricti
nichilominus tam scultetus quem ~~scultetus~~ Kmethones singula
et omnia servicia nobis tenentur que Kmethones domini nostri
regis ceterorumque laicorum colonie iure Theutonico residentes
facium et hactenus facere consueverunt. Igitur in testificatio
nem, confirmacionem et approbacionem veritatis presentem litte
ram sepedicto Stanislao scultedo filio quondam Mathie dedi

a) Insuper in eadem nostra civitate a Lubgmissis K.

Syssina tamquam vero heredi prefatõ scultecie in Coralew nostra villa sepescripta cum nostro ac nostri conventus sigillis dedimus firmiter ommunitam reclamantes in hiis scriptis dettestentes reprobantes ipsum amissum privilegium et subtractum iniquorum malicia ex declamante taliter ut extensor ipsius furati privilegii si quis quis fuerit pro iniusto fraudelento et reprobo ab omnibus et sin gulis habeatur. Datum anno die ut in premissis luce conte nebit presentibus nostris confratribus Johanne priore Friderico supprior, Johanne cellerario, Johanne portario, Johanne magistro curie nostre in monte, Rulkino magistro curie in Dralcino, Go defrido firmario, Symone nostro notario cetterisque fide dignis.

a) Infinitur ipsum amissum privilegium Lubgamisst K.

Cop. et coll.
15. XII. 82. P

Henricus . Sch. de Brederlow . 1353. Aug. 14.

113

273

Coram omnibus singulis christi fide-
libus presencium noticiam habituris Ego
Henricus, dictus de Brederlow, nomine meo,
meorum heredum omniumque meorum ami-
corum, quorum interest vel interesse poterit,
publice recognosco, quatenus gracia salubri et
favore inclitus princeps, generosus meus domi-
nus, Ludovicus Romanus, marchio Bran-
denburgensis, mihi meisque veris here-
dibus et amicis contulit mericam prope
Konigesberg, que vocatur de hogeheyde, pro
septuaginta marcis et XII marcis argenti puri,
cum quibus pater meus bone memorie et ego
emimus Czantoch, quod dicto meo domino
presentavi, in verum et legitimum pheu-
dum perpetue possidendum pacifice cum
omni jure, omnibus fructibus debitis et
consuetis et ut litere ejusdem domini mei
Ludovici, Marchionis Brandenburgensis,
super ipsam mericam date et tradite, pro-

(bant

bant et attestantur. Acto ipsi domino meo Ludovico Romano suisque fratribus et heredibus maturo cum consilio et consensu sufficienti meorum amicorum arbitrium, auctoritatem et potestatem talem dedi et do libere in presenti, si predictam mericam a me meisque successoribus recomparare vel reemere voluerit per pecuniam prius dictam reemendo ipsam mericam, quandocunque ipsis placuerit, habeat liberam facultatem. In cujus etc. Datum Nürenberg, anno MCCCLIII, in vigilia assumpcionis marie virginis.

Anno 1353, die 7a Decembris, in Sulejów,

Frater Villermus, ordinis Cisterciensis Abbas in Sulejów, villas conventus sui, Barkowice, et Kotow nuncupatas, in jure theutonico Srodensi collocat, ibidemque scultetiam discreto viro Nierkoni, sub quibusdam conditionibus vendit.

In nomine domini amen. Quoniam gesta hominum mortalium a memoria defluunt, nisi fuerint perpetuata testimonio litterarum, ea propter noverint universi, noticiam presencium habituri, quod ego, frater Villermus, ordinis Cisterciensis abbas in Sulyeiow[1], de voluntate nostri conventus, et deliberata voluntate, volentes nostre domus emendacionem, et utilitatem cupientes, vendidimus partem hereditatis nostre, dicte Barchowicz[2], partem scilicet, que Kotow[3] vulgariter nuncupatur, iure nostri fori, quod Srzoda[4] dicitur, discreto viro Nierkoni, et suis successoribus, scultetiam in dicta Kotow, conditionibus infrascriptis[x]; primo, quod dictus scultetus sextum laneum habeat, liberum a censu, omnibus

---

x) Tutaj w kancelaryi opuszczono wyraz „vendidimus" (sc. scultetiam).

habebunt quinque ter totam hereditatem, et ipse semper sextum, et Cine thones quinque, de quibus date debentur decimam manipulatim in agro de quinque granis, scilicet frumenti, siliginis, hordei, pisae, et avenae; de reliquis autem legitimis bus date non debentur. Item autem scultetus, et sui successores tercium denarium de judiciis, et juramentis possidebunt. Item sas pannorum, carnium, et salis, et tabernas libere possidebunt. Item cinethones nobis semel in anno dabunt, frumenti scrip. duram, et tercio seminabunt, et semel in nostra expensa locum falcabunt, et congrega bunt. Scultetus dicti loci nobis quolibet anno unum prandium, et incole dicte hereditatis, duo prandia facere non obmittent. Que si non possunt facere, nobis solvent pro quolibet prandio sex solidos pragenses [illegible]

arotlonesilli, qui laicos possidebunt,
expirata libertate, nobis annuatim
in festo beati Martini, pro quolibet
censo sex solos bonorum Gracciten-
sis soliere teneabuntur. Predictus
autem vendator teneatur nobiscum
equidem, vel cum nostro nuncio
per totam terram suam, pro
dicte hereditatis defensione, et iu-
re. Hanc autem vendicionem,
quam liberaliter, et hilari volun
tate consensimus, pro precio tri-
ginta quatuor marcarum, de
quibus promisit satisfacere ex in
tegro infra terminum quatuor
annorum. Item vendidimus
predicto vendito, et suis succes-
soribus, lacum, qui dicitur "Pas-
rina" [1]; ceteram per fluvium,
dictum Pilcza, habebit piscari,
a dicto lacu descendendo, us-
que ad metas dicte hereditā
tis; poterit molendinum in
suo fundo in dicto fluvio edi-
ficare, seu ferri fabricari

dicta hereditate. Et ne rixa moueatur inter emethones de Botchowicz[2.], et illos de Tötow[3.], ponimus metas certas, etc., que (2.) sicut via de Prchüw[8] tendit [illegible] ad viam de Liccoüia[9.] (3.) versus Wöyöcz[10.], ubi stat arbor, habens duos vertices, in qüe est signum cum securi per percussum, descendendo (3.), qüe Zücoüicz[11.] (2.) appellatur. Et illa sylua tendit Barkowicz[2.], et Tötow[3.], et usqüe ad viam, qüe tendit in Bar[12.], ubi est quercus antiqua, dicta Sueptinck[13.] (5.), ulterius per viam, que tendit in Wöyöcz[10.], ubi sunt due quercus, cum securi signate. Item ab illis quercubus, ad sylüam, que dicit in in (5.) Zanosanck[14.], que quantum durat, diuidit inter Tötow[3.], et Zarahoüicz[2.], uiaeli. est, quia borra pertinet (2.) ad eccl[illegible]um, prata vero, et agri

culturam, descendendo usque ad
fluvium, pro Barchowia[2] reti-
nemus. Etiam dicto Sculteto con-
sulimus, ubi (?) ab ista parte (de)
scendit (?) dominus Albas, quidquid
per metas, una cum dicto Sculteto,
usque ad aliquas arbores, ex ter-
bus unius securis signatas. Item
borra illa, et molliscia, que
sunt infra metas hereditatis,
dicte Skotow[3], sunt Sculteti, quot
quot arbores fuerint poterit ibi-
dem; circum illum, qui dicitur
Lubasow, ad sui utilitatem, quic-
quid voluerit, sive prata, sive
piscinam edificare. Et pratum il-
lud, quod fuit Paszikonis, in ma-
gna Zarubino[4], eidem Sculteto
damus. Si vero fuerit ultra
mensuram laneorum, quilibet
debent habere decem virgas in
latitudine, aliquis, qui vult
edificare: hortos, vel alias uti-
litates, nocivum dividet per
medium. Et si arcubines in-

prædicte terræ decimalis extirpatæ
in suis locis vigiæ ad arborem
ubi erunt apes, quilibet, qui eas
erit, redimat a sculteto pro qua
tuor denariis, et retineat sibi apes
cum arbore. Quod si arbor cum
ris deserta, non habens apes, de
bit sculteto dimidium denarium,
vel fodeat dicto sculteto alium
arborem pro apibus. Si vero ec
clesia, domino concedente, ædi
ficabitur, prout intendimus, tu
as partes expensarum, pro cista
ecclesie ædificatione, ministra
re nos habemus, et sculteto
ferimus. Et pro stolone, qui er
it ecclesie, de duobus lanceis
dabamus, et sculteto dare
decimam debebitur manipula
tim de suis lanceis, quas arabit
Quod si decimam noluerit dare,
tres scelos pro decima de quo
bet lanceo illi redundet sacerdoti;
qui dicte ecclesie fuerit ins
tituturus. Hanc igitur ordina
ti-

et vendicionem, volumus, quod
scultetus, et emethones teneant
secundum ius Teutonicorum
noui fori, quod Szroda[4]) dicitur.
Datum in Sulyeiew[1]), monaste-
rio nostro, anno domini mil-
lesimo trecentesimo quinqua
gesimo octavo, in crastino beati
Nicolai, Episcopi, et Confessoris,
presentibus his testibus, vide-
licet fratre Andrea, Priore no-
stro, fratre Simone, fratre Do-
minico, cancellario nostre domus,
comite Ioanne, notario, he-
rede de Zubathkow[16]), comite
Waschecone, Stradicensi[5]) Iuna
nardi, Dirsslo, filio Dirssij
de Myerzine[17]) et Belohe[18]), he-
rede de Zarrow[19]). In cuius
rei testimonium, sigillum
nostrum cum sigillo nostri
conuentus, presentibus est ap-
pensum. —

Transsumpt.

nia, zawierającego jego podwierdzenie, dokonane na prośby Klaudyna Sulejowskiego, przez króla Zygmunta Augusta dnia 6. marca 1563 roku. – Czytała, na (pergaminowy) oryginale we) Warszawie pisany ~~dnia~~ Kanclerza, Jana Ciekińskiego i pieczęć majestatyczną królewską, zawieszoną na żółtem amarantowym sznurze jedwabnym, jak własność Zygmunta Wolskiego z Warszawy.

1.) Sulejów, os. miej-paraf. w gub. i pow. Piotrkow.
2.) Barkowice, gub. i pt. Piotrkowskiej par. Sulejów.
3.) Część wsi Barkowic, o nomenklatura dziś nieistniejąca.
4.) Środa, mto. pow. w N. Ks. Poznańskiem, które otrzymało prawo niemieckie w roku 1261.
5.) Sieradź, mto. pow. w gub. Kaliskiej. –
6.) Nomenklatura dziś nie istniejąca. –
7.) Rlica, rzeka w Król. Polsk. wpadająca do Wisły.
8.) Zapewne zgrubiała nazwa wsi Przygłów, w gub. i pow. Piotrkow, par Żarnow, położonej.
9.) Witkowice, gub. Piotrkow. pt. Nowo-Radom. par. Borów.
10.) Wolbórz, os. paraf. w gub. i pow. Piotrkowskim.
11.) Nomenklatura dziś nie istniejąca. –
12.) Psary, kolonja w gub. i pow. Piotrk. par. Wolbórz.
13.) Zapewne pogańska pierwsza nazwa Jeziora.
14.) Nomenklatura części wsi Barkowic (ob. 3.), dziś już nie istniejąca. –
15.) Nomenklatura dziś nie istniejąca. –
16.) Lubiatów, gub. i pow. Piotr. par. Wolbórz
17.) Mierzyn, wś, paraf. w gub. i pow. Piotrkow
18.) Może dawna nazwa nowego miasteczka Bełchatowa, w gub. i pow. Piotr., par. Grocholice położonego.
19.) Zapewne Zakrzówek Narodowy, gub Piotr., i pow. Nowo

1354.

[illegible] mercium seu [illegible] Veneciè, [illegible] nostri et subditi [illegible] et [illegible] valeant [illegible] et sancimus [illegible] modi depositio mer[illegible] [illegible] ante [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vendere, cuicumque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1. et testimonio literarum. Datum Brune anno Domini millesi-
mo [illegible]

Brandl: Codex diplom. et epistol. Moraviae, Tom VIII, N. 257, str. 192 z oryginału przechowanego w archiwum miasta Ołomuńca. Text zachowany dokument tylko [illegible] wiecej z lepszej rodzin i również bez oznaczenia [illegible] odmiennej stylizacyi zamieszczony w Dobnera: Monumenta historica Boemiae, Tom IV N. 229, str. 345.

1351.

[illegible] minus iustas ordinaciones et
[illegible] subiectus, super nonnullis principatibus, ducatibus, dominijs [illegible]
ris ad ius, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[

[illegible] Item Christi inhidelibus regnorum, magno principi, Kerstüto, [illegible] Leardo et ceteris principibus Lythuanorum de ducatu et [illegible] Vilne, Trocensi, Brettkensi, Cholmensi cum regno, civitatibus, castris et territoriis [illegible] fraternitatibus ab [illegible]

[illegible] regni Cracovie, [illegible] Sandomiriensi, Lancicensi, Siradiensi, Wyelunensi, Dobrinensi, Rawensi, Plocensi, Masovie, Pomeranie, Culmensi, Dobrinensi, Gnesnensi, Posnaniensi, Kalissiensi, Siradiensi, Lancicensi, Wyelunensi, Cracovie, Sandomiriensi, Lublinensi, Russie, Podolie, Belzensi, Leopoliensi, Premisliensi, Chelmensi, Dobrinensi, Plocensi, Rawensi, Masovie, Pomeranie, Culm

Innocentius pp. VI. archiepiscopo Gnesnensi et episcopis Cracovien-
si Vratislaviensique mandat, ut contra Tartaros per Hun-
gariam, Bohemiam et Poloniam verbum crucis praedicandum
curent.

Innocentius episcopus servus servorum Dei. Venerabilibus fratri-
bus .. archiepiscopo Gnesnensi et .. Cracoviensi ac Wratislavien-
si episcopis, salutem et apostolicam benedictionem. Apostolice sol-
licitudinis zelus, quo mentalibus oculis immensas professionis Christia-
ne provincias lustrare compellimur, propensius nos inducit pro
salute fidelium et eorum periclitatione vigilia non solum
manifesta pericula, sed suspecta vereri, nec provisionem debitam
cautele, ut cuncta malorum cuniculos ad ecclesiam, tanto forcius
fideli ac perfectius providere per aperta remedia possimus pericolorum
cuncta declinare. Cum enim inter ceteras nationes in Christo filios re-
ster Kazimirus rex Polonie illustris per litteras et nuncios suo no-
stro apostolatui fecerit, quod gentes perfide Tartarorum et Lit-
wanorum in confinio constitute, nonnulla ex ipsis ecclesie ro-
manie, postquam ad fidem Christi, ut ac quod regnum Polonie,
vicina et fidelibus nolebant, ex iniustis Christianorum finibus
constitutum, propterea ad impugnationem regni prefati vicinam
Tartaris et Litwanis absque catholicorum principum et aliorum fi-
delium auxilio nisi brachium extendat invictum facilior via
patet, dictum regnum et Christianos ipsius iam per tres annos
elapsos invaserunt et invadere ac impugnare continue molliuntur,
ut devotionem fidelium habitantium in eadem et religionem ca-
tholicam inibi profitentium, conflatis potentie sue viribus fa-
cilius intendentes, propter quod prefatus rex, qui ex hoc per dictum
triennium et presertim anno proxime preterito tam in gentibus
suis, ex quibus probabiliter nonnullos senio infidelium eorundem in
pictas feremit gladio et alios in miseram servitutem abduxit,
quam in thesauro et aliis bonis suis inestimabilia damna sustu-
lit, attendens, quod regnum prefatum est ecclesie Romane im-
mediate subiectum et etiam censuale, et quod tam ipsi, quam ha-
bitatores predicti sunt eiusdem ecclesie peculiares filii et fideles, quod
ex impugnatione ipsorum non solum dictum regnum eiusque in-
colc, quinimo fideles ceteri christo regno tam proximi quam re-
moti [illegible] et hec nos promptum fidelium et aliorum subsidium hu-
militer implorauit. Nos igitur attendentes, quod in huiusmodi defen-
sione et tuitione non solum dictorum regis et regni, sed aliorum fi-
delium interest et cura, ut premissis remediorum salubri-
ter agitur et securitas procuratur, et barbarice feritatis audacia
facilius Deo propicio nostris poterit refrenari et callidi principis,
quam si nullo parato resistente obice, permitteretur liberius in

Christianum sanguinem deseuite, considerantes etiam urgentem et probabilem eiusdem regis supplicationis instanciam, vobis piis super premissis et liberum immunitatum fore presidiis, cum illa assueta licencia fauoris fulciendo et munimenta presidiis, magis utile et expe-
diens estimamus. Premissis igitur etiam mediantibus fauoratis, supplicationem eiusdem regis in hac parte benignius admittentes, ut idem rex paucorum gentes easdem, que dudum, sicut experiencia docuit, dictum regnum et nonnullas alias terras fidelium et personas eorum per crudelis impugnationis et expugnationis excidium destruxerunt, diuina ut speramus, fretus auxilio, et aliorum fidelium crucis Christi signaculo munitorum presidio communitus, defencionem eiusdem regni et incolarum ipsius contra dictas barbaricas nationes fideliter assumere valeat et fideliter exercere, predicationem crucis in regis et regni predictorum auxilium presidium concedendam. Quocirca fraternitati vestre per apostolica scripta mandamus, cruda-
mus vos et quilibet vestrum per vos et alias personas ecclesiasticas, seculares et regulares ordinum quorumcunque, quas ad hoc ydoneas esse nouerit is, in eodem Polonie et Ungarie ac Boemie regnis contra prefatos Tartarorum et Lituanorum gentes, et quospiam alios infideles inuadentes seu occupantes predictum regem et regnum fideles et habitatores ejus prefatos, iuxta statum vobis a Sede predicta traditum, vexillum crucis et uniuersale signum cum tam piissimo rege, quam aliorum incolarum fidelium regnorum predictorum illam deuote suscipere volentium humeris assignetis, eosdem nostris exor-
tationibus et inducias inducentes, ut predictum negotium contra Tartaros et Lituanos et alios infideles prefatos feruenter exequantur et uiriliter prosequantur. Et ut ipsi fideles tanto feruencius et liben-
cius prosequi premissa studeant, quanto ex suis laboribus poliorem gratiam se nouerint percepturos, nos de omnipotentis Dei misericor-
dia et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi et illa, quam nobis Deus licet indignis, ligandi atque soluendi con-
cessit potestatem, eisdem fidelibus, qui cum eodem rege uel eius exer-
citu in propriis personis et expensis infra triennium inchoandum ad eodem tempore, quo dicto regi uel nobis presentes littere fuerint assignate, per unum annum continuo uel interpolatim, eiusdem tamen triennii, in dicti prosecutione negotii fuerint commorati, dictoque regi stabiliri, cum in personis propriis contra dictos Tar-
taros et Lituanos duxerit procedendum, peccata, de quibus, qui in dicti prosecutione negotii decesserint uel in prosecutione huius, modo uiuentes fuerint, etiam si alibi publicumque ex talibus uul-
neribus decedere eos contingat, illam suorum peccaminum, de quibus ueraciter fuerint corde contriti et ore confessi, ueniam dulximus indulgendam, que conceditur per sedem apostolicam transmarinis in subsidium terre sancte, et in retributione iu-
storum salutis eterne policemur augmentum. Eis autem, qui non in personis propriis illuc accesserint, sed in suis duntaxat

[illegible] [illegible] facultatem et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] destinabunt, per [illegible] [illegible] [illegible] tione negotii moraturos, ac illis similes, qui licet in aliquibus ex[illegible] fenris, in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] moraturi predictum, eandem suorum concedimus veniam pecca[illegible] torum; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

1355.

[Dogiel, T. 1, p. 37-38.]

Nos Ludowicus Dei gratia rex Hungarie vobis serenissimo principi, domino Kazimiro eadem gratia Polonorum regi illustri, avunculo nostro predilecto, assumptionis et promittimus ac stondemus, quod debitum, quo nobis occasione regni Ruthenorum tenemini, quod ante recognoscitis et super quo mediantibus literis vestris pro-bis existitis obligati, a nobis non petemus nec vos impetere intendemus super ipso vel illud exigere, donec possessionem pacificam seu dominium, prout predecessores [illegible], obtinere valueritis regni prenotati; sed cum illam obtinueritis deo duce, volumus, ut debitum ipsum plenarie, prout tenemini, persolvatis. Datum Bu-de vicesimo quarto die mensis Januarij, anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo quinto.

Dogiel: Codex diplomaticus regni Poloniae et magni ducatus Lituaniae, Tomus I, Vilnae 1758, str. 37. Obacz uwagę przy dokumencie niżej pod N. zamieszczonym.

1355.

Principi serenissimo [illegible], domino Kasimiro illustri rex Polonie. Cum pro presenti vestra expeditione, quam contra Lituanos vos patemini habilium, subsidium nostrum personale aut gentis opportune vobis per nos impendi fraternali-ter exposcitis, idcirco nos Ludowicus dei gratia rex Hungarie promittimus, ut si protunc alicuo negocio impediti, in ipsa expeditione personaliter interesse nequeamus, gentis tamen am-plioris, quam alias consuevimus, presidium fraternali vestre celsitudini imperiri promptos nos offerimus et paratos pro exterminio et confusione eorundem. Datum Bude vicesimo quar-to die mensis Januarij, anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo quinto.

Dogiel: Codex diplomaticus regni Poloniae et magni ducatus Lituaniae, Tomus I, Vilnae 1758, str. 37. Obacz uwagę przy dokumencie niżej pod N. zamieszczonym.

1355.

Ludowicus dei gracia rex Hungarie, fidelibus nostris universis prelatis, baronibus, comitibus, castellanis, nobilibus et aliis cuius-
cumque status et preeminencie hominibus, quibus presentes ostendentur,
salutem et graciam. [illegible], quod nos pro caritatibus et fra-
ternalis [illegible] principis domini Kazimiri eadem
gracia regis Polonie, fratris nostri carissimi, annuimus, ut tales
[illegible] regis fratris nostri de Polonia venire civitatem nostram
Cracoviensem et districtum per Hungaros, Rutenos et alterius cuiuscumque
idiomatis homines mercatores libere et sine omni contradictione
ac impedimento adducantur vendicionis exponendi. Vobis fideli-
tati vestre firmo edicto regio precipientes mandamus, quatenus
predictos mercatores cuiuscumque nacionis existant, predictos
tales de regno Polonie in regnum nostrum, scilicet versus civi-
tatem nostram Sarus importantes, nullo modo praesumptuose
impedire, sed eosdem libere incedere admittatis, aliud obtentu
nostre dilectionis facere non audentes, et hoc volumus vobisque in
hiis fidelibus palam facere et proclamari. Datum Bude in festo
[illegible] s. Pauli, anno domini millesimo cccmo lvto
sexto quinquagesimo quarto (v).

Regest: Codex diplomaticus regni Poloniae et magni ducatus
Lithuaniae, tomus I., Vilnae 1852 str. 87. Wszystkie powyższe
trzy dokumenty [illegible] od n dogielu nie
wydał z wyjątkiem tego z [illegible] przywileju krakowskiego Kazimierza,
który wydał [illegible].

In nomine domini amen. Noverint universi et singuli, presens
transumptum seu transcriptum publicum inspecturi, quod nos Sa-
mus, sacre doctor decretorum, decanus et cancellarius Cracoviensis, vidi-
mus et diligenter inspeximus tres literas apertas, sanas et integras,
[illegible] quarum tenor infra scribitur, que quidem
litere sigillis equalibus in rotunditate effigies et signis ac
literis circumferencialibus de cera communi a tergo sunt sigillate.
In superficie sigillorum predictorum quidam intuitu sedentis in se-
de regie maiestatis indutus purpura, coronatus, habens sceptrum
in manu dextra et globum cum cruce in manu sinistra. Littere
circumscripcionis cuius primus sigilli sic: [illegible] dei gracia
rex Hungarie, Dalmacie, Croacie, comes, cetera, secundi
[illegible] tenor de verbo ad verbum
est talis: [illegible] Item alius sigillum tenor de verbo ad verbum
est talis: [illegible] Item tercius sigillum littere
est talis: [illegible]. Quidem quidem littere

viris et obligenter inspectis, inuentisque sinceris in omnibus, ad instantem petitionem discreti viri olim Nicolai Scolcze procuratoris magnifici principis domini Kasimiri dei gratia regis Polonie illustris, habentis ad hoc speciale mandatum, per Idem cum subscriptum publicum notarium authoritate nostra ordinaria transumi et conscribi mandauimus, et in hanc formam publici rediji documenti, volentes et decernentes, vt huiusmodi transumpto deinceps plena fides adhibeatur vbique locorum, ipsumque transumptum sibi fieri et in forma publica, vt ipsius originales litere apparerent. Quibus omnibus et singulis sedentes pro tribunali authoritate nostra ordinaria ad maiorem huius rei euidenciam sigillum nostrum duximus appendendum. Actum et datum in Cracouia in castris circa thesaurum magnifici principis domini Kasimiri dei gratia regis Polonie illustris, anno domini millesimo trecentesimo quinquagesimo octauo, indictione decima, octaua die [illegible] mensis, pontificatus sanctissimi in Christo patris domini nostri domini Innocencii diuina prouidencia pape sexti, anno octauo. Presentibus ibidem honorabilibus viris: Petro de Wissegrad, [illegible] magnifici principis domini regis predicti, Henrico de Wissegrad notario dicti domini regis predicti, Iohanne de Lore ecclesie de Augusta et aliis fide dignis. – Et ego Nicolaus quondam Nicolai de Pacconow, clericus Cracouiensis diocesis, publicus authoritate imperiali notarius, exhibicioni literarum [illegible] et vt premitur requisitus, [illegible] et vt premitur requisitus, dictorum [illegible] et [illegible] Kasimiri [illegible] regis Polonie illustris [illegible] presentibus interfui eaque sic fieri vidi et audiui, hoc presens publicum instrumentum manu mea propria scripsi, signo et nomine consignaui in testimonium premissorum.

[..., nr 73] 119 pag. 121b.

Fr. Andreas abbas etc, monasterii Lubinens. 1356 Mart. 24, Lyubyni;

284

In nomine sancte et individue Trinitatis amen. Cuncta que aguntur in tempore simul cum tempore corruunt et labuntur, nisi scripto vel bono testimonio fuerint roborata. Noverint igitur universi presentes et posteri presentem litteram inspecturi, quod nos frater Andreas, divina miseracione abbas, una cum conventu fratrum nostrorum monasterii Lubynensis bona nostri monasterii reformare cupientes venidimus scultetiam in hereditate nostra Sebanohy vulgariter nuncupata pro decem et septem marcis grossorum pragensium Petro et suis posteris natis et nascendis liberis perpetue possidendam, habendam, vendendam et in usus proprios commutandam, videlicet tres mansos liberos, tres ortos, thabernam, pistrinum, macellum carnium, fabrum, sutorem, in judicio tercium denarium rei judicate, resignationes, juramenta, impulsiones alias zathwory et pratum, quod iacet ex ista parte pontis lapidei qui vicitur in polonico sepp circa paludinem versus Slubyecz usque ai semitam que tunit (sic) per paludinem in Mesczye szyeze. Hec omnia predictus Petrus et sui posteri perpetue possidebunt, ~~exceptam~~ excepimus autem pro domino nostro allodium cum tribus mansis et ortos, quibus necesse fuerit pro nostra utilitate, et pratum quod aurila vicitur integraliter et ex toto; cantes predicto sculteto obstruxeram piscium alias samyeza cum utroque vippe (sic) eiusdem circa paludinem que polonice

? Junit

Creobel

Czechel dicitur. Damus eciam incolis predicte hereditatis libertatem quatuor annorum ratione locacionis et extirpacionis nemorum, qua durante libertate decimam manipularem nobis dabunt de cultis agris, de incultis nichil solvant, sed expirante libertate incole predicte ville nobis et nostris successoribus annuatim censum solvere tenebuntur decem mensuras tripticis frumenti, tres annone, sive avene, tres tritici et quatuor siliginis et fertonem usualis monete et mensuram humuli de quolibet manso. Insuper arare tribus vicibus in anno debebunt et honorare eciam nos a tritici erunt dicti villani quolibet anno de quolibet manso ad diem Pasche per XV orua et unum latus seu pernam carnium pro quatuor scultis et in Natiuitate sancte Marie virginis de quolibet curia per duos pullos. Tria generalia iudicia celebraturi sumus quolibet anno in predicta villa, in quibus Kmethones duo prandia nobis dare tenebuntur, scultetus vero unum vel pro quolibet prandio fertonem grossorum persolvant. Predictus eciam scultetus et sui posteri nobis seruiant in uno equo valente dimidiam alteram marcam. Ut autem hec vendicio robur obtineat perpetue firmitatis presentem litteram nostri et nostri conventus sigillorum munimine duximus roborandam. Actum Lyubyn in vigilia Annunciacionis beate Marie virginis, anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo sexto, presentibus hys testibus, Johanne castellano Crzyzynensi, Johanne de Gyrka, Crewleyeyo de Byelyewo heredibus, Johanne dicto Moma, Petro aduocato de Crzyzyn, Michaele sculteto de Talyezohyno et aliis quam pluribus fide dignis ad hoc vocatis et rogatis

Kazimirus rex Polon. 1356 Mart. 26, in Brzestk; 120 /

[Kod. Pol. c. 2. nr 183.]

In nomine domi, amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos Kazimirus Dei gracia Rex Polonie, nec non terrarum Cracovie Sandomirie, Siradie Lancicie Cuiavie, Russie, Prussie, Pomeranieque dominus et heres. Noticie universorum tam presencium quam futurorum volumus devenire: Quod ob legalitatis et virtutum merita strenui militis domini Alberti Palatini Cuiavie, heredis de Pakvscz, fidelis nostri dilecti, quibus apud nostram magnitudinem (sic) fama laudabili fertur esse commendatus, volentesque ipsum virtute premissorum, ut merito tenemur, oculo cordis nostri gratuite inducri, ut ipsius exemplo ceteri nobiles ad nostra servicia se reddant et exhibeant promptiores, predictum dominum Albertum Palatinum Cuiavie, heredem de Pakvscz, et suos legittimos successores cum omnibus castris, civitatibus, vpidis (sic), allodijs, villis, que et quas sub Corona Regni nostri Polonie perpetuo possidet, aut si qua et quas, divina gracia sibi suffragante, per servicia

fide-

Inv. Pisagno No 57 f. 20

fidelia siue emptiones, commutati-
ones, donaciones sub eadem Corona Regni
Polonie quouismodo potuit seu valuerit in
perpetuum obtinere cum omnibus suis juribus,
dominio et pertinencijs vniversis, vt puta
agris, pratis, siluis, mericis, bonis, mel-
lificijs, rubetis, palludinibus, aquis, a-
quarum decursibus, lacubus, piscinis vel
eorum (sic) piscaturis, molendinis, cam-
pis, montibus, vallibus et generaliter
cum omnibus vtilitatibus, censibus, red-
ditibus proventibus, obvencionibus, que
nunc in eisdem bonis vel circa eadem
castra siue ciuitates ac opida sunt, vel in
futurum quomodolibet poterunt suboriri, nil
iuris, dominij aut proprietatis in eisdem
bonis pro nobis aut quibusvis nostris suc-
cessoribus penitus reseruando, sed cum
omni iure et pleno dominio, sicuti nostra
castra, ciuitates, ville, sunt situata et
locata ab omnibus nostris seruitijs re-
galibus nec non exactionibus, contribuci-
onibus, solucionibus, donacionibus, an-
garijs et preangarijs vniuersis perpetuo

(excipi-

excipimus et liberamus tali condicione interposita: si nostram Regiam Majestatem ad aliquam expedicionem contra nostros inimicos ire siue transire contingat, et dicto palatino vel suis successoribus care-re voluimus (sic) tunc eidem et suis neces-saria vel ministrare habemus, pro dannis, de domo in domum sibi stantes, dam-ciam prelibato domino Alberto et suis suc-cessoribus castra construere et edificare, ci-uitates plantare, fora et statuta atque jura in eisdem ciuitatibus imponere, omnia et singula maccella tam in ter-ra quam super terram circa eosdem ci-uitates seu opida ac bonis (sic) ipsius li-bere fodere, fructusque exinde prouenien-tes ad usus beneplacitos conuertere, prout sue placuerit voluntati. Excipimus eciam et liberamus omnes et singulos homines prelibati [Alberti] et suorum successorum in toto Regno Polonie ab omni solucione thelonei et fori annualis. Preterea damus de gracia nostra speciali prefato domino Alberto et suis heredibus circa castra siue

(ciuita-

civitates, ubi pontes sive aggeres fo-
rent, ab omnibus hominibus, cuiuscun-
que conditionis existant, preter spiri-
tuales, a quolibet equo per quatuor dena-
rios, a vaca (sic) per duos, a scrofa et
owe per unum denarium, a curru hin-
nuli per sex grossos, a molare molen-
dini per quatuor grossos sine omni con-
tradictione pro necessitatibus suis li-
bere exigere atque percipere. Damus eciam
predicto domino Alberto et suis heredibus
in civitatibus et villis, in cauris tam
magnis quam parvis, capitalibus vel cri-
minalibus, ut puta: furti, homicidij, san-
guinis, incendij seu mutilacionis mem-
brorum secundum exigenciam crimi-
nis vel delicti iudicandi, sentenciandi,
condempnandi, puniendi, plenam et om-
nimodam potestatem. Damus eciam
supedicto domino Alberto et suis sequa-
cibus in venacionibus nostris omnium
ferarum venacionem liberam sine omni
capitaneorum nostrorum impedimento;
habebitque eciam dictus Albertus et sui

(rocco-

successores omnes et singulos profugos, qui nostram postulaucrint veniam per unum mensem in ciuitatibus et villis libere fouere et seruare. Eximimus eciam perpetuo et liberamus prelibatum dominum Albertum una cum suis sequacibus ab omnibus nostris jurisdictionibus, judicijs omnium palatinorum, castellanorum, judicum, subiudicum, ipsorumque, vicegerencium, ac omnium ministerialium et officialium quorumcunque, ita, quod coram ipsis pro quibuscunis causis iam magnis quam paruis minime respondebit nisi tamen, dum per literam nostram cittatus fuerit, tum coram nobis et nostris successoribus de se querulantibus respondebit. In quorum omnium testimonium, presentes scribi et nostri sigilli munimine iussimus roborari. Actum et datum in Brzesth, in crastino annunciacionis Beate Marie Virginis gloriose sub anno domini millesimo tricentesimo quinquagesimo sexto; presentibus venera-

bili

bili in Christo patre ac domino: Ja-
roslao Archiepiscopo sancte gneznensis
ecclesie, Mathia poznaniensi, Nicolao
kalisthiensi palatino, Vincencio gnez-
nensi, Dobeslao cruscicensi, Paszkone
Brestensi castellanis, Predborio Capita-
neo Cuiavie et alijs multis fide dignis
datum per manus Floriani ante nostre
cancellarij.

Andreas abbas monasterii Lubinens. 1356 Apr. 18, Lubyni

In nomine Domini amen. Quoniam sepius a memoria recedit hominum quod scripto vel bono testimonio non confirmatur, noverint igitur universi presentes et posteri presentem litteram inspecturi, quod nos Andreas, miseracione divina abbas monasterii Lubinensis, una cum conventu fratrum nostrorum intuentes fidelia servicia dilecti nostri servitoris Giberti que nobis exhibuit inter alia in excultura nostram in hereditate nostra Antiquo castro nomine quam pro certa sua pecunia comparavit et parata, sibi et suis posteris natis ac nascendis presentibus conferimus et confirmamus libere perpetue possidendam, videlicet tres mansos liberos, tres ortos, tabernam, pistrinum, macellum carnium, tutoriam, fabrum, de iudicio terciam denarium, resignaciones, iuramenta et molendinum cum piscina in fluvio et pratum qui (sic) Orla vulgariter nuncupatur. Spectabit vero nobis et nostris successoribus servire tenebitur cum eques valente alteram dimidiam marcam. Tenebit eciam ville predicte nobis et successoribus nostris censum exolvere tenebuntur singulis annis de quolibet manso decem mencuras tritici quatuor tritici, quatuor siliginis, quatuor avene et unum pertonem grossorum usualis monete et mencuram humuli. Tribus vicibus araturam infra annum tenebuntur (sic). Et honorare nos eciam debebunt predicti villani singulis annis de quolibet manso per quindecim ova et latus carnium pro quatuor

vobis. Tria generalia judicia celebraturi sumus in predicta hereditate, in quibus nobis Ametones duo prandia dare tenebuntur et soltetus unum, vel pro quolibet prandio portionem grossorum persolvent. Ut autem hec confirmacio, innovacio robur perpetue optineat firmitatis, presentem litteram nostri et nostri Capituli sigillorum munimine duximus roborandam. Actum Lubyn in crastino dominice Ne longe quo in ecclesiis decantatur, anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo sexto, presentibus his testibus: comite Zemanta de magna villa, Dominico plebano ibidem, Petro capellano in Lubyn, Johanne dicto Muva, Johanne advocato de Crzyzyn et aliis quam pluribus fidedignis.

1350.

230

Kazimirus Dei gracia rex Polonie etc. Nobilium Kacimiri [illegible]
tenore presencium, quod serenissimus ac inuictissimus princeps, dominus
[illegible] Romanorum imperator semper augustus [illegible], frater noster carissimus, nobis litteras dedit [illegible] in
hec verba:

[illegible] Karolus [illegible] II. [illegible] imperator [illegible]
1350, [illegible]

[illegible] Boemie rex dictam pe-
cuniam nobis pro antedicto socero nostro landgrauio Hassie, pro-
[illegible], [illegible] [illegible], [illegible], idcirco facie-
[illegible] [illegible] [illegible], quod
[illegible] [illegible] [illegible] regi Boemie.
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible], quia de solu-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] landgrauium predic-
[illegible] [illegible] [illegible] regem Boemie [illegible]. respectum
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] promittimus
[illegible] [illegible] [illegible] regi Boemie [illegible] predicte
pecunie nobis [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] preferetur, quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illas, que presentibus
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
litere [illegible] inueniri non possent aut restitui, quod [illegible] litterarum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible], sicut [illegible]
[illegible] exigit, quod etiam tales littere [illegible] sunt, [illegible] et si quando
que in lucem prodierint, nullius sint penitus roboris et momenti.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] litterarum. Da-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], in die [illegible] sancte Crucis,
etc.

Ludewig: Reliquiae manuscriptorum, Tom V. str. 499, N. 30.

1350.

291

Carolus quartus, diuina fauente clemencia Romanorum imperator semper augustus et Bohemie rex, notum facimus vniuersis, quod nos ... [illegible] ... regi Bohemie illustri, ... [illegible] ... in dictis nostris [illegible] grossorum pragensium pro illustri principe domino Bernhardo ... [illegible] ... dicti regis socero, occasione dotalicie pecunie in contractu matrimonij celebrati inter regem ab vna et filiam dicti landgrauij parte ab altera, ... [illegible] ... obligamus sibique de antedictis pecuniis, prout expedit, satisfacere curabimus b): promittentes eidem fratri nostro regi Bohemie bona fide sine dolo de summa predicte pecunie vnum mille a dato presencium infra vnius anni spacium et mille sexagenas infra alium annum sequentem continuo dare et soluere integraliter et complete. Presencium sub imperialis maiestatis sigillo testimonio litterarum. Datum Prage anno domini M CCC L VI, indicione prima, octauo die ... [illegible] ... anno decimo, imperij vero nostri

[illegible] ... [illegible] ... V no. 500, cf. 510 [illegible] ... [illegible] ... cf. ...

1356.

292

In nomine Domini amen. Quoniam ea, que per prin„
cipes racionabiliter decernuntur, roboris scripturis auctenticis et
testimonio fidedigno ad perpetuam memoriam commendari. Noj„
lit nos Kazimirus dei gracia rex Polonie, necnon terrarum
Cracovie, Sandomirie, Syradie, Lancicie, Cuyauie, Pomoranie„
que dominus et heres, universis tam presentibus, quam futuris,
facimus manifestum, quod veniens ad nostram presenciam re„
ligiosus vir frater Thomas prepositus monasterij de Strelna,
ordinis Premonstratensis, supplicauit nobis humiliter et de„
uote, vt priuilegium super donacione hereditatum, a tere„
nissimo principe, domino Kazimiro olim duce Cuyauie
datum et obtentum, innouare et confirmare dignaremur.
Cuius priuilegij de verbo ad verbum tenor dinoscitur esse
talis:

Nos itaque ipsius Thome prepositi Strelnensis iustis pre„
cibus fauorabiliter inclinati, prescriptum priuilegium cum
omnibus articulis et clausulis in eodem priuilegio superius
expressatis, ratum, gratum atque firmum habentes, de
solita nostre regie maiestatis benignitate ex certa sciencia
duximus confirmandum. Preterea donacionem sancti„
monialium dicti monasterij Strelnensis amplioj gracia

prozegui cupientes, ciuitatem Strzelno cum suis suburbiis, bijs et villas subscriptas eidem monasterio adiacentes, videlicet Thelyn, Cranze, Wythcouo, Slauisko, Rzothgouno, Szencyuicko, Bronislaw parrochiam et Belsko, cum earum omnibus pertinencijs absolucionis ab omnibus iudicijs ba-, liuorum, castellanorum, iudicum, subiudicum, minis-, terialium quoque quorumuis, ita, quod coram ipsis vel eorum alicuo pro causis magnis seu parui nullatenus res-, pondebunt, nisi Kmethones coram collectis ipsorum, scol-, tetis vero coram preposito dicti monasterij aut admini-, stratore ipsius, qui pro tempore fuerit, ac prepositus, dum iusticiam reddere neglexerit, non aliter, nisi in presencia nostre regie maiestatis aut nostri capitanei, dum tamen per literam, nostro sigillo munitam, euocatus fuerit, tunc non aliter, quam iure Theutonico Thaydeburgensi nomine ipsius monasterij de se querulantibus tenebitur respon-, dere. Insuper regio fauore omnes possessiones ad idem monasterium Strelnense pertinentes, iure Theutonico locatas, a boue, vacca, porco, a sep et a foradine exi-, mimus penitus et eciam liberamus. Ceterum dicto Strel-, nensi monasterio ex gracia concedimus speciali, villas in dominio et in granicijs ipsius monasterij iure Theu-, tonico aut Theutonico locare, quarum villarum Kmethones quotquot locate fuerint, eodem iure gaudebunt, quo ciuitas Strelnensis gaudet, cum omnimoda facultate. Volumus eciam, vt omnes pene, que in iudicijs dicti monasterij bannitis aut priuatis cedere consueuerunt, non ad alium, quam ad prepositum vel per ipsum ad

vid: depositum, in curtis magnis aut parvis, quocum-
que casu evenerint, plenarie et ex toto debeant pertinere:
dantes eidem monasterio hanc literam cum appensione
nostri sigilli maioris in testimonium, robur et eviden-
ciam perpetue firmitatis. Actum et datum in Breslh,
sabbato infra octavam Nativitatis sancte Marie virgi-
nis gloriose, anno domini millesimo CCC quinquage-
simo sexto. Presentibus hijs testibus: Vincencio palatino
Cuyauie, Floriano cancellario cancicienci, Predbori-
capitaneo Cuyauie, Dobeslao Crusficienci, Chebda Bres-
lhenci, Stathia Wladislauiensi castellanis et alijs multis
fidedignis. Scriptum per manus Stanislai notarij curie
nostre.

Dokument pergaminowy, przechowywany w archiwum
rządowem w Poznaniu (Strzelno N. 24), opatrzony jest
majestatowo, pięcznią królewską ze czerwonego wosku,
znacznie uszkodzoną, zawieszoną na sznurku z żół-
tego i zielonego jedwabiu.

Johannes abbas etc. monasterii Lubinensis. 1356 Dec. 13, Lubyni.

In nomine Domini amen. Quoniam sepius memoria recedit hominum que scripto vel bono testimonio non confirmatur; noverint igitur universi presentes et posteri presentem litteram inspecturi, quod nos frater Johannes, divina miseracione abbas, una cum conventu fratrum nostrorum monasterii Lubinensis volentes bona nostra in melius reformare sculteriam in hereditate nostra Gnyewowo vulgariter nuncupata venditimus Jacobo et eius posteris natis ac nascendis pro quinque marcis grossorum, videlicet duos mansos, duos ortos, tabernam, pistrinum, marcellum, sutoriam, fabrum, de iudiciis terciam denariorum, reeignaciones, iuramenta, molendinum in fluvio qui tendit in lacum. Ipse vero sculletus nobis et successoribus nostris servivit cum equo alteram dimidiam marcam valente. Unde etiam eciam ville predicte nobis et successoribus nostris censum solvere tenebuntur singulis annis de quolibet manso octo mensuras tripticis frumenti, duas avene, duas tritici, quatuor siliginis et pertonem usualis monete. Tribus viribus aratrum infra annum tenebuntur (sic) et honorare nos debebunt predicti villani singulis annis de quolibet manso per quindenam ova et latus carnium pro tribus scotis, et in festo sancti Laurencii de qualibet curia per pullum. Tria generalia iudicia celebraturi sumus in predicta hereditate Gnyewowo, in quibus nobis Kmetones duo prandia

dare tenebuntur, scultetus vero unum, vel pro quolibet
prandio quatuor scotos grossorum persolvent. Ut autem
hec confirmacio et innovacio robur perpetue optinea t
firmitatis, presentem litteram nostri et nostri Capi-
tuli sigillorum munimine duximus roborare (etc). Da-
tum et actum Lubyn in festo sancte Lucie virgi-
nis anno Domini millesimo trecentesimo quinqua-
gesimo sexto, presentibus his testibus: Martino
sculteto de Targowiscze, Johanne scultete de Grz-
szyna, Tyczkone Kmelone, ibidem, Nicolao Stradko-
ne cive de Crzyzyn, Johanne, scultete de Gie-
rzierzicze et aliis quam pluribus fidedignis.

Fr. Johannes abbas et conventus monasterii Lubinensis. 1357 Mart. 25, Lubyni;

In nomine Domini amen. Quoniam sepius a memoria recedit hominum, quod scripto vel bono testimonio non confirmatur, noverint igitur universi presentes et posteri presentem literam inspecturi, quod nos frater Johannes divina pacienoia abbas una cum conventu fratrum nostrorum monasterii Lubinensis, cupientes bona nostra peramplius reformare, vendidimus sculteciam in hereditale predicta monasterii Lubinensis Lubyn vulgariter dicta pro quadraginta marcis grossorum Johanni et suis posteris natis ac nascendis libere perpetue possidendam, videlicet tres mansos, duos ortos, tabernam, pistrinum, macellum, sutoriam, fabrum, de iudicio tercium denarium, resignaciones, iuramenta et pratum, quod adiacet ponti lapideo qui nominatur sep ante semitas versus Lagowo, dantes eidem sculteto pascere ducentas oves specialiter preter gregem ville. Ipse vero sculteus et sua posteritas nobis et nostris successoribus servire debent cum equo alteram dimidiam marcam (valente?). Damus eciam incolis predicte hereditatis libertatem quatuor annorum, qua elapsa solvent nobis census singulis annis de quolibet manso octo mensuras triplicis annone, duas mensuras tritici, tres avene et tres siliginis et unum pertonem usualis monete et unam mensuram humuli; de quolibet manso arare nobis debent tribus vicibus in anno. Honorare nos debent predicti villani singulis annis de quolibet manso ad festum Pasce per quindecim ova et unum latus carnium pro quatuor solidis, in Natiuitate beate Marie virginis de quolibet curia per duos pullos. Tria iudicia generalia celebraturi sumus singulis annis in pre-

Jota

vicia hereditate, in quibus, nobis kmetones, duo pran-
dia ordinare tenebuntur, soltetus vero unum vel
pro quolibet prandio quatuor scotos grossorum persol-
vent. Ut autem hec vendicio, robur perpetue optineat
firmitatis, presentem litteram, nostri et, nostri capi-
tuli sigillorum munimine duximus roborandam.
Actum Lubyn in die Annunciacionis beate Virginis,
anno Domini millesimo trecentesimo quinquage-
simo septimo, presentibus his testibus: Crewlegio
de Belcow, Alberto de Zagowo, Vaidmiro de Belcow
heredibus, Petro advocato de Crzywyn, Mathia
solteto de Surzanericz, Petro soltheto de Luszko-
wo et aliis quamplurimis fidedignis.

Kölner Cop. fol 33b n. 72.

Johannes dict. Slawczitz her. de Nikorzino 1359 Apr. 14, in Conin;

1359. April 14. Konin.

Johannes Slawczitz, Erbe von Nikorzin, verkauft dem Martin de Lisolissi von Nikor Slawoczyn.

Slawoczyno.

In nomine domini amen. Noverint universi tam presentes quam futuri hanc litteram inspecturi, quia omnia non manifesta in brevi tempore labuntur, Johannes vero dictus Slawczitz heres de Nikorzino de consilio amicorum suorum vendidit scultetiam Martino discreto viro in villa dicta Slawocino que iacet in gadis hereditatis dicte Nikorzino quatuor vero mansos pro quatuor marcis grossorum sibique ac posteris suis per mansuras vendidit eciam predictus heres scultetus cum dicto pratum quod est in loco dicto Wgariter in Sucha. Item eciam predictus scultetus macellum carnificum prefatum tabernam fullicam sutorum ac ter centum denariorum iudicii, iuramentum ero cum herede per medium. Item mit sibi filiisque suis ac successoribus suis in dicta hereditate omnes utilitates quas unquam poterit modernas ac futuras ad utilitatem sibi excogitare. Emit vero predictus scultetus omnia iura Slednensia, quidquid vero predictus heres in hac littera excogitare non potuerit omnia quam prima iura Slednensia scultetus obtinuit. Tenebuntur vero Kmethones in predicta hereditate pro capellano eorum pro cumbacione infra XX^li annos quilibet unum grossum, spiratis videlicet XX^li annis tenebuntur idem Kmethones pro tempore de quolibet anno persolvere census, videlicet decima archiepiscopi quatuor scolos, post hec eciam iam predictus scultetus equum debet habere circa curiam posse et heredi in predicto equo servire. Item mensurabuntur agri cum mensura Conynensi in predicta hereditate pro quolibet manso decem mensure latitudinis wgariter dicte pertice. In cuius rei testimonium sigillum meum est appensum. Actum et datum in Conin die

dominica in ramis palmarum sub anno domini M° CCC° LIX° pa-
centibus hiis fide dignis testibus Lon[illegible]nsis civibus advocato ibidem
dicto vilani Yam, Andree dicto Conrad, Ebrone Hanconis filio.
Heberico dicto Sicilianer, Yonia mercatore, Hancone pistore et cete-
astantibus fidedignis super omnia iam vero dicta heres duos ortu-
lanos habebit. Sculletus vero tercium, predicti vero Knethones tenebun-
tur heredi ad meridiem in anno ter arare. Super quo ad omnia
iam dicta sculletus ac posteri sui habet perpetuo possidere.

cop. et coll.
14. XII. 82 C.

[Acta Pol. t. 3, nr. 122.] 1359. [illegible]

1359. In nomine domini amen. Quod magnifica regum decet sinceritas, ratum atque stabile debet perpetuo permanere. Ego igitur nos Kazimirus Dei gracia Rex Polonie, terrarumque Cracovie, Sandomirie, Syradie, Lancicie, et Cuiavie, Pomeranieque dominus et heres. Notum facimus universis tam presentibus quam futuris, presencium noticiam habituris, quod vigilis utilitates Regni nostri peramplius dilatare, terram nostram sitam in terra Cracoviensi (sic) prope castrum Landsberch circa fluvium dictum volgariter Slawinka reposuimus honesto viro Johanni de Stra[illegible] ad locandum in eadem villam de XXV. mansibus Theutonicis jure Alemanico in Magdeburgensi, quam de novo Scamintka volumus appellare. Cujus locacionis Johannes predictus cum suis legitimis successoribus habebit advocaciam ibidem perpetuo ac hereditarie cum juribus infrascriptis, videlicet unum mansum liberum, unam tabernam liberam, banc cum pannum, cultorium, macellam carnium, sextum denarium censualem, tercium denarium [illegible] de judiciis vero [illegible] bis reservatis juramenta [illegible], et in medietatem in descensu fluminis sub pedagio [illegible] Wlodow; eciam [illegible] de gracia nostra speciali medium [illegible] medium pro via, que [illegible] nominatur. Ad judicia vero magna, [illegible] fieri consueverint, que bannita dicuntur nostro nuncio, quem ad hoc transmittemus advocatus unum prandium et kmethones duo prandia habebunt, vel pro quolibet prandio fertonem grossorum dare tenebuntur. Insuper ville kmethones predicte libertate exspirata de quolibet manso singulis annis nobis

et

et nostris successoribus in festo sancti Martini racione
census medietatem marcam pro decima vero cui de
jure debetur. unum sertonem grossorum pro
[illegible]
reperint sacramenta soluent et soluere sunt astricti
ciam sculteius predictus ad quamlibet expedicio
generalem unam marcam grossorum racio
nabilem nil soluere astrictus. Preterea sculteti
[illegible]
et omnes alie [illegible]
[illegible]
pro [illegible]
quibus homicidij ac alijs omnibus casibus ci
talibus minima non predicta [illegible] tamen
[illegible]
kmethones ville predicte coram suo Sculteti
[illegible]
tius coram nobis vero vel nostro Judice ge
[illegible]
rum clamor per nostram literam nostro
regio sigillo sigillatam citatus fuerit [illegible]
de vi querulantibus suo jure vicinico teneat
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
protestatione. Ut autem villa predicta eo ce-
lerius valeat collocari, omnibus et singulis
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

1336

In nomine domini [illegible] Ego [illegible] Burggravius de [illegible] universitas [illegible] Castelli [illegible] [illegible] [illegible]

dictis brose [illegible] quos idem inu ex[illegible]
Idem autem Sculteto dum per nostram litteram citatus fu-
erit. hunc de se quo relantibus in nostra aula iure theutonico
teneebitur respondere In cuius rei testimonium [illegible] litteram
fieri et nostri Sigilli munimine iussimus con[illegible]
Actum in Vigilia Sanctorum Symonis [illegible]
[illegible] Anno Domini M°CCC°LX° Quarto [illegible]
hus Stanislao Cancellario Lanciciensi Stanislao Malogostano
[illegible] ne Strasiensi, Andree Petrilao Sbidaxo
Kalissiensi Swanthoslao Vice thesaurario nostro Procopio de
[illegible] aliis multis fide dignis.

Nadanie prawa Magdeburgskiego
wsiom Gorzkiee, Wielepole, Uszkee przez
króla Kazimierza Wielkiego

R 1359

Oryginał w Archiwum
Xcia Lubomirskiego w Dubnie

na pargaminie, ze szmarcem
jedwabnym zielonym bez pieczęci

Fr. Andreas abbas etc. monasterii Lubinens. 1368 v.d., in Lubin;

In nomine Domini amen. Cum sepius a memoria recedit hominum quod scripto vel bono testimonio non fuerit confirmatum, noverint igitur universi presentes et posteri presentem litteram inspecturi, quod nos frater Andreas, divina miseracione abbas, una cum conventu fratrum nostrorum monasterii Lubinensis cupientes bona nostra in melius reformare molendinum nostrum in fluvio Obra situm, Stankowo vulgariter dictum, admisimus nostris pro usibus conservandum. Pro qua quidem construccione et reparacione dedimus Vito quondam filio Precislai terciam mensuram in predicto molendino et suis successoribus legittimis perpetue possidendam. Ipse vero Vitus et sui successores ad omnia necessaria molendini predicti tam lapidem quam ferramentorum (sic), necnon pro reparacione piscine terciam denarium apponere debebit. Nobis nihilominus molere tenebitur sine mensura quod in vulgo myara dicitur quando et quocies necesse fuerit vel videbitur opportunum. Et eciam nobis duos porcos in predicto molendino servabit et nutriet et eum tercium in usus proprios convertet. Insuper damus predicto Vito et suis posteris legittimis liberum arbitrium in tercia sua parte molendini vendere, dare et resignare nostro cum favore et secundum quod sibi videbitur utilius faciat et disponat de eisdem. In huius rei testimonium et evidenciam plenioremn

sigillum

sigillum nostrum et nostri Capituli presentibus
sunt appensa. Actum in Lubin anno Domini
millesimo trecentesimo sexagesimo, presentibus
his testibus: Petro plebano Lubinensi, Cwlegio
de Bielgewo, Odimiro de Bielewo, Petro advocato
in Crzywyn, Johanne scultheto de Lubin, Mathia
notario nostro de Lubin, testibus ad premissa.

Dogiel, T. I, p. 538.

Carolus IV. etc. Nolum facimus etc. quod illius amoris et favoris affectus intuitu, quo magnificum et excellentem principem dominum Kazimirum regem Polonie illustrem, fratrem [illegible] carissimum pia benignitate prosequimur, pro nobis, heredibus et successoribus nostris Bohemie regibus eidem fratri nostro de certa sciencia bonore presencium promittimus absque [illegible] quod [illegible] episcopatus a Cracovia [illegible] successorum [illegible] laborabitur, quin [illegible] presencium sub testimonio. Datum Vuremberg, anno 1360, indict. XIII, VII [illegible], regnorum nostrorum anno Romani XV, Bohemie XIV, imperii vero VI.

Dogiel: Codex diplomaticus regni Poloniæ et magni ducatus [illegible]. Vilnæ 1758, tom. I str. 538, z oryginału przechowanego w archiwum głównem w Warszawie.

1350.

Karolus quartus divina favente clemencia Romanorum imperator semper augustus et Boemie rex, [illegible] gracia marchio Moravie, et Rudolfus dei gracia dux Austrie Stirie et Karinthie dux Carniole et [illegible] Lucemburgensis, comites palatini Reni, Bawarie et Karinthie, fratribus nostris, quorum tamquam [illegible] et liberam potestatem habemus, ea condicione, quod [illegible] imperator et Boemie rex et marchio in subscriptis pro una persona tantum modo computemur, volumus facimus tenore presencium universis, quod ob amoris, amicicie et fidei puritatem, quibus ad invicem iusta racione ad instar progenitorum respectum habere tenemur, pro speciali consolacione et statu fidelium subiectorum nobis fidelium, et ut desiderate pacis amenitas inter nos inquies perseueret, animo deliberato principum, baronum et aliorum fidelium nostrorum nam accedente consilio ac de certa nostra sciencia communem [illegible] et unionem fecimus. Nos, que pro nobis et heredibus nostris fidelium bona fide et absque omni dolo, sub eo juramento, quod super hec corporaliter ad evangelia sancta prestitimus, firme [illegible] fecimus unionem, cuius virtute et vigore mutuo promittimus bona constanti fide, quod nos infra metas, granicias [illegible] nostri Boemie, marchionatus Moravie, terrarum et principatuum Polonie, domini in Sulczbach, et quidquam regnum Boemie in [illegible] obtinet, que cum eo, eadem regni continuant, veneris principatuum et dominiorum. Austrie, Stirie, Karinthie, Carniole et Portusnaonis et pertinenciarum omnium spectancium ad eadem, in quorum possessione nunc existimus, seu ulterius deinceps fuerimus in futurum, nobis invicem fideliter et amicabiliter assistere et auxiliari debemus et volumus, ad defendendum fideles principatus, ducatus, dominia et terras nostras cum omnibus eorum pertinenciis, sicut superius expressatum est, ulterius omnes homines, nemine penitus excepto, qui ad nostra seu dictorum principatuum, ducatuum, dominiorum et terrarum nostrarum et pertinenciarum similiter dampna seu dispendia inferentur, et cum unus aut plurium ex nobis regnum, principatus, terre seu dominia in Boemia, Moravia, Polonia, Sulczbach et aliis, que regnum Boemie in Alamania obtinet, que cum eodem regni continuant, Austria, Stiria, Karinthia, Carniola, Marchia Sclavonica et Portusnaonis et eorum pertinencias [illegible] contingeret, tunc alij status, sicut amicis seu requisiti fuerimus, absque dilacione seu prorogacione quibuslibet illi vel illis corpore, rebus, consilio, auxilio, fauore et dilectione fraterna cum omni nostra potencia subuenire volumus et debemus sub nostris propriis dampnis et periculis, quamdiu vixerimus, ad[illegible] unum quemque hominem et personam, cuiuscumque dignitatis, honoris et status existat,

/. eciam si regia fulgeat dignitate, nullo excepto, sicut superius est ex-
pressum. Ad talem nichilominus subiucionem nos predicti impera-
tor karissimam Boemie rex et marchio chorauie illustri Rudolfo ar-
chiduci Austrie, Styrie et Karinthie duci et suis fratribus nos tenebimur in ter-
ris eorum, quas in Alsacia et Suevia tenere noscuntur, prequ ipsi vi-
cissim nobis ad hec auxilia in terris Luczemburgensi, Limburgensi et
Brabancie ducatuum et eorum pertinencijs obligari debebunt quo-
modo, ea condicione, quc ciuitates, castra et municiones, quc in terris
eius vel eorum, qui suffragia postulauerint, expugnate et obtente fue-
rint, absque omni impedimento sint illius vel illorum, in quorum
terris et dominijs, vt premittitur, fuerint acquisite, res vero mobiles
et captiui sint et esse debeant eius vel eorum, qui talia obtinuerit seu
obtinuerint suis sollicitudine et labore. Et in ciuis auditorio nos fue-
rimus, ille nobis expensas erogare tenebitur, puta panem, vinum
et seruisiam iusta terrarum consuetudinem toto tempore, quo nos
in eius contigerit auditorio permanere. Volumus eciam sub fide et iu-
ramento prefatis, quod omnes alie colligaciones, quas forsan inui-
cem fecimus, presenti colligacioni nullum debeant preiudicium ge-
nerare. Quam quidem ligam presentem, iuramenta et promissiones
pacta et pactas desuper promittimus et volumus firma et inconcus-
sa seruare bona fide, absque omni dolo et non contra facere vel
venire quibuismodo. Et nos predicti imperator Karolus tamquam
Boemie rex et Johannes marchio chorauie, qui in presenti liga vna
persona reputari debemus, excipimus in liga presenti serenissimos
principes dominum Ludwicum Vngarie regem et dominum Kazimi-
rum Polonie regem, quibus auxiliari pro defensione terrarum
suarum volumus et debemus. Et nos qui supra dux Rudolfus pro
nobis et nostris fratribus consimiliter excipimus in liga presenti
prefatum regem Vngarie et illustres principes dominum Ludwi-
cum seniorem marchionem Brandenburgensem, dominum char-
garetham uxorem suam et marchionem Heinhardum eorum filium,
quibus eciam auxiliari pro defensione terrarum suarum volumus
et debemus. In cuius rei testimonium sub nostris sigillis testimonio literarum.
Datum in Campis prope Ezlingam, anno domini millesimo trece-
simo nonagesimo, indiccione terciadecima, nonis Septembris, re-
gnorum nostrorum, qui supra, imperatoris anno quintodecimo,
imperij vero sexto.

Z dvoch originalov pargaminovych, z ktorych jeden obejmuje text
nemecki, druhy latinsky, opatrenych trzema pieczatmi, a prze-
chowanych w moravskom archivum krajovem, ogtisnul drukiem
Brandl w dziele: Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae, Tom
IX, Brnum 1875 NN. 185 i 186.

[Parlbach]

25

304

Kölner Cop. 18.b n. 31.

Mathias eccles. Wladislav. epus. 1360, Octobr 1, Roma in Curia;

Bischof Matthias von Cujavien beurkundet sein Verkünde Wladislaus von Cujavien über Lang für das Kloster Lad gethan zu haben.

Cop. privil.

Nos Mathias divina et apostolice sedis gratia ecclesie Wladislauiensis episcopus recognoscimus per presentes in presencia venerabilis in Christo patris et domini domini Jaroslai ecclesie Gneznensis archiepiscopi recepisse priuilegium super hereditate dicta Lang situata prope Wladislauiam antiquam a religioso viro abbate Landensi per fratrem Symonem eiusdem conventus Landensis nobis in Roma villa pretacti domini archiepiscopi presentatum cum vero sigillo serenissimi principis domini Wladislai inclite ducis Cuyauie, ad cuius recognicionis euidentiam plenioremque prefatus frater Symon a nobis petiit litteras patentes quas sibi dari fecimus nostri apensione sigilli munitas. Datum in Roma in die beati Remigii anno domini M°. CCC°. LX° presentibus fratribus nostris Sbyluto preposito, Johanne decano, Stanislao scolastico, Borzislao cantore Wladislauiensibus cum ceteris fidedignis.

Cop. A coll.
10.XII. 82 P.

8060

Bibl. Jag.

N